

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.; Udvalg ved F. L. Liebenberg ; besørget af A. Boysen.

Titel | Title:

Poetiske Skrifter

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 2

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Det Nordiske Forlag, 1896-99

Fysiske størrelse | Physical extent:

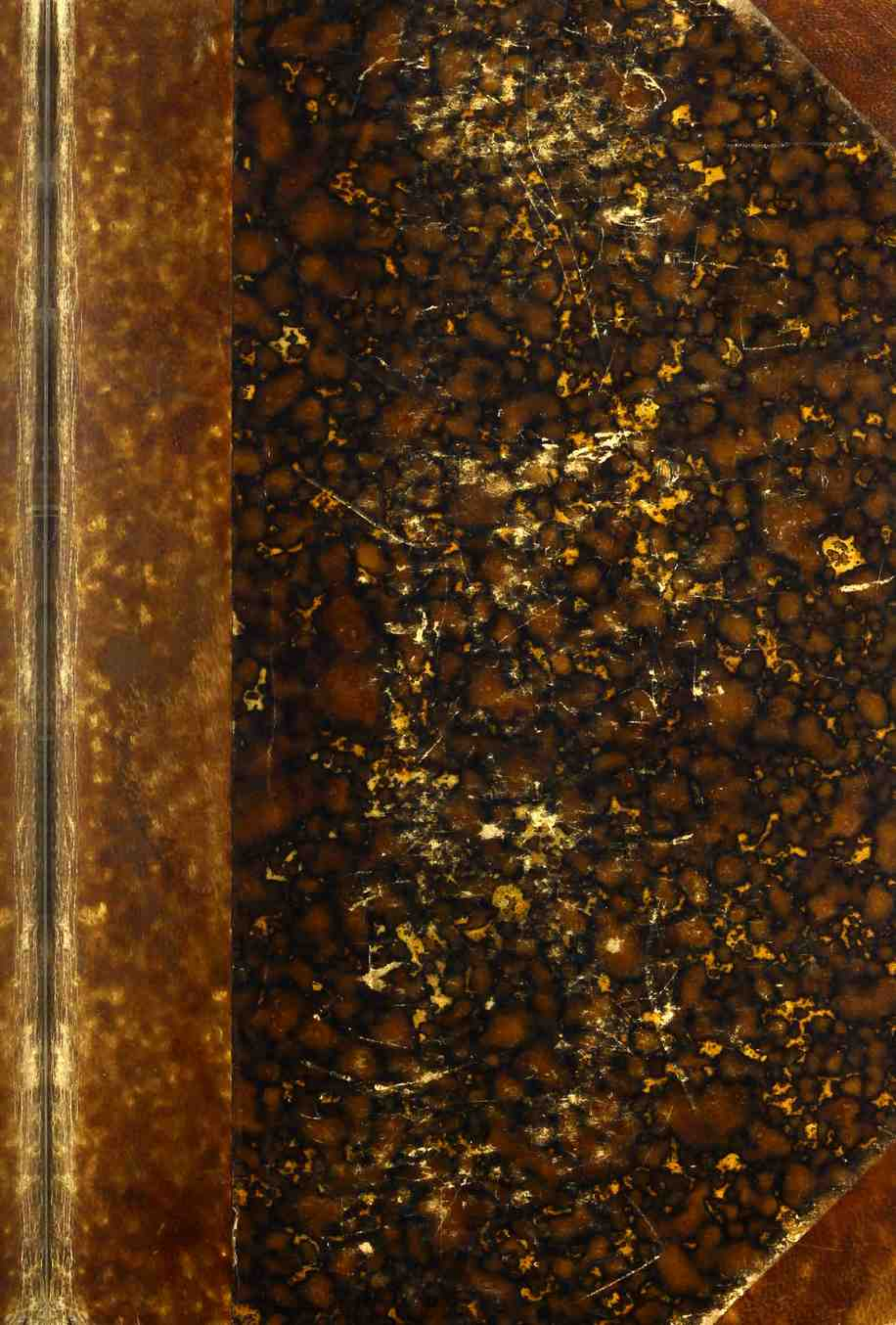
15 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

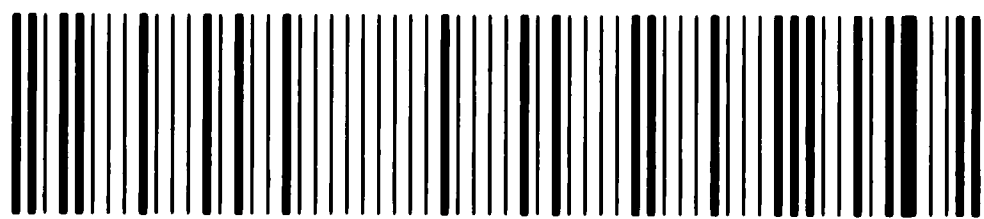
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57. - 120.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05811 8

+ REX

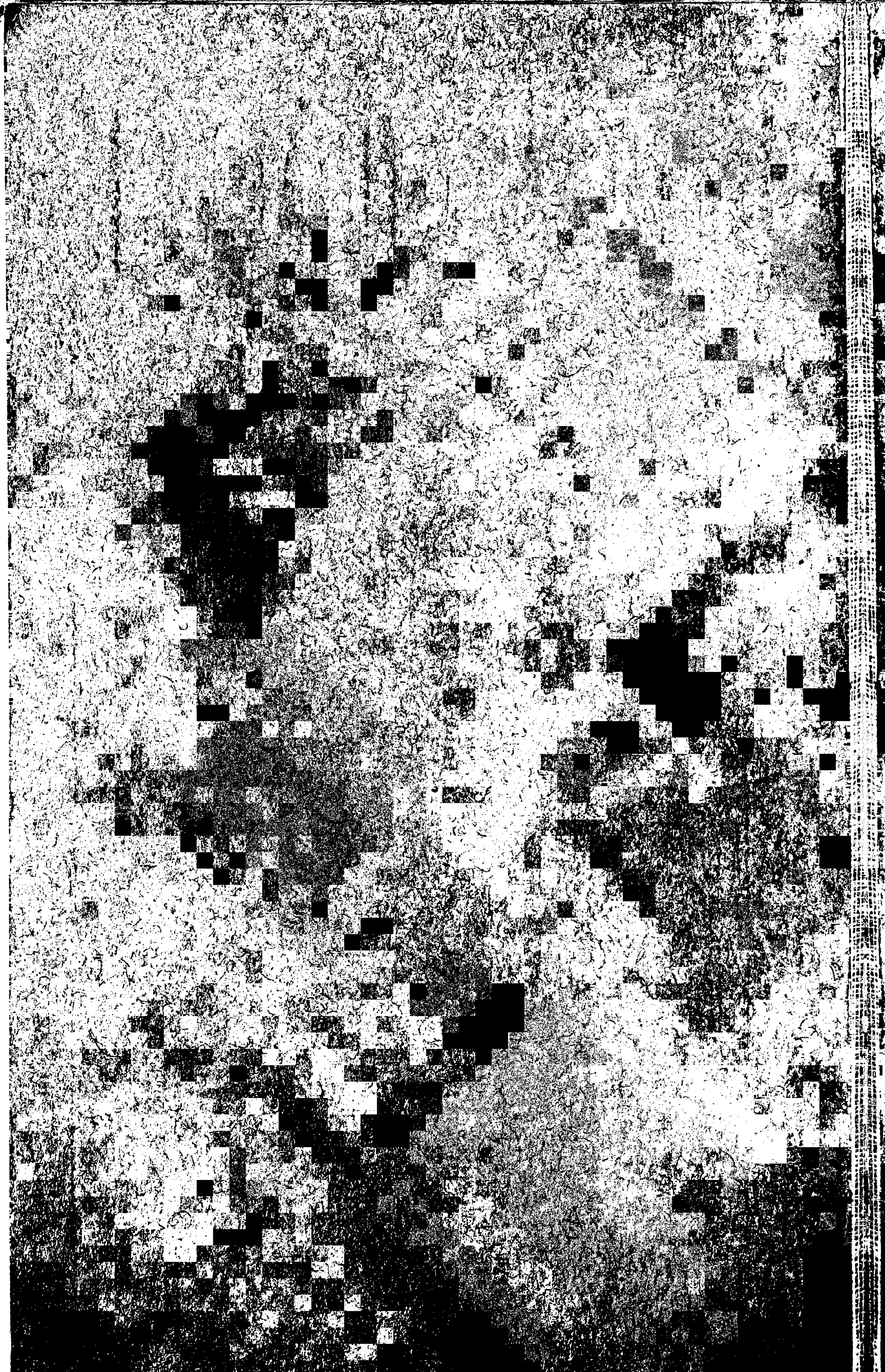
OEHLenschLAGER

F. A. H.

95.

G. B. N. F.

OEHLenschläger

5. Levering.

OEHLENSCHLÄGER.
POETISKE SKRIFTER

I UDVALG VED F. L. LIEBENBERG.

BESØRGET AF A. BOYSÉN.

ANDET BIND.

DRAMATISKE DIGTNINGER.

II.

K Ø B E N H A V N .
D E T N O R D I S K E F O R L A G .

BOGFORLAGET.
ERNST BOJESEN.

1896.

OEHLENSCHLÄGER.
HAKON JARL HIIN RIGE.
BALDUR HIIN GODE.
PALNATOKE.

LIEBENBERGS UDGAVE.

BESØRGET AF A. BOYSEN.

KØBENHAVN.
DET NORDISKE FORLAG.
BOGFORLAGET.
ERNST BOJESSEN.
1896.

HAKON JARL HIIN RIGE.

ET SØRGESPIL.

PERSONERNE.

OLAF TRYGVESØN, Konge i Dublin.

HAKON HLADE-JARL, hiin Rige kaldet, Norges Behersker.

ERLING, hans Søn.

THORER KLAKE, Kiøbmand.

CARLSHOVED, } Olafs Frænder.
JOSTEIN, }

EINAR TAMBESKIÆLVER, en ung Bueskytte.

BERGTHOR, Smed, Thrøndernes Laugmand.

GUDRUN, } hans Døttre.
ASTRID, }

ORM, } deres Fæstemænd.
THORVALD, }

THORA, Jarlens Kiæreste.

THANGBRAND, Præst.

AUDEN, en gammel, eenøiet Mand.

GRIB, Thorers Træl.

KARKER, } Jarlens Trælle.
STEIN, }
LEIF, }

ET BUD.

INGER, Thoras Pige.

Præster, Kæmper, Bønder og Trælle.

FØRSTE ACT.

HLADE.

En Plads med Træer uden for Hakon Jarls Gaard, hvortil en Deel af Bygningen vender ud med aabne Vinduer. KARKER og GRIB sidde under et Træ ved et Madfad og et Ølbæger. Man hører Larm og Lystighed inde i Høisalen.

KARKER.

Hør, hvor de støie! hvilken Lystighed!
Jeg hører Thorer Klakes Røst, din Herres,
Han taler om sin udenlandske Reise.

GRIB.

Det gjør han vel i; den er værd at høre,
Hvordan han snildt har tusket sine Varer
Rundtom paa hver en Kyst, i alle Stæder,
Og faaet Guld og Sølv derfor i Mængde.
Et listigt, kløgtigt Hoved er min Husbond,
Han burde levet under Harald Graafeld.

KARKER.

Hvorfor just under ham?

GRIB.

Det var en Konge,
Som hialp paa Kiøbmandskab og Landets Opkomst;
En Konge, som til Nytte for sit Land
Aflagde Purpurkaaben med dens Guld,
Og svøbte sig i ydmygt Faareskind.

KARKER.

Og derfor har man kaldt ham Harald Graafeld?

GRIB.

Til evig Ære; ja, naturligviis.
En Høker-Konge! al hans hele Flaade
Var Pæreskuder, Sceptret var en Alen.
En herlig Helt!

KARKER.

Men tag dig vel i Agt,
At ei du roser ham just alt for meget;
Nu raader Jarlen, og han lider ei,
At man for meget taler om de Andre.

GRIB.

Tak for dit Raad, min snilde Ven!

KARKER.

Selv Tak!

Men hør, fortæl mig ogsaa Noget nu!
Vi hører Ingenting; her maae vi sidde
Og kukkelure i vor Eensomhed.

GRIB.

Ha, hvo der turde nu gaae ind og sætte
Ved Bordet sig, og med ulænket Haand
Guldhornet gribe blandt de andre Frimænd!

KARKER.

Bevares! hvilke høist forvorpne Ord!
Tag dig kun Vare, find dig i din Skiebne;
Vi er nu eengang født i Trællestand.

GRIB.

Og dermed dysser du din Siæl i Dvale?

KARKER.

Hvorfor ei det? Det, som man ei kan ændre,
Det faaer at blive, som det er.

GRIB.

Ja vist!

KARKER.

Hvad mangler os? har vi ei bragt det vidt?
Dig lider Thorer Klake, Hakon mig.
Nu, det forstaaer sig selv, jeg har det bedre,
End du: din Husbond er en Kiøbmand kun,
Min derimod er meer, han er en Jarl,
Og den fornemste Jarl i hele Landet,
Har hele sexten andre under sig,
Saa han er færdig ved at være Konge.
Nu, er min Skiebne ikke god? Tilforn
Jeg maatte kiøre Plougen, stange Møg,
Og sove mangel Nat i Svinestien;
Nu har jeg gode Klæder, herlig Mad,
Lidt at bestille, Vinterstuen luun,
Faaer sielden Prygl.

GRIB.

Du fødtes til din Stand.

KARKER.

Det samme har min Herre Hakon sagt.
Han ledte længe, før han fandt en Svend,
Som jeg. Han har sit eget Lune, seer du!
Han siger, som er sandt, en Træl maa lyde,
Maa være tro, men uden Stolthed selv,
Maa være stærk og væрге for sin Herre.

GRIB.

Kort: Alt, hvad man forlanger af en Hund.

KARKER.

Saasnart Jarl Hakon saae mig første Gang,
 Fandt han mig saadan, som jeg burde være;
 Han saae min brede, lave Pande, saae
 Paa mine korte, tykke Fingre, paa
 Min platte Næse, paa mit satte Væsen,
 Og Alt var netop, som han ønskede det.
 Nu er jeg daglig om ham; der er Faa,
 Der veed saa god Besked, som jeg, om Alting,
 Hvad han forretter mellem Aar og Dag.

GRIB.

Tys! stille! tys! Nu tale de derinde
 Igien om Olaf Trygvesøn.

KARKER.

Hvad er

Det for en Olaf?

GRIB.

Ak, en herlig Helt!

Har været Træl, som jeg; nu er han Svoger
 Til Kongen i Dublin, ja Konge selv.

KARKER.

En født og baaren Træl?

GRIB

sukker.

Født var han ei,

Han var en Kongesøn.

KARKER.

Ja, paa det Lav!

Saa er det ingen Sag at blive Konge.

GRIB.

Som Olaf blev det, var det ingen let Sag;

Thi baaret under Moderhietet var
Ham Skiebne allerede fiendtlig sindet.

KARKER.

De reise sig. Staa op! der kommer Jarlen
Fra Davrebordet alt med sine Mænd.

HAKON JARL og HANS KÆMPER gaae over Skuepladsen.

GRIB.

En herlig gammel Helt er Hakon Jarl,
Han kneiser vældigt, som en knudret Eeg
Blandt alt det andet Smaakrat.

KARKER.

See, nu gaaer han
Nok sin sædvanlige Spadseregang.
Nu maa jeg ind at rødde Bordene,
Og have Opsigt med de andre Trælle.
Vil du gaae med?

GRIB.

Nei, jeg vil blive her,
Her i den store Høisal, som er bygget
Saavel for mig, som for den bedste Helt.

Gaaer ind imellem Træerne.

KARKER.

Stort skal det være! Snap du efter Luften,
Saa slikker jeg Tallerknerne; lad Thor saa
Bedømme, hvem af os der var fornuftigst!

Gaaer.

EN OFFERLUND

med de tolv store Guders Billeder af udhugne Graastene; i Midten Odins. Solen gaaer ned, og kaster sine sidste Straaler hen over dem. GUDRUN og ASTRID komme ind i Lunden, den Første med en Blomsterkrands.

ASTRID.

Gudrun! Gudrun! hvor fører du mig hen?
Hvad vove vi? De høie Guders Lund,
Hvor ingen uindviet Fod tør træde!

GUDRUN.

O, den, som elsker trofast og oprigtigt,
Er viet ind; og det gør du, som jeg.

ASTRID.

Mit Hierte banker. Søster! seer du, seer du
De store Guder, hvor de staae alvorligt,
Og skue strengt og truende herved?
Fortørn ei Guderne, min Søster! kom.

GUDRUN.

Ei see de alle lige strengt herved;
Den høie Frigga smiler moderlig,
Og seer du hist den smekkre, skønne Freia?
O, ei blot moderlig, men elskovsfuld
Hun smiler hid til sine unge Døttre.

ASTRID.

Hun frydes ved din sieldne Skønhed, Gudrun!
Og veed, som hver en Norges Ungersvend,
At du est Lunde-Sol.

GUDRUN.

Min gode Astrid!

Gak du nu ikkun hiem foran, og lav
Vor Fader Nadveren til Rette smukt.

I Han smedder paa Jarl Hakons Kongekrone,
 O Og naar han holder inde med sit Arbeid,
 I Da er han træt og hungrig, som den Bedste.
 O Gak du foran, jeg følger dig, saasnart jeg
 I Har faaet færdig denne Blomsterkrands.

ASTRID.

F Forgieves Arbeid kun! Hvortil den Pynt?
 O Orm kommer, veed du jo, dog ei i Aften.
 I I Morgen er den vissen.

GUDRUN.

Gaa foran,

O Og lad mig ene!

ASTRID.

Nu, du est forelsket,

F Forelskte søger Eensomhed. Naturligt!

O O see, hvor Solen hist gaaer deiligt ned,

O Og titter med sin purpurrøde Lue

ni Ind i det sorte Krat! Saaledes titter

ni Den ene Lunde-Sol hen paa den anden. Hun gaaer.

GUDRUN.

ni Nu er jeg ene. Store, hellige Guder!

ni Fortørnes ei, at en uskyldig Mø

ni Indtriner med en bange, frygtsom Fod

I I eders hemmelige, dunkle Lund.

O O, skønne Freia! min Gudinde, min!

ni Siig, tør jeg vove det? Her har jeg flettet

ni En Krands af dine hulde Blomster; sødt,

ni Som lyse Alfer, stode de og leged

ni I Sommersolens Aftenrøde. Freia!

ni Tilgiv din Mø, at hun med bange Fied

Sig nærmer her din høie Billedstøtte,
Og at hun slynger let sin Blomsterkrands
Om dine hvide Lokker.

Hun stiger op paa Foden af Billedstøtten, og sætter Krandsen om
Freias Hoved. I det samme komme HAKON JARL og THORER KLAKE.
Gudrun bliver staaende frygtsom og stille paa Billedstøtten.

HAKON.

Her er vi ene. Her i denne Lund
Tør Ingen træde, uden Odins Præster
Og Hakon.

THORER.

Ædle Herre Jarl! din Tillid
Gjør Thorer stolt.

HAKON.

Du troede altsaa, Thorer!
At hvad der blev fortalt ved Davrebord
Om Olaf Trygvesøn, var ganske nyt
I mine Øren?

THORER.

Efter din Forundring
Og din Opmærksomhed at dømme, kort,
Hvis jeg skal troe, hvad mig dit Ansigt sagde,
Saa var det nyt.

HAKON.

Stol ikke paa mit Ansigt!
Mit Ansigt hører mig til, det maa lystre
Sin Herre. Derfor, hvad jeg tyktes,
Det tyktes jeg; det nødtes jeg at tykkes
Imellem Sværmen. Her vi er alene.
Vid altsaa, at jeg kiendte Trygvesøn,
Før du i Dag opmærksom mig har giort.

THORER.

Det er heel rimeligt, at Heltens Rygte
Er ogsaa naaet til dine Øren, Herre!
Men, som mig synes, taer du denne Sag
Meer end almindelig høitidelig.

HAKON.

Ræk mig din Haand paa, at du est mig tro!

THORER.

Det veedst du, Herre! Al min hele Velfærd
Fik jeg fra dig, du gavst mig Skibe, dig
Jeg enē takke maa for al min Lykke.

HAKON.

Du est af mine Folk, min gode Thorer!
Dig har jeg længtes efter. Du est snild
Til at udføre, hvad du har i Sinde,
Og kommer en ūventet voldsom Hindring,
Da est du kiæk, og bruger Sværd og Øxe
Saa godt, som nys du brugte din Forstand.
Saaledes bør det være.

THORER.

Odin gav os
Særskilte Kræfter, hver maa bruges, ei
Den ene maa forsømmes for den anden.

HAKON.

Hvad Mennesket er skabt til, føler han,
Og medfødt Drift udvikler medfødt Kraft;
Han sætter det igiennem, som han kan,
Og anden Grund behøver ei hans Daad.

THORER.

Du taler snildt, min vakkre Herre!

HAKON.

Jeg

Har altid følet Lyst til at beherske;
At styre Norges gamle Rige, var
Min høieste, min største Tanke.

THORER.

Herre!

Den var dig værdig; og hvad du har ønsket,
Det har du naaet.

HAKON.

Ei ganske, gode Ven!

Ei ganske; mestendeels, men dog ei ganske.
Endnu dog kaldes jeg kun Hakon Jarl;
Til Jarlemagten er jeg født og baaren,
Og den behøver ei at strides for.

THORER.

Det kommer an paa dig, naar selv du vil,
Saa nævne Alle dig med Kongenavn.

HAKON.

Jeg haaber selv, at mine stolte Normænd
Vil føle, det er mere værdigt at
Beherskes af en Konning, end en Jarl.
Paa første Thing, som nu jeg sammenstævner,
Jeg bære vil mit stolte Ønske frem.
Den gamle, vakkre Kæmpe, Bergthor Smed,
Arbeider flittig paa min Kongekrone;
Naar den er færdig, vorder Thinget sat.

THORER.

Det gaae, hvordan det vil, du est dog Konge.

HAKON.

Dig rører ikkun Fordeel som en Kiøbmand;

I Den ydre Glands maa heller ei foragtes.
 I Den har jeg kæmpet til med List og Magt.
 H En Møes Omfavnelse er ei saa salig,
 2 Som Kronens om den kongelige Tinding.
 H Fast har jeg naaet mit Maal; men Dagen graaner,
 O Og Urten bugner under Aftenduggen,
 2 Som Eivind Skaldaspilders Vise lyder.
 A Mit sorte Haar afbrydes hist og her
 A Med hvide Lokker. Ræk mig hid din Haand!
 T Thorer rækker ham den, Hakon klemmer, og siger derpaa nedslaaet:
 H Før klemte jeg, saa Blodet flux sprang ud
 A Af Neglerødderne, som Most af Frugt.
 2 Siig mig oprigtig, følte du mit Haandtryk?

THORER.

I En Mand bør aldrig ømmes ved et Haandtag,
 O Om det er nok saa strengt.

HAKON.

Mit var ei strengt;
 I Det vil du bilde mig kun ind. Seer du
 A Min Pande, hvor den alt er giennempløiet
 A Af Rynker?

THORER.

Rynker pryde jo en Mand.

HAKON.

A Men Norges Mø'r kan ikke lide dem.
 H Kort sagt, min Ven! jeg ældes, jeg blier gammel,
 I Det mærker jeg; og derfor vil jeg nyde
 A Min Aftenstund. Min Sol skal synke ned
 I I rolig og i herlig Purpurrødme,
 O Og Vee den Sky, som vil fordunkle den!

THORER.

Ret saa, min Drot! men hvor er den?

HAKON.

I Vesten

Naturligviis; der, hvor den ei skal være.

THORER.

Du mener Olaf i Dublin?

HAKON.

Han stammer

I lige Linie fra Harald hiin

Haarfagre. Ven! du kiender Norges Bønder:

Et herligt, trofast, tappert Kæmpefolk,

Men fuldt af Overtro og Fordom dog.

Jeg vedder, at mit hele Værd, min Magt

Forglemtes over Olafs Kongefødsel,

I Fald det blev bekiendt, at han var til.

THORER.

Det troer du kun.

HAKON.

Troer? troer kun? Thorer Klake,

Jeg kiender mine Folk. Og skulde nu

Den vilde Sværmer, denne Landsforræder

Bestige Thronen?

THORER.

Landsforræder, Herre?

HAKON.

Jeg stod med mine Mænd ved Danevirke,

Og mine Mænd var Normænd; ned vi droge

At hielpe Harald Gormsøn. Olaf stod

Paa Fiendens Side, hialp den christne Otto

At brænde Nordens Fæstning. Landsforræder?

Det undrer dig? Og er da den ei saa,
Som bliver sine Fædreguder troløs?

THORER.

Ei troløs. Trygvesøn har aldrig troet
Paa Nordens Guder.

HAKON.

Og en Gudsbespotter,
Han skulde sætte sig paa Norges Stol?

THORER.

Hvo tænker slig en Tanke?

HAKON.

Jeg, min Ven!

Og Olaf maaskee med. Al Haralds Æt,
Naar han undtages, reent var røddet ud.
Min Jarleæt er gammel, stor, som den;
Fra Arilds Tid har Hlade-Jarlen været
Den Mægtigste næst Kongen, Kronen nærmest.
Nu var der ingen meer; en Sværmer kun,
Som har fornegtet nordisk Sæd og Tro,
En frikiøbt Træl, født i en Skov paa Reisen,
Da Faderen var død, midt i en Udørk —
Hvor saare let at vorde Kongesøn
Paa saadan Viis! Ved alle Valhals Guder,
Han skal ei hindre mig. I høie Aser!
Han skal ei fræk bestorme eders Magt.
Du vise Odin! stærke Auka-Thor!
Og Freia!

Han gaaer hen i Baggrunden mod hendes Billedstøtte, og bliver i
det samme Gudrun vaer.

Ha, hvad seer jeg? hvad er dette?

GUDRUN.

Ak, ædle Herre Jarl! tilgiv mig. Ak,
Jeg plat forgaaer af Blusel og af Skræk.
Jeg veed, det er forbudt at nærme sig
De store Guders dunkle Helligdom.
Tilgiv mig, ædle Herre!

HAKON
forundret.

Vakkre Mø!

Hvad gjør du her i Lunden? Komst du hid
At lytte til min Tale? Jeg forfærdes:
En Speider du?

GUDRUN.

Ved Freia, ved min Uskyld,
Jeg har ei hørt et Ord! Jeg alt forlængst
Var sprunget ned; men Frygten for at falde,
At røbe mig —

HAKON.

Hvad vilde du da her?

GUDRUN.

Ak, Nøden tvinger mig at sige Alt:
Jeg er din Smeds, den gamle Bergthors Datter,
Orm Lyrgias Fæstemø, og, Herre! derfor
Jeg bundet har en Blomsterkrands til Freia,
Og voved mig i Lunden. Ak, tilgiv!
Jeg vilde smykke min Gudindes Isse.

HAKON.

Ha, lykkelige, skønne Sammenkomst!
Du est den fagreste blandt Mø'r i Lunde,
Som derfor de forelskte Ungersvende
Har givet Navn af Lunde-Sol?

GUDRUN.

Ak, Herre!

Lad mig nu stige ned. Jeg lover helligt,
At aldrig meer jeg sætter her min Fod.

HAKON
til Thorer.

Ved Freia i Folkvangur, hun er skøn! —
Kom, vakkre Glut! kom, lad mig hielpe dig.
Han løfter hende paa sin Arm, og bærer hende saaledes frem paa
Skuepladsen.

Let som en Fiær, og dog et frodigt Blomster,
En svulmende, en sluttet Lilieknop!
Siig mig, mit Godt! hvad synes dig vel om
Dit Sæde paa Jarl Hakons Kæmpearm?

GUDRUN.

For Alting, ædle Herre! sæt mig ned,
Vanær ei dine Gunders Helligdom.

HAKON
sætter hende ned med et forvirret Sideblik til Guderne.
Vanær? Min skønne Pige! siig, hvordan
Kan dine søde Læber tale saa
Barnagtigt? Hvilke trinde, hvide Hænder!
Han kysser dem.

GUDRUN.

Ved Alt, hvad helligt er, lad mig nu gaae!

HAKON
slynger sin Arm om hendes Liv.
Og dig har gamle Bergthor listig giemt,
Og naar jeg vilde see dig, var du borte,
Var i Besøg — Thor veed det — hos din Moster
I Gudbrandsdalen!

GUDRUN.

Hvad var der at see
Paa mig, en stakkels Bondes Fæstemø?
Ak, han er nidkiær, Herre! Hvis han kom —
O, slip mig!

HAKON.

Hvis han kom? o, hvilken Rædsel!
Jeg skulde bede selv mig flux til Giest
Ved eders Bryllup, og i Sandhed ei
Forglemme Brudegaven.

GUDRUN.

Lad mig gaae!

HAKON.

Du slipper ikke ud af Freias Lund,
Før du har givet mig et Kys.

GUDRUN.

O, Himmel!

HAKON.

O, Himmel? hvad? hvordan? den stolte Hakon,
Snart Norges Konning, negter du et Kys?
Og skal han længe trygle?

GUDRUN.

Jeg forgaaer!

Han aftvinger hende et Kys. Hun undflyer.

HAKON.

Du flygter, Hind? Den gamle Biørn formaaer
Ei længer rask at gribe dig i Flugten.
Men bi! men bi!

THORER.

Jarl Hakon!

HAKON.

Hvilken Skiønhed!

Saaest du de lange, gule Haar, hvor de
Var slynget rundt i store Fletninger
Med røde Baand? Saaest du de runde Arme?
De blaae, de elskovsfulde Himmeløine?
Den hvide, fulde Barm, som trued med
At sprænge Søverlænken?

THORER.

Kiære Herre!

HAKON.

O, hvad var Berglioths Skiønhed, hvad er selv
Thora fra Rimols Skiønhed imod denne?

THORER.

Ved Odin, hun er smuk. Men, ædle Herre!
Glem ei, hvorfor vi kom, erindre dig,
Du havde Ting af større Vigtighed
Her at betroet din Tiener.

HAKON.

Vigtighed?

Fastfrosne Iistap! ulmer ingen Glød
Af Elskovs Lue længer i dit Hierte?
Ha, føl da mit! det slaaer med Ungdoms Slag.
Og hvorfor skulde jeg da ønske mig
At være Herre til et udstrakt Land,
Hvis ei det var min Attraa, som min Ret,
At plukke Blomsten, hvor den voxte frem?

THORER.

Men Olaf, kiære Herre!

HAKON.

Det er sandt.

Vel var det, at jeg strax blev hende vaer.
Hun svor, hun havde Intet hørt. Jeg troer det;
Hun er uskyldig, svor det ved sin Uskyld.
Der komme Jostein og Carlshoved; dem
Har jeg kun ventet.

JOSTEIN og CARLSHOVED komme.

HAKON
gaaer dem i Møde.

Nu, velkommen hid!

Her har jeg tre af mine bedste Venner;
Hvi kan jeg ikke række hver en Haand
Paa een Gang?

CARLSHOVED.

Ædle Jarl! vor største Stolthed
Er, at du har os kiær.

HAKON.

I vide begge,
Hvad der har længe ligget mig paa Hiertet,
Og hvi jeg kaldte eder hid i Eenrum.
Den snilde Thorer, som jeg kun har ventet
For flux at rette ud mit Anslag, veed
Det kun saa halvskiels. Nu, saa hør mig da:
Mit Liv er svundet hen i Kamp og Uro,
Og mange Stene, meget vildsomt Krat
Først maatte giennembrydes, luges, røddes,
Før denne Gran var mægtig frem at skyde
Med Kraften, som Alfader skienkte den.
I ere mine Venner, eder kan
Jeg tillidsfuld betroe mit Hiertes Hensigt.
Mit Navn er agtet vidt og bredt i Nord,
Jeg stridt mig har til Norges første Mand,

Kun mine Fiender kan miskiende mig.
Den svage Harald Graafeld og hans Brødre
Fordærved Landet; uden Kraft og Styrke
Var Ingen mægtig til at hævde sig
Den Ret, som var ham medfødt. Som en Leg
Af Trolde boltred de sig blandt hverandre,
Og sank for vexelsidig Morderhaand.
Kun Harald Graafeld var en Modstand. Jeg
Tilstaaer det, jeg lod Listen veie op
Mod det, som Skiebnen skienkte ham af Lykke.
Med Danerkongens Broder, siger man,
At jeg har handlet slemt. Og hvordan det?
Den feige Kiøbmand, kied af Guld, fik Lyst
Til og engang at faae en Part i Riget
Fra Broderen, betroede sig til mig.
Jeg sveg hans nedrige Fortrolighed,
Fik Harald Graafeld lokket did; og Alt
Ved Haab om Vinding kun. Han, som Guldharald,
Fortiente ei at bære Kongekrone.
Ved Liimfiord faldt de begge, Halse blev
Den fælles Grav for sløv Begierlighed,
Og Harald Blaataand havde nu sit Rige
Udeelt og ubeskaaret, og ved mig.
At jeg har undsagt ham, da siden han
Forlangte Hylding, Skat og Lydighed,
Det kan vist ingen Norges Mand fortryde.
Mit hele Liv, især mit sidste Værk
Ved Høringsvaag, da Jomsborgs Vælde svandt,
Da Bue sprang fortvivlet over Bord
Med Armens Stump i Pengeskrinets Hank,
Har viist, at jeg besidder Kraft, som Snildhed.

Nu daler Solen; kun en liden Stund
Er end tilbage af min Aftenrøde,
Og den skal ei fordunkles. Trygvesøn
Er kun tilovers af den gamle Stamme.
Han sidder roligt, mener du, i Bretland?
Hvad siger du, forsigtigsnilde Thorer!
Naar jeg fortæller dig, at han er her?

THORER.

Her?

CARLSHOVED.

Her i Norge?

JOSTEIN.

Olaf? er det muligt?

HAKON.

Jeg maatte lee, da du ved Davrebord
Fortalte, Thorer! med en kløgtig Mine,
Som vidned Vigtighed og Nyhed, om
Din kongelige Ven hist i Dublin,
Den fromme Olaf; som om ikke længst
Jeg havde havt et vaagent Øie med ham.
Da taug jeg; nu er Tiden til at tale.
Saa vid! i Morges bragtes mig et Budskab
Fra en af Snekkerne, som Dag og Nat
Bevogte Kysten: Olaf drager med
En Flaade til Kong Valdemar i Rusland,
Men har paa Veien lagt sig ind ved Moster,
For at besøge, som han kalder det,
Sit Fædreland.

THORER.

Kong Olaf? er det muligt?

HAKON.

Om nu han virkelig paa sværmersk Viis

Er standset midt paa Veien, for at fylde
Sin Lunge med et Par Drag Klippeluft,
Veed ikke jeg, og vil ei vide det.
Men dette vil jeg vide, som du indseer,
Om under det uskyldige Besøg
Ei Andet stikker. Jeg har Øie med ham.
Du est hans Giesteven; hvor høist naturligt,
At du besøger ham, naar du faaer høre
Hans Ankomst. Vinden er fortræfflig, Thorer!
I Morgen est du der, naar Dagen gryer.
Vil du da nu bevise mig det Venskab,
At seile ned til ham? Og medens du
Fortæller ham som Ven, hvad helst du vil,
Saa holder du de andre Rygter borte.

THORER.

Hvad er din Hensigt, Herre?

HAKON.

Som jeg siger,
At vide Olafs Hensigt; overalt
At komme ham til Livs. Du est en snild,
En vittig Mand, vant til at omgaaes Folk;
Hvor let for dig at faae ham til at dvæle,
Til selv jeg kommer did med mine Skibe.
Han har jo og en Flaade; Kraft mod Kraft,
Det er paa gammel nordisk Viis. Mod dette
Kan Intet siges, mener jeg.

CARLSHOVED.

Slet Intet.

THORER.

Og hvormed skal jeg da forsinke ham?

HAKON.

Slaa paa de Strænge, som han bedst kan lide,
 Syng ham den Vise, som han gider høre!
 Fortæl — hvordan, det veed du bedst, min Thorer!
 At Landet langt fra er tilfreds med Hakon;
 At hist og her der mumles høit; at Bonden
 Paa flere Steder venter kun et Vink
 Og en Hærfører. Faa ham op i Land!
 Der møder jeg ham helst; jeg bliver gammel,
 Og kan ei taale Søen. Blier han ei,
 Men reiser, som han først var sindet, reiser,
 Uagtet Kronen vinker huldt fra Landet;
 Saa er han brav, saa har jeg gjort ham Uret,
 Saa seiler han sin Kaas, og jeg er rolig.

THORER.

Du taler viseligt, min Jarl! Jeg følger
 Dit Bud, udretter det saa godt som muligt.

HAKON.

For Intet skal du ikke have tient mig,
 Min gode Ven!

THORER.

Det veed jeg vel, min Herre!
 Jarl Hakon lønner altid kongeligt.
 Dog kiender du min Troskab —

HAKON
 ryster hans Haand.

Vakkre Thorer!

CARLSHOVED.

Kom Olaf, som kan være, for at hæрге
 Paa Kysterne, saa finder strax han Modstand,
 Og kom han for at speide Landet ud,
 Saa falder han kun i sin egen Snare.

HAKON.

Vil I da følge med som Olafs Frænder,
For at stadfæste Thorers Ord?

JOSTEIN.

Han er
Vor Frænde, men du est vor Herre, Hakon!
Vor Ven; og hele vort Bedrag gaaer ud paa
At prøve Olafs Uskyld.

THORER.

Rigtig, Jostein!

HAKON

drager sit Sværd.

Saa sværger da paa denne blanke Glavind
I Odins, i de store Guders Lund,
At I vil trolig rette ud mit Bud!

ALLE TRE.

Det sværge vi ved Odin, Thor og Freir!

Odins Billedstøtte styrter ned i Baggrunden.

JOSTEIN.

Ha, hvad var det?

CARLSHOVED.

As-Odins Billed faldt!

THORER.

Reent styrtet ned i Gruus!

HAKON

fatter sig, og gaaer hen til Stedet.

Den skiøre Graasteen

Har længe havt en dyb, en aaben Revne.

Kom, seer I? Det er mørkt; men seer I? Bruddet

Er gammelt, kun en liden Stump holdt fast,

Som kunde brydes ved den mindste Vind.

Nu ikke meer for denne Gang; i Aften
 Ved Bordet kan vi tales bedre ved.
 Gaaer nu, Enhver til Sit, og lad mig ene!
 Før Farten samles vi ved Nadveren.

Thorer, Carlshoved og Jostein gaae.

HAKON

staaer længe taus og betragter Bruddet.

Ha, det er ikke gammelt, det er nyt!
 Hellige Odin! hvorfor faldt dit Billed?
 Var det af Mishag? var det mig et Varsel?
 Du ligger dybt i Gruus; med friske Blomster
 Staaer Freia smilende. Betyder det,
 At Sydens kiælnes Elskov skal betvinge
 Nordboens Kraft? Odin, forlad os ei!
 Hielp mig at rødde snart den Fiende ud,
 Som hader og som spotter kun din Magt!

Han knæler.

Jeg lover dig et stort, et herligt Offer;
 Ni og halvfemsindstyve sorte Qvæg
 Og mine Fiender skal jeg slagte dig
 I Medelhuus, i Fald du skaffer mig
 Den gyldne, skønne, dyrekiøbte Krone.
 Hlautbollerne skal ryge til din Priis,
 Med blodneddypte Teiner skal dit Huus
 Bestryges, Stolperne skal males røde
 Med lunkent Blod. Jeg selv vil støde Sværdet
 I Olafs Bryst. Af Dovres faste Marmor
 Skal atter reise sig dit Billed frem,
 Og trodse Evigheden.

Han reiser sig.

Mørket falder

Hen over Jorden med sit sorte Slør.

Han staaer nogle Øieblikke i stille Betragtning, derpaa siger han:
Jeg vil besøge Bergthor og min Krone.

Gaaer.

BERGTHORS SMEDIE.

BERGTHOR kommer ind med en Krone og en Hammer i Haand;
GRIB med et Lys.

BERGTHOR.

Sæt Lyset der, og bring saa hid min Ambolt!
Skiøndt Dagen længes, er det mørkt i Aften,
Og Noget maa endnu der gøres færdigt.

GRIB.

Hvad I forstaaer at bruge eders Hænder!

BERGTHOR.

I Fald det er dig kiært, som selv du siger,
Saa kan du gierne komme hid om Dagen,
Og træde Blæsebælgen, hielpe mig,
Saalænge som din Husbond er paa Hlade.

GRIB.

Jeg har ei andet Arbeid, kiære Herre!
Og Tiden falder tidt mig grusomt lang.
At leve med de andre Trælle, kan
Kun lidet glæde mig; hvad anden Omgang
Er der for mig? Thor signe jer i Thrudvang,
At I foragter ei en stakkels Træl.
Skal jeg nu træde Bælgen?

BERGTHOR.

Nei, vist ikke!

Slip Bælgen, Dreng! lad staae. Tag mig min Fiil.

GRIB.

Hvor det gaaer flink fra Haanden!

BERGTHOR.

Flink fra Haanden?

Forstaaer du dig paa det? Du skulde seet,
 Dengang jeg smedded i min Ungdoms Tid
 Qværnbider til Kong Hakon Athelstein;
 Det gik! Det var et Sværd, der kunde bide
 I Stene, som i Kiød. Men denne Krone
 Blier langsomt færdig — altid tidlig nok!

GRIB.

Den er jo næsten færdig, Herre!

BERGTHOR.

Færdig?

Nu snakker min Gaas. Disse Ædelstene
 Skal først indsættes.

GUDRUN kommer.

Hvad? min Datter Gudrun?

Hvi kommer du saa hidseblæsende?

GUDRUN.

Ak, kiære Fader! Hakon Jarl har seet mig.

BERGTHOR.

Hvor da?

GUDRUN.

I Lunden.

BERGTHOR.

Har jeg ikke sagt,

At jeg vil Intet vide af den Renden
I Lunden efter Urter, efter Blomster?
De milde Guder være takkede:
Nu blier du gift, saa er jeg dog befriet
Fra den Besværlighed at passe paa dig!

Hamrer paa Kronen.

Hør, Dreng! det kan du troe, jeg smedder heller
Ti Kroner, end jeg vogter tvende Døttre;
Det Malm er skrøbeligt at handle med.

GUDRUN.

Ak, kiære Fader! jeg er bange for,
Han kommer efter mig. Hvad vil min Orm
Da sige?

BERGTHOR.

Efter dig? Min gode Jarl!
Der bliver Intet af; jeg kiender dig.
Kom, Pige! ned med dig i Kielderren.

GUDRUN.

Ak, skal jeg atter sluttet inde der?

BERGTHOR.

Maaskee du vilde heller sluttet inde
I Hakons Arme?

GUDRUN.

Himmel! kiære Fader!

BERGTHOR.

Jeg kiender ham; der er jo ingen Mand,
Som har i Fred og Ro for ham sin Hustru,
Sin Datter, Søster, Moder, Bedstemoder!
Ned med dig, siger jeg, i Kielderren!

Jeg er ei rolig, før jeg har dig vel
 Der under Laas og Lukke. Vil du gaae?
 Hvor er din Søster?

GUDRUN.

Astrid dækker Bordet.

BERGTHOR.

Det kan jeg selv; men holde paa jer Ære,
 Det kan knap Laas og Jern mod Hakon Jarl.
 Afsted! afsted! I Morgen sender jeg
 Jer bort; dig til din Orm, til Thorvald hende.
 Saa maae de tage Skade selv for Hiemgiæld,
 I Fald I komme Noget til fra den Tid. De gaae.

GRIB

betragter med stille Forundring Kronen, som ligger paa Ambolten.
 Saaledes seer en Krone ud. Saaledes
 Blier Kroner giort. Og naar den nu er færdig,
 Saa sætter Hakon Jarl den paa sit Hoved;
 Saa sværger Folket, og saa er han Konge.
 Det er dog ret besynderligt.

Tager den i sin Haand.

Hvor den

Er rød! den er af drevet ægte Guld.
 Og tung! hvor mange Pund monstro den veier?
 Mon jeg kan passe den?

Sætter den paa sit Hoved.

Den er for stor,

Dog kan jeg bære den, naar ned jeg laer den
 I Nakken glide. See, nu gaaer det an. —
 En Krone er dog ei saa let at bære,
 Som jeg har tænkt; den bøier fast mit Hoved.

Gaaer op og ned ad Gulvet.

Nu er jeg Konge.

Tager Filen.

Dette er mit Scepter.

Sætter sig paa Ambolten.

Og dette er min kongelige Throne.

Nu sidder jeg blandt mine Mænd paa Thinge.

HAKON JARL er uformærket kommen ind under dette Optrin; han holder sig i Baggrunden, og betragter opmærksom Gribs Adfærd.

GRIB.

Det lover jeg jer, mine stolte Normænd!

At jeg vil være jer en naadig Herre,

I Fald I kaare mig til eders Drot;

Mens hvis I med Opsætsighed og Vold

Modstaae, hvad jeg med Billighed forlanger,

Da faaer I Last og Skam —

Bliver Hakon vaer, og forstummer af Skræk.

HAKON
rolig.

Det gaaer jo herligt.

GRIB.

Ak, strenge Herre! harmes ei.

HAKON.

Du skiælver

Paa Thronen, Dreng! Det bør en Konning aldrig.

Om det saa stormer om ham rundt omkring,

Og truer ham med Død og Undergang,

Saa maa han sidde rolig med sit Spiir.

Et dristigt, kongeligt, et værdigt Blik —

Saa lægger Stormen sig igien, og Himlen

Er blaa, og Solen skinner paa hans Guld.

GRIB.

Ak, I har Ret. Jeg føler alt for vel,

At jeg er ikke skabt til slig en Ære.

BERGTHOR kommer ind med et stort Nøgleknippe, som han putter i Lommen, da han seer Hakon.

HAKON.

God Aften, Gubbe!

BERGTHOR.

Hil dig hid, min Jarl!

Bliver Grib vaer, som sidder frygtsom og tør ikke røre sig.
Hielp, Vaulund! hvad betyder dette her?

HAKON.

Han leger Konge.

BERGTHOR
halv afsides.

Det blier Brug i Landet. —

Af med den! Est du gal?

HAKON.

Jeg kom for tidlig,
Fik halv kun hørt, hvad der blev lovt paa Thinge.
Er det din Svend?

BERGTHOR.

Det er min Smeddedreng
Og Thorer Klakes Træl.

HAKON.

Og til en Træl
Betroer du Hakons Krone?

BERGTHOR.

Jeg fik Forfald,
Jeg maatte løbe lige fra mit Arbeid
Og lukke begge mine Døttre ned
I Kielderens. Imidlertid har Knegten
Sig understaaet —

HAKON.

Kiære! dine Døttre?

BERGTHOR.

Ja, Herre! I har nylig seet den Ene,
Nu er hun bange, og det er jeg selv,
At I faaer tiere Lyst at see det Syn.
Nu er hun under Laas og Lukk'. I Morgen
Jeg sender Bud til hendes Fæstemand,
Og holder Brylluppet, saasnart han kommer;
Saa maa han selv tae Vare paa sit Gods.

HAKON.

Ei, Fader Bergthor! hvad er det for Griller?
Veedst du, at du fornærmer mig?

BERGTHOR.

Ti stille!

Det er jert ømme Sted, Herr Jarl! det veed I;
Lad os ei røre meer ved denne Stræng.
Vil I nu prøve Kronen? Jeg har fundet
En gammel Jernring, som blev gravet op
I Offerhuset hist i Medelhuus.
Den gik i Arv fra Søn til Søn. Min Farfar
Har derom smeddet Halfdan Svartes Krone.
Skjøndt denne Ring er rusten, er den kostbar,
Thi den er Kronens gamle Maal. Prøv nu!

Hakon tager Kronen paa; den falder ham ned over Øinene.

BERGTHOR.

Den er for stor. Naar I den sætter paa,
Saa sortner det for Øiet.

HAKON
vred.

Skaldepande!

Gav jeg dig ei mit Maal? hvor har du det?

BERGTHOR.

Thor veed det! det er kommen bort. Jeg tænkte,
Du skulde været Halfdans Krone voxen.

HAKON.

Ha, Bergthor! Bergthor! du est gammel, du
Est snild og kunsterfaren, ærlig, diærv;
Jeg skaaner dig, men misbrug ei min Godhed!
Smed Kronen om igien! Den skal ei passe
En uddøet Kongeslægt, men mig. Jeg giver
Dig endnu trende Dage. Vee dig, Bergthor!
Hvis Kronen ei da passer Hakons Hoved. Gaaer.

BERGTHOR

seer efter ham stolt og rørt.

Hvad vil du gjøre mig? Mit Haar er hvidt,
Tre, fire Timer har jeg end tilbage —
Dem vil du røve mig, og mener, at
Jeg derfor skulde skiælve for din Vrede?
Nei, før skal Bergthor falde i sit Sværd,
Før om igien han smedder Norges Krone.
Den bære Kronen, som er Kronen voxen! Gaaer.

ANDEN ACT.

ØEN MOSTER.

Skov og Fielde; i Baggrunden Havet. OLAF, THANGBRAND og FØLGE
komme fra Strandbredden med THORER KLAKE, JOSTEIN og
CARLSHOVED.

OLAF.

Nu, Thorer! nu, det kalder jeg et Venskabs-,
Et Landsmands-Stykke. Seiler hid om Natten,
For end at træffe mig! Du havde Ret,
Jeg havde været borte, var du kommen
En Time mere sildig; thi det braser
Med gunstig Vind fra Land, den vendte sig
Ved Midnat. Men hvor fikst du vide, Thorer!
At jeg var her?

THORER.

Tilfældigviis, min Herre!

Fortaltes det i Gaar mig af en Skipper
Ved Jarlens Bord. Du vinder Alles Hierter
Ved Giestfrihed og Mildhed, Konning Olaf!
Jeg mindtes mig din Godhed i Dublin,
Dengang mit Skib var blevet læk i Stormen.
Natten var skøn og klar, og Vinden god;
Jeg var uværdig til dit Venskab, Herre!

Hvis ikke jeg var ilet hid, at hilse
 Dig paa vor norske Grund. Da Vinden vendtes,
 Da var det ei vor Krydsning, som fortrød mig,
 Men Tanken, at maaskee den samme Vind,
 Som hindred os, drev dig igien fra Kysten.

OLAF.

Jarl Hakon har dog Intet derimod,
 At jeg besøger kort mit Fædreland?
 Mit eget Skib kun ligger her i Fiorden,
 De andre krydse midlertid paa Dybet;
 Jeg forudsaae en, skøndt ugrundet, Frygt,
 Og vilde undgaae hver en mulig Tvivl.
 Men hvem er disse Mænd?

THORER.

Du favner, Herre!

Din egen Slægt. Carlshoved hedder denne,
 Og Jostein hiin; de ere dine Fættre
 Paa Moders Side, og gik gierne med
 At hilse deres ubekiendte Frænde.

OLAF.

Min Slægt? o, dobbelt da kjær og velkommen!

JOSTEIN.

Vær hilset, Ola!

OLAF.

Ola? jeg kan høre,

Du est en ægte Døl, du taler L'et
 Saa fyldigt ud. Ak, jeg formaaer det ei;
 Jeg var en lille Glut, da med min Moder
 Jeg maatte flygte fra mit Fædreland.
 Saa regner I jer da i Slægt med Astrid?

CARLSHOVED.

I Din Moder Astrid var vor Faster, Herre!
7 Vor Fader hendes ældste Broder, Halfdan.

JOSTEIN.

2 Saa er det, Herre!

OLAF.

Altsaa Søskindbørn!

I I ligne Astrid. Ak, det kan jeg see,
2 Skiøndt tidlig alt jeg mistede min Moder.
I Du, Jostein! har, som hun, et Hul i Kinden,
) Carlshoved! du har hendes vakkre Lokker.

CARLSHOVED. /

I Det glæder os, at du kan finde Liighed.

OLAF.

I Nu, siger mig da, mine gode Venner!
I Hvordan staaer Hoven nu i Norges Land?
Jeg drog, som I maaskee har hørt, fra Irland
Til Rusland; Valdemar, min Fosterfader,
I Er død, og Landet i Urolighed.
I Ivan, hans Søn, min Ven, er christensindet;
Jeg iler ham til Hielp med Herreskiold,
I Med Raad og Daad, med Kæmper og med Præster.
Jeg drog forbi -- jeg tænkte ei paa Norge;
I Men da jeg fiernt blev Klippens Graner vaer,
I Da svulmede mit Bryst, da blev jeg heel
I Forunderlig til Mode, og det var mig,
2 Som om jeg pludselig igien erindred
I En længst forglemt og selsom Kæmpevise
I Fra mine Barndoms-Dage. Taaren brændte
I Paa mine Kinder; Seilet slappedes,
2 Som skulde føre længer bort, og Vimplen

Udspændte som en Fugl sin røde Vinge,
Ret som den vilde rive sig fra Masten
Og flagre hen i Land. Da blev det mig
Umulighed, at ile det forbi.

Jeg vilde see den Søn, som kunde vende
Sin Moder Ryggen. kold, naar kiærligt hun
Udstrakte mod ham sine hulde Arme.

For at forhindre Mistvivl, lander jeg
Paa Yderkanten her af denne Ø,
Hvor Ingen boer, hvor nogle Hyrdehytter
Kun titter eensomt frem bag Fieldene.
Men Noget vilde jeg dog gierne vide
Om gamle Norrig, før jeg reiser længer.
Hvo veed, om mine Øine atter skue
Det kiære Fædreland? Thi siig mig, Thorer!
Hvor staaer det? godt og vel?

THORER.

Ja, Herre! Norrig
Staaer endnu fast paa sine haarde Klipper.
Det er en dygtig Grund, som rokker ei
Saa let.

OLAF.

Det troer jeg nok, det troer jeg nok!
Om saa det er den skiæggehvide Odin,
Saa kan han med sin hele Virksomhed
Ei bringe eders Bierge til at knage,
Skiøndt han har prøvet det i mange Aar.

THORER.

Vel sandt, min Herre! Landet selv staaer fast,
Og frodig blander Birken sig med Granen,
Mens Solen bryder sine varme Straaler

Paa Klipperne, og modner Dalens Korn;
 Og frugtesløst endnu, som hidindtil,
 Slaaer Bølgen imod Landets Marmorfod.
 Men, Herre! medens al Naturen blomstrer
 I fredelig og stille Rolighed,
 Saa æder sig en stærk og voldsom Gift
 Dog daglig meer igiennem Landets Indvold.

OLAF.

Hvad mener du? Jarl Hakon sidder jo
 Heel rolig paa sin Stol i Throndelagen.

THORER.

Saa har han siddet alt en Stund, min Herre!
 Men endelig har Norges Bønder fundet
 Det usselt at beherskes af en Jarl.

OLAF.

Hvi give de ham ei da Kongenavn?

THORER.

Og derom spørger Halfdan Svartes Æt?

OLAF.

Hvad ændse Norges Bønder Halfdan Svarte?

THORER.

Meer, end du troer. De brave Norges Mænd
 Har altid havt en indgroet Kiærlighed
 Til den retmæssige, den sande Konge.

OLAF.

Dog styrer Hlade-Jarlen Riget alt
 I atten Aar.

THORER.

Hvordan ved List og Magt
 Han kommen er til slig Besiddelse,

Det veed I selv, saa godt som Een af os.
Hvo negter Hakon Jarl vel Tapperhed?
Hvo negter ham Forstand og sielden Kløgt?
I veed, hvorledes alle Sager stod;
Hvorledes Gunhilds Sønner hærjed om,
Og spildte, ved at vise idel Svaghed,
Den sidste Rest af Landets Ærefrygt.
Jarl Hakon overvandt dem kiækt i Strid;
Dertil det Venskab kom, som han forstod
At skaffe sig i Danmark hos Kong Harald.
Naar man vil vinde Noget, maa man vide,
Hvorledes Alting staaer; det vidste Hakon,
Og uformærkt, ret som en snedig Kiøbmand,
Der veed at vende Alting til sin Fordeel,
Fik Jarlen Norges Land i sine Hænder.
Kied af at stride, ønskede Bonden Ro;
Saaledes sad han roligt i sit Sæde.
Hvad fuldeligt befæsted ham deri,
Var Jomsborgs Tog, da han til Norges Ære
Nedslog den overgivne Ungdomsvælde,
Som rundtom havde Jorden fyldt med Skræk.

OLAF.

Og nu i Glandsen af sin Herlighed
Foragtes han?

THORER.

Hvor høist naturligt, Herre!
Tilforn var Hakon klog; han vidste, Klogskab
Var ene det, som sammenholdt hans Magt.
Nu blev hans Navn beundret overalt;
Jarl Hakon, hed det nu, det er en Helt,
Han Jomsborg fældet har ved Hjøringsvaag,

Hvad modstaaer ham? hvad rokker nu hans Magt?
 Ved denne Roes, ved slig Berømmelse
 Fast hovedsvimmel, glemte han sin Klogskab,
 Forglemte han, at Bondens Kiærlighed
 Er Thronens allerførste Hovedpille.

Han trodsed med sin Magt, og meente, nu
 Behøvedes ei meer Forsigtighed.

Hver Higen i sit Hierte gav han Tøilen,
 Og hver en Lidenskab fik frit sit Spil.

Da var han ikke længer fredegod,

Men stolt og herskesyg; da æred han

Ei længer hver Mands Eiendom, men gjorde

Bestandig mere Vold paa Bondens Ret;

Hans Gods, hans Odelskab; ja, endnu værre:

Hans Viv, hans Døttre tog han til sin Gaard,

Og lod dem gaae, som Offre for sin Lyst.

Hvad skal jeg sige mere? Uformærkt

Begyndte Oprørsluen rundt at ulme.

Han frygted ikke for en fremmed Fiende,

Og mærkte ei, at Fienden var i Landet,

At Kræften havde gnavet sig til Hiertet.

Nu lever han i evige Skiermydsler,

Snart faldes fra ham hist, snart atter her,

Og Norge venter kun med Længsel efter

En tapper og retmæssig Drot, for reent

At styrte Hakon fra sit Herresæde.

OLAF.

Ha, Thorer! er det Sandhed, som du taler?

THORER.

Der stander eders egen Slægt; lad den

Stadfæste mine Ord!

OLAF.

Min vakkre Jostein!

Hvor bliver Hullet af i dine Kinder?

Du smiler ei. Saa fryder det dig ikke,
At Norrig kaster af sin Slavelænke?JOSTEIN
forvirret.Jeg er for ung til at forstaae mig ret
Paa Landets sande Fordeel, Herre! men
Hvad Thorer siger, har sin Rigtighed.

THORER.

Behøver jeg at sige dig, Kong Olaf!
Hvordan jeg blev til Mode, da jeg hørte,
At du var draget hid? Da troede jeg,
Du havde faaet Nys om Landets Tilstand
Og nyttet Øieblikket; derimod
Nu, du har talt, erkiender jeg forundret
I denne Hændelse et Vink fra Himlen.

OLAF.

Ha, Thorer! du har gjort min Siæl urolig.

THORER.

Som Frøet, naar det giærer under Jorden,
For snart i Vaarens Tid at skyde Blomster.
Du har dog ikke glemt, fra hvem du stammer?OLAF
i dybe Tanker.

Siig, var det ei fra Harald hiin Haarfagre?

THORER.

I lige Linie paa Sværdets Side.

OLAF.

Hvis Moder Ragnhild drømte om et Træ:
Hun hviled nemlig i en Urtegaard,

O Og tog en frodig Qvist ud af sin Taske;
 O Og som hun holdt den i sin høire Haand,
 V Var Qvisten voxet til en vældig Green,
 H Hvis ene Ende raged ned til Jorden,
 O Og fæsted Rødder, men den grønne Top
 S Steg høit til Himlen, blev saa svarlig høi,
 A At neppe hun den kunde øine meer.
 O Og Stammen den var rund og saare tyk;
 N Ned imod Jorden var den rød som Blod,
 M Men opad var den glat og sommergrøn
 M Med hvide Qviste, og den bredte sig
 M Med sine Arme over hele Norrig —
 V Var det ei saa?

THORER.

Saa siger Sagnet, Herre!

OLAF.

V Var det ei Harald med de fagre Haar,
 O Der drømte underligt om sine Lokker,
 H Hvorledes nogle bølged ned til Jorden,
 H En Part til Knæet, en til Skuldrene,
 O Og nogle krused sig i spæde Krøller
 O Om Heltens Tinding?

THORER.

Ganske rigtig, Herre!

O Da spaaede alle vise Mænd i Landet:
 O Det vidned om den store Kongeslægt,
 S Som skulde herske efter ham i Norden.

OLAF staaer taus hensiunken.

THORER.

H Hvad nye Tanker vaagne i din Siæl?

OLAF.

H Hvad nye Tanker! ingen nye Tanker,

Kun kiære gamle Tanker, Ungdoms Drømme
Og Manddoms Forsæt.

THORER.

Dig, din Fødsel værd.

Forlad mig, kiære Herre! men hvorfor
Har du tilforn dog yttret kun saa lidet
Din Attraa og din Ret til Norges Throne?

OLAF.

Den stod for langt fra Haanden, Thorer! den
Var alt besat, og andre Tanker dengang
Indtog mit Hierte. Siælens fromme Ro
Er mere værd, end alle Jordens Throner;
Min Higen drev mig hidindtil mod Syden,
Til Steder, hvor den christne Tro blev lært.
Dog har ei Lykken derfor svigtet mig;
Alt anden Gang jeg hersker i et Rige.
I Venden bød mig Elskov lægge Sceptret,
I Irland gav mig Elskov det tilbage.
Men dog end aldrig i mit Liv, med al
Min Tumlen og min Flakken og mit Ophold
Blandt fremmed Folk, har jeg forglemt min Fødse
Og at jeg var en Kongesøn fra Norge.
Tidt har naturligviis den Tanke vakt mig:
Grib Sværdet og forfølg din Fødselsret!
Men overalt jeg hørte, Norges Bønder
Var glade ved at styres af Jarl Hakon.
Hvad var min Magt? Der skal en vældig Magt
Til ind at trænge i et fremmed Rige;
Og kunde jeg ei vorde Norges Konning,
Dets blotte Roligheds-Forstyrer havde
Jeg ingen Attraa, ingen Lyst at vorde.

THORER.

Nu derimod staaer Sagen anderledes.
 Naar Thrønderne faae høre, at der lever
 En Sønne-Sønne-Sønnesøn af Harald
 Haarfager, da vil Intet holde dem
 Fra strax at træde over paa din Side,
 Saasnart du seiler ind i Thronthiems Fiord.
 Om mit og dine Fættres Venskab har
 Jeg vel ei nødig at forsikkre dig;
 Men det kan jeg dig helligen forsikkre,
 At mange flere Mænd af Magt i Landet
 Kun vente paa at vise dig der' Venskab.
 Lyst til at bringe dig det gode Budskab
 Er, hvad som egentlig os hid har drevet.
 Hvis derfor du vil følge Venskabs Raad,
 Saa drag ei nu paa fierne Eventyr,
 Men følg din Skiebnes og din Lykkes Vink!
 Den har ei vinket dig herhid for Intet.

OLAF

efter et Øiebliks Ophold.

Din Tidende har overrasket mig.
 Forlader mig et Øieblik, I Venner!
 Hist under Træet har man reist et Telt;
 Der qvæger, hviler eder efter Reisen!
 Jeg kommer efter. Følger mine Kæmper!
 Thorer, Carlshoved og Jostein gaae med Olafs Mænd. Olaf og
 Thangbrand blive tilbage.

OLAF.

Nu, Thangbrand! du har staaet taus og stille?

THANGBRAND.

Og glædet mig kun ved din Lykke, Herre!
 Du bliver Konning til et herligt Land.

OLAF.

Men over Hedninger, som spotte Gud.

THANGBRAND.

Desstørre vil din Hæder vorde, Herre!
Naar du har bragt dem paa den rette Vei.

OLAF.

Ja, Thangbrand! ja, jeg følger Himlens Vink.
Vel havde jeg besluttet først at drage
Til Garderike.

THANGBRAND.

Du har Intet lovet.

Løst var det Rygte kun, som drev dig, Olaf!
Vant til Bedrifter, kieded dig din Ro,
Du søgte Daad, som sømte sig en Christen;
Du følte i din Barm en medfødt Kraft
Til at stadfæste Himlens Magt paa Jorden.

OLAF.

Og tænk dig, Thangbrand! i mit Fædreland.

THANGBRAND.

Som Norges Konning kan du bedre hielpe
Den garderikske Ivan, hvis han trænger.

OLAF.

Det bør sig Hielpen først vor Slægt og Venner.
At christne Norge — store, skønne Tanke!

THANGBRAND.

For Norge Garderike staaer tilbage.

OLAF.

Men, Thangbrand! — thi jeg skiuler Intet for dig —
Ei blot af Fromhed glæder sig mit Hierte;
Det svulmer ved den skønne, muntre Udsigt
At kunne hævede sig sin Ret. Jeg fødtes

Til Norges Krone. Siig mig, er det syndigt,
At Olaf ønsker sig den Lykke, som
Han fødtes til?

THANGBRAND. -

Saa vist Gud er en Fader,
Og elsker sine Børn, nei, Olaf! nei.
At nyde Livets Lyst i al sin Fylde,
Naar fromt den nydes i Uskyldighed,
Det er at giennemskue Herrens Godhed.
Held den, som altid seer i Livets Fryd
Et Gienskin af den fjerne Herlighed!
Held dig, i Fald det lykkes dig som Hyrde
At lede faderligt din christne Hiord!

OLAF.

Forlad mig, fromme Fader! ak, forlad mig!
Jeg trænger til at være ene nu.

THANGBRAND.

Christ styrke dig, min ædle unge Helt!

Gaaer.

OLAF

kaster sig paa Knæ med foldede Hænder.
Mit Hierte smelter ved den store Tanke.
O, gode Gud! er jeg det svage Redskab,
Som du har kaaret til at brede ud
Din Herlighed paa Jorden? Fader! see,
Jeg stander i din Haand, din Villie skee!

Reiser sig begeistret.

Ja, ja! jeg føler det, jeg føler det.
Min Arm er stærk, Kraft luer i mit Bryst.
Ja, jeg skal være din Apostel, Herre!
Med dette Sværd, Forløser! som er giort
I Korsets Lignelse, med dette Sværd

Skal jeg bestride al den Frækheds Magt,
Som vil modsætte sig din Herlighed.
Og som en Hyrde i sit elskte Nord
Skal Olaf styre sin betroede Hiord.
Hvor Odins Tempel mørkt og skummelt stod,
Hvor ofte flød uskyldigt Hierteblod,
Skal Røgelse og Myrrha nu kun ryge;
Sin Afgud skal ei Præsten blodbestryge.
Ei Raab af Offret, ei de vilde Skrig
Af Odins Præster om de blege Liig,
Uskyldig Harpeleg og Sang skal tone,
Og lyde imod Evighedens Throne.
Med hellig Andagt skal de samle sig
For hist, Forklarede! at see kun dig.
Nødtørftighedens Trang skal da forglemmes,
Med Giestebud dit Tempel ei beskæmmes;
Ikkun det tause, store Giestebud
Forkynde skal: Alt lever i sin Gud.
Bort, Had og Vold og Mord og vilde Leire!
Uskyldighed og Kiærlighed skal seire. Han gaaer.

HLADE.

Giennemgang i Skoven. HAKON JARL kommer gaaende, bevæbnet
med Sværd, Skjold og Bue. THORA møder ham.

HAKON
standser forlegen.

Hvad seer jeg her? Min Thora! Lokker ogsaa
Det smukke Sommerveir dig i det Grønne?

THORA.

Hvad lokker dig? Vist ikke Thora. Vil du
Besøge mig? Jeg seer, du est bevæbnet.

HAKON.

Til Orlog, Thora! Jeg staaer færdig at
Bestige Skibene med mine Mænd.
Jeg gaaer i Søen mod en Røver, som
Har hiemsøgt Kysterne.

THORA.

Ha, hvilken Lykke

Maa jeg da takke Hændelsen ei for,
At jeg endnu en Gang faaer see dig, førend
Du seiler bort!

HAKON.

Jeg havde givet Karker,
Min Svend, Besked at bringe dig.

THORA.

Din Træl!

HAKON.

Min Tid var knap, det var mig selv ei muligt.

THORA.

O, Hakon! Hakon!

HAKON.

Piin mig ei med Mistvivl!

THORA.

Du elsker mig ei meer.

HAKON.

Og var det saa,

Troer du da vel, at din Bebreidelse
Var mægtig til at tænde Luen atter,
Hvis den var slukt?

THORA.

Og saa tiltales jeg —

Jeg, som du elskte over Alt i Verden?
Troløse! hvilke søde Smigersord
Opfandt din Tunge: Jeg var ene den,
Som kunde gjøre Hakon Livet kiært!
Jeg var den Eneste, som var i Stand til
At smelte Jernet i hans Krigerbryst,
At vænne det til huld Bestandighed!
Ha, jeg Enfoldige! jeg troede dig,
Forlod mit Huus og Hiem, og oversaae
Mit Rygte, fulgte dig, og gav mig hen —
Og nu — Ha, jeg fortjener denne Skiændsel!

HAKON.

Hvad Skiændsel, Thora? Blandt de Yndigheder
Og blandt de Fortrin, som jeg fandt hos dig,
Var det, at du varst snild og fordomsfri.
Du taler om min Ubestandighed,
Og gjør dig skyldig i den samme Feil.
Hvor er dit før saa frie Blik paa Livet?
Du siger, at du gavst dig hen til mig?
Du siger sandt; du gjorde mig lykkelig.
Og hvad nu meer? Var det en Ungersvend,
Af dem, hvis Hierter Nattens Maane smelter,
Som vandt din Elskov? Sagde du ei selv,
Du elskte mig, fordi jeg var en Mand,
Og mellem Mænd den første, som du kiendte?
Hvad er da Mandens Daad? Er Mandens Daad
At sukke evig i den Elsktes Arme?
Du varst en deilig Enke. Paa din Gaard
Henrandt dit Liv kiedsommeligt og tomt.

Hvad offred du? Velbyrdig Norges Qvinde,
Og rig, selvstændig, kanst du, hvis du vil,
Foragte Alt, hvad Rygterne formaae.
To Maaneder har vi tilsammen nydt
Saa sødt, som noget Par i Freias Sal.
Nu fængsler anden Gienstand Heltens Blik.
Forvovne Bønder vove hist og her
At knurre, tale høit; man giester Landet
Selv med Sørøverskibe. Det maa standses.
Det bør sig Norges første Mand at tænke
Paa Alt i Tide. I de første Uger
Vil neppe vorde nogen ledig Time
For Elskovs søde Spøg. Vær god, min Thora!
Drag atter til din Gaard, din Eiendom,
En liden Stund. Fraværelsen forstærker
Den matte Kiærlighed. Vi sees igien,
Og da er Hakon dobbelt elskovsfuld.

THORA.

Og dermed er det giort, er det forbi!
Og med den matte, usle Strøm af Ord
Er Thoras Tro og Kiærlighed betalt!
Jeg har fortient det, ja, ved Asa-Loke!
Jeg har fortient din lave Troløshed.
Du siger, jeg er klog og snild? O ja,
Saa klog og snild jeg altid er, at vist
Jeg veed, den Tale var kun spildt,
Som vilde bringe den forsvundne Elskov
Tilbage i dit grumme, kolde Hierte.
Men at du med saa flink og færdig Frækhed
(Erhvervet ved utallig Troløshed)
Dig viser uden Skaansel, uden Blu,

Og uden al Bekymring for min Smerte,
Det knuser og det dræber mig.

Hun græder.

HAKON.

Ved Freia!

Du est mig kjær, min Thora! Hvis det var
Min Hensigt, som du troer, at svige dig,
Da kom jeg ei, og bar ei frem mit Ønske
Med denne Rolighed, som du miskiender.

THORA

opbragt.

Du lyver, Boler! ja, ved Syn! du lyver.
Du kalder Freia til dit Vidne? Ha,
Sværg ei ved Freia! Freia vender bort
Sit rene Blik fra dit fortrukne Aasyn.
Skiørlevner! at jeg kunde elske dig!
Thi jeg har elsket dig. Den Eneste,
Som drog til dig af sanddru Kiærlighed,
Var Thora. Thi hvad rørte mig din Høihed?
Min Slægt er gammel og berømt, som din.
Forvildet, som jeg var, jeg drømte om
At kunne bringe Reenhed i dit Hierte,
Og Troskab. Odin! naar var Loke tro?
Du kan ei sætte Priis paa sielden Skønhed;
Kun drevet af en lav og dyrisk Drift,
Er ene Nydelsen, hvad du attraaer,
Forandring ikkun, hvad dit Hierte ønsker.
En trivelig, rødmusset Bondepige
Med stærke, drøie Lemmer, uden Tvivl
En iblandt Thoras Turner, har maaskee
Indtaget dig, og overtalet dig,
Enfoldig som du est, at glemme mig.

I Men hevnes vil jeg! Jeg har Brødre, Hakon!
 O Og Frænder; bedre Kæmper vel, end du.
 Ved Asa-Odin, de skal hevne mig!

HAKON
 med opbragt Kulde.

I Du taber Veiret, Thora! Giv dig Tid!
 Han kalder; KARKER kommer.

HAKON.

I Hvis du har endnu meer at sige, see,
 I Der staaer min Træl; fortæl du Resten ham!
 I Det sømmer sig Jarl Hakon ei at høre
 I Paa matte Skieldsord af en opbragt Qvinde.

Han gaaer.

THORA.

I Hvad vil du, usle Slave?

KARKER.

Skieldes ud.

I Det hørte du jo at min Herre bød.

THORA
 slaaer ham.

I Forvorpne Træl!

KARKER.

Skaan dig, min ædle Frue!

I Du støder dine Hænder paa min Ryg.

THORA
 fatter sig.

I Ha, Thora! du fornedrer dig. Hvor blev
 I Din Høihed og din Stolthed? Træl! forlad mig.

KARKER.

I Det har min Herre ei befaleet mig.

THORA.

I Hvad har han da befaleet dig?

KARKER.

At jeg
Skal sige eder, ædle Frue! Karmen
Staaer færdig, for at kiøre jer til Rimol.

THORA.

Det var da den Besked, du skulde bringe,
Hvortil din Herre selv ei havde Tid?
Vel, Karker! vel; han er vor fælles Herre,
Jeg lyder ham, og reiser strax afsted. Hun gaaer.

Karker kalder paa de andre TRÆLLE; de komme.

KARKER.

Nu gik Fru Thora hjem, nu skal der flyttes.
Nu bærer jer fornuftigt ad! Hun er
Lidt vred i Hovedet. I Fald I lade,
Som Noget gik itu, saa er det muligt,
At hun slaaer ogsaa jer i Næs' og Mund.
Saa gik det mig; det krilled mig i Siælen.
Hun har to deilig bløde, hvide Hænder;
Det kom mig for, som om hun havde trykt mig
I Næsen med en Silkepude.

LEIF.

Ei!

KARKER.

Hun vilde gierne blevet længer, seer du!
Det troer jeg nok, men det gaaer ikke an.
De Andre maae ei heller være Stedbørn.
For nylig gik en Flok af vore Trælle
Til Lunde efter Gudrun, Bergthors Datter;
Hun træder ind igien i Thoras Plads.

LEIF.

Alt nu en Ny?

KARKER.

Alt nu? Man hører strax,

A At du est ikke gammel her paa Hlade;
 T Thi ellers vilde du vist sagt: Først nu?
 T To fulde Maaneder var Thora her;
 C Det gaaer ei an, som selv du kan begribe,
 N Naar det skal ordentlig gaae Landet rundt.

LEIF.

Ø Gaae Landet rundt?

KARKER
bevisende.

Ja, det maa være, seer du!

V Vor Jarl, som har saa mange Ting i Hov'det,
 O Og som maa passe paa os allesammen,
 O Og som maa altid være, hvor det kniber,
 O Og — som maa passe paa os allesammen,
 O Og har saa mange Ting i Hov'det, seer du!
 H Ham kan man ei fortænke jo deri,
 A At han — som har saa mange Ting i Hov'det,
 O Og som maa altid være, hvor det kniber,
 A At han —

LEIF.

Ja, jeg forstaaer dig nok for saavidt.

KARKER.

Ø Desuden siig du mig, min gode Leif!
 Ø Paa din Samvittighed, hvis du var Jarl,
 Ø Og kunde gjøre, hvad du fandt for godt,
 Ø Om du ei gjorde, hvad for godt du fandt.

LEIF.

Ø Vel hvad jeg fandt for godt, men ikke derfor
 Ø Det, som jeg fandt for slet.

KARKER.

Hielp, Thor! for slet?

Man hører strax, at du er kommen nylig,
Og har ei hørt paa vise Herrers Tale;
Thi ellers vidste du, at slig en Mand,
Der har saa mange, mange Ting i Hov'det,
Og som maa altid være, hvor det kniber,
Og som maa passe paa os allesammen,
At han —

LEIF.

Ja, Karker! jeg forstaaer dig nok.

KARKER

fortrydelig over at blive afbrudt.

Saa lad mig høre da, hvad du forstaaer!

LEIF.

Du mener, at en saadan herlig Helt,
Som vaager over alle Landets Mænd,
Maa sove ud igen hos Landets Qvinder.

KARKER.

Det giver jo naturlig sund Forstand.

De gaac.

EINAR TAMBESKIÆLVER er under det forrige Optrin kommen ind, og har sat sig paa Stubben af et Træ i Baggrunden, for at gjøre sin Bue i Stand; i det Trællene gaae, reiser han sig, og seer hen til den modsatte Side.

EINAR.

Hvo stander hisset der paa Veien? Ei!
Det er vor Husbond, det er Hakon Jarl,
Som kommer op igien fra Skibene.
Nu skal jeg spille ham et Puds. Man siger,

At ingen Ting kan gjøre ham forfærdet.

Han lægger an, og skyder ud af Scenen.

Ha, ha! der skød jeg Busken af hans Hielm.

HAKON

løber i Harme mod Einar med opløftet Sværd, griber ham i Brystet,
og siger:

Ha, købte Stimand, flux bekiend! siig frem,

Hvad har man lovet dig for Hakons Liv?

EINAR

rolig.

Slet Intet, Herre! Jeg behøver Intet.

Jeg er ei heller Stimand, jeg er kommen

Af ædel Byrd; du kiender mine Frænder.

HAKON.

Hvo est du, Niding! og hvo er din Slægt?

EINAR.

Min Fader hedder Manddom, Herre Jarl!

I kiender ham. Det er en gammel Knark,

Men rørig af sin Alder; Skiægget tykt,

Og Armen stærk. Han har alt længe boet

Paa Norges Klipper.

HAKON.

Manddom, Niding? dø!

EINAR

holder hans Arm fast tilbage.

Tak være Guderne, som gav mig Kraft

At holde Hakons Arm tilbage! Det

Var ellers ude med mig.

HAKON.

Hvilken runken

Seidkone laante dig sin Hexekraft,

At holde denne Kæmpearm?

EINAR.

Ja rigtig!

Min Moder, Herre! hun har lært mig det.
Hun er en Hex, som ganske ret du siger,
Dog er hun ikke runken, hun er rød
Og hvid, som Melk og Blod; hun hedder Sundhed,
Og er, som du, af gammel nordisk Slægt.

HAKON.

Nu skalst du dø!

EINAR.

Det er for tidlig, Herre!

Jeg er kun lidet over tyve Aar.
Du komst til kort, min ædle Herre! hvis
Du dræbte Norges bedste Ungersvende.

HAKON.

Elendige! og vilde du ei dræbt mig?

EINAR.

Ved Odin og ved Norges Freia, nei!
Jeg vilde skyde Busken af din Hielm,
Og intet Andet.

HAKON.

Og til Skive for

Din Øvelse du vælger Hakons Hoved?

EINAR.

Hans Hielmbusk, Herre! ene kun hans Hielmbusk.
Det mored mig at gjøre Hakon bange.
Man sagde, det var svart at skrække dig,
Og derfor skiød jeg Fiæren af din Hielm.
Det Saar kan heles snart, det koster dig,
I Fald det kommer høit, en Hanesvands.
For Resten, hvis du holder i din Haand

I En Søilverpenning, og jeg skyder den
 I Ei bort, og gjør dig ingen Fingerskade,
 Saa maa du kalde mig en Mareminde,
 O Og hænge mig op i det første Træ.

HAKON.

I Jeg troer dig, Dreng! dit Øie lyver ei.
 I Hist henne sidder i den grønne Birk
 I En Plet i Barken, sort og liden; kan
 I Du træffe den, saa Pilen borér sig
 I I Pletten ind, og sidder fast, saa vil
 I Jeg troe din Tale.

EINAR
 sigter og skyder.
 Altsaa troer du mig.

HAKON.

I Du est en prægtig Skytte. Du skal være
 I Bestandig om mig; vel, at her jeg traf dig!
 I Her Rygtet gaaer i Landet om en Yngling,
 S Som være skal den bedste Bueskytte,
 O Og jeg har stævnet ham op til min Kongsgaard;
 A Naar nu han kommer, skal han see, at vi
 H Har ogsaa Bueskytter her paa Hlade.

EINAR.

I Lad ham kun komme! Jeg skal skyde med ham.
 H Hvad kalder han sig?

HAKON.

Einar Tambeskiælver.

EINAR.

A Det hedder ogsaa jeg. Lad ham kun komme!
 A Jeg mærker, jeg kan veie op mod ham
 I I alle Ting, om saa det er i Navnet.

HAKON.

Hvad? du est Einar Tambeskiælver?

EINAR.

Herre!

Den ene. Bring mig flux nu til den anden,
Saa skal vi nappes om den første Rang.

HAKON.

Ha, raske, overgivne Ungersvend!

Saa est du kommen nu til Hakons Hof?

Tager ham under Hagen.

Hvor ung og stærk og smuk! hvor overmodig!

Nu, slige Svende er det just, jeg ønsker.

Siig, har du Lyst at tiene Hakon Jarl?

EINAR.

Hvis jeg kan tiene dig i Et og Andet,

Saa skal det glæde mig ind i mit Hierte;

Men her er jo saa roligt nu i Norrig,

Som i en gammel Kiærrings-Krog bag Ovnene.

HAKON.

Ei overalt saa roligt, som du tænker;

Jeg bruger stærke, troe og kiække Mænd.

Endnu i Dag gaaer jeg med mine Skibe

At dække den sydvestre Kyst af Landet

Imod en fremmed, maaskee farlig Fiende.

Vil du gaae med og spænde Buen til

Mit Gavn og Forsvar og din egen Ære?

EINAR.

Ja, Herre! gierne. Hielp mig, Thor i Thrudvang,

Hvad har du der en deilig Bue, Herre!

Indlagt med Guld og Sølv; min, som du seer,

Er kun af Granerod og Biørnesener.

HAKON

tager den af sin Skulder, og giver ham den.

Tag denne Bue, Einar! og behold den
Til Pant paa Hakons Venskab.

EINAR

prøver Strængens Stramhed.

Ak! for veg,

For veg er Jarlens Bue. Herre! tag den
Igien. Den er for tung, den er for slap;
Min egen her er meget bedre.

HAKON.

Ha,

Du stolte Ungersvend! foragter du
Min Gave? hvad?

EINAR.

Jarl Hakon eier Noget,
Som Einar ei foragted, blev det budt ham.

HAKON.

Og hvad er det?

EINAR.

Du har en Datter, Jarl!
En Rose paa en Lilievaand var ikke
Saa bold; dog derom kan vi altid tale.

HAKON.

Saa troer du —

EINAR.

At jeg skal fortjene Berglioth.

HAKON.

Du sigter til et fiernt, ophøiet Maal.

EINAR.

Saa bør det sig en vakker Bueskytte.

Min Piil indhenter fierne Maal, det veedst du;
Men Øiets kiælnes Blik har ogsaa Pile.

HAKON.

Er Skytten skudt?

EINAR.

Det skal han sige dig,
Naar han har dræbt en Flok af dine Fiender.
Til Stranden, Herre!

HAKON.

Est du færdig alt?

EINAR

slaaer paa sit Kogger.

Jeg har mit Huusgeraad paa Ryggen med mig.
Til Stranden, Herre! hurtig.

HAKON.

Raske Gut!

Jeg lider dig, fast som du varst en Qvinde.

EINAR.

Det var det Sidste, som jeg vilde være. De gaae.

BONDESTUE.

ORM sidder med sin Brud GUDRUN øverst ved Brudebordet; BERGTHOR hos hende. Paa den anden Side ASTRID med sin Fæstemand THORVALD. FLERE BØNDERFOLK.

BERGTHOR.

Saa, lystig, Børn! Lad Hornet gaae omkring,
Spar ikke Miøden; den er god og gammel.
Den Tid, jeg holdt mit Bryllup med Gunløde,
Da lagde selv jeg Tønden i min Kielder,

Og svor en Eed, at ei den skulde brydes,
Før jeg fik holdt min første Datters Bryllup,
Og hvad jeg svor, seer I, det har jeg holdt.
Jeg nyder Glæde paa min gamle Alder.
Er Pigen ikke brav, min gode Orm?
Ni Maaneder hun yngre er, end Miøden;
Det vared hverken mere eller mindre,
Før min Gunløde bragte mig en Datter.
Jeg husker end, den første Gang jeg saae dig,
Da blev jeg vred, jeg nærvæd havde band't dig.
Jeg skiendte paa Gunløde i sin Seng;
Jeg sagde: Qvinde! hvad er det for Streger?
Hvad skal jeg med de Døttre? Skaf mig Sønner,
Som jeg kan lære føre Stang og Skiold! —
Og dermed smed jeg Tøsen ned igien
I Vuggen.

ORM.

Men med Tiden, Fader Bergthor!
Fikst du dog Pigen kiær.

BERGTHOR.

Da hun blev større,
Saa veed jeg ei, hvordan det var, hun krøb
Omkring mig, vimsed om, og naar de Piger
Blier saadan henved femten, sexten Aar,
Saa maa man holde af dem, om man vil,
Og om man ikke vil; man nødes til det.

ORM.

Den Gamle er i Aften ganske lystig.
Nu, Thorvald! lad dog Hornet gaae omkring;
Der bliver ikke drukket her i Lauget.

THORVALD.

Ei drukket, Orm? Min Gut! hvor vil du hen?
Det er fast gaaet mig, som Konning Fiølner,
Der drukned i et Miødkar.

BERGTHOR.

Stille, Børn!
Hvad er det for en Larm derude?

THORVALD.

Sikkert
Fleer Venner, som vil giestes ved dit Bryllup.

Han gaaer til Døren; STEIN og EN FLOK BEVÆBNEDE TRÆLLE
træde ind.

THORVALD.

Hvad vil I, Børn? og hvorfor kommer I?

STEIN.

Vi er Jarl Hakons Trælle, vi er sendte
At melde eder Herrebud.

ORM.

Har Jarlen
Faaet Nys om, vi er alle samlet her,
Og nytter derfor denne Sammenkomst,
Saa tal! Vi stande rede til at høre.

STEIN.

At I var her saa mange samlet sammen,
Det just formoded Jarlen ei, skiøndt vel
Han vidste, her blev holdt dit Bryllupsgilde.

ORM.

Hvad er da eders Ærind? siig det frem!

STEIN.

Nu, kort og godt, vor Jarl har sendt os hid
At hilse dig med Venlighed, Orm Lyrgia!

I Han kiender dig, og veed, du est en Mand,
 2 Som er din Overherre tro og lydig.
 I Vor Jarl har nylig seet din skønne Brud,
) Og hun har flammet op hans Bryst til Elskov;
 I Han kan ei leve uden hendes Eie.
 I Han har forgieves kæmpet mod sin Attraa;
 I Den Tanke, at en Undersaat skal nu
 E Besidde det, hvorefter han forsmægter,
 E Er ham utaalelig. Han haaber derfor,
 I Du afstaaer ham din Fæstemø.

BERGTHOR
 reiser sig.

Hvordan?

ORM.

I I komme for at røve mig min Brud?

STEIN.

E Ei for at røve, hvis du, som vor Jarl
 E Ei tvivler paa, gier hende med det Gode.
 E En føie Tid du ikkun vente skal,
 2 Saa sender venligt han din Brud tilbage,
 I Ledsaget af Foræringer og Guld.

ORM.

O Og slige Ord, forvorpne Træl! dem tør
 Q Du forebringe mig? og slig en Fordring
 T Tør Jarlen gjøre frie og stolte Normænd?

STEIN.

H Heel mangel Brudgom, fri og stolt som du,
 H Har anseet Jarlens Fordring for en Lykke.
 iV Vi haabed her at træffe dig alene
 M Med nogle faa udsøgte Venner, Orm!
 tA At dette Budskab kommer noget brat,
 ;H Har tvende Grunde: først, at Jarlen alt

Er steget paa sit Skib, og reist fra Hlade;
 Dernæst, at saa du haster med dit Bryllup.
 Det tvinger Jarlen, som du selv kan indsee,
 At gribe til et kort og fyndigt Middel.
 Derfor han har udtrykkelig befaleet,
 At vi skal bringe Gudrun til hans Gaard,
 Og vogte hende, til han kommer hiem.
 Hvad det angaaer, at dømme om hans Daad,
 Dertil formaster Ingen sig af os;
 Han er ophøiet over Alles Dadel.

Almindeligt Bulder.

BERGTHOR.

Det gaaer for vidt. Afsted! afsted paa Stand,
 Forvorpne Trælle!

THORVALD
 griber et Drikkehorn.

Hilser Eders Jarl

Og siig, at Thorvald drak hans Arveøl!

FLERE STEMME.

Bort, Hakons Trælle! bort.

STEIN
 til de andre Trælle.

Til Vaaben, Svende!

THORVALD.

I vover at forsøge eders Afmagt?

ALLE.

Slaaer dem ihjel!

BERGTHOR.

Her har jeg smeddet mig
 En Hammer nylig af det bedste Jern!
 Hvorhen den falder, styrte fire Trælle.

STEIN.

Slaaer, Svende! slaaer!

BØNDERNE.

Hug ned den Øgleæt!

Strid. Efter nogen Modstand flygte Hakons Trælle; Mændene forfølge dem. Gudrun, som er falden i Afmagt, omringes af de forsamlede Qvinder, som søge at bringe hende til sig selv igien.

ASTRID.

Min Søster! elskte Gudrun! kom til Live.

De er alt slagne, her er ingen mere!

Seer du igiennem Vindvet, hvor de flye?

Mændene komme tilbage. Orm, som bliver sin Bruds Tilstand vaer, styrter sig for hendes Fødder.

ORM.

Skaf Livet i min Brud! Hvad staae I her

Og klynke, Qvinder? Hvor er eders Kunst?

Skaf mig min Brud igien!

THORVALD.

Nu, ved den store

Odin paa Hlidskialf, som beskuer Alt,

Her hæver jeg mit blodbestænkte Sværd,

Besmurt med Trælleblod, med Blod, som flød

Af Hakons Venner; jeg undsiger ham!

Ved Odin, Vil' og Ve! ved Alt, hvad helligt!

Jeg er ei rolig, før jeg blande kan

Hans Blod med Trællenes, og hevner saadan

Den Skiændsel, som min Broder var bestemt.

BERGTHOR.

Og skiøndt jeg alt er gammel, stiv og rynket,

Saa sværger jeg paa Hamrens røde Næb,

At jeg vil hevne slig Forsmædelse.

Han vilde have sig en Krone hamret?

Ha, vi skal hamre ham! Jeg er den Ældste

I dette Lag, og jeg er Pigens Fader.
See, hvor hun ligger der, den stakkels Mø,
En falmet Blomst, i hendes Beilers Arme!
Forsamler eder om mig, Bondemænd!
Og sværger paa min store, tunge Hammer
Hakon den Ondes Fald.

ORM.

Gudrun! min elskte Mø!

Du aabner Øiet?

ALLE BØNDERNE

paa Hammeren.

Hakon Jarl skal døe!

TREDIE ACT.

ØEN MOSTER.

CARLSHOVED. JOSTEIN. GRIB.

GRIB.

Ja, som jeg siger eder, kiære Herrer!
Jarl Hakon er alt landet her paa Moster,
Han ligger med sin Skibsflok under Ø
I Fiorden, paa den anden Kant, bag Skoven.

CARLSHOVED.

Og har ei Olaf mødt, da ud han seiled
At hente sine Skibe ind i Havn!
Besynderligt! thi om et Øieblik
Kan vi alt vente Kongen her tilbage.

GRIB.

Jarl Hakons Kløgt og Natten var ham gunstig.

JOSTEIN.

Saa staaer den norske Drot vel færdig alt
At hilse Olaf diærvt, saasnart han prøver
At gaae i Land? En stor og værdig Holm
For denne store Tvekamp!

GRIB.

Olaf har man
Bestemt en Hilsen; men til Kampen, som
Er valgt, behøves ingen vældig Ø.
En aaben Plads var plat ubrugelig;
Vi trænge til en mørk og skummel Skov,
Og den har vi jo her paa begge Sider.

CARLSHOVED.

Forklar dig tydeligt! hvad mener du?

GRIB.

En hellig Styrelse af Guderne
Har gjort min Herres hele Løgn til Sandhed,
Men denne Sandhed har naturligviis
Forandret hans, saavel som Jarlens Forsæt.

JOSTEIN.

Forvovne Træl! hvor vover du at føre
Et saadant Sprog?

GRIB.

Det samme diærve Sprog
Jeg haaber I vil føre, naar I kiende
Den rette Sammenhæng.

CARLSHOVED.

Tal ei forblommet!

GRIB.

Saa vider da, at neppe var Jarl Hakon
Lagt ud fra Hlade, før en hurtig Baad
Indhented ham, da seent han maatte krydse
Om Øerne. Den bragte ham det Budskab,
At der var skeet en Sammensværgelse
Blandt Thronthiems Bønder for en Piges Skyld,
Som efter Sæd han vilde ladet hente.

Af Vælden, hvormed Vreden udbrød, saae man,
 At Gnisten havde ulmet lang Tid alt.
 Hvad var at gjøre nu? I veed, at Jarlen
 Beslutter hurtigt; da han havde grundet
 En liden Stund, fandt han det mere vigtigt
 At drage mod en vældig fiendtlig Konge,
 End mod en Bønderflok. Han meente, Toget
 Forøge skulde diærvt hans Krigerhæder,
 Og skrække Bønderne. Men da han kom nu
 Paa Dybet ud, og sendte Speidere,
 Da fik han til sin store Sorg at høre,
 At Olafs Flaade var langt mere talrig,
 End Rygtet havde nævnet ham paa Hlade.
 Hvad var at gjøre nu? Han søgte Moster;
 Her fandt han Thorers strax, sin høire Haand.
 Fortvivle er ei Jarlens Sag, det veed man;
 Hvis Eet ei lykkes, maa det Andet prøves.
 Det Forslag, som min ædle Herre gjorde,
 Blev samtykt. »Nøden tvinger mig! det er
 »De høie Guders Sag!« saa var hans Ord;
 Men sikkert ogsaa for sin egen Skyld
 Han ønskede nu den nye Giest af Halsen.
 Jarlen var ilde stedt, blev det bekiendt,
 Som Sagen stod, at Trygvesøn var landet;
 Saa vilde Kiærlighed til Kongestammen,
 Og Had mod Jarlen, begge to forenet,
 Ham gjøre Faren endnu mere farlig.
 Hvad skete da? Han taug; lod sine Mænd
 Strax telte over sig. De kiende alle
 Kun lidt til Sagen; han har bildt dem ind,
 Det er en Røver, som han krydser efter.

JOSTEIN.

Og hvad er hans Beslutning nu?

GRIB.

Jeg tidt

I mangel søvnløs Nat med Graad i Øiet
Har spurgt de høie Guder paa mit Straa,
Hvi dog de havde sat mit friske Liv
I den foragtelige Trællestand.

Tak være de alvise, store Guder!
Thi uden dette var først Thorers Anslag
For sildig aabenbaret, uden dette
Svam Olaf i sit unge Adelsblod.

JOSTEIN.

Spænd længer vor Forventning ei, men tal!

GRIB.

Jeg hørte Alt, jeg var tilstede ved det.
Jeg er hans Træl; en stakkels ringe Træl,
Han følger ubemærket med, som Slæbet
I Herrens Skarlagskind; hvad dølges ham?
I denne Skov da, for at være kort,
Skal Olaf lokkes hen af Thorer Klake
Huldt under Venskabs Skin — og myrdes der.
Jarl Hakon venter i en Bondehytte
Paa Thorers Ankomst med det blege Hoved.
Saa gaaer han op i Fastland. Rogaland
Er huldt og tro; der samler han en Hær,
Og splitter Ierne, saafremt de vove
Paa Land at hevne deres Konges Død.

JOSTEIN.

Det har du hørt?

GRIB.

Ja, ved den fromme Baldur,
Saa sandt mit Hierte er uskyldigt, Herre!

JOSTEIN.

Og dertil skulle vi ham række Haand?

CARLSHOVED.

Og vi har hiulpet til en saadan Daad?

JOSTEIN.

Ha, Grib! jeg skammer mig, jeg rødmer for dig.

GRIB.

Det har slet ingen Ting at sige, Herre!
Naar først man kommen er saa vidt, at rigtig
Man skammer sig, saa har man meer ei nødig
At skamme sig. Hvo havde vel formodet
En saadan Handling af en saadan Helt?
Jarl Hakon har to stærke Lueøine,
Som byde blot med deres Blik; de bød,
I lød. Hvor stort at være Hakons Kæmper,
At have den Bevidsthed i sit Bryst:
Vi hialp den Helt, den store Mand paa Thronen!
Det drev jer, ikke sandt?

JOSTEIN.

Fra Thronen skal han!

CARLSHOVED.

Saa vist som Olaf er en værdig Helt
Og Astrids Søn: Jarl Hakon skal fra Thronen!

GRIB.

Nu, Grunden den er god, det kan jeg mærke.
Men stille! Skibet nærmer sig til Stranden.
Nu lander Kongen. Seer I Snekken alt?

Hvad nu skal gøres, det maa gøres snart.
 Naar I har Olaf ene, siig ham Sagen!
 Min Husbond er i Skoven hist med Jarlen;
 Naar Olaf skynder sig med sine Kæmper,
 Da fanger han i Buret begge let.
 Hvordan det gaaer, saa er dog Magten Olafs.
 Maaskee skal Noget alt da være giort.
 Men stille! Hører I de skønne Toner
 Fra Skibet? hører I den fromme Sang?
 Ak, hvor det lyder deiligt over Vandet!
 Farvel! nu maa jeg ile til min Herre
 I Skoven. Glemmer ei, hvad I har lovet! Han gaaer.

JOSTEIN.

Nei, sikkert ei.

CARLSHOVED.

Nu standser Skibet. See,
 Nu stiger Kongen ud med sine Mænd
 Og Munkene. Seer du, de række ham
 Det røde Banner med det hvide Kors?

JOSTEIN.

Det Røde skal betyde Heltemodet,
 Det Hvide Christendommens Fred og Uskyld.
 De nærme sig. Kom, lad os gaae tilside!

KONG OLAF træder frem med det store Banner i Haand, fulgt af
 sine Mænd og Munkene. De Sidste synge følgende:

CHOR:

*Cæli deus sanctissime,
 Qui lucidas mundi plagas
 Candore pingis igneo,
 Augens decoro lumine!*

Infunde nunc, piissime!
Donum perennis gratiæ,
Fraudis novæ ne casibus
Nos error atterat vetus.

Expelle noctem cordium!
Absterge sordes mentium!
Resolve culpæ vinculum!
Everte moles criminum!

O tu, sole serenior,
Et balsamo suavior,
Veni, veni, rex optime,
Pater immensæ gloriæ!

OLAF

hæver sit Banner høit, og støder det fast ned i Jorden.

H Her planter jeg det christne Banner dybt
 I I Norges Grund. Igiennem Fieldets Stene
 D Det, som et Træ, skal skyde stærkt sin Rod,
 O Og det skal blomstre frem og bære Frugter,
 sL Ja, syvfold qvægende, livsalig Frugt.
 M Med Længsels og Bodfærdighedens Taarer
 D Dets Rødder vandes skal, og fromme Suk
 S Skal komme bølgende, som lune Vinde,
 O Og modne Saften i det fulde Bæger.
 oS Som Fuglesang skal Menighedens Røst
 iT Til Himlen quiddre i den høie Hvælving,
 gO Og som en gammel, hundredaarig Steen-Eeg,
 S Skal Træet brede sine stærke Grene
 U Ud over Fædrelandet. I dets Ly
 S Skal Venskab, Kiærlighed og Fromhed boe,

Og stirre fra den moderlige Stamme
Med andagtsfulde Blik i Aftenrøden.
Og i dets hellige, dets rene Bark
Skal Norges Konger skære deres Navne.
Uskyldighedens Blomster trindt omkring
Skal holde Vagt, som lyse Engle smaae,
Og støde Nattens Spøgelser tilbage.
Forfærdet bort fra Christendommens Træ
Skal Odin med sit ene, lumske Øie
Flye bort til Ørknerne, til nøgne Field,
Og prøve der vanmægtige Forsøg
Paa at erhverve sig sin tabte Magt.
Der skal han hyle, som en saaret Ulv;
Men Træets Blade skal, som Englevinger,
Bortvifte Troidens græsselige Glam,
At ei de skrække Landets fromme Søn,
Som tillidsfuld sødt under Løvet blunder.

CHORET.

Amen!

OLAF.

Tak, at I fromt bekræfte mine Ord,
I gode Brødre! Tak! O, mindes I,
Da Skibet nys drog Øen Stord forbi?
Der Hakon Athelstein, min Formand, sad,
Da han blev kaldet fra sit Giestebud
Til Slaget, hvor han døde Heltedød.
O, Hakon! ædle Hakon! fromme Hakon!
Athelsteins Fostre! gode, blide Frænde!
Du visned som en alt for tidlig Blomst
I Nattefrosten, og din fromme Rod
Var ikke mægtig til at trænge sig

I I Nordens stolthaardnakket kolde Field;
 M Men du har lagt den første Spire ned,
 E Evig velsignet være du i Himlen!
 I Der est du sikkerligt, skiøndt ei du mægted
 A At kæmpe mod Vildfarelsen. De tvang dig
 A At smage Hestelever; tvang din Læbe,
 S Som vilde klæbe sig til Pagtens Kalk,
 A At røre deres Offerbollers Rand.
 I Da var ei Tiden kommen, ædle Hakon!
 M Nu smiler du fra Himlen ned til Olaf,
 S Som triner kiæk i dine fromme Spor.

CHORET.

Amen!

OLAF.

T Tak, Brødre! Tak! Og vender atter nu
 T Tilbage, styrker eder efter Reisen;
 T Thi vore Baadsmænd har alt teltet Skibet,
 O Og I har viet Landet ind med Sang.
 Ø Gaaer, fromme Brødre! gaaer med Himlens Fred.

Choret gaaer bort, Olaf bliver tilbage med sine Kæmper.

OLAF

til Carlshoved og Jostein, som nærme sig.

N Nu, mine kiære Frænder, vakkre Brødre!
 V Vil I nu staae mig bi, som sanddrue Venner?

JOSTEIN.

H Herr Konge!

CARLSHOVED.

Konning Olaf!

OLAF.

Nu, hvad er det?

JOSTEIN
knæler.

Tag vore Hoveder!

CARLSHOVED
ligesaa.

Ja, tag dem, Herre!

OLAF.

Hvad vil den underlige Adfærd sige?

JOSTEIN.

Vi har bedraget dig.

CARLSHOVED.

Bedraget dig.

OLAF.

Umuligt! hvad? bedraget mig? hvorledes?
Var Alting Paafund? har I lokket mig
I Jarlens Snare?

CARLSHOVED.

Spar din Frygt, min Herre!

OLAF.

Jeg frygter ei for Helved, endnu mindre
For Hakon Jarl. Stat op! hvortil den Knælen?
Kast jer i Knæ for Gud, hvis I har syndet,
Og skiælve for Retfærdighedens Arm.

CARLSHOVED.

Min ædle Herre! Thorer Klake løi,
Men Alt, hvad han fortalte dig, er Sandhed.

JOSTEIN.

Thi Hakons Tyrannie har nylig giort
Til Sandhed, hvad der digtedes for dig.

OLAF.

Saa Landet er i Oprør?

CARLSHOVED.

Herre! ja.

OLAF.

Og Hakon?

JOSTEIN.

Her.

OLAF.

Her?

CARLSHOVED.

Med et ringe Tal

Af Skibe; Intet mod din Flaade, Herre!

OLAF.

Hvad vil han da?

JOSTEIN.

I Lumskhed giøre, hvad

Han havde haabet offentlig at kunne.

Thorer er en Forræder; han skal lokke

Dig hen i Skoven mellem Træerne,

Og give dig dit Banesaar.

OLAF.

Er Hakon

I Skoven? Kommer Thorer Klake ene?

Hvor stor er Jarlens Magt?

JOSTEIN.

Ei stor som din.

Alt skal gaae af i allerstørste Stilhed,

Thi Hakon frygter næsten meer, Kong Olaf!

For sine egne, end for dine Kæmper.

De Norske maae ei vide, du est her;

Det vilde bringe Saaret til at buldne.
Hakon er ene i en Bondehytte,
I Skoven vil du finde Thorer Klake,
Og for at være sikker i din Sag,
Lad alle dine Kæmper følge dig,
Saa har du Styrke nok mod Hakons Styrke.

OLAF.

Hvordan forstaaer jeg slig forvirret Sag?
Og hvad forvisser mig, at denne Gang
I tale Sandhed, I, som nylig har
Tilstaaet mig et sligt Forræderi?

JOSTEIN.

Just at vi har tilstaaet det, maa vise,
At vi har ingen Deel i denne Daad.
Jarl Hakon havde Lyst at kæmpe med dig;
Han bad os følge Thorer hid, for at
Opholde dig, til selv med Magt han kom.
At søge Kamp og Strid, er nordisk Sæd;
Han var vor Herre, og hans List og Snildhed
Forstod at lokke lettelig vor Ungdom.
Du var vor Slægt; men kun vi kiendte dig
Som den, der gjorde Hakon Freden tvivlsom.
Vi gik. Nu har sig Sagen midlertid
Forandret, og med den Jarl Hakons Forsæt.
Saasnart vi vidste det, fik du det vide;
Med Taushed havde vi dig let forraadt.
Vort Digt for dig, vor Tillid til en Niding
Fortiener Straf. Jeg bød dig nys mit Hoved;
Det kanst du tage, men mistænk mig ei!

OLAF.

Hvad skal jeg med dit Hoved, raske Svend!

I Behold det selv; du har det nødigt, mig
 I Det vilde lidt kun nytte.

CARLSHOVED.

Ædle Olaf!

JOSTEIN.

2 Saa tro mig paa mit Ord, og følg os flux;
 I Hvis ei, saa drag igien paa dine Skibe!
 A Men sniger sig ei Thorer hist med Grib
 I Imellem Træerne?

OLAF.

Jeg øiner hisset

I Den anden Flok af mine Mænd. De lande.
 I Dem vil jeg underrette først, saa skal de
 O Omringe Øen; om en liden Stund
 E Er Hakon fanget med sin hele Yngel.

Til sine Mænd.

E Følger med dragne Sværd igiennem Skoven,
 O Og gjør jer rede til en Lossejagt! De gaae.

T THORER KLAKE og GRIB komme hurtigt ind fra en anden Kant;
 den Første med en Kurv og en Daggert i Haand.

THORER.

I Der gik han! see, der gik han med sit Følge,
 A At hvile sig i Norges Sommergræs!
 H Ha, Olaf! skynd dig ei saa stærkt; den kommer,
 I Den lange Hvile, før du venter den.
 N Nu, Grib! forstaaer du vel, hvad jeg har sagt?

GRIB.

H Hvert Ord, min ædle Herre! saare vel.

THORER.

I Du løber til, og støder Daggerten
 I I Brystet paa ham, mens han sidder hos mig.

GRIB.

Vel, kiære Herre!

THORER.

Naar han nu er død,
Saa hugger du hans Hoved af, og lægger
Det ned i denne Kurv, og følger mig
Til Hytten, hvor Jarl Hakon venter os.
Saa giver han dig Frihed strax, og binder
En Glavind ved din Lænd.

GRIB.

Vel, gode Herre!

THORER.

Begrib den Ære, som du nyder, Grib!
Tænk dig, du vorder Olafs Banemand;
Ham, som vil rødde Odins Lære ud,
Ham dræber du! Om nogle hundred Aar
I Krøniken man finde vil dit Navn,
Og sige: denne Daad har Grib fuldbragt.

GRIB.

Jeg længes inderligt, min vakkre Herre!
Alt længe har jeg ønsket mig en Daad,
Som kunde hæve mig fra Trællestanden.

THORER.

Det veed jeg; og den faaer du nu, min Grib!
Kom! seer du denne skønne, slebne Daggert,
Saa glimtende, som Nattens Lys i Vandet?
Seer du, hvor den er spids, hvor den er skarp?

GRIB.

En herlig Kniv!

THORER.

Det er ei nok med det;
Du seer kun halvt dens gode Egenskaber,
Thi mærker du i Staalet denne Rende,
Som løber ned mod Odden?

GRIB.

Ja, min Herre!

THORER
smiler lumsk.

Saa liden, som den er, saa er den dog
Veien til Helheim, Grib!

Seer sig om.

Her er dog Ingen?

GRIB.

Slet Ingen. Det var kun en sulten Ravn,
Som skreg paa Fieldet hist.

THORER.

Den skriger efter
Sit Bytte, Grib! Thi, seer du, denne Rende,
Som løber ned fra Hialtet — seer du, Hialtet
Er huult, og denne Fiæder — du forstaaer mig!

GRIB.

Nei, Herre!

THORER.

Det er sandt; saa skønne Sager,
Saa kunstige, dem kiender man kun lidt til
Her i det plumpe Nord. I Velskland har
Jeg paa min Reise købt mig denne Dolk;
Jeg tænkte nemlig, som det var i Sandhed:
Hvo veed, hvortil vel den kan bruges?

GRIB.

Rigtig!

THORER.

Altsaa, min Grib! har du ei ofte seet
En saaret Kæmpe, som med samt sit Saar
Er kommen sig igien, og bleven karsk?

GRIB.

Heel ofte, Herre!

THORER.

Men naar nu et Stød
Skal være vist og sikkert, seer du selv,
Hvor lidt man stole kan paa Armens Kraft.

GRIB.

Jeg veed dog ei; naar Armen kun er stærk —

THORER.

Hvad stærk? hvad er da menneskelig Styrke?
Men, seer du, denne Dolk er fyldt i Hialtet
Med en heel kraftig, sielden Saft, som flyder
I Saaret flux, og blander sig med Blodet,
Og levrer det.

GRIB.

Ha, nu forstaaer jeg først:

Gift!

THORER.

Tys! raab ei saa høit. Der har du Dolken,
Bær dig forsigtigt og fornuftigt ad!
Du est ei vant at bruge Våaben.

GRIB

vugger den i Haanden.

Herre!

Jeg faaer en selsom Lyst. Veed I, hvortil?

THORER.

4 Nei, Grib! Dit Øie flammer. Nu, hvortil?

GRIB.

A At støde den i eders eget Bryst.

THORER.

3 Grib! est du rasende?

GRIB.

Staa stille, Herre!

I I kan jo vel begribe, det var Spøg.

THORER.

4 Men saadan Spøg!

GRIB.

I mener, for en Spøg

7 Var det for grovt?

THORER.

Ja, Grib! det var for grovt,

3 Og nu er ikke Tiden til at spøge.

GRIB.

2 Saa vil vi gaae alvorlig da til Værks —

1 Du skriger atter, Ravn? saa tag dit Bytte!

Han støder ham Dolken i Brystet.

THORER

styrter.

T Troløse! du har giennemstødt mit Hierte.

GRIB.

1 Det er ei sandt. Hvad kalder du dit Hierte?

1 Den kolde Kiødklump i din venstre Side

3 Gier du dog ikke dette Hædersnavn?

1 Den følte aldrig, hvordan skulde den

1 Da føle dette Stød? Umuligt, Thorer!

THORER.

Forræder!

GRIB.

Du har nævnt dit eget Navn.

THORER.

Ha, det er sandt!

Døer.

GRIB.

Det skulde du betænkt
En Kiende før; nu er det alt for silde.

Betragter ham.

Der ligger han og svømmer i sit Blod.
Hvor er nu dine Rænker og din Snildhed?
Kan du ei finde paa et vittigt Indfald,
At stille Blodet med? Enfoldig nu
Med Næsen op i Veiret ligger han,
Og ei hans hele Livs Forslagenhed
Formaaer at hindre Veien ham til Nastrond.

OLAF, CARLSHOVED, JOSTEIN og FØLGE komme.

OLAF

til Grib, med hævet Sværd.

Hvor er din Herre, Træl?

GRIB

peger roligt paa Liget.

Der ligger han.

OLAF.

Hvad! Thorer Klake i sit eget Blod?

GRIB.

Han seiler ned ad Elivagas Bølger
Til Niflheim.

OLAF.

Hvo har dræbt ham?

GRIB.

Høie Konge!

H Han selv har dræbt sig ved sit Nidingsværk.

OLAF.

F Forkynd!

GRIB.

Han vilde overtale mig

A At støde denne Daggert i dit Bryst;

T Thor veed, hvorfor! han har formodentlig

G Dog havt en Afsky for at myrde dig

M Med egne Hænder.

OLAF.

Nu? Og hvad saa meer?

GRIB.

9L Jeg Dolken fik, forsynet vel med Gift;

9L Jeg skulde støde den i Trygvesøn,

M Men jeg tog feil, og stødte den i Thorer.

1N Nu ligger han halsstarrig her paa Jorden,

3O Og taler ei et Ord. Før løb hans Tunge

1M Med samt hans lille sledske, røde Øie.

2U Ustadigt skotted det, snart her, snart der,

1X Kun aldrig roligt, kiækt; nu seer det roligt,

1M Men dumt og døsig, som igiennem Horn.

1A Ak, Herre! I kan ikke troe, hvor hurtig

1M Min Husbond har forandret sin Natur.

OLAF.

1G Du brave Træl!

GRIB.

Hvis Thorer kunde tale,

s2 Saa skulde han bekræfte mine Ord:

Han loved mig at blive Hakons Mand,
 At vorde fri, at føre Stang og Skiold,
 At drikke Miød paa Bænk i Kæmpesalen,
 Hvis jeg forretted vel min Dont; men, Herre!
 Det kom mig for, som det var alt for dyrt,
 At købe Hakons Miød med Olafs Blod.

OLAF.

Ha, vakkre Ungersvend! siig, vil du heller
 Da være Olafs Mand, og vil du trofast
 Bestandig stride for ham, som din Konge,
 Og sidde, til et Mærke paa hans Venskab,
 Iblandt hans bedste Kæmper?

GRIB .

med Taarer i Øinene.

Ak, Herr Konge!

Nu smelter. I min Stolthed med jer Godhed.
 Sligt bydes mig? Saa er da Timen kommen,
 At jeg skal bryde mine Trællebaand?
 Ak, jeg maa græde som et Barn. Tilgiv mig!

OLAF.

Dig var jo lovet Frihed af din Jarl.

GRIB.

Ak, hvilken Frihed! hvilken Frihed, Herre!
 Jeg skulde købe Kroppens usle Frihed
 Med Siælens; skulde miste Trællenavnet,
 For først at blive til en rigtig Træl.

OLAF.

Du christne Hedning! kom, giv mig din Haand.
 Hvad hedder du?

GRIB.

Grib var mit Trællenavn.

OLAF.

Saa kald dig Grif, og lad en vældig Grif
Med stærke Farver male paa dit Skiold,
Som slaaer en Edderslange ned til Jorden!

GRIF.

Ha, jeg forstaaer jer: denne Edderslange
Er Thorer Klake. Odin! det er prægtigt.
O, Herre! I belønner kongeligt.

OLAF.

Kald Odin ei! vanmægtig er hans Magt,
Du seer hans Aand i hans Tilbedere.
Hvor er nu Hakon?

GRIF.

Her i Skoven, Herre!

Skiult i en Bondehytte med sin Træl;
Der venter han paa Thorer med jert Hoved.
Men jeg vil hugge Thorers Hoved af,
Og lægge det i Kurven, Herre Konge!
Saa bringer I Jarl Hakon Thorers Hoved,
I Stedet for han skulde bringe eders.

OLAF.

Nei, Grif! nei; død er død. Gaaer, mine Mænd!
Og jorder dette døde Legem hisset.

GRIF.

Bag Nelderne i Grøften!

OLAF.

Jorder det

Bag Hyldebusken hist, at den kan strø
Sit hvide, sørgelige Blomster ned
Paa Graven. Grif! du maa ei være grum,
Du maa ei hade efter Døden.

GRIF.

Herre!

Siig mig kun, hvad der sømmer sig og bør sig,
Saa skal I see, at jeg skal bedre mig.

OLAF.

Følg mig i Stilhed nu til Hakon Jarl!

GRIF.

Saa maae vi om ad denne Vei, min Konge!

De gaae.

EN BONDESTUE.

HAKON JARL. KARKER.

HAKON.

Har du nu vel forrettet, hvad jeg sagde?

KARKER.

Ja, Herre Jarl! Jeg sagde dem paa Skibet,
At du var gaaet op i Landet, for
At trække Veiret blandt de kolde Træer,
Fordi det var for hedt paa Søen nu
I Middagsstunden, hvilket kommer af,
At Solen skinner ned med Glands paa Vandet,
Og saa fra Vandet atter op igien,
Saa man har ondt at giøre, thi paa Søen
Er altid tvende Sole, det vil sige:
Kun een paa Himmelen, men een paa Søen.
Paa Landet er man plaget kun af een,
Og derfor var du gaaet op i Land.

HAKON.

gO Og at jeg vilde holde Maaltid her,
 eD Det sagde du vel ogsaa?

KARKER.

Herre Jarl!

eD Det kan I sagtens tænke. Naar forglemmer
 jeL Jeg Maden, og hvad der vedkommer Maden?
 eD Det er det Allerbedste her i Verden;
 s2 Skjøndt rigtig nok man paa den anden Side
 eV Vel kan indvende mig, at ogsaa Drikken
 sK Kan hae sin store Nytte. Det forstaaer sig,
 jeL Jeg sagde: Jarlen æder her sin Davre.
 s4 Paa Vandet sqvulper Skibet op og ned,
 s2 Saa faaer man Maden i den gale Hals;
 vH Hvad kan det hielpe?

HAKON.

Ret, min Karker! ret!

uD Du est en vittig Gut. Gaa nu og hielp
 iK Kisping at syde. Jeg vil være ene.
 sN Naar Thorer kommer, eller Thorers Svend,
 s2 Saa lad dem frit kun træde flux herind.

KARKER.

oD Godt, Herre Jarl! det alt skal efterkommes. Gaaer.

HAKON.

oD Gid kun jeg havde flere slige Svende,
 s2 Saa var jeg sikker, hvor jeg gik og stod.
 nE En Hund er ikke nær saa tro og stærk,
 gO Og dertil kommer dog, at han kan tale.
 tE Et Redskab og et Vaaben, uundværlig!
 jeL Jeg bytted ham ei for det bedste Sværd.

Sætter sig.

De Andre med de skarpe Blik og med
 De kloge Ord, de staae ei til at troe.
 Skjøndt Thorer — Thorer! har du hilset Olaf?
 Har du alt sendt ham bort til sine Guder
 I Luften hist?

Støtter sit Hoved til Haanden, og grunder.

Det var ei min Beslutning,
 Den kom fra Thorer. Thorer maa forsvare
 Sin Daad for Odin. Odin vil ei vredes.
 Hvad? skulde denne Vanvid ei forhindres,
 Som truer med at styrte Guderne
 Fra deres gamle Stole? Olaf vilde
 Ei blot tilrane sig min Kongemagt,
 Men endnu meer, Valfaudurs. Lad ham falde!
 Thi brat maa Stormen standses i sin Gang.
 Det er den høie Tid, den høie Tid!
 I graane, mine Haar! men, hvide Lokker!
 I snart skal vorde gule, giver Tid kun!
 De skielmske Møer spotted mig tilforn,
 Fordi mit Haar var sort, og ikke guult;
 Giv Tid, I Børn! guult, guldguult skal det vorde,
 Det skal forgyldes af den gyldne Ring. —
 Hvo kommer der? Ha, sikkert Thorer Klake.
 Han loved mig at bringe Olafs Hoved;
 Mit Blik sig vægrer ved at skue did.

Han bliver siddende i sin forrige Stilling.

OLAF TRYGVESØN træder ind, hyllet i en graa Kappe med en sid
 Hat paa Hovedet.

HAKON

uden at vende sig.

Min vakkre Thorer Klake! er det dig?

Er Alting lykkedes, og bringer du,
Hvad du har lovet? Svar mig, Thorer Klake!

OLAF.

Alting er gaaet, som det burde, Herre!
Men undskyld Thorer, at han selv ei kommer
Og bringer eder hid Kong Olafs Hoved!
Det faldt ham vanskeligt. Thor veed, han havde
En Slags Modbydelighed for at bringe
Det selv, og sendte mig.

HAKON.

Vel, vel! saa gaa,
Og grav det dybt i Jordens Mørke ned.
Jeg vil ei see det selv. Mit Øie taaler
Ei sligt et Syn, det staaer for mig i Drømme.
Grav Liget ned, og siig din Herre, Træl!
At strax han kommer.

OLAF.

Thorer Klake sover.

HAKON.

Han sover?

OLAF.

Middagssøvn; stivt har han strakt sig
Hen under nogle dunkle Hyldebuske.

HAKON.

Saa væk ham da!

Afsides.

Nu sove, efter slig
En Gierning? Thorer! jeg beundrer dig,
Du har et sieldent Mod.

Høit.

Gaa, væk ham, Træl!

OLAF.

Men vil I ikke først see Olafs Hoved?

HAKON.

Nei, har jeg sagt, nei!

OLAF.

Herre Jarl! I troer,
At det seer skrækkeligt og hæsligt ud;
Men intet mindre, Herre! Olafs Hoved
Seer ud saa sundt, som noget her i Landet.

HAKON.

Gaa, siger jeg!

OLAF.

Nu har jeg aldrig seet!
Jeg havde hørt, at Jarlen var en Helt,
Som Faa i Norden, og han frygter for
At see et livløst og afhugget Hoved!
Hvor vilde I da skiælve, Herre! hvis
I saae det end paa Kroppen.

HAKON

vender sig forbittret.

Træl, du vover —

Hvor har du det?

OLAF

tager Hatten af, og slaaer Kappen tilside.

Paa mine Skuldre, Herre!

Tilgiv mig, at jeg bringer eder det
Paa denne Viis; den faldt mig mageligst.

HAKON.

Hvorledes? Olaf? Ha, Forræderi!

OLAF.

Min Gubbe! spar dit raske Heltemod.

Vov ingen Dyst med Olaf; husk, at end
Han har sit Hoved heelt og ubeskaaret,
Og at din svagelige Oldingskraft
Er ikkun for den hovedløse Olaf.

HAKON.

Ha, Niflheim!

Anfalder Olaf.

OLAF

slaaer Sværdet tilside, og siger med tordnende Stemme:

Saa vær rolig, siger jeg,
Og stik dit Sværd i Balgen! Mine Mænd
Omringe Huset; mine Skibe veie
Vel op mod dine. Jeg er kommen hid
At vinde Landet i en ærlig Feide.
Du selv har lokket mig med Rænker til det.
Nu staaer du som en Træl, foragtelig,
Indviklet i din egen Snare. Jeg
Vil ei benytte mig af denne Fordel,
Som Skiebnen skienker mig. Jeg stoler paa,
At jeg kan dristig gaae dig under Øiet.
Dit Anslag, som du seer, er gaaet ilde,
Din Thorers svømmer i sit eget Blod.
Du seer, det var mig let at gribe dig;
At slaae dig ned var endnu mere let.
Men jeg bekiender mig til Christi Lære,
Og jeg foragter denne usle Fordeel.
Thi vælg imellem tvende Kaar: bliv Jarl
Paa Hlade, som du varst, og sværg mig Troskab,
Hvis ei, da fly! Hvor vi da sees igien,
Det gielder blodige og røde Pander.

HAKON
stolt og rolig.

Det Sidste vælger jeg, det Sidste, Olaf!
 Du kalder mig en Niding og en Træl?
 Det lokker høit et Smiil paa mine Læber.
 Man hører, at du est en Yngling, Olaf!
 Kaadmundethed og Overmod er det,
 Hvormed din Alder melder sig. See mig
 I Øiet, Olaf! og betragt min Pande:
 Har du hos Trælle fundet sligt et Blik?
 Og finder du, at Feighed og at Lumskhed
 Har smaalig foldet denne Pandes Rynker?
 Jeg lod dig lokke; ja naturligviis,
 Jeg vidste, du behøved kun et Vink,
 For strax at flagre efter Lokkemaden;
 At i din kloge Siæl du agted mere
 Dit Slægtskab med en uddøet Kongeæt,
 End Hakon Jarls beundrede Bedrifter;
 At kun du ventede paa en Leilighed,
 For at forstyrre Gubben i sin Ro.
 At denne Færd jeg ønsked overstaaet
 Jo før jo heller, kan det undre dig?
 At jeg bedrog en Sværmer, som foragter
 De høie Guder, kan det undre dig?
 Og kan det undre dig, at jeg tillod
 Min Kæmpes Anslag, da en fiendtlig Skiebne
 Lod til at ville styrte — mig ei blot,
 Men Valhals Guder?

OLAF.

Hakon! mindes du,
 Erindrer du dig, Hakon! at du selv

Har været Christen, at du lod dig døbe
 Af Biskop Popo, at du siden sveg
 Din Ed? Hvor mange Eder har du sveget?

HAKON.

Forbandet være dette Øieblik,
 Da, ført bag Lyset af den sledske Munk,
 Jeg lod mig daare ved en ussel Kunst:
 Han kunde bære ildrødt Jern i Haand,
 Naar først den vel var overstrøgen med
 En Hexesalve!

OLAF.

Stakkels blinde Gubbe!

Jeg ynkes over dine sølvgraae Haar.

HAKON.

Ha, spar din Ynk! Saa, som du seer mig her,
 Seer du det sidste Glimt, den sidste Gnist
 Af gammel nordisk Kraft og Helteliv.
 Den skalst du ikke slukke, Ungersvend!
 Med dine sygelige Feberdrømme.
 Jeg veed det vel, det er de Christnes Sæd,
 At ynke, at omvende, at forbedre;
 Vor Sæd er den: dybt at foragte eder,
 At pønse paa jer Undergang og Død,
 Som Gudernes og Heltelivets Fiender.
 Det Hakon gjør, og derudi bestaaer
 Hans Nidingsfærd. Ved Odin og ved Thor!
 Du skalst ei slukke Norges Kæmpeild
 Med dine fromme, vaade Drømmeskyer.

OLAF.

Velan! det kommer an derpaa. Vi skilles.
 Vee dig, naar næste Gang vi atter sees!

HAKON.

Vee mig, om jeg da ikke knuser dig!

OLAF.

Himlen vil træffe dig med sine Flammer!

HAKON.

Nei, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!

De gaae hver til sin Side.

FIERDE ACT.

HLADE.

HAKON JARL. ET BUD.

HAKON.

Forkynd dit Budskab, siig det uden Frygt
Og uden Forbeholdenhed! Hvor gaaer det?
Har Bondehæren samlet sig?

BUDET.

Ja, Herre!

Forbittrelsen har sammenstimlet dem.
Orm har paa fire Veie fra sin Gaard
Sendt Herorf rundt omkring, og budt Enhver,
At han bevæbnet skulde drage hid
Og faae dig dræbt. Han sendte Bud til Haldor
Paa Skierdingstad, og han har atter sendt
Budstikken længer om. Med ham har Sigurd,
Den skønne Bryniolfs, før din Frilles, Husbond,
Forenet sig, samt Alf og Skialm fra Rimol,
Der komme for at hevne deres Søster.
De føre Hæren an med Orm og Haldor;
Den sammensamler sig i Orkedalen.

HAKON.

Jeg stoler paa min gode Kæmpeskare;
Med faa, men vel bevæbnede, med kiække,
Krigsvante Mænd det bliver let at splitte
En sammenløbet Bønderflok.

BUDET.

Men, Herre!

Den er alt stor, den bliver daglig større,
Forbittrelsen har vel bevæbnet dem.

HAKON.

Med øieblikligt Mod, som svinder bort,
Saasnart jeg kommer med mit Sværd. Hvad mere?
Har Olaf nærmet sig med sine Skibe?

BUDET.

Ja, han er løbet ind i Thronthiems Fiord.

HAKON.

Hvordan? i Fiorden her? og uden Modstand?
Har Erland, har min Søn da ikke mødt ham,
Og hindret Veien ham?

BUDET.

Ak, Herre Jarl!

HAKON.

Hvi sukker du? Tal frit! hvad er der skeet?

BUDET.

I Morges lagde Olaf ind i Fiorden
Med fem skioldhængte, lange Krigerskibe.
Da var din Søn, din Erland, der med tre;
De andre laae i Vigen, dybest inde.
Der faldt en Taage; Erland mægted ei
I denne Skynding dem et Vink at give.
Først meente han, at det var dine Snekker;

Men da de nærmed sig, da saae han vel,
 Han havde taget feil, og vilde vende
 Mod Landet; men det var for silde. Olaf
 Gik med sit Følge hurtig ind i Fiorden.
 Han tog din Søn for dig, Herr Jarl! og bød
 Roerfolket Aareslaget at forstærke.
 Da Erland og hans Mænd sig nærmed Landet,
 Og da hans Snekke løb paa Grund, da sprang
 Med sine Kæmper flux han over Bord;
 Hvad skulde han udrette vel med tre
 Smaasnekker, uden synderlig Bemanding,
 Mod fem, som vrimled af staalklædte Mænd?
 Han svømmed under Vandet, og forsøgte
 Paa denne Viis igien at naae til Land.
 Men Olaf havde tabt ham ei af Sigte:
 Han saae den lyse Brynie, saae hans Skiold,
 Som overgik i Skiønhed alle Andres;
 Bestandig troede han, at det var dig,
 Og raabte: »Hakon! denne Gang undgaaer du
 »Ei Døden. Husker du, da sidst vi taltes?
 »Da svor vi, at det gieldte røde Pander.«
 Med disse Ord greb Kongen til en Rorpind,
 Og skød den hen — O, Herre! skaan mig for
 At sige meer, og skaan dig for at høre.

HAKON.

Tal! tal! Han skød Rorpinden af sin Haand?

BUDET.

Og traf din Søn dermed i Tindingen,
 Saa Hovedskallen brast, og Hiernen vælted
 I Havet.

HAKON
skiuler sin Smerte.

Har du meer at sige?

BUDET.

Olaf

Fortrød det, at det ei var dig, han traf.
Hans Kæmper dræbte mange Mænd; endeel
Gav han dog Fred. Af dem erfared han,
Hvor Bondehæren staaer, og hvordan den
Er sindet mod dig, Herre!

HAKON.

Er der mere?

BUDET.

Nei, Herre Jarl!

HAKON.

Saa gaa!

Budet gaaer.

Og du blev vred,

Fordi du ikke trafst mig, Olaf? Ha!
Du kunde aldrig truffet bedre. Ham,
Ham trafst du ei, min Erland trafst du ei;
Ran tog ham i sin moderlige Favn,
Og hæved ham, den fagre Ungersvend,
Til Valhal. Men hans Fader har du truffet,
Dybt har du truffet Hakon i sit Hierte.
O, Erland! Erland! o, min Søn! min Søn! —
Bevæget, Hakon? Taarer paa din Kind?
Ha! det er længe siden. Hakon Jarl!
Du bliver gammel, græder som en Qvinde.
Han var mig kiær, han var min Alders Haab,
Thi Erik stormer om paa egen Haand;

Jeg havde seet i ham min Eftermand.

Hvor er I alle svundne, mine Drømme?

Han grubler et Øieblik, derpaa siger han forfærdet:

Det gaaer tilbage! ha, det gaaer tilbage!

Hvorledes? hylle Taager sig om Valhal?

Blev Odins gyldne Stol i Hlidskialf rusten?

Har den alt tabt sin Glands? Du grønne Frigga!

Est du alt visnet, som en Birk i Høst?

Stial atter Loke dine Frugter, Ydun?

Hvor er din Hammer, Thor? hvor, Asa-Tyr!

Din stærke, drabelige venstre Haand?

Siig, høie Skare! har du hyllet dig

I Mulm, og fulgt til Hel den fromme Baldur? —

Op, Hakon Jarl! op, gamle norske Kæmpe!

De kalde dig en Hedning? Hædersnavn!

Ja, vel en Hedning, Hakon! thi du strider

For Hedenold. Til Vaaben og til Seir!

Tilgiver Hakon, store, høie Guder!

At han har glemt Valhalla over sig.

I høre det, I høre det: Fra nu af

Er dette Liv for evig offret eder.

Den skønne Drøm, at Aftensolen skulde

Forgylde denne Tinding, før den sank,

Er svundet hen; en Storm har hævet sig

Med Rusk og Slud, og hyllet Solen ind,

Og inden Himlen bliver atter blaa,

Nedblinke Stierne paa Hakons Høi.

Ran tog min Søn, min Erland; Erling har jeg

Vel end tilbage — men hvor kan jeg haabe,

At denne spæde Spire skulde trodse

Orcanens Magt? — Saa være det da svoret

Ved Ædelstenene i Odins Krone,
De blanke Stierner; Auk-Thor! ved din Vogn,
Som vender ned sin lyse Stang hver Midnat:
Fra nu af lever jeg for Valhals Guder.
Hvis Stolthed rev mig hen, tilgiv mig da,
Du skønne Saga! du fortrylled mig.
Og var det Mishag over min Idræt,
Som fik dig til at rynke Panden, Odin!
Da kræv et Offer, kræv, hvad helst du vil,
Og du skal faae dit Krav.

STEIN kommer ind med et stort Guldhorn.

HAKON.

Hvad bringer du?

STEIN.

Et Bytte fra din Fiende, Herre Jarl!
Du veedst, at Olaf havde sendt endeel
Bygmestere til Land, for nær ved Stranden,
I Skoven hist ved Fiorden, op at mure
Et Huus, et, som de kalde det, en Kirke
For deres nye Guder. Du befol,
Som billigt, strax en Flok af dine Mænd
At gaae derhen og hindre deres Daad.
Det skete, som du bødste. Men før vi kom,
Fandt Olafs Svende, ved at grave dybt
I Jorden, dette Horn. Det har vi nu
Erobret, Herre Jarl! og bringe dig det.

HAKON.

Vel, Stein! Har Flere bragt det hid, end du?

STEIN.

Vi er en Flok.

HAKON.

Saa lad jer vel beverte

I I Borgestuen! Hver skal have sig
2 Saa stort et Horn med Miød, som dette her.

STEIN.

1 Det skal vi tømme paa din Sundhed, Herre! Gaaer.

HAKON.

1 Et herligt gammelt Offerhorn af Guld,
A Af drevet Guld; et sieldent gammelt Horn!
1 Paa denne Plads har uden Tvivl tilforn
1 Et Tempel staaet for de høie Guder.
1 Der skulde du nu bygge dine Kirker
O Og dine skumle Munkeceller, Olaf?
1 Ret, mine Mænd! at I fordrev dem; ret,
A At I tilvandt mig denne gamle Skat,
2 Saa skøn, som hellig. — Der er skrevet Runer
O Om Hornets Rand; lad see! hvad er der skrevet?

Læser:

Brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde!
Gak til høie Guder,
Giv dem det Bedste!

1 Hakon staaer længe truffen og forbauset; derpaa gientager han
Verset langsomt og med Vægt.

— Giv dem det Bedste! —
1 Det vil I altsaa, Børs og Bures Børn?
1 Det Bedste vil I, saa vil I formildes?
1 Ha, jeg forstaaer dit Vink, du høie Skuld!
1 Jeg seer dig, hyllet i dit hvide Liin,
A At sidde under Asken Ygdrasil;

Dybt stirrer du i Urdurs Kilde. Siig,
 Er Vandet rødt, forlanger Bølgen Blod? —
 Det Bedste? — Og hvad er det Bedste da?
 Min Erland faldt; I har jo alt det Bedste!
 Men det har Hakon ikke offret eder,
 Og han skal give selv det Bedste hen,
 For at erhverve sig den svundne Lykke,
 Som brast ham for hans Brøde, thi han glemte
 Valhalla over sig. — Giv dem det Bedste!
 Jeg har endnu en lille vakker Gut
 Med gule Haar, og Øine blaae som Gimle,
 Uskyldig som den klare Morgenstjerne,
 Og rask og vælig som en Buk paa Fieldet,
 Den sidste Draabe af mit Manddoms-Blod.
 Ham kræver I dog ei? Du lyse Freia!
 Du kræver dog ei, hvad du selv har skienket?

Grunder.

De høie Aser kræve to Slags Offer:
 Eet for at hævde deres Pragt og Herskab;
 Da falder Qvæg, da falde fangne Fiender,
 Da hvirvle Glædesflammerne fra Jorden,
 Og Odin smiler i sit Fadersæde.
 Det andet Offer ryger til Forsoning,
 Dets Lue dæmper ikkun Valhals Vrede;
 Da bløder Hiertet, medens Offret bløder;
 Det skeer i Stilhed, uden Sang og Klang,
 Det er til Straf, det bringer Guderne
 Til Miskundhed, naar de har vendt os Ryggen.

Betragter Hornet.

Her staaer det roligt gravet ind i Guldet
 Med tydelige Træk: Giv dem det Bedste!

O Og hvorfor bragtes det mig netop nu,
 I I Øieblikket, da jeg svor Valfader
 A At virke kun for ham? i Øieblikket,
 C Da jeg tilstod — Fy, Hakon! ingen Svaghed.
 T Thorgerdur Horgabrud, du gridske Skioldmø,
 2 Som følger Kæmperne i Striden paa
 C Den hvide Ganger, med et Klæde farvet
 I I lunkent Blod om dine brede Skuldre,
 M Med Dødens Glavind i din stærke Haand!
 C Dit sorte Øie gløder efter Rov,
 C Du strækker ud din Haand, din Daggert blinker —
 V Vel! Hakon lyder, Hakon skiælver ei. an gaaer.

SKOV.

THANGBRAND. GRIF.

THANGBRAND.

V Vel, at jeg finder dig, min Grif! Hvor er
 X Kong Olaf? Hvad vil dette Væsen sige?
 H Hvor er han henne med den gamle Mand?

GRIF.

C De gaae bestandig end i Skoven sammen,
 O Og tale snart om dette, snart om hiint.
 2 Sær udelader sig den Gamle tidt
 3 Paa en utydelig, forblommet Maade
 O Om Olafs Daad.

THANGBRAND.

Jeg var der ei. Hvad har
 C Da Gubben sagt, og hvordan er han kommen?

GRIF.

Vi sad just over Pindseftens-Gildet,
Fornøiet, muntre omkring Egebordet,
Kong Olaf var ret overgiven oprømt;
Da treen en Gubbe langsomt ind i Hallen.
Eet Øie har han kun. Han satte sig
Ved Døren; men Kong Olaf, som er altid
Saa vennesæl og giestfri, bad ham komme
Og sætte sig hos ham. Derpaa begyndte
De To at tale klogt og længe sammen.
Den Gamle vidste god Besked om Alt,
Hvad der er skeet i Landet rundt omkring.
Han gantedes, men paa en egen Maade,
Som plat ud ei var efter Olafs Sind;
Han sagde: Som jeg mærker, helligholder
I her Forvirrelsernes Fest; I mindes
Den Aften, da de fromme Brødre hver
Fik Lyst at snakke paa sin egen Viis,
I Munden paa hverandre. Mener du,
At de fra den Tid har forstaaet hinanden? —
Tilslidst det faldt den gamle Mand for lummert
I Salen, og da Sommernatten var
Saa luun og varm, saa bad han Olaf gaae
En Vandring med ham giennem Skoven. Kongen
Gav efter for hans Bøn. Jeg fulgte dem
Bestandig i en Afstand. Ak, Herr Bisp!
I kan ei troe, hvor vidt de vandred om.
Den Gamle førte Kongen stundom ud
Paa Fieldekanterne, og pegte langt
Ud over Landet, mens han talte. Maanen
Nedskinte klar. Det var ret underligt;

T Thi naar man stod kun nogle Skridt derfra,
 D Da saae den Gamle i sin sorte Kappe
 U Ud som en Trolde. Jeg vilde ønske, Kongen
 N Nu vilde sig begive hiem til Sengs,
 T Thi det er seent, og Natteduggen falder.

THANGBRAND.

H Hvor er han? Før mig hen til Kongen, Grif!
 F Forlængst gik Solen alt i Vesten ned;
 I I Morgen, naar den stiger, smiler den
 M Med helligt Blik paa Pindses Sommerfest,
 O Og end er Aftenmessen ikke siungen.
 H Hvorledes skal jeg dog forstaae min Olaf?
 S Saaledes før han pleied aldrig glemme
 S Sin fromme Pligt. Kom, lad os søge ham! De gaae.

O OLAF kommer vandrende ind fra den anden Side med AUDEN. Denne
 har en sort Kappe paa, og en Hætte over Hovedet.

AUDEN.

L Ja, jeg forstaaer dig nok, min Ungersvend!
 D Den skønne Sang i disse hvalte Kirker,
 D Den smeltede dit Hierte, og dit Blik
 H Henreves af de smukke Billeder.
 D Du troede vist, det maatte være Sandhed
 A Alt, hvad du følte; og hvad nu du følte,
 S Skal alle Nordens Lande føle med,
 H Hvis ikke, smage Kraften af dit Sværd.
 E Er det ei saa?

OLAF.

D Du est en sølvgraa Gubbe,
 D Du est nu eengang stivnet i din Tro,

Dig kan jeg ei fortænke i, at du
Kun kalder min Bedrift Forvildelse.

AUDEN.

Du siger, jeg er stivnet i min Tro;
Det er et godt, et saare velbrugt Udtryk.
Og siig mig, Olaf: Hvad du mener her
At jeg skal være, kunde man ei sige
Om Alt, at det var ligesaa? Thi Tro
Kan dog vel ikke kaldes Andet end
En egen, synderlig Tilbøilighed,
En Drift, som hæver Kraften i vor Siæl
Mod det usynlige, det store Udspring;
En Drift, som er forskiellig efter Væsnet,
Den virker paa; forskiellig efter Tiden,
Den virker i; forskiellig, som Naturen.
Saaledes stræbe disse Graner, Olaf!
Og dette høie Field. Den kiække Viis,
At hæve deres Nakker stolt i Veiret,
Er, saa at sige, deres Tro. Du seer,
De har den samme Tro tilfælles; thi
Som du begriber, er det ei for Intet,
At overalt, saa vidt dit Øie rækker
Og overseer det frie Norden, Alt
Bær Præget af en egen Aand, eet Væsen.
I Sydens Dal, der er det anderledes;
Der flade sig de stive, smekkre Løv
I runde, bløde Blade. Stammen kneiser
Ei længer der med ranke Skud fra Jorden,
Den bukker sig i fromme Krumninger
Mørkt under Hvælvingen, omtrent saaledes
Som dine Munke, naar de holde Messe.

OLAF.

Besynderlige Gubbe!

AUDEN.

Hvor nu Himlen

Er altid blaa, hvor Solen daler rød
 Hver Aften, hvor de vellystfulde Lunde
 Indbyde kun til Elskov og til Sang,
 Der vaagner Strængelegens, Sangens Kunst,
 Man griber Farver, for at efterligne
 Den smukke Straaleglands og Blomstervrimmel,
 Og Kiærlighed, som spøger overalt,
 Blier Præget, som sig trykker paa det Hele.
 Hvor derimod Naturen, mere streng,
 Frembyder flere Steen end Blomster; hvor
 Den faldne Snee indhyller Aaret halvt
 Med sine hvide Lagen, men hvor ogsaa
 De haarde Sener stramme sig bestandig
 Med mere Styrke; hvor det blier en Dyd,
 Naturen lærer, at undvære, og at
 Forsvare vel med Kraft den sparsomt givne,
 Indhegnte Fryd — der toner ingen Sang,
 Der glimrer ingen skønne Billeder;
 Men i de lange Vinternætter aabner
 Sig Siælen taus med høie Manddomstanker.
 Der voxer frem den indre Blomst, og lukker
 Sig som en Rose trindt om Qvindens Hierte,
 Og som en skøn og reen og dristig Lilie
 Om Mandens Hierne. Ei paa glatte Bræt
 Med snart forsvundne, skyggeblandte Farver:
 Af Fieldet selv, det Uforgængeligste,
 Sig reise Guderne fra Jordens Skiød,

Og skue roligt og med Tankeblik
 Ned over Dalen. Den medfødte Kraft
 Blier drevet af en medfødt Trang til mandigt
 At øve sig; da triner Kraft mod Kraft,
 Og Tapperhed og Manddom bliver Præget
 I Nord, som hist i Syden Kiærlighed.

OLAF.

Forunderligt!

AUDEN.

Naar nu en Yngling, som
 Af Hændelsen var kastet ned til Syden,
 Tilbagekom, og bragte med en Kurv fuld
 Af spæde velske Blomster, og fik Lyst
 At plante dem i Norges Klipperifter;
 Naar Granen og naar Birken overalt
 Stod ham i Veien, og han fældte nu
 De gamle, store Skove kiækt, og skaante
 Selv ei det vældigste, det bedste Træ,
 Paa det hans Roser skulde have Plads
 At voxer — Olaf! hvis du saae hans Daad,
 Hvad vilde du da kalde ham?

OLAF.

Vig fra mig!

AUDEN.

En Helt, ei sandt? en Kæmpe for den gode,
 Den skønne Sag. Og Gubben derimod,
 Som sagde: Dreng! lad mine Graner staae,
 Din spæde Urt ei trives paa mit Field —
 Hvad vilde du vel kalde ham?

OLAF.

Som dig.

AUDEN

seer ham stivt i Øinene.

Og hvem er jeg?

OLAF.

Auden har du jo kaldt dig.

Hvem er du?

AUDEN.

Ja, hvem er jeg? Vise Yngling!

Du veedst jo Alt, du maa vel kiende mig.

OLAF.

Du har eet Øie kun.

AUDEN.

Har Lyset flere?

Natten var klar med samt sit ene Øie;

I Morgen skinner Dagen med det andet.

Erindre dig, hvad du har hørt! Erindre

Det Maanskin, som i denne Sommernat

Helbredende har trængt sig i dit Hierte!

OLAF.

Gud! giv mig Kraft. For allerførste Gang

Har Tvivl og Angest spændt sig om mit Bryst.

I det Olaf vender sig fra Auden, gaaer denne bort med hurtige
Skridt, og forsvinder imellem Træerne.

THANGBRAND og GRIF komme.

THANGBRAND.

Ha, træffer jeg dog endelig dig her,

Min Konge! Jeg har søgt dig overalt.

Hvordan skal jeg forstaae det, fromme Olaf!

At du forglemmer Aftenbønnen reent?

Det har du endnu aldrig hidindtil,

Og mindst paa en saa høi og hellig Aften,
Som denne.

OLAF.

Thangbrand!

Vender sig.

Hvor blev Gubben af?

THANGBRAND.

Jeg veed det ei. Men glem den gamle Hedning,
Som har forvildet dig med sine Taler.

OLAF.

Ha, Thangbrand! er alt Aftenmessen holdet?

THANGBRAND.

Da Sol gik ned, da var jo Tiden; men
Du hørte ei, du mærkte ei mit Vink,
Den Gamles Tale lokkede dit Øre,
Ret som Sirenesang.

OLAF.

Hvem er den Mand?

GRIF.

Slet Ingen kiender ham blandt dine Kæmper.
Mig kommer han heel sær og selsom for;
Han ligner Odin hist i Jarlens Lund.

OLAF.

Han kaldte Auden sig.

GRIF.

Nu: Auden, Odin,

Det kommer ud paa Eet.

THANGBRAND.

Min Olaf! sikkert

Har en af Odins Præster giestet dig,

Og søgt ved vildsom og forblommet Tale
Paa Hakons Vink at vende dine Tanker.

OLAF.

Han være, hvo han være vil, saa er han
Et Nattespøgelse fra Mørkets Engle.
Han søgte at bevise mig, hvor stor
Den Uret var, at rive Folket fra
Sin gamle Tro.

THANGBRAND.

Og til Beviis derpaa
Saa malte han dig vel med stærke Farver,
Hvor skønt den gamle Lære tog sig ud
I dette kolde Nord? At ogsaa den
Engang blev indført af en fremmed Helt
Fiernt fra et andet østligt Land, derom
Blev der vist Intet ymtet under Talen.

OLAF.

Ha, Thangbrand! du har Ret, den gamle Lære
Den blev jo ogsaa indført. Hvad er da
Hans hele Tale værd om Kæmpetroen,
Som Norden selv har avlet, selv har givet
Sit Præg!

THANGBRAND.

Slet Intet, Olaf! thi saa lidet
I Norden, som paa noget andet Sted,
Det tilladt er at offre Broderblod,
Og at forglemme alle milde Dyder.

OLAF.

Vel, Thangbrand.

THANGBRAND.

Ikke vil jeg plat fordømme

Den gamle Lære i sit dunkle Udspring.
For Intet har ei Gud forundet den
At virke vidt udbredt og diærvt paa Jorden;
Nu er den kun en mærkelig Ruin.
Da var endnu ei Christi Lære hørt.
Det bør sig Mennesket at gribe efter
Det Bedre.

OLAF.

Ha, nu taler Sandheden!
I Morgen haaber jeg paa Pindsefesten
At overvinde Hakons Hedninger.

THANGBRAND.

Hans Trælle rante mig det Offerhorn,
Som jeg i Jorden fandt, der skulde smeddes
Til Alterkalk. Der stod et gammelt Sprog
Paa Hornet, som jeg fuldvel kunde lide;
Der stod: I Fald dig brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde! gak til høie Guder,
Giv dem det Bedste. Denne Indskrift skulde
Min Kalk beholdt; hvad kan vel gives bedre,
End et uskyldigt og taknemligt Hierte?
De rev det af min Haand; men lad dem det!
Gud Herrens Straf vil følge dem saavel
For dette Ran, som for hver anden Synd.

OLAF.

See, Solen pibler alt bag Havet frem!
Snart lyser den med sine røde Straaler
Paa Norges første, skønne Pindsedag.
End har vi ingen Kirke; o, men kommer
Og lad os ile til Capellet, som
Naturen gravet har i Klippen hisset!

I Der skal de høie Hymner stige fromt
I I Morgenrøden og forjage kiækt
I Med Nattens Mørke alle Hiertets Tvivl.

THANGBRAND.

I Nu taler du dig værdigt, fromme Konge!

Thangbrand og Olaf gaae.

GRIF,

som har staaet i Tanker hidtil.

I En Præst, et Sendebud fra Jarlen? Ja,

I Heel rimeligt — men jeg veed nok, hvad jeg troer.

Gaaer.

OFFERLUNDEN.

HAKON JARL kommer med sin liden Søn ERLING ved Haanden.

ERLING.

I Det er saa koldt, min Fader!

HAKON.

Kiære Søn!

I Det kommer af, at det er end saa tidligt.

I Du fryser, Barn!

ERLING.

Det er det samme, Fader!

I Jeg er saa glad, fordi du loved mig,

A At jeg skal Solen see, naar den staaer op!

I Det har jeg endnu aldrig seet tilforn.

HAKON.

2 Seer du de røde Straaler hist i Øst?

ERLING

slaaer Hænderne sammen.

Ak, hvilke Roser! hvilke skønne Roser!
Men, kiære Fader! siig mig dog engang,
Hvor kommer alle disse Perler fra,
Hvormed den hele Dal er overstrøet?
O, hvor de glimter imod Roserne!

HAKON.

Det er ei Perler, det er Morgenduggen;
Det, som du kalder Roser hist, er Solen.
Seer du, den reiser sig?

ERLING.

O, hvilken Kugle!

Hvor purpurrød! O, kiære Fader! kan vi
Ei reise hen engang til Morgensolen?

HAKON.

Mod Solen stræber hele Livet hen.
Thi, seer du, denne skønne, røde Glands,
Som straaler hisset, det er Odins Øie;
Det andet, som du seer om Natten skinne
Med mere mat og mere hvidlig Lue,
Har han nu sat i Pant i Mimers Brønd,
For at erhverve sig den Drik, som gjør
Hans Øie mere friskt og mere skarpt.

ERLING.

Hvor er da Mimers Brønd?

HAKON.

Det store Hav,

Der vælter sig mod Klipperne dernede,
Det er den gamle Mimers dybe Brønd,

D Der styrker Odins Øie. Dobbelt skøn
 S Sig hæver Solen, liflig vederqvæget
 A Af køle Morgenbølger.

ERLING.

O, nu stiger

D Den alt for høit; nu kan jeg ikke taale
 A At see derhen, det brænder mig i Øiet.

HAKON.

A Alfader stiger paa sin Stol i Hlidskialf,
 S Snart overskuer han den hele Verden.
 D Den gyldne Throne blænder Jordens Øie;
 H Hvo tør formaste sig at skue Livets
 O Og Dagens Konge i sin Middagsglands?

ERLING

seer sig frygtsom om.

H Hu! hu! min Fader! hvad er det for fæle
 O Og gamle hvide Mænd, der staaer i Skyggen
 B Bag Træerne?

HAKON.

Tal ikke saa, min Søn!

D Det er de høie Guders Billeder,
 A Af Mennesker i Stenen, gravet ind.
 D De blinker ei med stærke Sommerflammer,
 S For dem kan Askurs Sønner knæle roligt,
 O Og see med Ærefrygt i deres Blik.
 K Kom, lad os nærmere betragte dem!

ERLING.

O O nei, min Fader! jeg er bange for dem.
 D Den gamle Gubbe med det lange Skiæg

Derhenne seer saa grumt, saa hæsligt paa mig
Han giør mig ganske bange.

HAKON.

Erling! Erling!

Det er Gud Odin. Frygter du for Odin?

ERLING.

Nei, Odin frygter jeg slet ikke for;
Den rette Odin, som er hist i Himlen.
Han giør mig Intet, han er god og skøn,
Han kalder Blomsterne af Jordens Skiød;
Han skinte nylig selv jo som en Blomst.
Men denne blege, hvide Trolde, han stirrer,
Som om han stod mig efter Livet.

HAKON.

Ha!

ERLING.

Min Fader! lad mig hente mig min Krands,
Som jeg lod hænge hist paa Busken, da
Du vilde vise mig, hvor Solen opstod;
Og lad os saa gaae hiem igien, min Fader!
Fra disse fæle, gamle Billedstøtter,
Thi du kan troe, den gamle, grimme Mand,
Han mener det ei heller godt med dig.

HAKON.

Hent Krandsen, Barn! og kom saa flux tilbage.

Erling gaaer.

Et Offerlam maa være festlig smykket.
Hellige Guder! seer fra Valaskialf
Jarl Hakons Tro og Tillid af hans Daad.

ERLING

kommer tilbage med en hvid Blomsterkrands om sine Lokker.

I Her er jeg, kiære Fader! med min Krands.

HAKON.

A Knæl nu, min Søn! for Odin, før du gaaer,

I Ræk begge dine Hænder høit mod Himlen,

O Og siig: Alfader! hør den lille Erling,

O Og tag ham i din milde Varetægt.

ERLING

A kaster sig paa Knæe imod Solen, strækker sine Arme ud, og siger
barnligt og uskyldigt:

A Alfader! hør den lille Erlings Bøn,

O Og tag ham i din milde Varetægt.

H Hakon, som staaer bag ved ham, hæver sin Daggert under Bønnen
og vil støde til; men han taber den af Haanden. Erling vender
sig tillidsfuldt og roligt om, tager den op, og siger, i det han
reiser sig:

I Der tabte du din Daggert, kiære Fader!

I Hvor den er skarp og blank! Naar jeg blier stor,

2 Saa faaer jeg ogsaa slige Vaaben, for

A At hielpe dig mod dine Fiender, Fader!

HAKON.

H Ha, hvilken Trold indblæser dig bestandig

2 Slig Tale, Dreng! for at forfærde mig?

ERLING.

H Hvad fattes dig, min Fader? Est du vred?

H Hvad har jeg gjort?

HAKON.

Følg mig bag Billedstøtten.

ERLING.

Ak, bag den slemme Mand!

HAKON.

Følg mig, og lyd!

Der voxer Roser bag ved Billedstøtten,
Men ingen hvide Roser, røde Roser,
Blodrøde Purpurroser! Ha, det er
En Lyst at see, hvor flux de voxe frem!
Følg, siger jeg, og lyd!

ERLING

græder.

Ak, kiære Fader!

Jeg er saa bange for de røde Roser.

HAKON.

Afsted! hist galder Heimdals Hane lydt.
Det er paa Tiden nu, det er paa Tiden!

De gaae bag Skuepladsen.

EINAR TAMBESKIÆLVER

kommer hurtigt ind, bevæbnet med Spyd og Bue.

Hvor er han da? Man sagde mig, han var
I Offerlunden. Her er ingen Jarl.

Hvor er han da? Hvad vil han her? Det gielder
Nu om at slaae, og ei at holde Bøn.

Han lytter; man hører Barnets Skrig bag Skuepladsen.

I Guder! hvad var det? Jarl Hakon! Hakon!

HAKON

kommer med blodige Hænder.

Hvo kalder mig?

EINAR
bestyrtet.

Ha! hvad vil dette sige?

HAKON.

Hvad vil du?

EINAR.

Hakon! kalde dig til Strid.

Kong Olaf hurtig har forenet sig

Med Bondehæren. Alle drage nu

Op mod din Kongsgaard. Dine Mænd staae færdig;

Jeg har forenet dem. Nu søges du;

Men du varst ingensteds at finde. Har du

Nu atter offret?

HAKON.

Ja.

EINAR.

Hvad har du offret?

HAKON.

Mit Offer ligger bag ved Odins Billed.

EINAR.

Det skal vel hielpe stort.

Gaaer hen at see det.

HAKON.

Nu er det skeet;

Nu Mod og Kraft!

EINAR
kommer forfærdet og forbittret tilbage.

Ha, gamle, runkne Seidmand!

Hvad har du gjort?

HAKON.

Formildet Odins Vrede,

Offret min egen Fryd, mit eget Haab
For Norges Held.

EINAR.

Saa knuse Nither mig
Med Køller og med Steen i Niflheim, hvis
Jeg end et Øieblik skal spænde Buen
For dig og for din Skiebne, skøndt jeg elsker
Din Datter Berglioth.

River en Guldkiæde af sin Hals.

Der har du din Kiæde!

Som den, jeg river hver en Lænke bort,
Der bandt mig før til dig, du blege Blodmand!
Jeg gaaer at tiene Olaf Trygvesøn.
Din Tid er kommen. Du har lært mig gyse
For dine Guder. Olafs Gud skal seire.
Hvad holder mig derfra, at med mit Sværd
Jeg styrter dig paa Stand til Hel? Men nei!
Meer offentligt og skiændigt vorde skal
Dit Fald; thi fange, fange vil jeg dig,
Og hiælpe Olaf til at hænge dig
Op i den høieste, den værste Galge. Han gaaer.

HAKON.

Det maa jeg høre!

Man hører Lurer langt borte. Der raabes: Hakon! Hakon!

HAKON

drager sit Sværd.

Nu er Timen kommen,

Som vælger mellem Odin eller Christus.
Hør, hvor det toner! Det er lutter Skioldmøer,
Lutter Valkyrer, som flagre hen
I Luften, og med frygtelige Raab
Til Kampen kalde. Rædsomt svulmer Aaren

I Heimdals Pande, saadan blæser han
 Af alle Kræfter i sit Giallerhorn.
 Thorgerdur Horgabrud, giv Tid! jeg kommer.
 Min Erling har jeg offret dig; ham skal
 En talrig Flok af dine Fiender følge!

Han gaaer.

FEMTE ACT.

SAL PAA RIMOL.

Nat. THORA og INGER sidde ved et Bord ved noget Haandarbeide.
Lysene paa Bordet ere næsten brændt ned i Stagerne.

THORA.

Inger! du est nok søvnig, som jeg mærker.

INGER.

Det er alt længe over Midnat, Frue!
Men stille! banker det ei nu paa Porten?
Der er de!

THORA.

Det var Stormens Tag. Den dunder,
Som om den vilde rive Huset ned.
En rædsom Nat! der pidsker Hagl og Regn
Beständig ned; og ret et Vintermørke!
Hør kun, hvordan det slaaer paa Vindverne!

INGER.

Ak, Frue! skulde eders Brødre nu
Vel ride hiem i dette Veir? De bie,
Til det er Dag, og til det klarer op.
Vær uden Frygt!

THORA.

Hvis du est søvnig, Inger!

Saa gak du kun til Sengs. Mig undflyer Søvnen.

Jeg veed, at Slaget stod i Morges alt,

Og Skialm og Alf har lovet mig forvist

At komme hiem, saasnart det var dem muligt,

For at fortælle mig, hvad der er skeet.

Gak du til Sengs, min Inger! gak til Sengs.

INGER.

Saa vil jeg hvile mig da lidt, i Fald du

Tillader det, min ædle Frue! — Tys!

Det rusker stærkt i Porten. Det kan neppe

Dog være Stormen.

THORA.

Hadding aabner den,

Jeg hører Trin af Mænd igiennem Gaarden.

INGER.

O, det er dem! o, det er dem! Jeg strax

Vil lyse. Glæd dig, Thora! det er dem.

Hun gaaer ud.

THORA.

Hvor jeg er angst og beklemmt om Hiertet!

Min Alf og Skialm mod Hakon! Hvo der vinder,

Saa har den arme Thora tabt.

EINAR TAMBESKIÆLVER
kommer.

God Morgen!

God Morgen, ædle Thora! thi hvis ei

Jeg feiler, er det Morgen alt; derude

Høit Hanen gol paa Hald. Jeg kommer at

Forkynde dig, hvad der er skeet i Striden.

Mit Navn er Einar Tambeskiælver. Frygt
Kun ei, at en af Hakons Venner kommer;
Thi siden han har slagtet grumt i Lunden
Sin Søn i Raseri til Guderne
For Held i Strid, saa har jeg vendt ham Ryggen.

THORA.

I Guder!

EINAR.

Du har Ret, den gamle Synder
Fortiener Afsky; Alting vækker den.
Du Aarsag har at hade ham, som jeg,
Thi ogsaa dig han dybt fornærmet har.
I Morges gik jeg til Kong Olafs Hær;
Kort var mit Kiendskab kun til dine Brødre,
Dog blev vi Venner i en Haandevending.
Vi lærte snart at kiendes; man behøver
En Time kun i Striden, for at see det,
Hvortil man bruger al sin Levetid
I Freden. Nu, de stred som Mænd, det gjorde
Den hele Skare. Konning Olaf seired;
Han splitted som et Lyn Jarl Hakons Hær.
Varmt gik det under blodbestænkte Skiolde,
Hedt brændte Sværdet i de røde Saar.
Valkyrierne vare med i Kampen,
De kræved Blod. Det fik de; Odin skienker
Ei mere gavmild Miød i Valaskialf.
De Fleste faldt. Men Hakon og hans Træl
Er flygtet, og man søger dem endnu.

THORA.

Og mine Brødre, Einar? mine Brødre?

I Du kommer, ædle Helt! en fremmed Kæmpe,
I I Natten her — jeg skiælver — mine Brødre?

EINAR.

F Fik Forfald; de kan ikke komme selv.
O Glæd dig, min ædle Thora! Alf og Skialm
F Red under Solens Opgang til Valhalla.
A Alt længst de siddet har paa Bænk med Odin,
O Og stukket ud de store Horn til Velkomst.

THORA.

O O, Freia!

EINAR.

Glæd dig, ædle Thora! glæd dig!
D Det er ei siunget just for hver Mands Vugge,
A At døe paa slig en herlig Viis. Bestandig
D De forrest var i Slaget; vi stod sammen.
J Jarl Hakon raste som en Biørn i Kampen,
O Og Kampen den var haard, thi store Skarer
B Bevægede med Kraft sig mod hverandre.
D Det halve Norge slog for Hakon Jarl,
D Den halve Deel for Olaf, thi hans Rygte
F Fløi som en Ild i visnet Sommergræs
T Til Landets Ende. Skialm og Alf bestandig
H Henstævned opbragt imod Jarlen selv;
D De svor hans Død, de vilde hevne dig —
D Da sank de begge for hans Manddomssværd.
D Det falder haardt, især naar han er bister.
H Hvad er det meer? Det er en Banemand,
S Som er dem værd; thi man maa sige, hvad
M Man vil, saa er Jarl Hakon dog en Kæmpe,
S Som Faa i Nord. Det viste han i Slaget.

THORA.

O, Alf! o, Skialm! o, mine elskte Brødre!
O, mine Brødre!

EINAR.

Jeg misunder dem.

De er Einheriar. De straale nu
I lyse Brynier; alt til deres Lænd
Vaulundur hist har smeddet blanke Sværd.
I Morgen blier de nedlagt i en Høi,
Som trodser Evigheden, og om Høien
Vil Olaf lægge store Bautastene.
Hils Thora! hils vor Søster! raabte de,
Det var de sidste Ord af deres Munde.
Jeg loved det; nu har jeg holdt mit Løfte.
Jeg rider med en Flok af Olafs Mænd,
At søge Hakon; Olaf med en anden.
Ved Gaulaa skal vi atter træffes. Olaf
Har stævnet Thing; men jeg veed ikke, hvor.
Nu har jeg gjort en lille Omvei, Thora!
For dine Brødres Skyld. — Jeg troer, det regner;
Min Hielmbusk drypper. Snarlig, haaber jeg,
At vi faae Jarlen fat, og hevne dig.
Nu, Frigga glæde dig! Farvel! jeg haster.

Han gaaer.

THORA.

Hellige Guder! til hvad rædsom Skiebne
Har I bestemt den arme Thora? Hvormed
Har hun fortient de bittre Qvaler, som
Afvexle med at martre hendes Hierte?

EN MAND træder ind, hyllet i en Kappe, med tildækket Ansigt.

THORA.

I Ha, hvad er dette? Fremmede! hvad vil du?

DEN UBEKIENDTE.

I Er vi alene her? i Sikkerhed?

THORA.

I Hvad taler du om Sikkerhed, som trænger

I Dig i et fremmed Huus, og ængster mig?

2 Siig dog, hvad vil du?

DEN UBEKIENDTE

slaaer Kappen tilside.

Kiender du mig, Thora?

THORA.

I I Guder! Hakon —

HAKON.

Ja, ham selv, ham selv.

THORA.

I Du flyer til mig?

HAKON.

Ved alle Valhals Aser,

I Du undrer dig med Ret. Men jeg vil see

I Det ædle Vildt, som ikke søger Skiul

2 Selv under det urimeligste Læ,

4 Naar det forfølges skrappt af lutter Hunde.

THORA.

I Du blegner, Hakon! og dit Blik er mat.

HAKON.

3 Odin har seet det, jeg har kæmpet som

5 En Ulv, der vil forsvare sine Unger.

6 Med dette Sværd har jeg til Valhal sendt

5 En talrig Skare Mænd. Nu er jeg træt.

6 Min Hær er slagen, Lykken svigted mig,

Og Olaf døved med sin christne Trolddom
 De norske Sværd. En Skare blev mig troløs.
 Nu har jeg Ingen meer at stole paa.
 Valkyriens, den høie Rotas Haand
 Har tungt og iiskoldt lagt sig om min Tinding.
 Jeg red igiennem Natten med min Træl,
 Forladt og træt af Dagens haarde Kamp.
 Af Ildtørst har jeg længe været plaget.
 Siig, er det Vand, som staaer i dette Bæger?

THORA.

O, Hakon! bi dog, lad mig hente dig —

HAKON
 drikker.

Vist ikke! bliv. Ha, det har lædsket alt! —
 Ved Gaulaa styrted endelig min Ganger;
 Jeg dræbte den, og trak min Kiortel af,
 Og væded den i Blodet, for at skuffe
 De Fiender, som forfølge mig.

THORA.

O, Hakon!

HAKON.

Da kom jeg just din Gaard forbi, min Thora!
 Og jeg erindred mig, hvor tidt og helligt
 Du havde svoret henrykt, at du varst
 Den Eneste, som elskte mig af Hiertet.
 Vel vidste jeg, at Elskov kan forvandles
 Til Had. Jeg lod det komme an derpaa.
 Her er jeg, Thora! Vil du huse mig
 For Olafs og hans Venners Efterstræben,
 Tak være da din Kiærlighed, som jeg
 Saa lidt har vidst at skønne paa! I Fald,
 I Fald du negter det — det koster, Thora!

I Det koster Hakon Jarl at trygle, Thora! —
 2 Saa vandrer han igien i Natten ud.
 3 Op vil jeg stige paa det største Field,
 4 Og skue sidste Gang ud over Norrig,
 5 Ud over Riget, som har hyldet mig,
 6 Og derpaa falde rolig i mit Sværd.
 7 Da skal den vilde Storm paa sine Vinger
 8 Rask hæve Hakons Aand til Seierfader,
 9 Og Sol skal finde Heltens Liig paa Klippen,
 0 Og sige: Høi i Døden, som i Livet!

THORA.

0 O, Hakon! Hakon! tal ei saa. Nei, Hakon!
 1 Jeg hader ei, jeg hader dig ei meer,
 2 Og jeg vil huse dig og giemme dig,
 3 Og tro bevare dig mod dine Fiender.

Hun griber hans Haand.

HAKON.

V Veedst du, at jeg har dræbt med denne Haand,
 M Min Søn, den lille Erling, som bestandig
 V Var dig saa kiær?

THORA.

Jeg veed det. Du har offret
 H Ham hen til Guderne. Det vidner om
 G Den Yderlighed, hvortil Skiebnen bragte
 G Din ualmindelige Siæl.

HAKON.

Og veedst du,
 A At jeg med denne Haand, som nu du trykker,
 H Har — ha, det smerter mig, at —

THORA.

Ja, jeg veed,
At du har mine Brødre dræbt i Striden.

HAKON.

Og dog?

THORA.

Er Thora endnu altid Thora.

Ja, Hakon! du har handlet haardt imod mig,
Du har forstødt min Elskov med Foragt,
Dræbt mine gode Brødre — men i Striden
Gaaer det jo Liv mod Liv, og Einar paastod,
De var i Valhal, i Lyksalighed.
Hun skiuler sit Ansigt i sine Hænder, og græder; derpaa hæver
hun atter sit Hoved, og stirrer paa Jarlen.

Ha, siig mig, Hakon! er det dig, som staaer
I Thoras Kammer, i det mørke Skovhuus,
Langt fra den lyse Kongesal paa Hlade,
I Nattens gyselige Dunkelhed,
Her, hvor om Gaardens Mure Stormen støder,
Som i mit Bryst? Siig, Hakon! er den blege,
Den tause Mand i Hallen hisset dig,
Som mat sig uden Hielm og Purpurkaabe
Har støttet til sit Sværd?

HAKON.

Den blege Skygge,
Du seer, var eengang Norges Herre, mægtig;
De stærke Normænd lød hans Vink. Han faldt
I Striden, i en Strid, som stod paa Hlade.
Ha, det er længe siden, fast forglemt!
Nu gaaer hans Gienfærd kun omkring og spøger
Ved Nattetide. Hakon var hans Navn.

THORA.

Ha, jeg er hevnet, hevnet græsseligt!
 Bort, usle Nag! Kom atter, Kiærlighed!
 Jeg var en Ulv i Skoven, ingen Qvinde,
 Hvis nu hvert Nag ei af mit Bryst forsvandt
 Ved sligt et Syn. — O, hviil dig ved mit Hierte!
 Kom, lad mig tørre Sveden af din Pande,
 Kom, lad mig bringe Livet i dit Blik!

Hun omfavner ham.

 HAKON
 vild.

H Hvad er dit Navn, min vakkre Norges Datter?

THORA.

Kiærminde kaldtes jeg blandt Dalens Piger.
 Jeg var en lille blaa, en kiærlig Blomst,
 Som op var voxet i din Egerod,
 Som suged Liv og Farve kun fra den,
 Som maatte gaae til Grunde, da den ei
 Fik Lov at spire i sin lille Krog,
 I Skyggen af sin Stamme.

HAKON.

Hm! Kiærminde!

E Et venligt Navn!

THORA.

O, Himmell! hvad er dette?

En Feber ryster dig i mine Arme.
 Du græder, Hakon! Store Valhals Guder!
 Det er en farlig, ny, en rædsom Tilstand.
 Naar saae jeg forhen Taarer paa din Kind?

 HAKON
 med vild Venlighed.

K Kiærminde! vakkre lille blege Blomst

Paa Kæmpens Grav! min Taare undrer dig?
Har du ei før seet haarde Stene græde,
Naar de fra Kulden bragtes ind i Varmen?
Det er en Liigsved, blege Dødens Blomst!
Lad den ei undre dig.

THORA.

Ha, gode Freia!

HAKON.

Biergsneen smelter, det er snart forbi,
Den kiække Vinter flyder hen i Taarer,
Og viger for den vellystfulde Vaar,
For Olafs Blomster. Hakon Jarl er borte.
Det blege Spøgels gaaer igien. Men nærmer
Jer Liget uden Frygt, og støder kiækt
En Pæl igiennem det dybt ned i Jorden —
Saa spøger det ei meer; saa er han rolig.

THORA.

Fat dig, min Hakon! tal ei længer vildt!
Den største Siæl, hvor høi og stærk den er,
Naturen yde maa sin Ret tilsidst.
Alt længe var dit store Hierte spændt
Blandt lutter Fiender, lutter Harm og Modstand;
Nu løser det sig op i milde Taarer.
Kom, følg mig! Under Huset er en Hvælving,
Ældgammel, hugget ud i Klippens Grund,
Som Ingen kiender, uden jeg; der vil
Jeg skiule dig, til Faren er forbi.
Snart vil en bedre Lykke atter smile.

HAKON.

Siig mig oprigtig: troer du, Dagen smiler
Hist paa den anden Side Hvælvingen?

THORA.

Jeg tvivler ei derpaa, min elskte Herre!

HAKON.

Og ned i denne hule, dybe Hvælving,
Den mørke Kielder, ukiendt under Jorden,
Hvor Fienden standser, Faren er forbi,
Ned i den skumle Borg, men sikre Tilflugt —
Did vilst du bringe mig?

THORA.

Ja, elskte Ven!

HAKON

rækker hende høitidelig sin Haand.

Kom, min Valkyrie! min vakkre Hel!

Jeg følger kiæk.

THORA.

O, alle milde Guder!

HAKON.

Troer du, jeg skiælver for dit bistre Aasyn?
Vel est du bleg og dine Læber blaae;
Du dræber ei som dine Søstre rask,
Som Hildur og den vilde Geierskøgul,
Med Øieblikkets Heltespyd paa een Gang;
Du qvæler langsomt, fælt, med Angstens Iis,
Først Mandens Mod, du Grumme! siden ham.
Men lige meget! lad os ile, kom!
End har du ei min Stoltheds Funke slukt!
Jeg følger dig med faste Skridt i Graven.

THORA.

O, alle milde Guder! staaer ham bi.

De gaae.

SKOVFULD EGN VED GAULAA.

OLAF TRYGVESØN. CARLSHOVED. JOSTEIN. GRIF. EN FLOK
KRIGSMÆND.

GRIF.

Det dages, Herre Konge! Himlen blaaner.
Det lader til, at Dagen blier saa smuk,
Som Natten før var fæl. Est du ei træt?
Vilst du ei hvile under Træet her,
Mens Hestene faae Hø?

OLAF.

Nei, ingen Hvile!

Jeg er ei rolig — jeg har svoret det —
Jeg er ei rolig, før jeg finder Hakon.
Den skiændige Misgierning med hans Søn
Skal straffes, den skal koste ham hans Liv.
Hvor findes Mage til en saadan Daad?
Et helligt Sagn fortæller om en Olding,
Som med et sorgfuldt, knuset Faderhierte
Gik hen at lyde Himlens Bud; men det
Var kun en Prøve — og hvo veed, om ei
Det skarpe Jern var faldet af hans Haand,
Hvis ikke Himlen havde standset den?
Men Hakon —

JOSTEIN.

Herre Konge! du har Ret,
Det var en græsselig, en rædsom Daad.

OLAF.

Hans Hær er adspredt, den er ikke slagen.
Den unge Einar triumpherer alt,
Men endnu er han mindre viis end kiæk.

Faaer Hakon Tid, og redder han sig atter,
Saa samle sig til Fos de spredte Bække.
Jeg vil ei øde Landet med Skiermydsler;
Jeg vil husvale det med Himlens Fred.
Sin Synd maa Hakon sone med sit Blod.
Imens han lever, er der intet Haab
Om Rolighed; imens den Hedning aander,
Kan ei den christelige Rose trives.

EINAR TAMBESKIÆLVER

kommer med Hakons blodige Klæder.

Vi har ei nødig at gaae længer, Olaf!
Ved Aaen hisset fandt vi Jarlens Ganger
Nedhugget, og ved Siden laae hans Kiortel,
Bestænkt med Blod. Der en af dine Kæmper
Maa have truffet ham; der fandt han Døden.

OLAF.

Ha, er det sandt, du taler? Siger, Venner!
Er dette Jarlens Kiortel?

GRIF.

Kiortlen er der;
Men hvor er Jarlen? Ligger Jarlen ogsaa
Ved Aaen?

EINAR.

Nei! ikkun hans Ganger og
Hans Kiortel; begge sudlet til med Blod.

GRIF.

Bring Jarlen selv, saa slaae vi os til Ro,
Før ikke. Kiender du ei Hakon bedre?
Forstaaer jeg ret, saa stikker Jarlen sikkert
Nu i en anden Kiortel. Herre! bryd dig

For alting ei om dette Kneb. Det ligner
Den kloge Jarl. Det har han ene gjort
For at forlokke dig; jeg kiender ham.

OLAF.

Afsted! Nu er vi ikke langt fra Rimol.
Der har jeg stævnet Thing; der vil jeg høre,
Om mine Sendebud paa Spor er komne.

GRIF.

Der Thora boer, hans Kiæreste.

EINAR.

Tilforn!

Men Hakon har fornærmet hende blodigt,
Og hendes Brødre var de værste Halse
Mod Jarlen.

GRIF.

Nu, det kommer an derpaa.
En Undersøgelse kan aldrig skade;
Man siger, gammel Elskov ruster ei.

OLAF.

Det dages meer og meer. Til Hest! afsted!

De gaae.

EN UNDERJORDISK KLIPPEHVÆLVING.

HAKON og KARKER komme ind, den Sidste med en Lampe og et
Madfad.

KARKER
lyser omkring.

Saa det er Hulen, vi skal være i?
Her er ei megen Leilighed. Hvor skal
Jeg sætte Lampen?

HAKON.

Hæng den hen i Krogen,
Paa Væggen der!

KARKER.

Det kan jeg, det er sandt.
Og her er hugget Sæder ud i Klippen;
Her kan man hvile sig. Herr Jarl! vil I
Nu spise lidt? I har jo Intet nydt
Den hele Nat og Dag.

HAKON.

Jeg er ei hungrig.
Spiis du!

KARKER.

Det vil jeg da, hvis I saa synes.
Han sætter sig ned, og spiser. Hakon vandrer frem' og tilbage
med lange Skridt.

Herr Jarl! hu, det er ret en hæsleg Hule.
Saae I den sorte Kiste, som der stod
I Gangen, strax som vi kom ind ad Døren?

HAKON.

Hold Mund, og spiis!

For sig.

I denne mørke Hvælving
Har Thora vandret mangel søvnløs Nat,
Og grædt i Eensomhed. Til hendes Grav
Var denne Hal bestemt. Den sorte Kiste.
Hun tømre lod i Løn. Her, vilde hun,
Det skønne Legem udstrakt skulde vente
Forraadnelsen.

Seer paa Karker.

Hvi spiser du ei, Træl?

Du griber ellers graadig efter Maden.
Hvad fattes dig?

KARKER.

Ak, Herre Jarl! jeg har
Slet ingen Madlyst.

HAKON.

Ingen Lyst? hvorfor?
Spiis, Træl! vær glad og munter, stol paa mig,
Din Herre.

KARKER.

Ak, min Herre Jarl! I er
Jo selv modfalden og beklemt om Hiertet.

HAKON.

Beklemt om Hiertet? Træl! hvad vover du?
Vær lystig! Hvis du ei kan spise just,
Saa syng, syng mig en Vise!

KARKER.

Hvad for en?

HAKON.

Syng, hvad du vil, dog syng mig helst en saadan,
Hvor Sangen buldrer vildt og voldsomt hen,
Som Regn og Hagleld i en Vinterstorm!
En Vuggevise, Træl! en Vuggevise.

KARKER.

En Vuggevise?

HAKON.

At det gamle Barn
Kan slumre ind i Natten uden Skræk.

KARKER.

Jeg kan en prægtig Kæmpevise, Herre!

HAKON.

Faaer den en rædsom Ende? Lader det
Først, som det skulde gaae fortræfligt, vel,
Men ender sig tilsidst med Mord og Død?

KARKER.

Nei, Herre! den begynder strax bedrøvet.

HAKON.

Det kan jeg lide. Dette Sving, at Alting
Saa roligt og saa muntert aabner sig,
For desto meer at stikke af tilsidst,
Er et til Ækelhed gientaget Kneb
Af vore Skialde. Morgenhimlen graa,
Saa veed man strax, hvad man kan vente sig.
Begynd din Sang!

KARKER
synger.

Konning Harald og Erling de seiled en Nat
Ved Maanskin og sagte Vinde,
Og der de komme til Oglogaard,
Der brændte de Jarlen inde.

HAKON.

Karker! est du forrykt?
Min Faders Dødssang synger du mig for?

KARKER.

Var Sigurd Jarl da eders Fader, Herre?
Det har jeg aldrig vidst. Ja, I har Ret,
Med ham fik det en daarlig Ende.

HAKON.

Ti!

KARKER.

Her findes ei engang et Stykke Maatte,
Hvorpaa man kunde hvile, eller Straa.

HAKON.

Hvis du est træt, saa stræk dig hen ad Jorden!
Saa har jeg meer end een Gang giort.

KARKER.

Det vil jeg,

Herr Jarl! hvis I tillader det.

HAKON.

Sov! sov!

Karker lægger sig ned paa Jorden, og sover ind. Hakon be-
trakter ham.

Dorske Natur! du est indslumret alt.
Den Smule Gnist, som vidned, at du varst
Et Dyr, og ingen Blok, den ulmer dødt
Dybt under Askedyngen. Vel dig, vel dig!
Her flammer det, her stormer det i meer
Ubændig Kraft. — Sangst du min Faders Drapa
I denne Time, for at give mig
Et Vink fra Nornerne? Blier Hakons Ende
Som Sigurds? Sigurd var, som jeg, en Blodmand,
En vældig Dyrker af de gamle Guder.
Han tæmmed under Venskabs Skin den fromme
Kong Athelstein; han hindred ham hans Daad.

Urolig.

Hvorledes? Har da virkelig i Sandhed
Den hvide Christus overvundet Odin,
Og bliver den et Offer for sin Idræt,
Som standser Sydens Tro? — Det falder køligt
I denne Hule; her er koldt og fugtigt.

Han gaaer en Tidlang frem og tilbage, derpaa standser han, og
betragter Karker.

Han drømmer. Fæle Miner tegne sig

Q Paa Trællens Aasyn. Hu! han ligger der
O Og griner under Lampen, som en Trolde.

Rusker i ham.

V Vaagn, Træl! vaagn, Karker! Hvad betyde disse
A Afskyelige Smil?

KARKER.

Ak! ha! Jeg drømte.

HAKON.

H Hvad drømte du?

KARKER.

Jeg drømte —

HAKON.

Stille! tys!

H Hvad er det for en Larm her over os?

KARKER.

E En Sværm af Krigsfolk, Herre! Jeg kan høre,
H Hvorledes deres Pandserplader rasle.

O Det er vist Konning Olafs Mænd, Herr Jarl!
S Som lede efter dig.

HAKON.

Den gamle Hvælving

E Er ubekiendt, og Thora gav mig Nøglen;
M Med Jern og stærke Laase sluttet Døren.
H Her er vi sikke; hid kan Ingen trænge.

KARKER
lytter.

H Hør, Herre! hører I, hvad Kæmpen raaber
H Her lige over Hovedet paa mig?

HAKON.

H Hvad raaber han?

KARKER.

At Konning Olaf vil

Belønne den med Hæder og med Guld,
Som bringer eders Hoved.

HAKON
betragter ham stivt.

Det vilst du
Dog ei fortiene? Hvorfor ryster du?
Hvi est du bleg og blaa om Læberne?

KARKER.
Ak, jeg er endnu angst af min Drøm.
Siig, Herre Jarl! hvad den betyder; I
Forstaaer jer jo derpaa, I raader Drømme.

HAKON.
Hvad drømte du?

KARKER.
Det Allerførste var,
At vi var begge paa en Baad i Søn,
Jeg sad ved Roret.

HAKON.
Det betyder, Karker!
Du raader for mit Liv og mine Dage.
Vær tro, og staa mig bi i Nødens Time,
Saa skal jeg bedre lønne dig, end Olaf.

KARKER.
Jeg drømte meer.

HAKON.
Hvad var det, Karker? tal!

KARKER.
Jeg drømte, at en sort og førlig Mand
Kom ned fra Fieldet, og fortalte mig,
At nu var alle Sunde lukte.

HAKON.

Karker!

Du drømmer ikke godt; det vidner om
 Et kort og stakket Liv kun for os begge.
 Vær tro! vær tro! Som selv du har fortalt mig,
 Saa er vi begge født i samme Nat;
 Der bliver heller ikke langt imellem
 Vor Død.

KARKER.

, Saa drømte jeg, jeg var paa Hlade,
 Og at Kong Olaf lægge lod en Ring
 Af Guld omkring min Hals.

HAKON.

Ha, det betyder,

Han lægger dig en Ring af tvunden Hamp
 Omkring din Hals, i Fald du troløs sviger
 Din Husbond. Gaa, sæt dig i Krogen der!
 Jeg selv vil sætte mig i denne Krog,
 Saa vil vi sove.

KARKER.

Som I vil, Herr Jarl!

HAKON.

Hvor skalst du hen?

KARKER.

Jeg først vil pudse Lampen.

HAKON.

Gaa, sæt dig, siger jeg; lad Lampen brænde!
 Du kunde slukke den, saa sad vi her
 I Mulm og Mørke. Jeg begriber ei,
 Hvor Folk saa rolig hver en Aftenstund
 Kan slukke Lyset, før de gaae til Sengs.

Det er et hæsligt Billede paa Døden,
 Langt mere sort og fælt, end Søvnens selv.
 Hvad blusser stærkt og kraftigt, som et Lys?
 Hvor bliver Lyset af, naar det er slukt?
 Lad Lampen staae! Den brænder døsigt; men
 Den brænder dog endnu. Saa længe der
 Er Liv, saa er der Haab. Gaa, sæt dig, sov!
 De sidde begge stille en Tidlang.

HAKON.

Nu, Karker! sover du?

KARKER.

Ja, Herre Jarl!

HAKON.

Ha, dumme, stumpe Slave!

Reiser sig, og gaaer frem og tilbage.

Hakon! Hakon!

Er dette Dyr den hele sidste Rest
 Af din forsvundne Magt? — Jeg troer ham ei;
 Thi hvad Begreb har vel en saadan Hierne
 Om Pligt og Troskab? Som en Lænkehund
 Han kommer logrende til den, som byder
 Det bedste Suul. — Giv mig din Daggert, Karker!
 En Træl maa ikke føre Vaaben.

KARKER.

Herre!

I har jo skienket mig den selv. Der er den.

HAKON.

Sov nu!

KARKER.

Ja, strax.

Lægger sig ned.

HAKON.

En døsig Feberruus

Omsuser i mit Hoved. Jeg er træt

Og mat af Dagens Strid og Nattens Flugt.

Men slumre tør jeg ei; thi denne Træl —

Nu, jeg vil hvile lidt, men ikke sove.

Sætter sig ned, og slumrer ind.

KARKER

reiser sig sagte.

Nu sover han. Han troer mig ikke ret.

Han frygter, at jeg skal forraade ham.

Kong Olaf byder Penge for hans Liv;

Og hvad kan jeg vel vente meer af ham?

Han rører sig. Hielp, Thor! han gaaer i Søvne.

HAKON

reiser sig i Søvne, gaaer med stive Skridt frem, og standser midt
i Hulen.

Guldharald! Graafeld! nu, hvad vil I mig?

Lad mig i Ro! I har fortient jer Død.

Jeg sveg jer ei med løiet Venskab. — Nu,

Hvad vil I, Pigebørn? Gaaer hiem, gaaer hiem!

Nu har jeg ingen Tid at gantes længer,

Og eders Fæstemænd — Og Odins Billed

Det sank i Gruus. — Du bedst paa Krogen, Olaf!

Nu vilst du have Hakon til at bide

Paa Dødens Krog. — Hvad græder hist bag Busken?

Det er det Værste. Erling! bløder du?

Stak jeg for dybt? Der triller Purpurdraaber

Ud af dit Bryst imellem Roserne.

Raaber høit:

Ha, Karker! Karker!

KARKER

kommer.

Herre Jarl! — Han gaaer
Bestandig end i Søvn.

HAKON.

Det er fuldbragt!
Der er din Daggert; stød den i mit Hierte!

KARKER.

Det vil I angre, naar I vaagner, Herre!

HAKON.

Jeg har fortient det, Karker! stød kun til.

KARKER

tager Dolken.

Han er min Herre, jeg maa lyde ham.

HAKON.

Ha, skynd dig! skynd dig, Karker! før jeg vaagner.
Du eller jeg maa dø.

KARKER

støder Dolken i hans Bryst.

Saa dø da du!

HAKON

styrter.

Der traf mig Himlens Hevn med sine Flammer!
Nu er din Spaadom opfyldt, Trygvesøn!
Jeg føler, Lynet brænder i mit Bryst.

Han dør.

KARKER.

Nu er det giort, nu hjælper ingen Klage;
Om nu jeg skreg og tuded nok saameget,
Saa tuded jeg dog ikke Livet i ham.
Nu vil jeg tage Nøglen af hans Lomme,
Og bære ham i Gangen op til Døren,

Og aabenbare Alting for Kong Olaf;
 Saa skienker han mig baade Sølv og Guld.
 Skeet er nu skeet. Han vilde selv sin Død;
 Jeg har kun adlydt, hvad min Herre bød.
 Han løfter Liget paa sine Skuldre, og gaaer.

EN RUMMELIG PLADS UDEN FOR THORAS GAARD.

OLAF TRYGVESØN staaer bevæbnet med Skiold og Spyd paa en høj Steen, omringet af FOLKET paa Thinge.

GRIF.

Der komme Thrønderne, Herr Konge! Nu
 Er Thinget fuldt, nu mangler Ingen mere
 Af alle Dalens Sendebud og Laugmænd.
 Der kommer Bergthor Smed, den ældste Thrønder;
 Han stred med dig i Gaar, men saae dig ei,
 Thi Nat faldt paa, før Slaget var forbi.
 Det er en Mand! Du skulde see hans Døttre;
 Dem fik han med sin tredie Hustru, da han
 Var over treds.

BERGTHOR kommer, fulgt af EN SKARE BØNDER.

BERGTHOR.

Der staaer han, Brødre! seer I?

Der staaer han kongelig paa Thingets Steen,
 Ret som Haarfager, ret som Athelstein!

Tager sin Hue af.

Est du Kong Trygves Søn af Vigen, du?

OLAF.

Ja, jeg er Olaf, Trygves ægte Søn.

BERGTHOR.

En fager Mand! Man kiender Ætten strax.
 Nu, Olaf! du har stævnet os til Thing.
 Jeg Laugmand er for Throndelagens Bønder,
 Thi jeg er ældst. Velkommen her i Landet!
 Vi stred med dig i Gaar, vi see dig først
 I Dag; i Gaar var ingen Tid til Syn.
 Hver Norges Mand har længtes efter dig.
 Med Glæde vil vi kaare dig til Konge,
 Dertil est du med Æren født. See her,
 Her er en Krone, Olaf! Hakon bød mig
 At smedde den; men jeg har hamret Kronen
 Omkring en Jernring, Halfdan Svartes Maal.
 Den passed ikkun slet til Hakons. Hoved,
 Den faldt ham over Øinene. Nu kommer
 Det an derpaa, om du kan passe den.

Olaf sætter den paa.

Den passer ham, som den var støbt om Issen.
 Slaaer nu paa eders Skiolde, Bondemænd!
 Og keiser ham.

Vaabengny.

ALMUEN.

Hil Olaf Trygvesøn,
 Vor Konning, hil vor Konning Olaf! Troskab
 Og Mandskab sværges ham. Vi sværge helligt
 Ved Odin, Vil' og Ve, ved alle Guder!

OLAF.

Een Gud er nok, I vakkre Norges Mænd!
 Thi sværger ved den ene, sande Gud,
 Som hører og som skuer Alt i Himlen.

ALMUEN.

V Ved Olafs Gud, ved Olafs Gud! vi sværge.
 V Vaabengny og Glædesraab. Man hører en Larm uden for Skue-
 pladsen.

OLAF.

H Hvad er det for et Opløb hisset?

EINAR
 kommer.

Herre!

Q Din Sol har brudt sin mørke Tordensky;
 Q Den tordner og den lyner ikke længer.
 M Man bringer hist Jarl Hakons Liig paa Skiolde.
 H Hans gamle Kiæreste, Fru Thora, har,
 2 Som Grif forsikkred, ikke glemt sin Elskov.
 H Hun havde skiult ham i en ukiendt Hvælving;
 Q Der er han myrdet af sin egen Træl,
 2 Som havde hørt Heroldens Ord og Løfter.

OLAF.

H Har du seet Hakons Liig, og est du vis paa,
 A At det er ham?

GRIF.

Ja, nu er det ham selv,
 3O Og ei hans Kiortel; som han gik og stod,
 2 Saaledes ligger han nu bleg og udstrakt,
 3O Og Blodet qvælder af et Dolkestik
 17 Fra Brystet.

OLAF.

Nu, Fred med hans Siæl i Døden!
 3M Man bringe Liget, hvor man tog det fra,
 7H Hvor man har fundet det! Hans Død forsoner

Mit Had; nu er det slukt. Den arme Qvinde,
Trofast og elskovsfuld! Giv hende hen
Det kiære Støv. Men den troløse Træl,
Som sveg sin Herre, bringe man til Galgen!

GRIF.

Vel, vel! min Konge!

OLAF
stiger ned.

Nu afsted til Hlade!

Hvo følger mig?

BERGTHOR.

Det hele Norrig, Konge!

OLAF.

Vel! I skal alle være mine Giester.
Middagen vidner om en venlig Aften.
Guldhornene skal vandre lystigt Bænk om
I Thronthiems Lunde; dem skal Alle tømme
Paa Olafs Velkomst.

MÆNGDEN.

Hil vor Konning Olaf!

Vaabengny. De følge ham.

DEN UNDERJORDISKE HVÆLVING.

Lampen brænder endnu paa sit forrige Sted. Tvende Svende komme
bærende med en sort Kiste; de sætte den tause ned midt i Hulen,
og gaae. THORA kommer langsomt med et draget Sværd og en
stor Krands af Granløv i Haand. Hun staaer længe og betragter
Kisten; endelig siger hun:

Saa est du nu da skriinlagt, Hakon Jarl!
I Thoras Kiste, i den Kiste, Thora

Bestemte sig! Det havde mindst jeg ventet.
 Nu Fred med dine trætte Been i Graven!
 Hvis du har syndet, har du bødet for det,
 Og Ingen spille meer et frækt og grusomt
 Letsindigt Ord til Skiændsel for dit Rygte!
 Jeg elsker dig i Døden, som i Livet.
 For kort Tid siden glimred du i Nord,
 Som Solen, hvorved Alting faaer sin Varme.
 Nu har den hele store Helteskare
 Forglemt dig, hylder nu et fremmed Lys.
 Et blysomt qvindligt Hierte ene slaaer
 Endnu af stille Veemod ved dit Minde.
 Saa lad da hende yde dig den Hæder,
 Som dine Mænd har glemt i Glædens Ruus.

Hun lægger Krandsen og Sværdet paa hans Kiste.

Tag af din Thoras Haand en frodig Krands!
 En Krands af Norges stolte Graner slynge
 Sig om dit brede Heltesværd; den sige:
 Du varst en nordisk og en sielden Drot,
 En Blomst, som qvaltes af en Vinterfrost!
 Engang vil Nordens Krønike fortælle,
 Naar Tidens Haand har slettet Farven ud,
 Og kun de store Omrids staae tilbage:
 Han var en ond, en grusom Afgudsdyrker!
 Med Gysen vil man nævne da dit Navn.
 Jeg gyser ikke; thi jeg kiendte dig.
 De bedste Kræfter og det største Hierte
 Blev Offret for sin Tids Vildfarelser.
 Saa sov da vel, min Hakon! sov da vel!
 Tusind god Nat! Hist glæde Seierfader

Din Kæmpesiæl! — Nu gaaer jeg bort, og lukker,
Og naar man atter aabner denne Dør,
Da bringe Thoras Svende hendes Liig,
Og sætte det ved hendes Hakons Side.

Hun gaaer langsomt bort. Lampen bliver endnu en liden Stund
ved at brænde mat og døsigt; pludseligt flammer den, og gaaer ud.
Liigkisten forsvinder i Gravhvælvingens Mørke.

BALDUR HIIN GODE.

ET MYTHOLOGISK SØRGESPIL.

PERSONERNE.

ODIN.

FRIGGA.

FREIA.

ÆGIR.

BALDUR.

BRAGI.

HEIMDAL.

HERMOD.

MIMER.

HØDUR.

ASA-LOKE.

UTGARDE-LOKE.

HEL.

MODGUDUR.

EN OFFERPRÆST.

ET BUD.

Chor af Alfer, Mennesker og Skygger.

MIMERS LUND.

FRIGGA. BALDUR.

FRIGGA.

Vær hilset i den aarle Morgen, elskte Søn!
Har Blomsterflokken Vinken i den dunkle Skov
Med jordisk Kølning lokket dig fra Breidablik,
Som mig fra Fensal? Føler stundom ogsaa du
En Vellyst, iblandt Jordens stille Skygger her
At køle Guddomsflammen?

BALDUR.

Breidablik, det veedst

Du, Moder! skinner vældigt ei med Straalers Glands;
Dets Mure lue med et køligt Stierneskiær.
Mig kalder Jorden, som en taus, fortrolig Ven;
Det qvæger mig at vandre her blandt dine Børn,
De Dødelige, Moder! Ofte — vredes ei! —
Det tykkes mig, som var jeg mere hiemme her
Blandt disse dunkle Skygger, end i Valhals Glands.

FRIGGA.

O, Baldur! elskte Ungersvend! hvo kunde vel
Blandt alle Guder vredes, vredes over dig,
Du, som med venlig Godheds Magt og Blidhed huldt
Forener al den egensindig stolte Kraft?
Du est det Baand, som sammenbinder Valhals Krands,

Et farveløst, beskedent Baand, som holder sig
 Forborgent under Løvets friske Blomsterpryd,
 Ja, som vil overtale Øiet til at troe,
 At det er Krandsens Urter selv, som holde sig.

BALDUR.

Du est min Moder, Frigga! moderlig din Dom.

FRIGGA.

Saa siig mig, du, som Frigga elsker mere høit
 End hendes og Valhallas Stolthed, Asa-Thor:
 Hvad driver dig blandt Skovens mørke Skygger ned?
 Og har med skumle Kummersblik de smittet dig?
 Thi nylig saae jeg — Søn! fordølg det ei — jeg saae,
 Du vandred under Bøgens Hang med tunge Skridt;
 I dybe Tanker gikst du, slynged Arm i Arm,
 Og mærked ei, at Stormen flagred i din Lok.
 Vildt bølged den; du dækker ei det gule Haar.
 Med Hielmen, Sværdet pryder heller ei din Lænd,
 Ikkun paa Thinget møder du med Dommersværd.
 Da lagde taus du Haanden paa dit Bryst, og saae
 Til Himlen, og din Taare stod paa hviden Kind.
 Imellem Skovens Bøgestammer svandt du da;
 Bekymret, som en Moder, fulgte jeg dit Fied.

BALDUR.

Hvordan kan vilde Jetters vaklende Natur,
 Ustadig, uden Maal og Maade, virke paa
 En Hierne, blomstret moden frem af Bures Blod?

FRIGGA.

Forblommet er din Tale, Søn! Selv Odin ei,
 Som raader Runer, mægtig var at raade den.

BALDUR.

Hvo raader Drømme? Hvad er Drømmenes Natur?

I Er det en igientaget Leg af Fordumstid,
 I Før Gudernes og Tidens Fødsel, da med Gru
 I De vilde Kræfter uden Orden spildte sig;
 I Før Blodets Purpurvarme sprang af kolden Steen;
 I Før Skønhed kom med Hensigt og Besindighed,
 O Og tvang den glubske Vælde til at danne sig,
 O Og jog den slette Raahed i det mørke Field?
 I Ha, eller er de meget meer et Varsel om
 I Hvad forestaaer?

FRIGGA.

Du har da havt en Drøm; men som
 I Din Tale noksom viser: skøn var Drømmen ei.

BALDUR.

2 Som alle Drømme. Alle Drømme springer ud
 A Af Ymers Hierne, Troidens hist, som Guderne
 9 Paa Himlen kasted, og forvandlede der til Skyer.

FRIGGA.

A Ængst med et saadant dunkelt Sprog mig længer ei!

BALDUR.

O Og vil da Drømmen, Moder! mindre ængste dig?

FRIGGA.

H Ha, skal da Lyset frygte for det skumle Mulm?

BALDUR.

3V Var Mørket ei, hvad slukte da vel Lysets Glands?

FRIGGA.

1X Kun der er mørkt, hvor Dagens Blik ei straalet hen.

1X Kraft springer ud af Livet; hvad er Dødens Kraft?

BALDUR.

1H Hvad jeg har drømt — omstændelig at give dig,
 1A Af hvad der hænger sammen ei, en Sammenhæng,
 12 Stod ei selv i Valfaders Magt. Det mindes jeg,

At mellem Sølvverskiolde jeg i Valhal sad,
Og sang ved Bragis Harpe; men som nu jeg sang,
Det var om Broder-Enighed, da knytted sig
Fast alle Hænder i hinanden meer og meer.
En hellig Blidhed dulmed Odins Herskerlands.
Den Egekrands, du slynger om dit brune Haar,
Blev mere grøn, o Moder! Freias Klædebon
Blev mere blaat, og Skuldren mere melkehvid.
Selv Asa-Thor, min ældre Broder, sænkte, som
Det lod, sin Hammer lidet. Alle Valhals Møer
Stod lyttende. Ved Tømmens Magt tvang Niord sin
Storm.

Paa stille Vover Ægir risled langsomt did.
Men midt i Sangen — pludselig, som bedst jeg sang —
Brast Bragis Harpe. Fenris-Ulv, som kort tilforn
Taus, lænkebunden skummelt lured, hyled lydt;
Og Gulvet brast, og styrtet, som et Stierneskud
Nedsank jeg hurtigt imod Jorden. Som jeg sank,
Da rakte Midgardsormen, Lokes fæle Søn,
Der vinder sig om Jorden, frem sin Hovedknub,
Og hvisled fælt med Braadden; og den knugte sig
Med Krampetræk om Jordens Sider. See, da brast
De haarde Klipper høit med Gny, og rædsom foer
Af hver en Revne, ligerviis som Ormens Braad,
En skummel, røgfuld, blaaligflammet, blodig Ild.
Da rakte flux den gustne Hel af Biergets Kløft
Sit blege Hoved, sortbehaaret, frem, og skreg:
»Et skiult Naturens Værktøi volder Baldurs Død!«
Men her i Skoven, Moder! her i denne Skov
Sank jeg til Jorden iiskold ned. — Det var min Drøm.

FRIGGA.

Og hvad betyder, troer da Baldur, denne Drøm?

BALDUR.

Hvad selv du troer; hvad dine Blik ei dølge kan.

FRIGGA.

Og skulde vel dit fromme Liv i Fare staae?

BALDUR.

Hvad tyder Drømmen, hvis den ikke tyder Sligt?

FRIGGA.

Ha, hvo vil sig formaste mod en Asas Liv?

BALDUR.

Hvad Nornen skuer, hindrer selv ei Odins Magt.

FRIGGA.

Og skal da Døden trænge sig i Himlen ind?

BALDUR.

En selsom Skiebne lyder ei Sædvanens Lov.

FRIGGA.

Hvad skulde saare dette fromme Guddomsbryst?

BALDUR.

Et skiult Naturens Værktøi, Moder! var min Drøm.

FRIGGA.

Jeg skuer Odin, fulgt af Freia. Hisset seer

Jeg Ægir; af sin Muslingskal i Land han steg.

Din Fader raader over Lysets høie Kraft,

Min Vælde styrer Jordens Dale vidt og bredt,

Som Freia Luften, Ægir Havets dybe Svælg.

Dem vil jeg flux kundgiøre nu, o Søn! din Drøm,

Og hver skal sværge helligt mig ved Ygdrasil

At tæmme vel, med sindig Viisdom, givne Kraft.

Naar Lys og Jord og Vand og Luft adlyde, hvor

Er da endnu et jordisk Værktøi mod dit Liv?

BALDUR.

I Ragnarokur trænger Valhals Straaler ei,
Den dunkle Frygt udspringer af et dunkelt Hiem.

Han gaaer ind i Skoven.

ODIN, ÆGIR, FREIA komme.

ODIN.

Hvad sær Bekymring ængster Friggas høie Siæl?
Jeg saae min Søn, min Baldur; hvi undgaaer han mig?

FRIGGA.

For ham, Hærfader! ængster sig din Friggas Siæl.

ODIN.

Friggas Bekymring Odins er og Valaskialfs.

FRIGGA.

Vor Baldur, som hiin Gode Jorden gav til Navn —

ODIN.

Med større Ret fortienner ingen Asa sit.

FRIGGA.

Har havt en svar, en saare skrækfuld Nattedrøm.

ODIN.

Siig mig hans Drøm; thi Drømme varsle selv en Gud.

FRIGGA.

Paa en forblommet Maade drømte han sin Død.

ODIN.

Før maatte Fenrisulven sluge Valaskialf.

FRIGGA.

Det har bespændt mit Hierte med urolig Frygt.

ODIN.

Og gav tilkiende Drømmen, hvad der trued ham?

FRIGGA.

Et skiult Naturens Vaaben, kun en jordisk Kraft.

ODIN.

Kan Jorden uden Guders Villie virke selv?

FRIGGA.

Det, vældige Baleigur! er mit Hiertes Trøst.

ODIN.

Jeg vilde smile, Hustru! ved din Drøm, hvis ei —

FRIGGA.

Du standser, Seierfader! og dit mørke Blik —

ODIN.

Jeg red paa Sleipner over Himlens hvalte Bro,
Da drog forbi ved Ygdrasil jeg Nornerne.

FRIGGA.

De skue dybt i Tidens sølverklare Strøm.

ODIN.

I Dag var Urdur giennemsigtig længer ei.

FRIGGA.

Den Klaresten, den Hvideste, som Alt gør hvidt —

ODIN.

Var rød af Blod, som drypped ned af Ygdrasil.

FRIGGA.

Ha, forestaaer en rædsom Skiebne Guderne?

ODIN.

Og meer end ellers brændte Buen vældig rød.

FRIGGA.

Det sammenstemmer alt for godt med Baldurs Drøm.

ODIN.

Om Baldur hvisket Ravnene mig i Øret tidt,

Men heel utydelige var dens hæse Skrig.

Dog — paa et jordisk Redskab tyded kun hans Drøm?

FRIGGA.

Det trøster mig; thi Jorden lyder Valhals Vink.

ODIN.

Jeg styrer hele Verden vældigt paa min Stol,
Dog har især jeg Lysets Kraft mig forbeholdt.

FRIGGA.

Mig lyder alle Jordens Stene, Dyr og Træ'r.

ÆGIR.

Mig Havet med sit Bølgeslag, sit hvide Skum.

FREIA.

Min Aande sødt bevæger Luftens klare Strøm.

FRIGGA.

Saaledes lystre hver en Grundkraft da vort Bud.

ODIN.

Saa vidt som Lyset rækker med sin Middagsglands,
Det skinne skal til Baldurs Held. Fra Gudens Blik
Skal Straalen med fordoblet Kraft tilbagegaae.

Varmt skal den sig forene med hans Ungdomsblod,
Og blusse frem i bruunlig Manddom paa hans Kind.
Sig Solens Glimt skal blande med hans gule Lok,
Og give den en saadan Glands, at Jordens Børn
Skal ikke kunne skielne mellem Haar og Lys.

Og straale mildt for ham skal Maanen, Nattens Sol,
Hvergang i Nattens Eensomhed han sværmer om,
Og avle fromme Tanker i den Renes Bryst.

Den Ild, som Trolde hungrig stæler af min Sol,
Og som i Biergets Hvælvinger han fængsler dybt,
Og blander først med Svovelbeg og Røg og Blod,
At det kan skrække Natten med sit Giøglelys —
Forfærdet skal det vige fra den Elsktes Fied
Som matte, kolde, sørgelige Lygtemænd.

Det sværger jeg ved Hlidskialf, alle Straalers Væld!

Han gaaer.

ÆGIR.

Og jeg, hvis Vælde rækker over Jorden hen,
 Saa vidt Salthavet bruser, ferske Floder gaae —
 Saa vist som evigt Skummet fraader om min Ø,
 Saa vist skal Smil af Baldur mildne Bølgen tam,
 Og Havblik overalt, som i hans fromme Siæl,
 Med Glimt ham venligt møde skal. Heel kiærligt Ran
 Skal i sin Arm ham favne, naar blyfærdig hist
 I Bad han gaaer bag dunkle Lundes køle Flod;
 Havfruer der ham elskovsfuldt omboltre skal,
 Og svale Hiertets Lue, tvætte Haarets Guld.
 Med hvide Fingre stænke skal de paa hans Vei
 Duggdraaber, at ei Jordens Aske smitte kan
 Den rene Fod. I Slummer Søverbækken tidt
 Ham dysse; ja, paa hvert et Blomster, Vaarens Skiød
 Ham aarle byder, klare Sølvvertaarer lee!
 For ham skal altid Lædskedrikken kølig staae.
 Men stiger han paa Skibet med de hvide Seil,
 Paa Hringhorn, paa det bedste Skib, som Havet bar,
 Skal flux en Kuling brase gunstig Flugt fra Land,
 Og skyde Kiølen lynsnar giennem Vandets Skum.
 Det sværges ved Eikthirners Takker, Havets Væld.

Han gaaer.

FREIA.

Og jeg, som hersker over lyse Alfes Hiem,
 Som med en kiærlig Elskovsaande bølger hen
 Den lune Luft — ved hellig Elskovs søde Fryd!
 Ved unge Pigers halvforborgne Nattesuk!
 Med brede Svanevinger mine Alfer skal
 Bortvifte Alt, som truer Livet; milevidt
 Skal Pest og Lummerhede, Kuld og Taager staae,

Og kiælent jeg med datterlige Bønner skal
 Tilbageholde Stormen i min Fader Niords
 Krigsvilde Bryst, at ei den truer Baldurs Liv.
 Men som et kiælent Elskovssuk skal Freia selv
 Opsvulme Baldurs Barm, forvandle sig til Røst,
 Og tolke Nanna trofast al hans Kiærlighed.
 Og fierne Harpers Klingen, fierne Blomsters Lugt
 Skal Aftenpust henvifte mod hans Breidablik.
 Derfor, o, Moder! glem dit Hiertes bange Qval.
 Jeg søger ham bag Skovens Ly, og bringer Trøst.
 Hun gaaer.

FRIGGA.

Nu staaer tilbage Frigga. Men behøver vel
 En Moder at forsikkre, hun har kiær sin Søn?
 Med qvægsom Lyst, du Biergets Gran, du Dalens Bøg,
 Nedvinker ham i Skyggers Hal, i bløden Græs!
 Da springer frem, Kiærminder! flux, og Tusindskiøn!
 Skovlilier og Altidkiær, omslynger ham!
 I, Træets Grene! hænger ned med saftig Frugt,
 Og dobbelt skjønt da fløite, Fugl! dit Fiederbryst.
 I, Dyr, I, Stene, hvert et Malm, og hvert et Træ,
 Husvaler Baldur! Giftblomst, du, som blaalig bruun
 Med søvnig Feberblussen eensom, skummel staaer,
 Hans Aande dræbe din Forgift, og gyde Blod
 Af Roser i dit Legem, for den sure Saft!
 Til Nastrond, alle Snoge, hvor han træder, flyer! —
 Men Eet end kræver moderlig Forsigtighed:
 Jeg raader over Jorden med en Dronnings Magt;
 Dog denne Lund tilhører Mimer, Odins Ven.
 Han sidder dybt i Tanker, Gubben, ved sin Brønd.
 Hun kalder.

Du vise Olding! stakket glem din Grublen. Vil
Du med et Løfte, Mimer! glæde Friggas Siæl?

MIMER
nærmer sig.

Kan Frigga ønske, hvad der staaer i Mimers Magt?

FRIGGA.

Selv Odin trænger daglig til din vise Hielp.

MIMER.

Siig, Guders Moder! hvad din høie Siæl attraaer.

FRIGGA.

En natlig Drøm har ængstet Baldurs fromme Liv.

MIMER.

Har ogsaa du fornummet den forborgne Skræk?

FRIGGA.

En jordisk Kraft ham truer fræk, den ædle Gud.

MIMER.

Hvad Guders Villie fremmer, det er Jordens Kraft.

FRIGGA.

Og ingen Gud i Valhal ønsker Baldurs Død.

MIMER.

Var Surtur selv saa grusom, at han ønskede den?

FRIGGA.

Nu har i Ed vi taget hele Verdens Kreds.

MIMER.

Saa svinder i sit eget Mørke Gudens Drøm.

FRIGGA.

Men, Mimer! over denne Skov kun raader du.

MIMER.

Troer Frigga, disse Bøge true Baldurs Liv?

FRIGGA.

Hvor findes Grændsestenen i en bælmørk Nat?

MIMER.

Saa siig da, hvad du fordrer, Odins stolte Viv!

FRIGGA.

Først paa den anden Side Skoven raader jeg.

MIMER.

Og mig er Alt til Bredden hisset underlagt.

FRIGGA.

Vilst du da tage denne Bøgeskov i Ed,
At ei den lumsk vil efterstræbe Baldurs Liv?

MIMER.

Skov! vilst du efterstræbe Gudens fromme Liv?

En dump Brusen gaaer igiennem Træerne; Uglerne hyle.

MIMER.

Skov! vilst du elske Baldur, som en trofast Ven?

Bladene vifte, Blomsterne dufte stærkere, Fuglene synge lydt i
alle Grene.

MIMER.

Nu, Guders Dronning! frygter du endnu min Skov?

FRIGGA.

Tak være dig, du vise Olding, Odins Ven!

Mimer gaaer.

FRIGGA.

Jeg glemte Floden. Vandet raader Ægir for;
Men midt i Strømmen skuer jeg en liden Holm,
Hvorpaa sig smidig bøier et afmægtigt Skud,
En bladløs Vaand, en vandig, rask opløben Piil,
Som kraftløs hen for Vinden svaier hid og did.
Den gielder Mimers Løfter ei. — Men er Valhal
Saa dybt nedsiunken? Skulde selv en Asas Liv
Da trues af et ringe, smidigt Pileskud?
Nei! nu har al Naturen svoret Baldur Tro,
Den tier og adlyder; Gudens mørke Drøm

2 Svandt hen, som Nattens Taager for den lyse Sol,
 0 Og roligt aander atter Friggas Moderbryst.

Hun gaaer.

CHOR AF SKOVENS ALFER.

Lidet, o straalende Frigga!
 Yttred sig her din Forsigtighed.
 Skiøndt din Viisdom i hellige Fensal
 Klækker Blomster, Urter og Frugter frem,
 Skiøndt din evige Livskraft
 Smidig i Dyret bevæger sig,
 Svulmer i frodige Abildgaard,
 Udruger Kornet i Markens Skiød —
 Maa jeg dog, nødes jeg dog til
 Her at bebreide din Sorgløshed.
 Veed ei Valfaudurs hellige Viv:
 Meget springer af Lidet ud?
 Blier ei Kærnen til Bul,
 Frø til en bølgende Hvedemark?
 Sniger sig Tusmørket ei
 Uformærkt lumsk over Jorden,
 Til med dæmrende Svælg det sluger
 Dagen i blødende Himmelglands?

ASA-LOKE.

H Hvor flygter jeg, Uhyre!, for din lumske Magt?
 H Hex! værste Hex fra Niflheim! dorske Kiedsomhed!
 H Ha, hvi forfølger evig paa min Vei du mig,
 I I Biergene, paa Jorden, i Valhalla selv?
 H Hvad vil — hvad driver uden Maal mig vildt omkring?
 O Og hviler da Forbandelser vel over mig?

Thi uden Rist og uden Ro er min Bedrift
En Leg af Øieblikket kun, en Tidsfordriv.
Skiøndt mere viis og mere klog jeg føler mig,
End Bures Sønner, maa jeg dog misunde dem
Enfoldighedens Glæder; tidt, mens jeg beleer
Den plumpe Thor, mens snedig jeg bedrager ham,
Misunder jeg sin stolte Ro ham dog, sin Kraft.
Hvad er jeg? Gud? Af Jetters Blod randt Guder ei.
En Jotun da? Men giester Jetter Odins Bord?
Hvad vil, hvem er jeg? Er det hadske Jetters Drift,
At slutte sig til Asers Selskab, saa som jeg?
Og havde nogen Asa vel nedladt sig til
At drive Bolskab med en Hex? Letsindighed,
Lyst til et selsomt Eventyr var ene det,
Der drev til Angerbod i Hulen mig. Og nu
Den fæle Frugt! Ha, ret beseet, hvad er mit Liv?
Og hvad min Viisdom? Surtur! thi jeg føler vel,
At Lokes Hierne fatter smidig mere let,
End disse Valhals Guder. Men den Rolighed,
Men denne Stolthed, denne Hensigt, dette Liv,
At hver med Kraft og Iver retter ud sin Dont,
Maa jeg misunde. Oftest midt i al min Kløgt
De ringeagte, ja end meer, foragte mig;
Lee ad mit Vid, foragte taust dog ligesuldt,
Og tænke: hvad er Indfald imod Oversigt? —
Derfor jeg mig en Fiende føler mellem dem,
Og blander hver en Lystighed med Spot og Gift.
Tidt skyer jeg dem; men borte da blandt Jetters Flok
Jeg føler Utgards Trældom hardt, og længes did
Til Glandsen, som forfængelig mig vinker fiern.
Saadan hentumler evig jeg et kiedsomt Liv,

O Og skiuler det forgieves, snart med bitter Spøg,
 2 Snart overgiven Kaadhed. Ha, men stille! tys!
 3 Jeg hører Biergets Indvold knage dumpt i Nord.
 4 Det brister, og en blodrød Kugle ruller let
 5 Ned over Klippens Kanter — selv i Søen ned;
 6 Men Havet slukker ikke Fieldets Purpurild,
 7 Med selsom Lyd den suser over Bølgerne,
 8 Og triller op paa Stranden, boltrer sig mod mig.
 9 Nu løser den i Damp sig op; men gennem Damp
 10 Jeg seer et sort og svarligt Skyggebilled staae.
 11 Ha, det er Utgard-Loke selv! I Nattens Pragt
 12 Han nærmer sig; jeg kiender Øiets røde Gnist.

UTGARDE-LOKE.

13 Jeg hørte under Jorden dine Klagesuk,
 14 De rørte til Medlidenhed min Faderbarm;
 15 Thi kom jeg, for at trøste dig i Nattens Stund.

ASA-LOKE.

16 Du hørte mig?

UTGARDE-LOKE.

17 I Korthed, Laufeis fagre Søn!
 18 Hør mine Raad; thi Morgenhanen galer snart.

ASA-LOKE.

19 Hvad er din Trøst? Hvad kan du raade mig? Siig frem!

UTGARDE-LOKE.

20 Først: at du ikke kalder sindrig dig og viis,
 21 Thi tydeligt dit Levnet har imod dig sagt.

ASA-LOKE.

22 Siig mere, hvad din Skarpsind dybt har ruget ud
 23 I Mørkets Huler, bag det granbevoxne Field!

UTGARDE-LOKE.

24 Kun den er viis, som har en Hensigt; som med Ro

Til Maalet stræber Dag og Nat; som taber det
 Bestandig ei af Sigte. Ikkun den er viis,
 Hvis ydre Liv afpræger, hvad det indre vil.
 Kun den er viis, som har en Villie; men kun den
 En Villie har, som Noget ret alvorligt vil,
 Som klart erkiender Eet for godt og Eet for ondt.
 Thi Noget maa han agte; han maa kæmpe mod
 Fiendskab for Venskabs Skyld. Men denne Barneleg,
 Der springer, som en Boble, frem af Egensind,
 Er Røgløshed; thi Tanken driver om som Røg,
 Og styres af et Indfalds hensigtsløse Pust.
 Vildfarende! du skuer med et spotfuldt Smiil
 Paa Guder som paa Jetter, har til Bedste hver;
 Saa troer du. Men du mærker ei, at den, som kun
 I Sandhed taber, Loke! det er ene dig.
 Du køber dyrt et flygtigt Spøg med Væmmelse,
 Som Drankeren sin korte Ruus. Thi uden Maal
 Du slænger om, som Barnet, der uartigt blier,
 Naar det er kied af Legen, og veed ei hvorhen.

ASA-LOKE.

Brødst du dit Field, for vigtigt at fortælle, hvad
 Jeg selv har sagt, saa spildte du din lange Gang,

UTGARDE-LOKE.

Jeg kommer for at give dig som Ven et Raad,

ASA-LOKE.

Saa tal; men qvæl med Forekastelser mig ei!

UTGARDE-LOKE.

Est du en Asa? sprangst du frem af Asablod?

ASA-LOKE.

Forbout, min Fader, var en Jotun, saa som du,
 Og saa min Moder Laufei; men det veedst du jo.

UTGARDE-LOKE.

I En Jotun altsaa fødtes du, og ei en As.

ASA-LOKE.

/ Valfaudur har mig knæsat, han har skrevet mig
I Guders Tal.

UTGARDE-LOKE.

Jeg veed det vel; thi Odin ei
F For Intet kaldes Viisdoms Gud: hans Øie saae,
F Hvor meget, frem i Tiden, Laufeis Søn! din Kløgt
F Ham skade kunde. Derfor stumped han din Braad,
O Og smigred din Forfænglighed. Nu, som en Urt,
O Omplantet i en fremmed, unaturlig Grund,
I Du spilder al din hele Kraft i vilde Skud,
O Og gaaer til Grunde. Thi kun derudi bestaaer
I Dit Vanheld, at du est en Jotun, og dog vil
I Du være Gud. Saaledes vorder du tilsidst
2 Slet Intet.

ASA-LOKE.

Ha, jeg føler Styrken i dit Ord.

UTGARDE-LOKE.

I Det har du, svage Søn af Forbout! ofte følt;
M Men Hurtighed og Sledskhed er ei sindrig Kraft,
F Et Øieblik dit Hierte blier i Flammer bragt;
M Men Feberblus er ingen stadig Sundheds Ild,
I Derfor er og bestandig Veirlys din Bedrift,
I Du brænder, eller fryser.

ASA-LOKE.

Nu, ved Nattens Mulm!

O Og ved din røde Lue, Utgards Drot! du skalst
F Ei længe føre sligt et Sprog; snart skalst du see,
A At Loke kan, hvad Loke vil.

UTGARDE-LOKE.

Hvad vil han da?

Vil han gienfødes? vil han snild forvandle sig
Til Intet først, og derpaa vittig fødes om
Af en Asynie? Neppe lykkes det hans Kløgt.
En Jotun est du altsaa, Loke! hør mit Ord.
At ei du est din Stamme tro, det hevner sig.
Kan Odin selv bekæmpe sin Natur? du din?
Du seer, hvordan en selsom Lokken i din Barm
Beständig vinker dig fra Valhal, blander selv
Med Uro dine bedste Guddomsglæder der.
Hvad var det vel, som bragte dig til, med en skarp
Og bitter Tunge forðum paa Hler-Ægirs Ø
At spille Festens Glæde? Var det ei et dybt
Og indgroet Had mod Guderne, som svulmed meer
I denne Glands, der købtes kun med Undergang
Af Jetter, dine Brødre? Dristig varst du da,
Men dog ved Hammergudens Harm forstummed du.
Da jeg en Jotun sendte did til Asgard, for
Som Kunstner ved et Veddemaal at skade dem:
Han skulde bygge Borgen til en fastsat Tid,
Da spotted de, og loved til Belønning ham
Den skønne Freia, hvis han færdig blev; og det
Var skeet, hvis du ei havde snildt forvandlet dig,
Og lokket som en Hoppe Jettens Ganger vild.
Da Thor i Utgard sidste Gang besøgte mig,
Da svæved du for Veiret mellem ham og mig,
Som Sivet, seigt og smidigt i en Nattestorm.
Ha, usle Svaghed! Saadan svaier Galgens Søn
I tvunden Hamp, vil undgaae Nordens Vinterblæst,
Og mærker ei, at hvad som netop hjælper ham

T Til feige Flugt, det blev hans Bøddel. Selv engang
 V Ved Trusler du mig Ydun skaffed med sit Kar,
 A Alt falmed Odins Lokker, Freias Rosenkind;
 D Da rørtes hurtigt angerfuld din ømme Siæl,
 D Du laante Freias Falkeham, og tøved ei,
 F Før du med List den første List forstyrret fik,
 O Og skaffed til Forsoning Valhal Gullinbørst,
 S Skydblader, Miølnar; lutter Vaaben imod os.
 S Som Asa Jotun, og som Jotun atter As,
 F Fortærer du i evig Tvivl og Uvished
 D Dit Liv, og mener, denne hensigtsløse Leg
 D Dig hæver over begge Magter. Arme Trolde!
 D Den mindste Dverg i Utgards Field er meer, end du.

ASA-LOKE.

H Ha, bland ei mere Galde med mit Blod!

UTGARDE-LOKE.

Velan!

S Saa viis din Æt dig værdig. Hvad har Odin bragt
 M Med al sin Slægt til denne Hæder? Hvad har giort
 D Det muligt ham at undertvinge Biergets Magt,
 O Om ikke Enighed og Orden? Hver som Een,
 O Og Een som Alle, kæmped til det samme Maal,
 O Og dette bragte frem dem; medens Jetten, stolt
 A Af medfødt Kæmpestyrke, ødsler Kraften hen,
 V Vil være selv en Vælde, vil ei broderlig
 F Forene sig, begriber ei, at netop kun
 E En saadan Kiæde tvinger Fenrisulvens Magt.
 T Thi hvad er uden Hensigt Styrke? hvad er Kraft,
 N Naar vild den mangler Retning? Fødes nu en snild,
 U Udmærket Jotun, da behøver Odin kun
 A At lokke Daaren med et Glimmer-Legetøi,

Og han forglemmer Sine, sig, og flagrer did.
 Lad saa Naturen daglig kraftigt minde ham;
 Lad Elskov til en Biergets Mø selv kalde ham;
 Ja, lad ham avle Jetter, hver langt mere grum,
 End nogen før; lad Valhals Guder martre dem,
 Som Hel, som Fenrisulven, og som Midgards Orm —
 Han seer det ei, den blinde Taabe! kun han seer
 Det Giøgleri, som pirrer hans Forfænglighed.
 En Lystigmager iblandt Guder — hvilket Kald!
 At taales mellem Aserne, med Spøg og Tant
 At vække Latter, saa de ret fordøie kan
 Sæhrimner — hvilken Hæder! Jeg beundrer dig.

ASA-LOKE.

Ha, jeg fortienner denne græsselige Spot!
 Men stands, min Fyrste! — thi du est min Fyrste; ja!
 End aldrig hidtil skuet har jeg det saa klart.
 Straf mig ei længer grusom! Byd, og du skalst see,
 At jeg din Roes fortienner, din Beundring, Drot!

UTGARDE-LOKE.

For sidste Gang jeg sætter Lid til dig og Haab.
 Snart — Tiden er alt kommen — kanst du vise det.

ASA-LOKE.

Siig mig, hvordan, og trofast lyder jeg dit Bud.

UTGARDE-LOKE,

Jeg har alt sagt, at Enighed og Fromhed var
 De Traade, hvormed bundet blev Valhallas Krands.

ASA-LOKE.

Opmærksom jeg fornummet har ethvert dit Ord.

UTGARDE-LOKE.

Alt truer fiernt en dunkel Skiebne dette Baand,

ASA-LOKE.

V Vil Tvedragt, troer du, blande sig blandt Guders Hær?

UTGARDE-LOKE.

E Eendrægtighedens Kiæde kunde løsnes vel.

ASA-LOKE.

2 Som Nattens Mørke dunkelt er dit Glædesord.

UTGARDE-LOKE.

2 Saaest du Valhals Bekymring nys for Baldurs Liv?

ASA-LOKE.

H Hvo saae ei den, o Mørkets Drot! i Valaskialf?

UTGARDE-LOKE.

V Ved Baldur ene sammenholdes Valhals Kraft.

H Han er den stille, fromme Varme, hvorudi

Q De stolte Blomster trives.

ASA-LOKE.

Valhals Frygt er endt.

UTGARDE-LOKE.

Q Jeg veed det: al Naturen er i Lænker lagt;

X Kun een Ting gik den sorgesløse Frigg forbi.

ASA-LOKE.

H Hvad er det, Fyrste? Trues endnu Gudens Liv?

UTGARDE-LOKE.

Q Det trues — saa vidt har mit Blik i Mørket seet;

H Hvormed? det sluttet hemmeligt i Friggas Bryst.

ASA-LOKE.

Q Jeg har en Dirk til dette Gjemme, kaldet List.

UTGARDE-LOKE.

Q Jeg sætter Utgards sidste Haab da til din Kløgt.

ASA-LOKE.

2 Snart skal du agte og beundre, stolte Drot!

UTGARDE-LOKE.

Du est en Jotun, saa din Viv, saa dine Børn.

ASA-LOKE.

Jeg har fortient at mindes oftere derom.

UTGARDE-LOKE.

Hist glimter Dagen. Nattens Virkning er forbi.

Han synker i Jorden.

ASA-LOKE.

Hvor blev han af? Nedsmuttet alt i Jordens Skiød?

Hans Isse taaler Solstik ei. — Han taler sandt.

Naar Asgard styrter, hæver Utgards Rige sig.

Da taales Loke blot ei meer, da blier han ei

En Giest i Glæden; øverst staaer han i sit Folk.

Ha, Utgards skumle Fyrste! du har Ret. Vel est

Du hæsli; stridt dig luer Haarets røde Busk,

Og Øiet skeler, grønt og lidet. Sandhed dog

Var hvert dit Ord. Jeg mærker det, jeg er den Kraft,

Der, naar den vil, kan styrte Valhal. Utgards Drot!

Du skalst ei meer foragte mig. Hvordan? Foragt?

Beundre skalst du, frygtende beundre mig.

Kan Roes og kan Beundring kjøbes vel for dyrt?

Han skued altid halv foragtelig og halv

Med naadig Ynk paa Loke; Asianerne

Giør ligesaa. Men tøver, Stolte! giver Tid,

Kun Tid. Jeg styrter Valhal. Ha, men tro kun ei,

At du skalst høste Frugten af mit Arbeid, du!

Selv vil jeg være Konning i min nye Stat,

Selv vil jeg mig paa Hlidskialf sætte, Odins Stol,

Og løsne Midgardsormen, Fenris-Ulv og Hel,

Og bryde hver en Lænke. Frihed i min Stat!

Uhindret Stormen bryde skal i Skoven ind,

O Og Havet lystigt blande sig med Bundens Gruus,
 2 Sin Hunger uforstyrret daglig Flammen skal
 4 Paa Dalens Hytter stille. Frihed i min Stat!
 H Har Bierget ikke Lyst at staae, da styrte det,
 O Om saa det knuser hele Jorden i sit Fald;
 T Thi Frihed! Frihed! ingen Lænker, intet Baand! —
 M Men nu til Sagen! Hisset staaer af Biergets Steen
 3 Et Alter, bygt for Frigga; flux forvandle vil
 5 Jeg nu mig til en jordisk Mø, og lokke Frigg
 T Til Jorden med min fromme Bøn. Hun pleier tidt
 A At nærme sig de Bedende.

H Han forvandler sig til en fager Mø, gaaer hen for Alteret, kaster
 sig paa Knæe med oprakte Arme, og raaber:

O, Frigga! du,

2 Som hersker over Jordens skovbeklædte, græs-
 4 beklædte Land! lad en uskyldig Piges Bøn
 H Hidkalde dig. O, let en Elskerindes Bryst!

FRIGGA

aabenbarer sig.

H Hvad vilst du, Pige? Arme! du anraaber mig?
 3 En Elskerinde? Frigga raader, veedst du, ei
 5 For Elskovs Magt. Til Freia maa du vende dig.
 M Men Freia tidt er grusom. Halveparten af
 7 De Slagne, veedst du, deler med Valfader hun.

LOKE.

iT Til Jordens Moder ene jeg mig vende kan.

FRIGGA.

2 Saa siig din Nød! Hvi skiælver du? Jeg har dig kjær;
 4 Uskyldigheden smiler i dit lyse Blik.

LOKE.

3 En selsom Skiebne truer, Guders Dronning! mig.
 iM Min Beiler ligger udstrakt, bleg paa Leiets hist,

Hans Hoved brænder, vældigt Febren raser. See
 Da gik jeg hid i Lunden at raadføre mig
 Med Mimer, visest iblandt alle Jordens Mænd.
 Han raadte mig, at tage det Uskyldigste
 Paa Jorden, hvorved ingen Frygt og Tvivlen hang,
 Hvorved var aldrig hidindtil Mistanke vakt;
 Det bød han offre Luens Kraft. »For denne Røg«,
 Saa var hans Ord, »vil Svendens Feber snarlig flye.«
 Men hvad er det Uskyldigste af Alt paa Jord?
 Hvad truer Ingen? Hvad er ubetydeligst?
 Hvorpaa er hidtil selv ei faldet mindste Tvivl?
 Hvor veed jeg det? Min Hiertesorg er stor, som før,
 Hvis ei din Viisdom, Moder! underviser mig.

FRIGGA.

Seer du paa Holmen hisset et afmægtigt Skud,
 En bladløs Vaand, en vandig, rask opløben Piil,
 Som kraftløs hen for Vinden svaier hid og did?
 Den holder ubetydeligst af Alt paa Jord
 Selv Frigga. Ei paa denne Vaand faldt hendes Tvivl
 I selve Tvivlens Time. Tag, og brænd den flux!
 Thi skiøndt kun ringe, kan dog selv det Ringeste
 Tidt volde store Qvaler. Brænd til Aske den,
 Saa flyer med Svendens Feber Friggas sidste Frygt.

LOKE.

O, høie Moder! varme Taarer takke dig.

FRIGGA

rækker ham Grenen.

Saa vi da nu til Jordens Flammer denne Vaand!
 Hun forsvinder.

LOKE

reiser sig.

Ja, Frigga! ja, til Jordens Flammer vies den.

Solen formørkes; EN STOR SKARE SVARTALFER kommer ud af
 Fieldkløften.

LOKE.

H Hvordan? I vover eder frem ved Dagens Tid?

CHORET.

Ho ho!

Loke! did, Loke! did

i2 Sig dit Blik vende flux imod Sol: Loke! hvor
Findes Ildglands nu? findes Straaler?

H Her er mørkt, som i Nat; her er Nat, som i Field,
Som i Field, som i Biergshald.

Maanen, sort nu som Kul, ruger tung
Over Solglarhav, over Dagglandsvæld;

i2 Slukker Lys, slukker Dag, slukker Fryd. Hu hu!
Sig har Roserne lukt, sig har Lilierne lukt.
Som ved Midnat

iE Er det mørkt, glammer Hund, glammer Hund, galer høit
Alle Haner paa Hald.

Hil Forbouts Søn! Hil Laufeis Søn!

Vi vil tiene dig fro;

Ikkun byd!

LOKE.

Og hvad kan, og hvad vil I?

CHORET.

Paa dit Spyd, paa dit Spær

Sætte dræbende Staal,

Sætte speilglat Jern,

Sætte Dødsodd.

LOKE.

Nu, saa velkommen da!

Nu, saa velkommen hid!

Alle Biergmænd, velkommen hid!

CHORET.

Nu har Surtur snild
 Skiult Dag med Nat,
 At ei Aser skal see,
 At ei Vaner skal see,
 At ei Alfer, ei daglyse Alfer skal see
 Denne Daad.

LOKE.

Saa vær flink, vær flink
 Nu du, Dellinger! Dør!
 Nu du, Dvalin! Dulin!
 Nu du, Fiølsvid! Frost!
 Nu du, Blindvid! Blaun!
 Nu du, Nidi! Nain!
 Nu du, Andvar! Aust!
 Hver en Dverg, hver en Svartalf!

CHORET.

Hammer! nu slaa ved Middags-Nat
 Ildgnist af Staal.

Alle Dverge nu rask, alle Dverge!

Som naar Hest tramper hen over steenlagte Bro,
 Trommer, Hamre! paa Staal.

Nu en Spig, nu et Søm giennem Spydskaft!

Det er skeet, det er skeet! Eia, hil dig, hil!

Nu er Staalsodd sat, nu er Spær spidst!

LOKE.

Hav Tak, hver Tasmørkets puslende Søn!

CHORET.

Nu vort Kølevand hid, vort Kølevand hid,
 Som vi røved i Aftes, da Dugg faldt paa,

Meller Erter og Vikker

Paa Bygdens Mark!

Man bringer et uskyldigt Barn frem; en Dverg støder Spydet i dets
Bryst, og lader det sidde.

CHORET.

Har du Gispet hørt?

Det var snart forbi.

See, nu hærdes dit Spær

I det rislende Blod,

I det barnlige, lunkne,

Dunkle Blod!

Slig en Daad kan selv

Giøre Staal haardt.

LOKE

drager Spydet ud af Barnets Liig.

Haver Tak! haver Tak!

Til min Dont jeg gaaer,

Til min Dont, til vor fælles Idræt.

CHORET.

Brist nu kun frem, o du knagende,

Bragende, knittrende, svovlblaa Biergild!

Og betving med din hvirvlende,

Gnistrende, dræbende

Flamme den dæmrende Sol!

Nu skal i Rosers og Liliers Sted

Lygtemænd blomstre.

Nu skal i Floden

Rinde sydende Beg, for Vand.

Utgarde-Loke!

Hil dig, vor Konning!

Snart tuder Heimdal forfærdet i Giallerhorn,

Da styrter ned med en susende Gnistregn
Bifrost-Bro.

Ha, grønspraglede Slange! jeg seer,
Hvor du børster den eddrede Mos-Ryg.

Slyng dig i slimede,

Knugende, qvælende

Bugter om Auka-Thor!

Opspær fraadende Flab,

Hylende Fenris!

Slug Valfaudur til Utgards Fryd!

CHOR AF MENNESKER. EN OFFERPRÆST.

PRÆSTEN.

Forstummer, Askurs dødelige Sønner! brat.
Det luer klart i Østens lyse Purpurkant,
Nu nærme Valhals Guder sig. Ret som naar seent
I Natten Maanen bræmmer Sølvskyens Kant,
Saa sidde de, en ordnet Stiernekrinds, i Ring
Paa Skyen, der sig sænker hid mod Mimers Lund.
Forlader Offerstenen, flyer i Skoven ind,
At Himlens Lyn ei straffer de forvovne Blik!

CHORET.

Har de hellige Guder
Med Velbehag skuet, med Glæde fornummet vor
Bøn og vor Alterild,
Da, med Himmelpragt luende,
Venligt de Herlige
Dale mod Jorderig,

Nærme sig Altrets Lund?
Har den duftende Røgsky
Paa Sommerfugls-Vinger med Falkenes Dristighed
Nærmet sig Valaskialf,
Da, i Taager indhyllede,
Langsomt de Mægtige
Nærme sig Offeret,
Smile fra Skyens Kant?

PRÆSTEN.

Daarlige Tro! Forfængeligt haabende
Bryst af Støv! ha, hvad vover du?
Skulde Muldets Røst
Aser og Alfer
Vinke fra Valhal
Samlet til Midgard?
Viger! hyller jert Blik
I de foldede Hænder, og viger!
Skuer ei op til de
Flammende Straaler,
At den ildhvasse Piil ei
Tugter jer Øiesteen!
Skotter kun langtfra, langtfra,
Giennem dunkleste Krat
Fiernt, forblommet til Guderne!

CHORET.

Olding! du taler
Viisdoms Ord.
Ei gielder det Askurs
Børn, naar forenet den
Hellige Skare ned-
svæver fra Valhal,

Ned over Regnbuens Bro,
Ned over Bifrost, Buen, den
Syvfoldstribed', kiækhvælvede.

Odin har kaaret
Mimers Lund.
Nu Aserne flokviis
Valhallas Hvælvinger
Stolt forlade.
Hurtigt de nærme sig.
Rider paa Sildetand Freir,
Ager paa Guldarm Auka-Thor,
Men paa Sleipner selv Hropta-Tyr.

Nærmere, nær
Kommer Valhals Glands, den fortærende.
Flygter ind, flygter ind
I den dæmrende Bøgskov! Kølsaft
Yde de fugtige Urter, og Svalhed
Træernes Ly, at Vindens Vinger
Styrkes kan, som med døende Gisp kun
Mat forsøger at afholde Straalerne.

FRIGGA. BALDUR. BRAGI.

FRIGGA.

Da nu, ved vor Forsigtighed befriet fra
Din Frygt, o Søn! du smile kan ad Nattens Skræk
Og Drømmens Truselsbilled; da, ved Guders Ed
Og al Naturens, Intet efterstræber dig —
Saa glem din Tungsind! Lad den mørke Dæmringssky,
Der ruger om dit Aasyn, flygte bort, som Damp,

o7 For Solens Straaler, som en hidsig Feber flyer
o7 For den tilbagevendte stærke Sundhedskraft.

BALDUR.

9D De vexler af, de store Tider. Intet er
vE Evindeligt i Livet; selv det Længste kun
rE Er langt, og intet mere. Bag det dunkle Slør,
o2 Som skiuler Livets Udspringskilde, skuer selv
iE Ei Guders Øie. Mod det eviglyse Væld
rE Er Solen sort; dets hellige Beslutning seer
iE Ei Odin giennem Mimers Brønd, og Nornen ei
I I Urdurs Kilde. Taaget om paa Bølgens Kant
9D De nærmeste Bedrifter spille dunkelt kun.

FRIGGA.

tA At drømme vaagen sømmer sig ei Odins Søn.

BALDUR.

gO Og raader da vel Siælen mægtig for sin Drøm?
sX Kan den bestemme Drømmens Grændser? byde den:
s2 Saa vidt, saa længe virke kan du, længer ei?
9D Den samme Røst, som varsled høit i Nattens Stund,
9D Den varsler end. Hvordan forstaaer jeg, Frigga! dig?
vH Hvordan har du foragte lært, hvad, meer end mit,
tiD Dit Hierte nylig hardt betog?

FRIGGA.

Fordi jeg veed —

io7 Fordi Valhallas Guder ved et kraftigt Ord
sH Har Drømmens Tant tilintetgiort. De stige ned
bA Ad Bifrost hisset. Dobbelt herligt straale de,
9D De glade Guder; thi de elske, Baldur! dig,
gO Og fryde sig, at Himlens Frygt er endt. Nu vil
I I Mimers Lund en Kæmperleg de holde. Da
tiD Dit Liv ved Edens stærke Magt betrygget er

Mod hvert et Vaaben, vil de, ret som til en Spot
 For Drømmen, tungbevæbnet alle mod dig gaae.
 Med spændte Kræfter drabeligt de storme vil
 Mod hvad de høiest elske; saa at Jotunheim
 Og Verdens Kreds bemærke skal din Guddomsmagts
 Usaarbarhed. Thi flygte lad din Kummer nu,
 Og spild ei længer Festens Fryd, som offres dig!

Hun gaaer.

BALDUR.

Hun gaaer, den Ubekymrede! Min elskte Ven!
 Min Broder! du, som altid var mit Hierte næst!
 Vilst du, o Bragi, gode Skiald! — thi vist jeg veed,
 At længer ei skøn Freias Luft jeg aande skal —
 Ha, vilst du da, mens Valhals Aser efter Skik
 Omvandre trende Gange Lunden, glæde først
 Din Broders Hierte, qvæde ham en Afskedssang?

BRAGI.

Ei! Baldur! til at synge hører Mod, som til
 At stride; men du muntre slet kun op mit Mod.

BALDUR.

Erindrer du den Midnat, vi paa Klippen sad
 Og skued over Kattegat til Leiregaard;
 Den Nat, da Hiartvar dræbte Hrolf, hiin gode Drot?
 Vi mægted ei at hindre Skiebnens Harmen, vakt
 Ved Helges Blodskam; men da bleg nu Kongen faldt
 Bag Skoven i sit Adelsblod, da grebst du fat
 Din gyldne Harpe. Blankt som Stiernene fra det Blaa
 Dit Øie funkled. See, da digted du en Sang —
 Siig, Bragi! naar nu Baldur falder, som Kong Hrolf,
 Vilst du da ved hans Død begeistret hæve lydt
 Din Røst, og synge Drapa ved din Broders Liig?

BRAGI.

Q Det sværger jeg ved Yduns Frugt og Suttungs Miød:
 H Hvis Baldur blegner, vandre vil jeg til hans Grav
 I I Nattens tause Dunkelhed, og paa hans Høi
 N Nedsætte mig, og synge der min Svanesang.
 R Rundt om hans Bautastene Harpens Toner skal
 S Som Alfer spøge; men naar Sangen endt jeg har,
 Q Da skal de sidste, stærke Greb i Harpens Guld
 S Slaae alle Strænge sønder, og den brustne Lyd
 F Forkynde Verden, at det bedste Hierte brast.

BALDUR.

Saa rør den, før den brister! Glæd mig sidste Gang!

BRAGI

ved Harpen.

Hvad vorder Asa-Bragi,
 Naar Baldur blegner?
 Hvad Bækkens Bølge vorder,
 Berøvet Blaahed,
 Og hvad en Beiler vorder,
 Hvis Mø begrades;
 Et Landskab, uoplivet
 Af Aftenglandsen.
 Det spaaer jeg her for Sandhed:
 Hvis Baldur svinder,
 Kan hisset Bragi Harpen
 Paa Egen hænge.
 Naar Fromhed meer ei flammer
 Og Siælen fylder,
 Hvad spørges vel om Sang, hvad
 Om skønne Toner?
 En grulig, bister Grumhed
 Vil tidselgrønnes,

Og rædsomt snar sig reise
 For Fredens Rose.
 Spring da, du Stræng i Harpen!
 Forstummer, Sange!
 Naar Sværdet slaaer paa Skioldet,
 Naar Skioldet skralder,
 Da dæmpes Harpens Dirren
 I Disarsalen.
 Men tie Harpens Toner —
 Ha, fæle Tanke! —
 Vil Vold sig snart og Vildhed
 I Valhal trænge.
 Thi hvad er Glands og Guddom,
 Er Godhed svunden?
 Og tier Sang, da trives
 Ei Yduns Træ; da
 Udfylder Saft ei Frugten,
 Hvor Kræfter fanges.
 Da synker Odins Storhed,
 Som Auk-Thors Styrke,
 Og Freias Skønhed falmer,
 Og Friggas Fylde.
 Da gustnes alle Guder
 For Giftens Edder;
 Og rædsomt Buen runger
 I Ragnarokur.

CHORET BAG SKOVEN.

Giver Agt, giver Agt, hvor Guderne,
 Staalbedækkede, hielmomhvælvede,
 Spydbevæbnede, sværdomgiordede,

Nærme sig nu med paataget,
Umeent Bisterhed drabelig
Fredens Baldur, Baldur hiin Gode!
Han med ubedækt Tinding,
Guldhaarfager, uskyldig,
Venter i Kredsen dem;
Fredens Eegqvist i Haand,
Hovedet heldende,
Blysom, fast jomfruelig
Venter han Legen, som diærvt nu
Kun hans Vælde stadfæste skal.

Giver Agt, giver Agt, hvor Odin hist
Paa Gangeren, ott'fodtravende,
Høit med Gugner i Haand mod Skyerne,
Skynder sig did, og støder sit
Blanke Sværd imod Brystet paa
Fredens Baldur, Baldur hiin Gode!
Men med upuklet Hvælving
Bugner Pandsret, som forhen.

Nu kommer Auka-Thor.
Miølner, Hamren, i Haand;
Hovedet kneisende,
Mandig, fast, ja trodsende
Hugger han Guden. Men uskadt
Smiler Baldur, som hidindtil.

Nu styrter Freir forbi paa Sildetands
Stærktguldbørstede Ryg, med Sværdet,
Krummet og høit og blegt,
Som den funklende Maane paa Himlen;

Svinger sit Glavind, som
Nødbrune Haand omfatter,
Og slaaer det mod Ynglingens
Speilglatte Staal, mens forbi han
Rider, og leer ad Sværdets Afmagt.

Nu ruller Freia forbi paa Gyldenarm.
Lysthenflagrende Lokkerne svæve,
Flettet med Steen og med Sølv,
Som de blinkende Stierne paa Himlen.
Rosen hun svinger, som
Sneehvide Haand omfatter,
Og slaaer den mod Ynglingens
Duunglatte Kind, mens forbi hun
Ruller, og leer ad Rosens Afmagt.

Hvo er de tvende dæmrende Skygger
I Lundens Baggrund?
Yderst i Kredsen de holde sig,
Tager ei Deel i Gudernes Kamp og
Gudernes Glæde.

Ha! det er Asa-Loke med Hødur.
Naar Guder frydes,
Græmmer sig Loke misundelig;
Hødur er blind, han lytter kun langt fra,
Fremmed, til Glæden.

Forstummer! thi Loke nu
Nærmer sig Hødur; han taler.
Lader opmærksomt os da fornemme,
Hvad Gift med sit Ord han i Festen blander!

LOKE.

H Hvi stander, Asa-Hødur! du saa tankefuld?
H Hvi deler du ei Festens Fryd? Som Fremmed staaer
D Du langt tilbage, fiernt i Kredsen, medens dog
D Det gielder intet mindre med den hele Leg,
E End ret med Fynd at hædre Baldur. Elsker du
E Ei meer din kiødelige Broder, han som laae
M Med Hødur under Friggas stolte Moderbryst?

HØDUR.

H Hør, Loke! — thi jeg mærker paa din Spot, at det
E Er dig, som taler — lad i Ro mig staae, gak bort.

LOKE.

H Hvi vender du mig Ryggen? Harmes du, fordi
L Jeg hielpe vil at drive bort din Kiedsomhed,
M Mens under Legen alle Guder dig har glemt?

HØDUR.

E Forgiftigt, som en Øgle, stikker hvert dit Ord.

LOKE.

D Du est, som alle Svage, for mistænkelig;
E Selv Freias runde Silkebarm blev dig en Braad,
M Naar elskovsfuld hun trykked sødt den mod din Mund.

HØDUR.

E Er ei den Midnat, ravneseort, som ruger om
M Mit Øie, noksom Vanheld? Kommer ogsaa du
E Bestandig at forøge Skaden hadsk med Spot?

LOKE.

E Ved Ygdrasil, ved Urdurs Væld, ved Mimers Brønd,
H Hvor Bølgen ruller over Skiebnens Magt sit Slør:
L Jeg spotter ei, jeg ærer dig for hver en Gud.

HØDUR.

D Du spørger mig, mig blinde Mand, hvorfor ei Deel

Jeg taer i Glæden? Onde Lok'! ha, som du ei
Fuldvel det vidste, hvordan evig Mulm og Nat
Fra Dagens Daad og Lysets Fryd mig adskilt har.

LOKE.

Og kanst ei Deel i Glæden dog du tage? Kanst
Ei Baldurs Kraft din Hylding du, som hver en Gud,
Forkynde med et svagt Forsøg, mislykket, mat,
Imod hans Liv, skøndt blind du est?

HØDUR.

Uværdig Navn

Af Snildheds Asa fører du, som taler saa.
Hvor kan jeg Deel i Legen tage, Loke? Først
Er det mig jo forborgent, hvor min Broder staaer.
Desuden har jeg intet Væрге ved min Lænd,
Som andre Guder; halvt som Barn, og Hælvten som
En Olding, sneehvid, barnligsvag, behandles jeg.

LOKE.

Et Væрге? Vaaben, Asa-Hødur! mangle skalst
Du længer ei. Din høire Kæmperhaand mig ræk!
Her er et Spyd, det kaldes Misteltein, det er
Et bøieligt, et smidigt, nysfremspiret Skud,
En bladløs Vaand, en vandig, rask opløben Piil,
Som kraftløs hen for Vinden svaied hid og did
Midt paa en liden, sumpig, ubemærket Holm.
Den har jeg brudt og staalbefæstet. Sikkert er
Det kun et ringe Vaaben; men mod Baldurs Liv
Heel svagt jo hvert et Vaaben er, og al vor Daad
Gaaer ud kun paa at vise Verden fyndigt hans
Usaarbarhed og Guddomskræfter. Løb nu til!
Bi! jeg vil styre Farten dig. Saa! lige til,
Med Spydet stivt, i uforandret Retning holdt,

2 Som nu, i Haand, du træffer sikkert Gudens Bryst.
 D Det styrker Glæden mangefold, naar munter du
 2 Saa løber frem. Det smerter Odins Børn, at du
 E Est ene, Hødur! vranten, mørk; men see de først
 2 Slig overgiven Idræt, da forsvinder snart
 D Den sidste Sky, som sløre vilde Glædens Sol.

HØDUR.

N Nu, denne Gang er Mening dog i Lokes Ord.
 2 Saa giv mig Kieppen! Styr min Gang! Hvor staaer
 mit Maal?

LOKE.

I I Mørket, Hødur! ravneseort i sorten Nat.

HØDUR.

B Bespotter atter du min Blindhed, falske Svend?

LOKE.

V Ved Hel, jeg sætter mere Priis paa den og dig,
 E End paa den bedste himmelklare Sommerdag.
 L Løb nu kun til, min Hødur, Nattens blinde Søn!
 L Løb lige til, med Spydet strakt, saa træffer du.
 D De lee, de høie Guder; hører du? de lee
 I I Himmelfryd. Bring Fryden da i Hui og Hast
 iT Til Glædens Spidse! — Hødur har bevæbnet sig.
 t2 Stat stille, Baldur! at hans Spiud dig ramme kan.
 H Han er din Broder, Baldur! han vil vise dig
 i2 Sin Venskabs-Hylding. Hødur! stød nu til, forbaus
 D De høie Guder, stands den raske Latter, træf!

CHORET.

D Det rører mig, den blinde Hødur hist at see
 B Bevæbnet med en sivskiør Stang at rave frem;
 T Thi blot af Broderkiærlighed i Festens Fryd

Forglemmer han sin Kummers Qval, og sætter sig
For stolte Gunders Latter blot, den blinde Gud.

Hødur løber til, og giennemborer Baldur med Misteltein, saa at
han flux styrter død til Jorden. En stum Forfærdelse betager
Guderne. Loke sniger sig bort.

HØDUR.

Nu, traf jeg? Hvorfor tier I? Gik det forbi,
Saa leer mig i det mindste ud! Dog tier Hver.
Bestandig blier den Blinde spottet. Baldur! siig,
Min gode Broder! thi du est den Eneste,
Som deler Hødurs Qvaler, og som trøster ham;
Siig, fløi mit Spyd med magtløs Surren, Myggen liig,
Dit Bryst forbi? ha, eller tørned det, og sprang
Afmægtigt som et Haglkorn atter fra din Barm?
O, svar! Den Blindes Hylding, har den vredet dig? —
Han tier. Selsomt! Første Gang i Verden blev
Et velmeent Spørgsmaal ubesvart af Godheds Røst.
Ha, Spottens Fader, kolde Loke! tal da du.
Du pleier ei at spare paa dit Ord; en Strøm
Er stedse rede, synderlig hvor haanes kan. —
Men Alle tier, Alle! Her er tyst og taust
Paa Gunders Thingsted, som i gamle Kongers Grav;
Som paa en Valplads Dagen efter Slagets Stund.
Men paa en Valplads skriger i det mindste jo
Dog Kragens Røst om Dødens Søn. — Ha, Trolddom! ha,
Jeg staaer i Vand, midt i en Bæk, midt i en Ørk,
Og Bølgen pladsker trindt omkring min vaade Fod.
Ha, Fader Odin! Moder Frigga! svar mig, svar!

FRIGGA.

Ulyksalige! du kalder Guderne? forstum, og fly!
Evig være du forbandet, Morder! nu af Gunders Kreds.

HØDUR.

H Ha! hvad hører jeg? min Moder Frigga! du forbander mig?

FRIGGA.

I Ikke jeg, men alle Guder; fly, og skiul dig for mit Blik!

HØDUR.

O O, Medlidenhed! hav Medynk med mig arme blinde Mand!

FRIGGA.

B Brodermorder! om dit Hierte var det sort, som om dit Blik.

HØDUR.

gI Igientag dit Ord! du talte, tykkes mig, om Brodermord?

FRIGGA.

V Veedst du ei, hvad du bedrevet har, du sorte Nattens Gud?

HØDUR.

N Nei, ved alle Himlens Stierner! Hvorfor staaer jeg her i Vand?

FRIGGA.

D Dette Vand, hvori du træder, er din Broder Baldurs Blod.

HØDUR.

X Knuus, Alfader! mig; o, knuus mig! styrt mig ned i Nattens Støv!

FRIGGA.

E Evig skalst du leve, bøde evig for dit Nidingsværk.

HØDUR.

N Nu, saa brænde Nastronds Flammer Hødur, hvis han veed sin Daad!

FRIGGA.

Hvorfra fikst du dette Spyd, som trængte sig i Baldurs
Bryst?

HØDUR.

Har jeg dræbt min gode Broder? O, Forbandelse
mig da!

FRIGGA.

Svar mig! hvordan fikst du Spydet? Hvo har skyndt
dig til din Daad?

HØDUR.

Det har Asa-Loke. Spydet har han kaldet Misteltein.

FRIGGA.

Har han dig beskrevet, hvordan dette Spyd han fundet
har?

HØDUR.

Han beskrev det som en ringe Vaand, opvoxet paa
en Holm.

FRIGGA.

Ha, nu brister Friggas Hierte! O, min Baldur!
o, min Søn!

HØDUR.

Jeg vil styrte mig i Blodet, kysse hver en Draabe Blod,
At den Hellige tilgiver. Ha, jeg Ulyksaligste!

FRIGGA.

Bort nu, Krands, fra Friggas Tinding! Flagrer vildt
nu, mine Haar!

At fortvivlet Jorden kan den sorgsløse Moder see.

Hun gaaer.

HØDUR.

Rave hen i Mørket vil jeg evig i en evig Nat
Paa de fjerne, nordre Klipper, i det aldrig søgte Field;

Der vil jeg bestandig sørge, thi en alt for grusom Last
 Har jeg tynget paa mit Hierte: Brodermord, forladt,
 og blind.

Ei den Usleste blandt Jordens Sønner ussel er, som jeg;
 Thi hans Qval forgaaer med Døden, men hvad ender
 Hødurs Qval?

Saa modtag mig da, du golde Ørken! i dit kolde Skiød.
 Sætte vil jeg mig ved Stranden paa den nøgne Klippe-
 blok,

Bleg og mat, og gruble taus med Haand bestandig
 under Kind.

Fiernt skal Havets Skipper see mig der, og sige
 Skibets Mænd:

See! der sidder Nattens Hødur, og begræder Baldurs
 Død.

Evig skal min stride Taare flyde fra den blege Kind.
 Saadan vil jeg ubevægelig forvente Ragnamørk.
 Og naar Havets milde Kilders Sødme vorder ram og
 salt —

Det er Asa-Hødurs Taare, som har blandet sig med den.
 Og naar sære Suk om Natten stønne græsseligt fra
 Nord —

Det er Hødur, Nattens Hødur, som begræder Baldurs
 Død.

Han gaaer.

CHORET.

Mere græsselig Daad,
 Mere lumskt, afskyeligt Nidingsværk
 Er ei skeet siden Tids-Fødsel,
 Har ei Loke bedrevet, ei Utgards Drot,
 Som da nu, som da nu,

Da de dræbte den skønne, den gode Baldur.
Nu er Fromheden røvet af Himlen,
Vee os!

Hvad er Kraft uden Kiærlighed? hvor
Er Barmhiertighed nu mellem Guder?
Som en Leg, som et Spil vil de nu kun
Midgard skue med Askurs Sønner.
Hvor er Breidabliks milde,
Brede, dulmende, hellige Straaler?
Hvor er Blidhed, som lindrede Stoltheds Ild?
Vee os!

Den er svundet for evig, og Støvet
Zitrer for Guderne.

ET BUD
kommer.

Fornemmer, hvad i Korthed og Enfoldighed
Jeg kundgiør eder, at I vide maae, hvordan
Sig Valhals Guder teede under Baldurs Død
Og efter den. Først blev en Taushed, som naar seent
I Sigtun Folket lytter med bespændte Bryst
Paa hvad Præstinden vil forkynde. Kort derpaa
Da hørte man en Hulken som af Børn, men det
Var ikke Børn, som græd, men Valhals Guder. Tungt
De klare Taarer trilled over Odins Kind
I Skiæggets Lokker; tydeligt han indsaae vel,
Hvad ved den gode Baldurs Død Valhal har tabt.
Tyr hyled vildt, som Fenris, naar i Ragnamørk
Sin Tryllelænke brudt han har; thi Baldur var
Sagtmodighedens linde Baand, som venlig bandt
Krigsgudens Vildhed. Som en stille Foraarsregn,
Der rigt befugter Jordens grønne Blomsterbed,

Og bøier alle stolte Straae mod Jorden ned,
 Saa græd Gudinderne. Thor var den Eneste,
 Der ikke græd; som ellers Skyens Ild, han skød
 Sit Blik fortvivlet giennem de nedhængende,
 Indtrukne Bryn, og knuged Miølner hardt, og tog
 Sin Broders Liig paa bredden Skulder taus, og gik
 Til Stranden, fulgt af Aser og Asynier.
 Der blev nu Baldur skriinlagt, mens en talrig Flok
 Af alle Guder, og af Biergets Jetter selv,
 Var Øievidner til den sørgelige Færd.
 Der stod hans Skib, den fromme Gud, der blev han lagt
 I lysen Brynie; selv i Døden var han skøn,
 Og venligt fra den hvide Pande rulled ned
 De blege Lokker. Alfer lagde Hamp og Beg
 Omkring hans Liig; men da nu Hringhorn, da hans
 Skib

Fra Landet skulde skydes ud i vilden Sø,
 Da vilde Jorden give Slip ei paa sin Ven,
 Den gode Baldur. Ingen Gud, selv Asa-Thor,
 Var mægtig til at skyde Skibet ud fra Strand
 I Havets Dybhed; Armen sank, som hæved sig,
 For Sorg og dyben Kummer. See, da pludselig
 Treen frem en Hex, som Hela grim, af Jetters Flok;
 Hun red en Ulv, og holdt i Tømmens Sted en Snog.
 Hun tændte Ilden hurtig. Men da Ilden slog
 Mod Himlen, see! da segned ned af Hiertesorg
 Den skønne Nanna, Baldurs Brud; thi hendes Bryst
 Var mægtigt ei at bære Smerten, Hiertet brast.
 Da hæved Thor, som forhen Baldur, Nannas Liig,
 Og bar det hen paa Ilden. For hans Kæmpefod
 Løb hendes Dverg, og vimsed, græd, og hyled lydt;

Ham sparked den forbittret vilde Gud paa Stand
I Ilden med sin Kæmpefod. Hans Hierte slog,
Som Havets Bølger i en Storm; han ændsed ei
Den Daad, paa Død og Undergang han tænkte kun.
Da Baalet høit nu brændte, vandred Odin frem,
Og lagde Ringen Drupner paa sin Baldurs Bryst.
Da nærmed sig med megen Iil og Smiil paa Kind
Jettinden for at skyde Skibet; som hun skød,
Da skete det med saadan Fart, at der gik Ild
I Kiø lens Træ, saa hurtigt løb det ud fra Strand.
Da hæved Thor sin Hammer, vilde Hexen dræbt;
Han paastod, at den svare Kraft, hvormed hun skød,
Kom kun af Fryd ved Gudens Drab. Dog skaantes hun.
Men sligt et Syn er aldrig seet, som da paa Strand
De høie Guder stode, stirred giennem Graad
Til Skibet, i hvis ranke Master Luen slog.
Som nu det foer paa Dybet ud, da lød et Suk
Fra Jordens Klipperifter alle; men med dump
Og rædsom Brusen rysted Skoven sine Løv,
Og alle Haner galed, Himlen mørkned sig.
Da gungred Havet, og af Havet Ægir skød
Med Ran sig op; dem fulgte hver en Havets Mø,
Indsvøbt i Tang, og Tindingen med Gruus bedækt.
Fælt hvined de paa Dybet; tykt for deres Mund
En Fraade stod. Men Ilden mellem Bølgerne
Slog op i Natten; trende Gange lued den.
Men som den lued, tabte den sin røde Glands,
Og sidste Gang var Luen klar, som Maanen og
Som Stierne paa Himlen. Vældig op den steg;
Men som den steg, da sprang fra Jorden den med Klang
I lutter klare Gnister, og i samme Stund

Var Himlen fuld af Stierne, tændt af Gnisterne.
 Seer op i Luften, snarligt da I skue vil,
 Hvor høit sig Askens lyse Funker hævet har!
 Der skal de stedse blinke, selv i Ragnamørk.

CHORET.

O, Qval!

Tyde skal mig nu selv den sølverne
 Stierne, syvfold flammet og blank,
 Baldurs Forliis.

Nattens Døttre med drøvelig Blund
 Minde mig skal fra de skumlende Hvælvinger
 Om mit Savn, om mit Tab.
 Vee mig!

BUDET.

Som nu de høie Guder kummerfulde stod
 Og saae til Himlen — see! da traadte Freia frem
 Med liliehvide Kinder, med det gule Haar
 Om runden Skulder vundet, med den fulde Barm
 Halvblottet, og paa nøgen Fod; med Kiækhed, som
 Kun Smerten vakte, treen hun ind i Asers Kreds.
 Og som nu alle Guder vendte Blikket hen
 Mod Elskovs Disa, vinkte med sin hvide Haand
 Til Lyd hun flux, og spurgte med den søde Røst:
 Hvor er blandt Asers Skare vel den raske Gud,
 Som Freias hulde Kiærlighed vil købe med
 En tapper Daad? Hvo vover sig blandt Guderne
 Til Niflheims gyselige Nat at ride, for
 At bede Hel tilbagegive Baldur? Hvo
 Det vover, om end Intet der han retter ud,

Vil Freia lønne med sin Elskov. — Men da treen
 Hermoder frem, den raske Svend, og raabte høit:
 Hvo gaaer i Døden ei for Freia? Hvilken Gud
 Vil ikke redde Baldur? Hvilket Bryst vil ei
 Af Medynk røres over Valhals store Nød?
 Selv Hel vil ynkes, hun vil give Baldur os
 Tilbage, naar hun hører, hvor han elsket var. —
 Som saa han taled, svang han sig paa Gullintop,
 Men Odin gav ham Sleipner selv, sin egen Hest.
 Da smiilte Freia giennem Taarer, Guld hun græd,
 Som da hun sørged over Odur. Hermod saae
 Gudindens Smil, og spored Odins Ganger. See
 Da svandt han snart bag Fieldets Kløft; han styrted sig
 Igiennem Hulens sorte Svælg, hvor Veien gaaer
 Ned i de Dødes Rige, kiæk, den raske Gud.
 Nu har i Taager tause svøbt sig Aserne,
 Og venter i Valhalla Hermods Atterkomst.

CHORET.

Lidet kun er mit Haab,
 Stakket min Trøst.
 Hvad den blege Hel, hvad den blaahvide
 Dødens Mø først favner i Niflheim,
 Giver hun let ei tilbage,
 Mindst den hellige, skønne Gud.
 Som en hungrig Ulv i en Vinternat higer
 Efter varmt, ungdommeligt Hierteblod,
 Saa smægter hun, saa klæbe de frosne,
 Klamme Læber til Baldurs Mund sig.
 Lettere redder af Lossens Klo
 Du det sprættende Rov,

End Baldur af Niflheim.

Dog skal Fortvivlelsens Orm ei
Nage mit Hierte, saalænge som
Haabet glimter.

Tidsnok at blegne fortvivlet,

Naar urokkelig Skiebnen

Grumt har den sidste, den døende Haabets
Funke slukt.

NIFLHEIM.

HEL. I Baggrunden HULENS SKYGGER. MODGUDUR.

HEL.

Hvad vilst du her? Hvi kommer du fra Giallerbro,
Som du skalst vogte? Røgter du ei meer med Flid
Dit Kald? Du havde fuldelig, ja vel fortient,
At jeg med sorte Bylder og med Pest dig slog
Til Straf, Forvovne!

MODGUDUR.

Frue! stands dit Hiertes Harm.

Jeg løb at melde, hvordan om en liden Stund
Din Hal vil vorde hiemsøgt af en sielden Giest.

HEL.

Det sømmer sig min Tiener Seen, og kan ei han,
Min Terne Sagtegangerske, sligt Bud at gaae;
Ei dig, som sattes til at vogte Giallerbro.

MODGUDUR,

Naar blege Skygger rave matte, flokkeviis,
Med søvnig Svæven, som en dunstbetyngt Sky,
Ad Broen, kan din Tiener Seen, og kan din Mø
Saa seent, saa sagte vandre, som de vil, og dog,
Dog komme tidsnok, inden Skyggen famler hid.
Men jeg, der hurtig flyve kan, som Lummersot,
Kom dog kun stakket før den sære Giest, der nu
Dig hilser, Dronning!

HEL.

Daarlige! hvad hidser dig?
Du taber Veiret over at beskrive Hel
Et blodløst Skyggebilled.

MODGUDUR.

Lokes Datter! taal,
At dristig jeg modsiger dig; thi dersom han,
Hvem nys jeg saae, en Skygge kaldes bør, da blier
Kun Solen selv en dunkel Plet i Himlens Ørk.
Ha, Svendens Kinder blusse med et Sundhedsblod,
Som brændte mig i Øiet; og hans Læbers Røst
Fik Broen til at vakle, mere Hestens Trav.
Ja, med langt større Bulder rumled Broen huul
Blot under Hestens otte Hover, skiælved meer
Blot under ham, end da i Gaar fra Slaget kom
Fem Skarer Døde.

HEL.

Aabner dennes Lunge-Blomst
Da end sin Kalk for Livets Strøm, den friske Luft?

MODGUDUR.

Den raske Helt som Livet selv seer ud; hans Mund
Rødt svulmer, som en moden Frugt, Ha, hvilken Lyst

At klæbe som en Igle til hans Læber sig,
Og suge dette varme Blod! ha, hvilken Lyst!

HEL.

Selsom er denne Tale. Siig, er Svenden nær!

MODGUDUR.

Heel nær. Thi uden lang Tids Spørgen traved han
Rask hen ad Dødeveien, og da Hesten kom
Til Sprinkelværket, som omgiver Hulens Port,
Da tøved ei han, indtil Gittret aabnet blev;
Nei, utaalmodig Gyldensporen hug han i
Sin Ganger, ottefodet, og i samme Stund
Sprang Hesten over Sprinkelværkets sorte Jern.
Dens Guldscoe rørte flygtig selv ei Portens Odd,
Hvor ellers Døden staalspids venter truselfuld
Hver overmodig Kæmper, som dig, Hel! til Trods
Vil hid sig trænge, før din Skioldmø Langsomsot
Har kysset og beblæst ham med sin Aandes Stank.

CHORET
i Baggrunden.

Med Gru nu Jorden gungrer
Ved Gangertravet.
Fast skiller denne Skiælven
Min løse Skygge;
Thi let den skiøre Larve
Ved Larmen brister.
Dog flyer nu døsigt Drøm mig,
Som Nat for Dagen.
En lys og vældig Straale
I Mulmet skinner.
Hvor varmt du vederqvæger,
Du Livsens Vælde!

Han kommer, thi det knager
 I Biergets Kroge.
 Hvor friskt hans Øie flammer,
 Hvor uforfærdet!
 Men ak! tilbage træde
 Jeg maa i Taagen;
 Thi dette Blus forblinder
 Mit Blik i Døden.

HERMOD.

Staaer jeg dog omsider i den vidtberømte Hal?
 Men hvor lummert her og mørkt! jeg øiner knap min Fod.
 Hvo er det, som sidder, grim og bister til at see,
 Med et Dødningebeen i Haand, paa Stol af Knokler bygt?

HEL.

Det er Hel, Forvorpne! gieste tør du Dødens Mø?
 Frygter ei, at hendes Lunger dig forpeste skal?

HERMOD.

Aldrig frygted jeg for Øxen og det brede Sværd,
 Mindre for en Qvindes Lunger.

HEL.

Ha, Forvovne! siig,
 Hvad har hid dig lokket? Hvo er du, og hvo din Slægt?

HERMOD.

Det vil jeg berette; men bønhør dog først din Giest:
 Lad dem aabne Hulens Porte, lad den ydre Luft
 Giennemstrømme Biergets Hvælving! Sikkert har du ei
 Aabnet dine Vindver længe; thi af Fugtighed
 Og af Qvalm er Hulen opfyldt. Murens grønne Væg
 Vidner alt for vel om saadant. Neppe Faklen kan
 Brænde; døsigst Flammen blaaner, som den ud vil gaae.

HEL.

De Denne Luft, som dine Lunger qvæler, dufter mig,
 o2 Som en Blomst i aarlen Morgenrøde Jordens Mø.
 iE Ei er den for Livet brygget, men i Helas Sal
 iR Rinder heller intet Sundhedsblod; snart mærker du,
 vH Hvordan Dødens kolde Vinger overskygge dig.

HERMOD.

iG Grumme Dronning! neppe gaaer saa vidt din stærke Magt.
 eM Meer end Luft behøves for at qvæle dette Bryst.

HEL.

uN Nu, hvo est du da, som vover dig i Graven ned?
 iE Ei af Askurs Æt du komst; da varst du blegnet alt.
 iR Dristig har du oversprunget nys mit Sprinkelværk;
 oV Ved min Tærskel Snuble stødte selv du ei din Fod.
 iD Dertil kommer, at du kneiser over Jordens Mænd,
 gO Og din Hurtighed og Lethed vidner om en Gud.

HERMOD.

isH Har du aldrig hørt Hermodur nævne, Odins Svend?

HEL.

teD Det 'er dig?

HERMOD.

Ja, Dødens Dronning! Hermod giester dig.

HEL.

geM Megen Hæder viser du min Hal, du Valhals Søn!
 vH Hvad har bragt dig til min Hule fra din Faders Borg?

HERMOD.

isK Kan det undre dig, at Guder søge Niffelheim,
 lyN Nylig da den bedste Asa her dig giestet har?

HEL.

iE Ei frivillig kom han, bragte, Hermod! ei, som du,
 eM Med sin Guddomsvarme. Kun hans Skygge fandt herved.

HERMOD.

Siig mig, Hel! hvor er min Broder; viis mig, hvor
han staaer.

HEL.

Hist iblandt de blege Skygger sidder øverst han.

HERMOD.

Ygdrasil! Er dette Baldur, Hel! du viser mig?

HEL.

Baldur er forsvundet, det er Baldurs Skygge kun.

HERMOD.

Baldur! kiære Broder! kiender du din Hermod ei?
Ak, hvor mat, afmægtigt Øiet stirrer døsigt hen!
Hvor er nu den Straale, som udstrømte fra dit Blik?
Hvor den sieldne Ungdomsskiønhed? Gode Baldur!
svar.

Men han svarer ei, han strenger sig forgieves an.
Baldur! jeg maa græde — har du ogsaa Mælet tabt?

HEL.

Sproget, som de Døde taler, ei dit Øre naaer.
Som et Dødninguhrs, en Faarekyllings hæse Røst,
Piber det; som dæmpet Dirren af en Aftenmyg.

HERMOD.

Hvo er hist den blege Skygge, mere tynd og spæd,
Ved hans Side?

HEL.

Det er Nanna, det er Baldurs Brud.

HERMOD.

Dødelige Mø! du fulgte trolig med din Gud,
Skøn og blid som Maanen, der i evig Elskovsild
Ei sin Ven forlader, den langt større, stærke Jord.
Selv i Døden altsaa skiller Intet Kiærlighed, —

Blege Skygge! ha, du smiler? Lad dig favne! — Hvi
Holder mig tilbage, Hel! dit Hovedpandeskiold?

HEL.

Rør ham ei, har du ham kjær! du splitter Skyggen ad.
Smertelig for køle Dunst er Varmen af dit Blod,
Selve Duggen af din Aande, som for Jordens Søn
Levende paa Baal at brændes. Skaan ham for den
Qval.

HERMOD.

Dødens Mø! lad dig bevæge ved Valhallas Bøn.
Giv os atter Baldur, lad dig røres, gustne Mø!
Ha, du skulde Smerten seet, som voldtes ved hans Død,
Af din tørre Hovedkilde selv var Taaren flydt.

HEL.

Daarlig est du, Hermod! at du kommer i min Hal,
Og forlanger uden Blu min bedste Undersaat.

HERMOD.

Derfor har jeg kiæk mig styrtet ned i Gravens Nat,
Trodset hver en Fare, for at bede Baldur ud.
Jeg har haabet paa din Godhed. Himlen gyste, Hver
Raadte mig derfra; jeg stolte paa din Miskundhed.
Blege Dronning! hele Jordens Egn og Valaskialf
Troer, at du est grusom, kold som selve Nattens Iis;
Ha, nu kanst du vise Jordens Land og Himlens Borg,
Hvor der uden Aarsag dømmes om dit Hiertelag.

HEL.

Frugtløs er din Smiger; troer du, at Forfænglighed,
Qvindlig jordisk Svaghed overlever Døden selv?

HERMOD.

Ved mit Venskab til den kolde, blege Skygge der:
Hermods Mund foragter Smiger; han har meent sit Ord.

HEL.

Ei frivillig har jeg sat til Dødens Dronning mig;
 Odin, Baldurs stolte Fader, tvang mig grumt dertil.
 Neppe var jeg voxet fra de spæde Barndoms Aar,
 Før han tog fra Livets Fryd og spærred her mig ind
 Til at vogte Gravens Huler, blege Skyggers Flok.
 Da mit Øie nu fra Solen skiltes, Livets Lyst,
 Da i denne kolde Hal mit Legem krymped sig:
 Da forsvandt hver venlig Tanke, Blidhed af min Siæl.
 Saadan nu i skummel Harm jeg døser hen mit Liv.
 Skiebnens Retfærd har mig hevnet, tugtet Odins Daad;
 Han, som haded mig, fordi jeg mangled Skønhed, født
 Hælvten bleg for oven, Hælvten blaa mod Foden ned.
 Nu hans Øiesteen, hans Baldur, fik jeg i mit Net;
 Og dog troer du daarlig, at jeg slippe vil mit Rov?

HERMOD.

Til at vorde Underjordens Dronning blevst du født.
 Odin skienkte dig dit Rige med dit Kongespiir.
 Retfærds tugtende Gudinde, revser du med Magt
 Alle feige Siæle, foraarsager, strenge Mø!
 At den kiælne Yngling skrækkes ved sit rædde Mod;
 Og paa denne Maade danner Jordens Kæmper du.

HEL.

Har du lært af Bragi Bænkepryder Smigers Kunst,
 Svend? og troer du, Hel er altid end en Qvinde dog?
 Jeg maa smile ved din Adfærd, skøndt det smerter mig
 Op at trække mine tørre Læber til et Smiil.
 Hermod! Ungersvend! du Vakkre! har du ei den Tro,
 At dit Øies Straaler, at din runde Rosenkind
 Kunde selv indtage Dødens Mø, om nok saa lidt?
 Viid, du Daarlige! mit Hierte er saa koldt og huult,

102 Som den gyselige Hule, hvor min Throne staaer.
 19D Derfor spar din Kløgt, og drag tilbage til dit Hiem!
 19H Ingen List kan røre dette Bryst; thi troer du ei,
 19H Hela veed, du stod langt heller skilt fra hendes Hal
 19N Nu ved Jordens Klipper, ved det grændseløse Hav
 19O Og ved Luftens Strømme, hvis det gieldte Baldur ei?
 19H Ha, nu klynke Valhals Diser, blegt indsynke nu
 19D Deres Liliekinder, voldsomt gaaer det fulde Bryst!
 19B Baldur ønske de tilbage sig, den skønne Gud,
 102 Som de længer ei kan fange frækt ved Leflekunst.
 19N Nu, da han er svundet, skienkes naadigt dig et Blik.
 192 Siig, hvor mange Kys har Freia lovet for din Færd?

HERMOD.

19V Vidste du, hvad Qval og Smerte Himmel, saa som Jord,
 19F Føler ved sit Tab, da spotted du ei Guder meer.
 19M Men for milde Dyder er dit grumme Hierte lukt,
 19D Du begriber ei den fælles Sorg ved fælles Tab.

HEL.

19H Hykleri og intet Andet! flygtig Nyhedsruus!
 102 Stoltheds Pragt! en falsk Forgyldning! Farve, bleget ud,
 19N Naar kun trende Gange Sol har vandret Jorden om!
 19F Fælles Tab og fælles Kummer? Ha, i Lysets Hiem
 19H Hersker evig Tvedragt, mens der lyves Enighed.
 19O Og at du skal see, hvor sikker Hel er i sin Sag,
 19H Hør da, hvad jeg lover; hør det, og forundre dig:
 19D Dersom Himlen, Jorden, hver en Asa, hver en Alf,
 19A Alle Askurs Børn, og alle Stene, Dyr og Træer
 19B Baldur græder ud af Niffelheim med fælles Sorg,
 19V Vel! saa slipper jeg mit Bytte, skienker Lyset ham.

HERMOD.

19D Dødens Dronning! mener du oprigtig her dit Ord?

HEL.

Ved den Liiglugt, som bestandig flyder af mit Spiir,
Ved de sultne Kragers Hyl paa Markens Aadsel, ved
Brustne Blik og dødblaae Negler, Gravens kolde Sved:
Jeg har meent mit Ord.

HERMOD.

Nu aander selv i Niffelheim
Hermod mere let, end nys i Valaskialfens Gaard.

HEL.

Fryd dig ei for tidligt; thi den alt for snare Fryd
Kunde gjøre Smerten større, hvis den skuffet blev.

HERMOD.

Staaer det nu til Oververdnen, ei til Utgards Drot,
Saa er Baldur frelst, saa er Valhallas Kummer endt.

HEL.

Saa forlad, forhadte Gud! mit Rige da paa Stand.
Lidet vist din lækkre Gane vilde kildres, hvis
Hel til Giest dig bad, hvor Bordet kun er Hunger nævnt,
Kniven Sult, og Blegsot Kiøgemesteren; thi drag
Flux herfra, og meld i Valhal Helas Løfte der.

HERMOD.

Jeg gaaer. Men først min Broder, Asa-Baldur! først
Tag mit Farvel, og trøst dig i din Eensomhed,
Til Jordens og til Himlens rige Taarestrøm
Har dannet Floden, paa hvis salte Vover du
Kan atter sætte Hringhorns Kiøl, og spænde Seil
Mod Livets Havn, som før mod Dødens. Men dit Blik
Undviger mig, er altid mørkt; du haaber ei.
Ha, tal et Ord; hvis muligt det dig er, da tal
Til Hermod, før han dig forlader. Baldur! tal.

BALDUR.

vH Hvad Brag og Bulder? Baldur er forsvundet. Vig!
 toF Fordunstet er den lange Drøm. Her drømmes meer.
 toF Forstyr ei Søvnens ved min Moders muldne Bryst!

HERMOD.

sH Ha, hvilken Lyd var dette? hvilken selsom Lyd!
 toC Det klang, som naar de løse Stene ved et Ryk
 tA Af Jorden falde sammen i en Oldtidshøi
 oM Med dæmpet Bulder, efterat i rolig Kraft
 oC De fast har staaet mange hundred Aar, og trygt
 mO Omhvælvte Urnens Aske. — Baldur! siig, hvortil
 gil2 Slig sorgfuld Vise? syng en munter Glædessang!

BALDUR tier.

HERMOD.

uC Du tier. Ha, den kiække Kraft, dit Ungdomsmod
 sH Har denne qualme Hule slukt; men snarlig skal
 toC Det atter lue, naar de bedste Perler, hist
 gsC Daglyset eier, naar de hellige Taarer har
 oJ Løskjøbt dig af dit Slaveri. Men, Friggas Søn!
 viD Giv mig, i Fald du mægter det, et sikkert Tegn,
 ro2 Som jeg kan bringe Hlidskialfs Herre til Beviis,
 tA At virkelig i Helas Sal Hermodur stod.

BALDUR rækker ham en Ring.

HERMOD.

uC Du giver Ringen Drupner, som Hærfader paa
 tiC Dit Bryst henlagde, Ligets Pryd? Det Tegn er godt.
 ro2 Som Ringen drypper altid fleer og altid fleer,
 ss2 Saa skal den første Glæde, Hermod her har nydt,
 b9V Ved Helas Løfte, stedse meer fordoble sig.
 g9L Jeg gaaer; thi denne sørgelige Skyggesky,
 ovH Hvori jeg stander, dæmper ene, skøndt kun svagt,

Min sunde Glæde. Snarlig rinder Guddomsblod
Igien i Baldurs Aarer, i hans fromme Bryst.
Farvel! Jeg iler at forkynde Glædesbud;
Snart vil en fælles Kummer avle fælles Fryd.

CHOR.

O, hvi gik han, hvi gik han
Bort? Hans Straaler husvaled mig,
Og hans liflige Røst mig
Vakte sødt af min ængstlige
Feberslummer.
Nu bespænde mig atter
Ængstlige Drømme. Mit Hoved
Svimler. Et evigt
Fald jeg skuer. Jeg styrter
Ned af et Taarn. Jeg vil reise mig
Op for en Morder, og flye, men kan ei.
Aanden drager jeg tungt, som naar i
Livet min Mund
Dybt under Søvnens i Bolstrets
Duun sig forvirred.
Hu! hvad er det? hu!
Nu begynder Spillet paa ny, med
Rangler af Dødningknokler, og Fløiter af
Hule Laarben, og
Trommer af skraldende Pandeskaller.
Hvad omspænder mig?
Hvad nedtynger og qvæler mit Bryst?
Hvor hun griner, den blaahvide Hel!
O, Jammer! o, Jammer! o, Jammer!

MIMERS LUND.

FRIGGA.

Nei, denne Sorg udholder ei min Moderbarm.
 Skiøndt Haabet vinker, trøster, skiøndt ved Hermods Ord
 Jeg veed, at denne store Qval vil vende sig
 Til større Glæde, græmmer det mig dog at gaae
 I I tausen Hal blandt blege Guder. Vidste de
 Den Fryd, som forestaaer dem; vidste de, som jeg,
 At hver en Taare bringer Baldur mere nær
 Til Valhal, mere fiern fra Niflheim — ja, da var
 Det dem Umulighed at sørge; Helas List
 Vandt Seier da. Thi klart jeg skuer Hexens Sind:
 At sørge for at glædes — hvor urimeligt!
 Saa tænkte hun. Men bøde skal hun for sin List,
 Og miste Byttet. Snilde Hermod! vakkre Svend!
 Tak være dig, at daarligt ei du med en let,
 Uagtsom Tunge spildte Friggas sidste Haab.
 De veed det ei, de høie Guder; alle troe,
 At tabt for evig Baldur er, og derfor dybt
 De græmmes, derfor græmmes hele Jordens Land.
 Thi ei var det nødvendigt, ved Herolders Røst
 At byde Sorg for Baldur; ak, hans tause Død
 Har mere stærkt, end Giallerhornets vilde Klang,
 I hvert et Hiertes dunkle Vraa raabt Sorgen frem.
 Kun Hermod veed og Frigga Helas Løfte; men
 Det dæmper ei min Kummers Magt og Hermods ei,
 Thi Frygt og Uro — Trællene, som Skiebnens Mø
 Langt forud løbe — knuge Hiertet ofte meer,
 End Ternen selv: Fortvivlelse, som efter gaaer
 Med langsom Gang, og bærer Slæbet. — Thi naar hist
 Jeg seer dem tause sidde, blege, Haand paa Kind,

Med stive Blik at gruble; naar jeg Freia seer
At sønderslide sine lange, gule Haar
Med disse Hænder, krysted' af nyfaldne Snee;
Naar Odin selv paa Hlidskialf midt i al sin Glands
Nedslagen sidder; naar hans Øie, som tilforn
Var Middelpunkt for Kraften, i det stolte Skin
Er ene mørkt; naar uvilkaarlig Bragis Haand
Med modløs Skiælven, før saa sikker, famler kun
I Harpens Guld, og vildnes i den slappe Stræng
I Aftnens Dunkelhed og Taushed; og naar Niord
Høit hyler fra sit Noatun — da tykkes mig
(Endskiøndt jeg bedre veed det), denne store Sorg
Er alt for vigtig, vældig for et ringe Tab
Af nogle Timer. Rundt omkring Hler-Ægirs Ø
Har alle Havets Piger sat paa Sandet sig;
I havgrønt Klæde viklet og med Muslingskal
I vaaden Lok, bedrøvet sidder Bølgens Mø,
Og fra det mørkblaa Øie rinder Taaren klar
Ad blegen Kind, saa fuld og tung, at Havets Bred
Er steget usædvanligt op mod Landets Kyst. —
Her er det bedre, dunkelgrønne Lund! i dig;
Thi Støvets Sønner mægter ei med saadan Fynd
At yttre Sorg, Naturens Kraft sig tæmmer her.
Hvor huldt den klare Foraarsregn paa Bøgens Blad
Med Glindsen glider. Freia græder i sit Slot
Af Luft. Jeg seer din Taare, hvor den falder luun
Paa mine Blomster. Ak, den bøier Roserne!
Alt er saa tyst. Det muntre Vildt selv standset har
Sin Gang. Hvor Hinden hisset staaer og stirrer stivt
Med Graad i Øiet! from, enfoldig er dens Sorg.
Naturen græder. Hulde Tø! hvert Blad til Jord

gi2 Sig bøier. Sneglen hisset selv paa Træets Bark
 ir7 Frivillig låder falde ned i Græsset sig,
 gO Og offrer i et Øieblik sit halve Livs
 æB Besværliglange Reise. Fuglens Sørgesang
 A I I Aften toner med langt mere mat, langt meer
 æV Veemodig Klagesmeltning. Selv det haarde Field,
 io2 Som blotter under Birkens Hang sit nøgne Bryst,
 gO Og viser Malmets gyldne Veie, sveder koldt,
 gO Og Malmet giver Duggens Taare dobbelt Glands. —
 æM Men hvilken Sang jeg hører fiernt! Den nærmer sig.
 æD Den hylder Sorgen, bruser dog ei vild og raa
 æM Med rædsom Støien; Blidhed huldt har dulmet den.
 sH Ha, det er Jordens Piger, er en talrig Flok
 yH Hyrdinder; langsomt nærme de til Lunden sig.
 iA Af Hyrdestokken skrabet er den grønne Bark,
 vH Hver Stav er hvid, som Sneen, og om Stavens Knap
 æH Henflagrer intet Rosenbaand; hvert Baand er sort.
 sB Bag Løvet vil jeg høre mine Døttres Sang.

CHORET.

Græsser nu, Faar! hvor I vil,
 Løber paa Fieldene
 Vildt, og bræger om Læ
 Uden at finde det.
 Løb, mit Dæggelam! løb,
 Nedstyrt for Ulven, og
 Blød kun frit for dens Tand.
 Ei begræder din Død jeg meer.

Ak, thi min Baldur er død;
 Og da den Hellige

Faldt, da blegned med ham
Al min Lyksalighed.
Hvor er nu Hyrdernes Lyst?
Hvor nu Hyrdindernes
Ven, som smilte saa mildt
Salig Fromhed i Alles Bryst?

Ofte ved Skumringens Tid,
Naar jeg bag Løvene
Sad med Haand under Kind,
Kom han fra Bakken hist,
Kom saa faur og saa skøn,
Spurgte mig smilende:
Mø! hvi grubler du der?
Fryd dig! du skal en Beiler faae.

Ak, han er død, han er død,
Og jeg skal aldrig ham
Skue! Min Yngling saa skøn,
Rank og belokket, ei
Kommer i Skumringens Tid
Mere fra Bierget; thi
Kold er for evig og bleg
Nu den Læbe, som trøsted mig.

FRIGGA.

O, søde Kummer! Lykkelige Jordens Mø!
Dit Hierte, som en rolig Kilde, hvælvet om
Af hvide Lilier, qvælder i en stille Gang;
Og gaaer det høit — da skaffer sig af Øiets Blaa
Den stegne Bølge Luft, som Graad paa røden Kind.

I Let præger fælles Sorg sit Stempel i dit Bryst.
 M Men ogsaa du vil lide ved min Baldurs Drab,
 O Og ofte vilst du sande bittert, seent, for seent,
 A At Kiærlighedens fromme Gud er død, naar der
 I Du finder en Forræder, hvor du ventede dig
 H En trofast Beiler. — Ha, men stille! Hist jeg seer
 I Den skønne Heimdal, Broens Vogter, nærme sig.
 O Omkring hans Skulder hænger i et dunkelt Baand-
 I Det gule Giallerhorn, og ved hans venstre Lænd
 L Jeg seer det Sværd, som Hofud kaldes. Rask han gaaer.
 H Hans Læbe trækker med et venligt Smiil sig ind,
 O Og lader Mundens gyldne Tænder glimte frem.
 H Hvad driver dig, du vakkre Gud! til denne Lund?

HEIMDAL.

A At vogte Broen troligt er min Guddomspligt;
 I Dog overlader stundom jeg de Møer syv,
 2 'Som fødte mig til Verden, mit Forretningskald.
 M Naar Jomfru Rød og Jomfru Guul og Jomfru Blaa,
 I De tre fornemste, stadigt underholde kun
 H Bestandig Broens Lamper, har jeg ingen Frygt
 H For dem af mindre Vigtighed, som blande sig
 M Med hine. Plat umuligt var det mig i Dag
 A At overskue Jorden med mit Falkeblik;
 T Thi denne Kummer knuger selve Guders Bryst.

FRIGGA.

I Ha! du, som Valhal kalder sin aarvaagne Gud.
 I Du, som har mindre Søvn behov, end selv en Fugl;
 I Der seer saa skarpt ved Nat som Dag, og fiernt som nær;
 2 Som hører Græsset groe af Jorden, Uld paa Faar:
 2 Siig, saaest du Sorg, og hørte Klynken, Jorden om?

HEIMDAL.

I haabløs Jamren vaander hele Jorden sig.

FRIGGA.

Ha, Fryd! det klarer atter op i Østens Kant.

HEIMDAL.

Den fryder dig, den store Qval, o grønne Frigg?

FRIGGA.

Saa fryder ikke Morgensolen Jordens Land.

HEIMDAL.

Har Viisdom sig forblommet bag dit Guddomsord?

FRIGGA.

Tal! tal! beskriv mig hver en Kummer, fryd mit Sind!

HEIMDAL.

Med Taushed maa jeg skildre dig den tause Nød.

FRIGGA.

Din Taushed klinger bedre mig, end Bragis Sang.

HEIMDAL.

Hvordan forstaaer jeg, Guders Moder! dette Sprog?

FRIGGA.

Den stærke Regn skal klække Haabets Blomster frem.

HEIMDAL.

Du haaber? Frigga haaber! Høie Dis! forkynd —

FRIGGA.

Det kommer dig til at forkynde, Heimdal! dig.

Fuldend den Glæde, du har opvakt i mit Bryst;

Men vogt dig for Letsindighed, og mindes vel:

Ved Letsind tabte Jorden Baldur; kun ved den

Fik Mørkets Fyrste Magt i Hænde. Derfor siig:

Er dette Bud, du bringer Frigga, virkelig

I Sandhed talt? Ha, eller blev det kastet kun

Uagtsomt hen, og tyder det, at rundt omkring,

Saa vidt du overskuer Jordens Land, er Sorg,
Sorg mellem Ligegyldighed, skøndt meest af Sorg?
Ha, svar!

HEIMDAL.

Din Adfærd, Frigga! blier en Gaade mig.
Mit Ord var sanddru. Alting sørger, hvor man seer.
Høit elsktes Baldur; alle Hierter græmme sig.
Kun — ha, men det fortienner at bebudes ei!

FRIGGA.

Kun? Dækte du med Haabets grønne Foraarsløv
En Morderdolk? Har Gift du gydt i Suttungs Miød?
Siig, skiulte du i Yduns Æble Dødens Orm?
Kun? Ha, Letsindige! veedst du, veedst du, at et Kun
Kan dræbe Frigga?

HEIMDAL.

Dronning! jeg forstaaer dig ei.

FRIGGA.

Hvo sørger ei?

HEIMDAL.

Dit Hierte hidser Sorgen op;
Det maler sorte Billeder. I Harm du troer
At burde vredes over Jordens Kulde; troer,
At store Flokke, mange Mænd med Rolighed
Fornummet Lokes Udaad har og sørger ei.
Nei, Odins Hustru! hvo, som er at agtes værd,
Henslæber som en dunkel Natteskygge sig,
Og søger Eensomhed og Mørke, for i Ro
At give det beklemte Hierte Luft. Kun Een —

FRIGGA.

Forstum, du Ulyksalige! forstum, og fly!

HEIMDAL.

Jeg tier, Guders Dronning, lyder taus dit Bud.

FRIGGA.

Nei, tale skalst du, støde Dolken i mit Bryst.

HEIMDAL.

Hvormed har jeg forsyndet mig mod, Frigga! dig?

FRIGGA.

O, Heimdal! tøv et Øieblik, en liden Stund.

HEIMDAL.

Til Veemod vender hurtig sig din Vredes Harm?

FRIGGA.

O, skaan din Dronning, skaan den høie Friggas Bryst!

HEIMDAL.

Ved Tale bedst jeg ender hver ugrundet Frygt.

FRIGGA.

Hvo sørger ei for Baldurs Død? hvo sørger ei?

HEIMDAL.

En Eneste! Det var, som havde Skiebnen selv
Didhen den Sorgesløse sat, for desto meer
Ved dette Modsæt Sorgens Kraft at tyde med
Et vældigt Træk. Saa falder undertiden Hagl
Midt under Somrens Luunhed ned i Lilien; saa
Fordunkles stundom Middagssolen. Hvor jeg saae,
Der havde Veemod over Mørkets grumme Daad
Sit Perleklæde kastet; tusind Taarers Dugg
Husvaled os mod Heklas Brand. Kun fiernt i Nord
Mit Øie standsed ved et egent Syn; thi der,
Med puklet Ryg og Krykkestav, bleg paa en Steen
Jeg fandt en Qvinde sidde. Sortforbrændte Field
Med gustne Fyrrestammer hvælved skummelt sig,
Og danned Hulen, hvor hun sad. Ved Hulen stod

Et Kiær, hvor Vandet mosesuurt bevægtes kun
 Af Frøer og Tudser; men om Biergets golde Tind
 Svang Flaggermusen ækelt hen sin lodne Krop,
 Og over Hulen ruged dybt en kulsort Sky,
 Som skiulte Maanens brede Lys. Een Straale kun
 Faldt giennem Riften ind i Hallen, hvor hun sad,
 Og spilled paa den Bleges Ansigt. Rolig sad
 Hun der og rokked; som hun rokked, nynned hun
 Med hæsen Stemme alt igien den samme Sang.

FRIGGA.

Siig hendes Sang! thi vigtigt er mig hvert et Ord.

HEIMDAL.

Den var af usselt Nemme, hvis Erindring ei
 Beholdt slig stakket Vise; thi hun igientog
 Den uophørlig, rokked alt imens paa Steen.
 Med Krop og Hoved viklet i et kulsort Slør,
 Med gule Maanskin paa den blegtindfaldne Kind
 Sad hun, et Spøgels saare liig ved Midienat
 Paa siunkne Bautastene.

FRIGGA.

Heimdal, hendes Sang!

HEIMDAL.

Hun sang: »Med tørre Taarer Thok begræder hardt
 Den skønne Baldurs bratte Død og Balinfart.
 Dog holde Hel ham stedse kun i Hallen fast!«
 Og saadan gik det igientaget altid fort.
 Men, Frigga! — thi jeg seer, du blegner — siig,
 hvor kan
 Slig gammel Qvinde virke paa din Guddomssiæl?
 Gudinde! — Men hun hører ei. — Ha, kan en Hex
 Nedslaae dit Sind, du, som tilbedes af en heel
 Livsalig Jord?

FRIGGA.

Du blinde Daare! ti, og fly!
Dog at du ei fremdeles i din Sorgløshed
Skal bryste dig af Styrke, medens Frigga selv
Fortvivlet river af sit lange Hovedhaar,
Saa vid: mit Haab og Himlens stod til denne Graad!
»Hvis hele Verden sørged,« saa var Helas Ord,
»Da skulde Baldur atter skue Lysets Kraft.«
Og Alting græd — og Friggas Hierte hæved sig.
Men Een har rolig, ligegyldig hørt hans Død,
Og, som den Grummes Taarer, er nu Haabets Væld
For evig spærret. Nu, først nu er Baldur dræbt.
Du tier, Heimdal? blegner? Har du hørt mig? Svar!

HEIMDAL.

Hvormed, du evige Gudinde? Læbens Røst?
O, kun det allerskrækkeligste Vildheds-Giald
I Hornets Indvold, hvorved Verdens Indvold brast,
Var Svar, som her sig skikked. Ha! men, Moder! end,
End er ei Timen kommen. — Baldur! der var Haab
Og Mulighed? Og Heimdal stod med kold Foragt,
Og skued den Misgierning, som har bundet dig
Til Helas Hal med Evighedens Lænker fast?
Nu Straf og Død! nu Straf og Qval! Thi denne Hex
Er sendt fra Underverdnens Kæmper; det er klart.
Jeg flagrer op til Valaskialf, snelt som en Ørn,
Og Snotra, som er viis og kløgtig, pønse skal
Paa en uhørt og hidtil aldrig funden Qval.
Saa vil jeg græde, Baldur! Naar min Taare meer
Ei hielpe kan dig, end den kolde Morgendugg
Et Træ i Sommertørken, vil jeg græde dog;
Og dobbelt, med to hvalte Buer, skal min Bro

Da straale giennem faldne Graad for Jordens Børn.
 I klare Striber Farven lue; paa min Bro
 Skal jeg da staae med Giallerhorn for Mund, og der
 Urokkelig, fortvivlet vente Ragnamørk.

HERMOD
 kommer.

Umag dig ei! Misgierningen er tugtet alt.

HEIMDAL.

Er Daaden rygtedes i Valhal, Hermod? tal!

HERMOD.

Bekiendt og straffet haardelig paa Nidingen.

HEIMDAL.

Forkynd mig, hvad sig har tildraget, Odins Svend!

HERMOD.

Den Hex, som sad bag sortforbrændte, nøgne Field,
 Hvor gustne Fyrrestammer svaied; hvor et Kiær
 Af Tudser rørtes; hvor den lodne Flaggermuus
 Sin skumle Kreds i Mørket slog; hvor Maanen faldt
 Fra Skyens Rift i Hulen paa den blege Kind —
 Den Hex var Loke Laufeisøn.

HEIMDAL.

Ha, onde Lok'!

Saa har da paa din Ondskab nu du Kronen sat.

HERMOD.

Han angred ei sin egen Daad, den Ædles Drab;
 Med tørre Taarer Baldurs Død han kold begræd.
 Men da paa Hlidskialf Odin saae hans Nidingsværk
 (Thi hvor formaaer Forvandlingskunst at blinde vel
 Den høie Hlidskialfs Gramur?), see, da sendte flux
 Han Alfer ud at gribe fat Forræderen.
 Da flygted Loke til en Hal paa Filefield,
 Hvorfra til alle Kanter ud han saae; men der

Ei heller sikker, trylled han sig til en Lax,
Og skiulte sig paa Bunden af Franangurs Fos.
Da toge Guder Fiskegarn (han havde selv
Dem Kunsten lært), og kasted det i Flodens Dyb.
Thor holdt det paa den ene Side Stranden, paa
Den anden alle andre Guder. See, da sank
Til Bunds bag Grundens runde Steen Forbryderen.
Men, tyngt med Bly, til Bunden atter Garnet sank;
Da smutted ei den falske Niding længer bort,
Thi ud til Bæltestedet vaded Thor, og greb
Ham fat, og skiøndt han smidig krummed sig, og gled
Med slimet Sprætten mellem Gudens Fingre, holdt
Den Stærkes Haand dog sikkert ham i Halen fast.
Da blev han uden Naade hen i Hulen bragt,
Hvor Stene skummelt hvælte; hvor kun Slangers Lyd
Er hørt; hvor Dunsten sniger som en Morder sig;
Hvor Maanens hule Øie titter stundom kun
I Loftets Hul; hvor Øgler flette Tæppet blødt.
Tre flade Klipper reistes høit paa Kanten op;
Der blev han strakt. Hans Sønner: Vali, Narfe, stod
Og saae derpaa. Da trylled moxen til en Ulv
Den bistre Odin Narfe; da, med Ulvs Natur
Begavet, nu han lugted Kiød, da søndersled
Han graadig Valis, før sin egen Broders, Bug.
Med dennes Tarme, med den hede Indvold af
Sit eget Barn, til Fieldet bandtes Loke fast;
Den ene Klippe støder mod hans Skulderblad,
Den anden mod hans Lænder, tredie mod hans Fod.
Og Skade tog en giftig Snog, og fæsted den
Ret oven for hans Hoved, at den dryppe kan
Udi hans Øine sin Forgift; men Signi staaer,

Hans Viv, og græder, skøndt han lidt fortjener det
 (Dog deler gierne Qvinden trofast Mandens Kaar);
 Utrættet holder over ham sin gyldne Skaal
 Hun trolig, at Forgiften ei skal Øiet naae.
 Men er den fuld, da gaaer hun bort at slaae den ud;
 Imedens drypper Giften mellem Lokes Bryn,
 Og foraarsager ham en saadan Qval, at fælt
 Ret som en Orm han krymper sig. Paa denne Viis
 Han ryster Jorden i sin Krampe. Deraf kom
 Den Skiælven, som du nys fornam og ofte vilst
 Fra Tid til Tid fornemme efter denne Dag,
 Ledsaget af hans hule Brøl fra dyben Grund.

HEIMDAL.

Seer du den høie Moder? Taus i ædel Sorg,
 Som en Løvinde, der sit Foster mistet har,
 I Lundens Skygger vandrer hun med tunge Skridt,
 Med Øiet stivt paa Jorden fæstet. Broder! kom.
 Hvor findes Trøst for hendes Hiertesorg? Lad bort
 Os ind i Skoven vandre da; thi Hiertets Qval
 Forskaffer ene Lindring sig i Eensomhed.

Heimdall og Hermod gaae.

FRIGGA

vaagner af sin Grublen, og træder lyttende frem.

Ha, hvad er dette? Har jeg hørt det, eller var
 Det kun en Klang for Øret? Odin! Ygdrasil!
 En Skare nærmer sig af Støvets Sønner hid
 Til munter Dands, ved Pibers og ved Trommers Lyd.
 Har Raseri bemestret sig da Jorden reent?
 Den standser ved min Blodsteen, dandser trindt om den,
 Og synger Glædessange lydt? Ha, frække Flok!

CHORET.

See fra dit hellige
Fensal, o Moder! vor
Lyst og vor Munterhed.
Høit dine Sønner sig
Fryde ved Haabet, som
Glæder dit Hierte nu.

FRIGGA.

Ha, Formastelse! hvad?
Støvets Orm! du vover at nærme dig,
Munter i Smil,
Munter i Gang,
Jordens forbittrede Dronning, mig?
Og du blegner ei for min Magt?
Og du zitterer ei, at min Haand
Skal dig knuse paa Stand?

CHORET.

Hellige Moder! et Ord
Drev, som en Luftning i Vaar,
Blikkenes Sky.
Bleg, nedbøiet, ved Arnen jeg sad,
Askebestrøet,
Siunken i Qval;
Da kom hurtig den vingede
Gud Hermoder, og trøsted mig.

FRIGGA.

Hersker da Vanvid — ja,
Vanvid, Vanvid hersker blandt Guderne!

Han fortrøstet dig, han?
 Daarlige Flok!
 Og hvordan, og hvormed?

CHORET.

At min Graad, at min venlige Taarestrom
 Skulde købe den fromme, den elskte
 Gud af Graven.

FRIGGA.

Har du venlige Taarer grædt?
 Nu, saa græd, nu, saa hyl
 Bittre, salte Fortvivlelsens Taarer!

CHORET.

Hvad siger Frigga, min Moder?
 Tal, jeg besværges dig, tal!

FRIGGA.

Større, stærkere Steen, end Dovres
 Kampeklipper,
 Væltet for Graven er;
 Iis, som i Grønlands Nat, nu
 Dækker evig hans Bryst.

CHORET.

Hvad siger Frigga, min Moder?
 Tal, jeg besværges dig, tal!

FRIGGA.

Evig for dig
 Baldur er tabt.

CHORET.

Vee! hvad forkynder du?

FRIGGA.

Evig er slukt
Fromhedens Ild;
Dæmring og sludfulde Storme
Ruger og hvirvler nu trindt om min Jord.

CHORET.

O, Vee!
Skrækfuldt er ei, som dit Ord,
Heklas Field, '
Naar det brøler i Natten, og spyer,
Naar det rækker af fraadende Svælg
Tungen i Blod.
Nær ei knuser den gloende Steen,
Som dit Ord.

FRIGGA.

Evig for dig
Baldur er tabt.

CHORET.

Vee! hvad forkynder du?

FRIGGA.

Gusten, grulig og guul
Ruger nu Hel, den blaahvide Drage,
Evig aarvaagen, skelende bister,
Over sit Bytte.

CHORET.

Siunken i Gruus er
Midgards Stad!

FRIGGA.

Arme! midt i min Qval
Ynkes jeg meest over dig.

CHORET.

Siunken i Gruus er
Midgards Stad!

FRIGGA.

Sønderriv dine Klæder, og hyl!

CHORET.

Jeg lyder dig, Dronning!

FRIGGA.

Askebestrø
Tindingens Guld!

CHORET.

Ja, thi min Baldur er dræbt!

FRIGGA.

Udriv, Olding! dit Skiæg;
Saar i din Qval,
Pige! din Barm.

CHORET.

Ja, thi min Baldur er død!

FRIGGA.

Tre Gange gientag Fortvivlelsens Skrig!

CHORET.

Vee! Vee! Vee!

FRIGGA.

Selv fortvivlet forlader
Frigga Fortvivlelsen;
Selv i haabløs Sorg den
Haabløs Sørgende.
Haabløs — ha, thi for evig
Baldur er tabt!

Hun gaaer.

CHORET.

Siunken i Gruus er
Midgards Stad!

PALNATOKE.

ET SØRGESPIL.

PERSONERNE.

HARALD BLAATAND, Konge i Danmark.

SVEND TVESKIÆG, hans Søn, Søkonger.

FIØLNIR, Haralds Staller og Mærkismænd.

PALNATOKE, Jarl i Fyen, Vensyssel og Bretland.

PALNIR, hans Søn.

BUE HIIN DIGRE, } hans Svogre, Bornholmere, Vesets
SIGURD KAPPE, } Sønner.

VAGN AKISØN, hans Sønnesøn.

SIGVALD JARL,
THORKIL HINN HØIE, } Strutharalds Sønner, Skaaninger.

THORVALD VIDFØRLE, en Islænder.

POPO, Biskop i Slesvig.

SKOFTE, Kong Haralds Gangerpilt.

ARNODDUR, Kong Svends Herold og Kertesvend.

En Fangefoged.

Kæmper.

Handlingen foregaaer i Roskild. Tiden er 991.

FØRSTE ACT.

KONGENS HAL.

KONG HARALD. BISKOP POPO.

POPO.

[H
A]
Hvor fryder det mit Hierte, ædle Herre!
At finde eder ved de gamle Kræfter.

HARALD.

I
D
S
Himlen skee Tak! min Sundhed fattes Intet.
Gid Alt var i mit Rige sundt, som jeg,
Saa skranted ei saameget, som nu skranter.

POPO.

[
[
[
[
[
[
Det er en Barnesygd. Veed I ei,
De Børn, som kues under Væxten, trives
Med Tiden bedst? Den danske Christendom
End ligger som et nyfødt Barn i Vuggen;
Men lad den komme først til Kræfter, Herre!

HARALD.

[
[
Naar den er kommen fuldelig til Kraft,
Da er min Krop længst faldet hen i Muld.

POPO.

Saalænge Verden staaer, vil I erindres
Som Christendommens første danske Konge.

HARALD.

Hvo veed, om ei den nidske Efterslægt
Vil gjøre selv mig dette Tilnavn stridigt?

POPO.

Umuligt, Herre! Tidens høie Røst
Kun taler Sandheds Ord. Jeg forudseer
St. Harald eengang anraabt som en Helgen.

HARALD.

I lover meer, Herr Bisp! end I kan holde.

POPO.

Hvor var den Hersker, der med Kraft, som I,
Den gode Sag har vældig understøttet?
Hos Harald Klak, hos Gorm hiin Rige, Frode
Beundres ene kan den gode Villie.
Kong Erik lod sig døbe, det er sandt,
Han var Ansgar en Ven, han bygte Slesvig
Den Kirke, hvor I satte mig til Bisp;
Men, ak! han faldt, som St. Sebastian,
For Hedningernes Piil. Først eder blev
Det givet, heldigt at stadfæste Troen,
Og derfor meer, end hine Kongers Navne,
End Ebbos, end Ansgarii, Rimberti,
End Adalgars, end Unnis, Adeldags,
Vil eders, fromme Harald! funkle frem
Høit over alle Christendommens Helte.

HARALD.

Hvad bringer I fra Bisp Libents i Hamborg?

POPO.

Først mange kraftige Velsignelser,
Velmeente Raad og faderlige Bønner.

HARALD.

Jeg har endnu en Slump tilovers af
Den Skok, han sendte mig med sidste Hilsen,
Og trænger ei saa snart igien. Hvad mere?
Spring over alt det Andet, Præst! og lad
Os komme til det Vigtigste: Hvad siger
Mig Keiser Otho ved din Erkebisp?

POPO.

Den store Keiser har med Velbehag
Fornummet eders Iver, fromme Konge!
For Christendommen; han forsikkrer eder
Om varigt Venskab, hvis I farer fort.
Fremdeles sender eder Erkebisp
En Afskrift af den pavelige Bulle;
Johannes, Christendommens hulde Fader,
Har sendt ham Pallium; hans Bispestav
Har Otho rækket ham med egne Hænder.
Saaledes er han nu stadfæstet i
Sit fromme Embed efter Adeldag,
Som Erkebisp i Hamborg og i Bremen
Og Christendommens milde Overhyrde
I Nord. Her seer I Bullen, Herre Konge!
Han rækker ham en Pergamentsrulle.

HARALD.

Hvad skal jeg med den Rulle Kragetæer?
Runer paa Skioldet kan jeg læse dig
Saa godt, som nogen Skiald; men disse Snørkler
Forstaaer jeg mig ei paa. Tag det tilbage!

Jeg veed saa forud alt, hvad det betyder:
Indskrænkning i min kongelige Magt.

POPO.

Uhindret har du Verdslighedens Arm,
Kun Geistlighedens styrer Erkebisp.

HARALD.

Ret saa! Eenarmet staaer jeg, det er Tingen;
Før havde Danerkongen tvende Arme.

POPO.

Saa sømmer det sig ingen christen Konge
At tænke, ædle Harald! Overlad
Den vilde Stoltheds Uregierlighed
Til Hedningen! Speil jer i Hakon Jarl!
Saa vild en Helt han var, saa tog han dog
En Ladning Munke med til Norges Land.

HARALD.

Ja, Hakon! det er mig den rette Christen.
Og veed I ei, at neppe var han kommen
Paa Havet ud, før flux han kasted Munke,
Med Bøger, Vievandskar og Paternoster,
Ud over Bord; og at han bygger nu
Rundt sine gamle Templer op paa ny?

POPO.

Hvis saa er, vil han svede seent derfor
I Svovelpølen.

HARALD.

Nu, det faaer saa være!

Jeg er en Christen, jeg er døbt; nu vel!
Jeg breder ud den christne Tro. Saa er det.
Jeg nødes til det. Otho lærte mig
At indsee Tingen med sit Sværd — jeg var

I Desuden stemt for Sagen, førend han kom;
Og dit Mirakel, Bisp! med Handsken har
Stadfæstet mig i Troen. Lad saa være!
Og at paa denne Viis en Dæmning sættes
Mod disse Oprørsmænd, som vover at
Foragte Kongens Høihed, Overherskab;
At de skal brænde dygtigt for det hist —
Det glæder mig. Kun at I ikke glemmer,
I gode Munke! Fyrstens Rettigheder.

POPO.

Du har ei mere trofast Undersaat
End mig og Klosters fromme Brødre, Harald!
For christne Præster har du ei at frygte;
For Hedenskabets tøileløse Mænd
Desmeer, og fremfor Alt for Palnatoke.

HARALD.

Ham frygter jeg nu, Tak skee Gud! ei længer;
Thi han har brudt sin Hals paa Skaanes Bakker.

POPO.

Hvorledes, fromme Konge? Er det muligt?

HARALD.

Hovmodig, trodsig, som bestandig, paastod
Engang han i et Drikkelag i Vinter
At kunne løbe vel saa godt paa Ski,
Som nogen Mand, ja bedre selv end Kongen.
Til Straf paalagde jeg ham, ned at løbe
Ad Kullens Ryg; der har hans Dristighed
I Havet styrtet ham.

POPO

sukker.

Nu, det var vel;

Thi værre Diævel gik paa Jorden ei.

Han egged Sønnen op mod Faderen,
Og han var Hedenskabets Marv og Næring.

FIØLNIR
kommer.

Tilgiv, Kong Harald! at jeg melder dig
Et ukiært Budskab: Svend, din Søn, er landet,
I Fiorden har han sine Skibe qværsat,
Og giester dig nu moxen i din Hal.

HARALD.

Den Uforskammede! Siig, kommer han
Med megen Magt? thi skøndt han er min Søn,
Saa nøder hans Ugudelighed mig
Bestandig at betragte ham som Fiende.

FIØLNIR.

Han er ei dragen slap paa Folk og Færdsel,
Dog har vi Intet end at ræddes for.

POPO.

Jeg gaaer. Gud styrke dig, min ædle Herre!
Mit Blik afskyer at see Forhærdelsen.
Men dersom du vilst nyde hist Belønning,
Saa døv dit Øre for hans Røst, om Giften
Er nok saa sød! Viis dig din Fromhed og
Din Krone værdig! Sønderriv de Baand,
Der vil forene paa en syndig Maade
En christen Fader med en hedensk Søn!

FIØLNIR.

Jeg følger eder, min ærværdige Herre!

Popo og Fiølnir gaae.

SVEND TVESKIÆG
træder ind.

Hil dig, Kong Harald, høie Danerkonge!

HARALD.

Hvad vilst du her? Hvor understaaer du dig

At trænge dig ind i min Hal, Svend Otho?
Har jeg for evig ei forbudet dig
At komme mig for Øine meer i Verden?

SVEND.

Saaledes pleied aldrig danske Konger
At hilse fremmed Mand i egen Hal.
At glemme Giestfrihedens skønne Pligt
Blev anseet for en Skiændsel; Kongen viste
Sig venlig mod den Mindste, som den Største.
Men det var Hedenskabets Sæd; nu tænker
I Alt man anderledes, som jeg mærker.
Nu er det fromt, at qvæle Hiertets Stemme,
At glemme Blodets Pligt. Nu kan en Fader
Selv hade sine Børn; det lønnes hisset
Jo med Lyksalighedens Palmekrone.

HARALD.

Forhærdede! hvad taler du om Pligt,
Som ganske glemmer, hvad du est forpligtet
Ei blot din Fader, men din Overherre?

SVEND.

Min Fader har du aldrig viist dig, Harald!
Min Overherre skalst du ikke være.

HARALD.

Hvo gjorde til Statholder dig i Vigen?
Hvo gav dig trende Skibe, hundred Mand
Til dine Røvertog? Hvo gav dig sex?
Hvo gav dig Skaanes Marker at bestyre?

SVEND.

Du, Harald! som en jammerlig Erstatning
For hvad mig tilkom efter Fødselsretten.
Du sendte mig til Vigen og til Skaane,

For bort at fierne den Forhadte; gav
Mig nogle Skibe, for at slippe mig.
Det kalder du nu Fadergodhed. Godhed!
Ha, hele Norden kiender denne Godhed,
Og seer dit Sindelag imod din Søn!
Du troer vel ei, jeg veed, hvad hele Landet
Halv taler om forundret, halv med Tvivl?
At du vilst drage Arverettigheden
Fra mig, din Søn, til Thrugil Sprakaleg
I Jomsborg? Guder! saae man hidindtil
En Fader handle saadan mod sit Barn?
Naturen væmmes ved at troe derpaa,
Og giver de urimeligste Rygter
Sandsynlighed. Man mener rundt i Landet,
At jeg er ei din Dronning Gunhilds Søn,
At kun jeg er et Frillebarn, som fødtes
Dig af en Trælleqvinde; derfor kaldes
Jeg Svend: en Træl. Sligt maa jeg høre, døie,
Maa see, hvorledes Uretfærdigheden
For mine Øine væbner sig; og skulde
Nu sidde stil med Hænderne i Skiødet?
Nei, ved den staalbeklædte Asa-Thor!
Jeg væbner mig; og har du plat forglemt
En Faders Pligter, nu, saa er det billigt,
At jeg forglemmer Sønnens, og i Tide
Mig reiser mod min græsselige Fiende.
Det er ei mig, men dig, der giver Verden
Et grumt Beviis paa unaturligt Had.

HARALD.

Hvad vil, hvad vil min Fiende i min Hal?

SVEND.

Med egne Øren høre, hvad mit Hierte
Afskyer at troe. Siig mig, har Rygtet Ret?

HARALD.

Du byder mig at tale, Ungersvend!
Om jeg nu taug?

SVEND.

Saa skriger meer din Taushed,
End Fenris Hyl.

HARALD.

Ha, Svend! jeg veed ret vel,
Hvorfra din Opstand har sin Hovedkilde.
Beständig hører jeg kun giennem dig
Den stolte Palnatokes Røst. Men hvis
Til ham du sætter end din hele Lid,
Da har paa Flyvesand du bygt dit Slot;
Den vilde Hedning aander ikke længer.

SVEND.

Og dersom du til Palnatokes Død
Din Trøst har sat, da est du trøstløs, Konge!
Thi Palnatoke har ved Valhals Hielp
Sit Eventyr bestaaet; om en Stund
Vil han med mine Kæmper hilse dig
I Kongesalen.

HARALD.

Palna— Raser du?
Har ei han brudt sin stive Hals paa Skien?

SVEND.

Nei, Konge! Palnatokes Kæmpehals
Er endnu heel, og kneiser vel saa stiv,
Som hidindtil.

HARALD.

Hvad var det Rygte da,
Som bragte mig det Budskab, at hans Ski
I Farten brast? at han var død i Havet?

SVEND.

Hvad Rygtet oftest er: et Sandhedsfnug,
Sendt i en Ladning let og vindig Løgn.
Den brast, hans Ski; saa vidt har Rygtet Ret.
Men denne Skiens Bristen har forhindret,
At Palnatokes stolte Hierte brast.
Thi, som han fløi afsted, og netop var
Ved Skraaningen, som førte ned mod Havet,
Da tørned Skien mod en Kampesteen,
Og Palnatoke faldt, og rulled brat
Tilside ned i Dalen, sneebedækt.
Da skyndte dine Vidner flux sig bort,
At bringe dig den kiære Efterretning:
Hans Død. Men Palnatoke lever, Konge!
Den Snilde lod sig bære kun som død
Ud paa sit Skib, og satte hurtig Farten
Til mig i Skotland, hvor jeg var paa Tog.
Nu giester han dig, sund og stærk som hidtil,
I Dag med mig i Roskild paa din Kongsgaard.

HARALD.

Og har til Hevn nu egget dig mod mig?

SVEND.

Vi komme her som fredelige Giester.
Hvad fra i Dag skal skee, beroer paa dig.

HARALD.

Og hvad forlanger du?

SVEND.

Hvad du forlangte
Af Gorm, din Fader, og hvad du erholdt:
En Part i Riget.

HARALD.

Du, en Hedning, Svend!
Religionens Fiende Part i Riget?

SVEND.

Gorm deelte Magten i sin Alderdom
Med dig, skøndt han var Hedning, du en Christen;
Nu sømmer det sig omvendt dig at handle.
Lad Troen være Tro; det er en Sag,
Hvorfor Enhver bør raade selv, ei Kongen.
Gjør ingen Vold paa Landets gamle Sæd!
Paa Landets Vedtægt grunder sig dit Herskab.
Hvad dig til Drot har gjort, gjør mig til Arving,
Og til din Medhielp nu i Alderdommen.

HARALD
afsides.

Ha, jeg forgaaer af Harm! Men jeg vil skiule
Mig til en bedre Leilighed mod ham;
Paa Ophavsmanden derimod, fra hvem
Det Onde kommer, vil jeg hevne mig
Endnu i Dag, saa sandt jeg er en Konge.

Høit.

Da du est kommen hid, saa vær velkommen!
Hvad jeg fremdeles gjøre skal for dig,
Beroer paa dine Handlinger herefter.

SVEND.

Jeg hører Palnatoke med mit Følge.

HARALD
afsides.

Ham skal min Harme træffe sikkerlig.

PALNATOKE kommer med en SKARE KÆMPER.

PALNATOKE.

Hil Danerkongen i sin Hal!

HARALD.

Velkommen

Fra Heltedaaden, Toke! Som jeg hører,
Saa har du gjort berømte Bukkespring
I Sneen, siden sidst vi taltes ved.

PALNATOKE.

Jeg har ei vægret mig, at efterkomme
Dit Herrebud.

HARALD.

Men, som jeg hører, Frænde!
Ei skilt dig ved det paa den bedste Maade.
En Helt, der løber stolt paa Ski, som du,
Er det just ingen Hæder, ingen Roes,
At takke latterlige Hændelser
For Seieren. Thi varst du falden ei
Paa Bagen midt i Sneen, som en Pebling,
Saa varst du neppe kommen, som jeg hører,
Upuklet hiem fra dette Julegilde.

PALNATOKE.

Slig Spot kan ikke træffe mig. Jeg haaber
Hver billig Mand, som kiender Kullen, indseer
Nødvendigheden af et saadant Fald.
At dette Fald ei blev min Undergang,
Det takker Guderne jeg for. Du vilde
Ydmyge mig; jeg foretrak, som det
En Dannemand sig sømmer, Døden for
Ydmygelsen. Hvis ei med min Bedrift

Du est tilfreds, da prøv den selv; og kommer
Du bedre fra den, vel, saa kanst du spotte.
For Resten, da nu Sagen er forbi,
Saa lad den ogsaa være glemt, Kong Blaatand!

HARALD.

Hvad Blaatand? Væmmeligt er for mit Øre
Sligt Øgenavn. Hovmodig stolte Mand! .
Det veedst du. Harald Gormsøn vil jeg kaldes.

PALNATOKE.

Tillad mig, at jeg kalder dig Kong Blaatand!
Det er en gammel Ret for Danerfolket,
At give deres Konge sligt et Tilnavn.
En Konge drømmer ofte sig en Gud;
Da er det godt, at Navnet altid raaber:
Du est ei blot en Askurs Søn, o Konge!
Men selv en Askurs Søn med Feil, som Andre.

HARALD.

Du est saa næsediærv, som hidindtil.
Dit Eventyr har endnu ei formaaet
At knække Dristigheden.

PALNATOKE.

Odin lade

Det aldrig komme dertil, at en sund
Og ærlig Danske glemmer Dristigheden!
Da pløie Gefion før det stolte Siælland
I Havet ned igien med sine Øxne!

HARALD.

At glemme, hvad du est din Herre skyldig,
Det kalder du en Dyd, saavidt jeg mærker.

PALNATOKE.

Jeg glemmer ikke, hvad jeg skylder dig,
Fordi jeg mindes, hvad jeg selv mig skylder.

HARALD

hidsig.

Min Ære gaaer for din.

PALNATOKE

rolig.

Din Ære vinder

Ved at beherske frie Mænd, ei Trælle.

At tale diærve Ord i Kongesalen

Var Brug fra Arilds Tid.

HARALD.

Det vilde Væsen

Er just, hvad jeg forjage vil af Landet.

PALNATOKE.

Dumdristighed er vild, ei Dristigheden.

HARALD.

Altsaa, da du ved Drikkebordet sidst

Hovmoded dig, og lod din egen Mund

I Hallen høit gientage dine Fortrin,

Da varst dumdrstig du!

PALNATOKE

med undertrykt Fortrydelse.

Ei hidindtil

Det blev Vanhæder kaldt, naar stundom Kæmpen

I Kongens Hal drak sig en ærlig Ruus.

HARALD.

Men hvad den Drukne paastaaer, veedst du vel,

Skal ædru Mand forsvare.

PALNATOKE.

Aldrig var

Min Tunge Hersker over min Forstand.

Klogskaben tidlig gaaer fra Drikkelaget

Med Qvinderne; den skranter, maa til Sengs,

Den er af skrøbelig Natur, den modstaaer

Ei Miødens Kraft. Men Sanddruheden, Herre!
Den vaager ud paa Natten, som en Mand,
Den drikker uanfægtet med den Bedste,
Og vinder alt i Kræfter, som den drikker.

HARALD.

Af drukne Folk og Børn skal Sandhed høres.
Ret saa! For Kongen er det ofte nyttigt,
Ved sligt et Gilde rigtigt at erfare
Det sande Sindelag, som ellers Listen
Forstaaer at holde skiult.

PALNATOKE.

•Jeg troede stedse,
Naar Danerkongen giested sine Kæmper,
Da var det for at lønne Mod og Troskab,
Ei for at speide fiendtlig efter Svig.

HARALD.

Som det kan falde sig! — Jeg seer, du har
Din Bue med dig og dit Pilekogger.
I Fald jeg mindes ret, saa roste du
Dig ogsaa dengang af: du kunde skyde
Vel fremfor alle Mænd, ja fremfor Kongen,
Den Vidtberømte for sit Pileskud;
Est du endnu af samme Tanker, Toke?

PALNATOKE.

Hvad er det om min Mening dig at giøre?
Naar Danmarks Fiender komme, vil vi skyde;
Der kan vi kappes paa en ærlig Viis.

HARALD.

Nei, nei, du slipper ei saa let derfra.
Gientag din Pral, tilstaa i Ædruhed
For alle Kæmper: Skyder bedre du,

End Danerkongen? Bringer ingen Fare
Dig Armen til at skiælve? ingen Fare?

PALNATOKE.

Jeg praler ei.

HARALD.

Velan! saa siig det frem.

PALNATOKE.

Hvorfor gientage, hvad der alt er sagt?

HARALD.

Du staar da ved dit Ord?

PALNATOKE.

• Saa er min Vane.

HARALD.

Heel vel! — Dit sidstudviste Helteværk
Beviser ikke meget, vidner ei
Om sieldne Fortrin. Du slapst heel derfra
Kun ved en Slumpelykke, det var Alt.

Det sømmer sig den vise Danerkonge
At prøve sine Mænd, retfærdig streng
At veie hvers Fortieneste. Du trænger
Dig stedse frem, du giver dig et Skin
Af den udmærkede, den sieldne Mand;
Velan! saa er det ogsaa nu fornødent,
At ved en rask og usædvanlig Daad
Du viser mig dit Fortrin fremfor Alle.
Du est en dygtig Kæmpe; saa er Flere,
Det giver intet Fortrin dig for dem.

At du est mægtig, at du eier Land,
Beviser atter Lykken, intet Værd.

Thi er det heel nødvendigt, som du indseer,
For Alvor ret din Dygtighed at prøve;

Det vil jeg, ved en Daad, som snart er giort
Paa Stedet her, som Kongen selv kan see,
Og som beviser klarligt, at du est
En usædvanlig færdig Bueskytte.
Jeg seer din yngste Søn i dette Følge.
Du unge Palnir! træd i Hallen frem.

PALNATOKE.

Hvad har du udtænkt, Harald?

HARALD.

Hvad du snart
Erfare skalst. Træd frem, du yske Svend!
Træd frem, og knæl!

PALNIR.

Min Fader har mig lært,
At kun jeg knæle skal for Guderne.

HARALD.

Knæl kun for Guderne! det kan behøves.
Jeg lægger dette Æble paa dit Hoved;
I Fald din Fader, hist i Krogen der,
Dig skyder det med Pilen bort, og rører
Din guldbelokte Tinding ei, da skal
Han gielde for den bedste Skytte.

PALNATOKE.

Konge!

HARALD.

Men hvis han vægrer sig, da skal han gielde
Kun for en Praler, for en Løgner, og
Forvises Hof og Land.

PALNIR

knæler rask.

Ha, det er billigt!

Men det har ingen Nød, han negter ei
 At lyde din Befaling, Herre Konge!
 Min Fader praler ei, han lyver ei;
 Hans Blik er skarpt, hans Arm er vis, hans Aand
 Er stærk, hans Søn er uforfærdet. — Konge!
 Du har en Guldring om den venstre Arm,
 Jeg vedder strax mit Liv imod din Ring,
 I Fald du vover det, at Pilen krummer
 Et Haar ei paa mit Hoved.

HARALD

forundret.

Mener du?

PALNIR.

Du tør vel ikke vedde, Herre Konge?

HARALD.

I Fald saa er, skal Ringen vorde din.

PALNIR.

Der kan man see! Nu komme der mig Nogen
 Og paastaae tiere fræk, at Harald Blaatand
 Er nidsk og gierrig! Jeg beundrer hans
 Høimodighed. Skyd nu, min Fader! skyd!

PALNATOKE.

Er det dit Alvor, Harald?

HARALD.

Palnatoke!

Jeg spørger sielden, mindst med dig.

PALNATOKE.

Velan!

Han lægger en Piil paa sin Bue, sigter paa Palnir, men holder
 af igien.

Velan! jeg skyder; men ei her i Hallen.

Her falder Lyset skummelt, sparsomt ind
Ad disse smaae, bemalte Vindvesruder.
De brede Piller skygge mig for meget
I den paa Munkeviis opførte Kongsgaard.
Her kan jeg ikke sigte. Reis dig, Palnir!
Her dræbte jeg min Søn, og vilde du,
Kong Harald! see, hvordan uskyldigt Blod
Besudlede din Hal? Det blev en Plet,
Som ingen skarp, med Aske blandet Lud
Udtvætte kunde. Rød den vilde staae
Med Flammerøg, naar Hanen gol om Natten,
Og kræve Hevn. — I Gaarden staaer en Steen;
Nu er den kun en Bænk for dine Trælle,
Før var den Gudernes og Odins Alter.
Gak ud, min Søn! og knæl for denne Steen,
Lad Odin straale dig i Hiertet Haab,
Imens hans Dag dit Hoved rundt omstraaler;
Saa vil jeg skyde. Hvis du skulde falde,
Da synker du, et Offer paa hans Alter;
Hils ham fra Palnatoke, fra din Fader,
Og læg et Hynde paa den lange Bænk
Til Rette ved din Side, naar jeg kommer! —
Dog haaber jeg, det har vel ingen Nød.

PALNIR.

Hvad Nød? Det er en heel uventet Lykke.
Den skaffer mig Kong Haralds gyldne Ring.
Glem ikke Veddemaalet, Konge!

PALNATOKE

kysser ham.

Nu

Gaa da, min Gut!

PALNIR.

Glem ikke Veddemaalet!

Han gaaer

HARALD

spodsk.

Du est jo hiertegreben, stærke Helt!

PALNATOKE.

Ei alle Fædre hade deres Sønner,

Jeg elsker min meer end mit eget Liv.

Staaer du endnu bestandig ved dit Bud?

HARALD.

Hvad jeg har sagt, det veedst du; dvæler du,
Da skalst du være min og Hvermands Niding.

PALNATOKE

bister.

Det vilde Palnatoke nødig være,

Ei for sin Søns, for sit, og Kongens Liv.

Han tager endnu en Piil af sit Kogger og stikker i Barmen,
derpaa sigter han ud af Vinduet.

Grimslagen har du gjort mig. Det er vel;

Jeg skyder aldrig bedre, end naar Blodet

I mine Aarer koger. — Rolig her!

Staa stille med dit Hoved, Dreng! derude.

Nu skyder Palnatoke Mesterskud.

Pilen flyver fra Strengen.

SVEND.

Thor være lovet! Truffet!

HARALD

mørk.

Truffet?

MÆNGDEN

slaaer paa Skioldene.

Truffet!

Hil Palnatoke, Danmarks bedste Skytte!

PALNIR

kommer ind, og iler i Faderens Arme.

Seer du, det havde ingen Nød, min Fader? —
Min Guldring, Konge!

HARALD

forbittret.

Ha, hvad Guldring?

SVEND.

Harald!

Den har du lovet ham, som Hvermand hørte.

HARALD

kaster den til ham.

Saa tag den! — Men endnu et Ord om Tingen:
Jeg saae, du stak en anden Piil i Barmen,
Før du den første skød imod din Søn;
Hvad skulde det betyde, Palnatoke?

PALNATOKE.

I Fald min Søn var bleven dræbt af hiin,
Var Danerkongen bleven dræbt af denne.

MÆNGDEN

slaaer paa Skioldene.

Et dristigt Svar! en opbragt Fader værdigt!

HARALD

med indædt Forbittrelse.

Jeg skaaner den Fortørnede. — Velan,
Du har beviist dig som en dygtig Skytte.
For Een, der skyder sikkert, saa som du,
Var dette Bud ei nogen haard Befaling.
Saa lad da dermed Sagen være glemt!
Til Bords! Min Fiende den, som ikke følger!
Alle følge Kongen. Palnatoke bliver tilbage.

PALNATOKE.

Din Fiende den, som ikke følger? Vel!

PALNIR,

som seer sin Fader dvæle, vender om igien.

Min Fader!

PALNATOKE.

Naar du seer, at Kongens Mænd
 Begynder ind at slumre over Hornet,
 Da skynd dig hen til Sigvald Jarl, til Thorkil
 Hiin Høie, Bue Digre, gaa til Thorvald
 Vidførle og til Sigurd Kappe; siig dem:
 Jeg venter dem i Aften i mit Huus,
 Naar Nadveren er endt.

PALNIR.

Heel vel, min Fader!

PALNATOKE.

Og følg nu Kongen! Ogsaa jeg skal komme.

Palnir gaaer.

PALNATOKE

støtter sig grundende til sin Bue.

Det er besluttet! Der skal sættes Dæmning
 For denne lumre Munkepest fra Syden.
 List, Nidingsværk og Tvedragt, som en Gift,
 Har alt begyndt at bryde ned, o Danmark!
 Din Kæmpestyrke. Men endnu er Tid.
 Jeg veed en Modgift, ja jeg veed en Modgift.
 Flink, raske Styrmand! Bølgen slaaer paa Dækket,
 Og Vinden klapprer i det brustne Tougværk.
 Nu gielder det, med vældig Haand at styre
 Det stærke Ror i Nattens Skum.

Grunder et Øieblik, og siger betænkelig:

Men hvis

Nu Stormen hele Skibet slog i Qvæg? —

Med Ild.

Saa redder jeg de danske Ædelstene,
Den bedste Rest, og svømmer bort dermed,
Og planter Siællands Heltekræfter om.
Hvad Siælland var, da vorder Usedom.
Det gamle Leire sank; men vi skal seire,
Og Jomsborg vorde skal det andet Leire.

ANDEN ACT.

PALNATOKES HUUS.

PALNATOKE. BUE HIIN DIGRE. SIGURD KAPPE. THORKIL HIIN HØIE.
SIGVALD JARL. THORVALD VIDFØRLE.

SIGVALD.

Ja, vi vil slaae for Svend som gode Kæmper,
Og støde Harald fra den Kongestol,
Som han vanærer med sit Nidingsværk.

PALNATOKE.

Hellig er Kongen, hellig er hans Magt,
Naar Skiebnen kalder ham ved Fødselsretten,
Naar Folket ham har valgt, naar ved Misgierning
Han ei vanærer sig, hellig er Kongen.
Saaledes er det ei med Harald Blaatand.
Han dræbte Knud Dan-Ast, sin ældre Broder,
Gorms ædle Søn, og bragte hjem fra Bretland,
I Stedet for en Seir, sin Broders Liig —
Saaledes blev han Konge. For at tækkes
Sin Moder, lod han christensindet; først
Da Popo gjorde Kunster med sin Handske,
Fandt han sig overtydet, lod sig døbe —

Saaledes blev han Christen. Hvad der driver
 Ham til at understøtte Pavens Sag,
 Er Iver ei, er Fromhed ei, det er
 Uværdig Frygt for Othos Overmagt.
 Ha, Godfred skulde reise sig i Graven,
 Den stærke Helt, som satte sikker Dæmning
 Mod Carl den Store, Carl den Vældige;
 Som Obotriter, Friser, Saxer tvang;
 Som gjorde Fordring paa det tydske Rige;
 Som trued selv at gieste Carl i Aachen! —
 Dog vi vil ikke klynke her, som Qvinder;
 En Mand maa tage Tingen, som den er.

SIGVALD.

Ret saa, min Ven! Tal ud! hvad er din Mening?

PALNATOKE.

Harald forkaster Rigets gamle Love,
 Han vil berøve Svend sin Fødselsret;
 Saaledes opstaaer nu indbyrdes Krig.
 Det er det Værste, men dog det, hvorpaa
 Kan hurtigst raades Bod. Men hurtigt maa
 Det ogsaa være; thi fortærer Tvedragt
 End længe Landets sidste Marv, saa kommer
 Otho fra Tydskland, Erik hist fra Sverrig,
 Og Hakon Jarl den Listige fra Norge;
 Vi stride da — som Kæmperne for Hrolf,
 Og Danmark synker i sit Blod.

THORKIL.

Ha, det

Forbyde Thor!

PALNATOKE.

Det vil han, mine Brødre!

Ved os og alle vakkre Danekæmper.
De høie Guder kommer ikke selv,
De virke giennem Mennesket; velan
Saa lad os vise, hvordan vi besiaes
Af Asa-Thor, af Odin, Tyr og Vidar.
For den, der drives af Retfærdigheden,
Er Baldur ikke død; saaledes styrker
Os alle Valhals Guder.

THORVALD.

Palnatoke!

Hellig Begeistring taler af din Mund.

PALNATOKE.

I gode Brødre! Kraft og Fromhed er
De tvende Lys, som bør bestraale Livet.
Kraft skinner som en Sol ved Dagens Tid,
Og kalder med sin stærke Sommerstraale
De skønne Blomster af det døde Muld.
Fromheden lysner som den blege Maane
Paa Urten, giver den sin Yndighed,
Sit største Tække. Disse Lys maae vexle.
Thi brænder Solen evig med sin Lue,
Da vorder Urtegaarden til en Ørk,
Og Helten til en Blaamand; skinner Maanen
Bestandig med sin fromme, matte Flamme,
Da svinder Livets Kraft, og Mennesket
Er alt et Spøgelse, der pusler om
Blandt Nattens tause Grave før sin Død.

THORVALD.

Der har du skildret os med raske Træk
Det vilde Hedenskab og Pavens Lære.

PALNATOKE.

Hil Tiden, naar engang den lumre Dag,
 Den kolde Nat sig frugtbar lutttrer til
 En frisk, livsalig Morgen-Aftenrøde!
 Dog den oplever Ingen her. Velan,
 Saa lad os i det mindste handle saa,
 At Morgen-Aftenrøden, naar den kommer,
 Kan smile hen paa vore Bautastene.

BUE.

Ha, Palnatoke taler som en Skiald!

PALNATOKE.

Den gamle Tro er artet ud, er vild.
 Men hvordan bruge disse skumle Munke
 Den Lære, som de nu vil brede ud?
 Blot som et Middel til at trænge sig
 I Danmarks Egne, til at dræbe Landets
 Selvstændighed, at gøre det afhængigt
 Af Tydsklands Keiser. Odins gamle Lære
 Den gik fra Norden ned til Syd; da lærte
 De vilde Saxer, Vender, Obotriter
 Og Bretland, hvad de skulde troe og tænke,
 Af os; da gik det stærke Sandheds Lys
 Fra Upsal, Leire, Throndhjem. Nu til Giengiæld
 Skal Legen spilles omvendt. Gaaer det fort,
 Saa taber meer og meer sig Landets Kraft,
 Og Norden dør den værste Død af alle.
 Ei dræbt ved Sværdets pludselige Slag,
 Men langsomt skrantende paa Bænkehalmen,
 Dør Danmark Straadød, synker ned til Hel.

BUE.

Ha, Palnatoke!

PALNATOKE.

Hvad har gjort det muligt,
 Hvad gjør det muligt for det kiælnede Syd,
 At trænge sig i Norden ind? Kun Norden.
 Vi spillede vore Kræfter. Overalt
 Behersker Danmarks Helt Europas Riger,
 Og dog maa Danmark skiælve for sin Tilstand.
 Hvad hjælper det, at Regnar Lodbrog tvang
 Det vilde Bretland? at Biørn Ironside
 Til Hasting raabte, da de havde tvunget
 Det stolte Frankrig, brændt Paris: Nu lad os
 Gaae ned til Rom, og seire der, som her?
 At Rolf har stiftet Normandie? at Biørn
 Constantinopels Forstad brændte? Hvad,
 At Luna blev i Velskland undertvunget,
 Og at de største Stæder plyndredes
 I Spanieland? Hvad gavner det os selv,
 At Ørvarodd har grundet Ruslands Vælde
 Paa danske Væringer? at hisset fiernt
 I Afrika den barske, bistre Blaamand
 Blev hvid af Skræk, naar vore Sværde klang?
 Her synge Sydens Munke længer ei:
 »Fri os; o Gud, fra Nordens Helterasen!«
 Hvad gavner det?

BUE
 heftig.

Nu ja, hvad gavner da?

Siig det i Hast, at vi kan vide det;
 Thi ret nu taber jeg Taalmodigheden.

PALNATOKE

rækker ham og Sigvald Hænder.
 Et Forbund gavner mellem Danerhelte,

Et indre Forbund; ei paa Biers Viis
 En Flok, der sværmer vildt i fremmed Hauge;
 En Muur af Jern, reist paa vor egen Grund,
 Paa Oldtids Kraft, Samdrægtighed og Mod;
 Og naar den fast, urokket, vældig staaer,
 Skal ingen sydlig Argelist den styrte.

SIGVALD.

Ha, Frænde! jeg begynder at forstaae dig.

PALNATOKE.

I Korthed: den indbyrdes Krig maa endes,
 Og Svend maa sidde fast paa Kongestolen.
 Men det er ikke nok at redde Riget
 Fra Døden; Legemet maa siden styrkes.
 Svend er min Ven, min Fostersøn. Hvad jeg
 Har gjort for ham, det veed I. Han skal see
 I mig en trofast Støtte; men hans Mand —
 Det vil jeg ikke være. Alle vi
 Nedstamme her fra kongelige Fædre,
 Som Svend. Før Gorm den Gamle hele Landet
 Sig undertvang, var Toke Underkonning
 I Fyen, og Veset paa Bornholm; Strutharald
 Er det endnu i Skaane. — Vakkre Thorvald!
 Du est en Bondesøn, men dine Dyder,
 Din Sindrighed, Bereisthed og Forstand
 Har gjort dig værdig til at gaae i Lag
 Med Keiseren i Aachen. Nu, velan!
 I veed: Miseko, Polens Herre, gav
 Mig Øen Usedom til Lehn med Jomsborg.
 Alt har den svenske Styrbiørn lagt en Grundsteen;
 Men der maa bygges meer paa denne Steen.

Saa hører mig: Paa Sømagt grunder sig
Vor største Vælde; thi den danske Mand
Er eengang nu en Søfugl, Ægir er
Hans milde Gud, og Havets Døttre siunge
Paa skumbekrandste Bølger lydt hans Roes
Ved alle Strande. Dertil har ham Gud
Nu eengang skabt, og uforgængelig,
Som selv Naturen, er ham Gaven fra
De evige Guder. Brænde kan en Røver
Stundom hans Snekker eller stæle dem —
Hvad siger det? I Skoven voxer Egen,
I Bierget blinker Malmet. Han har Arm
Og Øxe til at bygge andre nye;
Og vore Øer har den Eviges Haand
I Havet kastet, saa at Kiølen let
Sin stolte Tumleplads igien kan finde.
Den er en Træl, og vel sin Tilstand værd,
Som vilde feig i Nøden nu forsage.
Staae sorte Skyer paa den danske Himmel,
Vel, vi vil ei fortvivle; vi vil handle
Med mandig Styrke. Derfor agter jeg
I Jomsborg hist med eders Hielp at grunde
Et Sømandsforbund, stærkt og stolt og frit,
Som skal beherske Østersøens Bølger,
Og hvor vi yttre vil den Heltekraft
Til Landets Fordeel inden egne Grændser,
Som før de vilde Brødre spildte bort
Paa fremmed Grund. Hvo nu vil være med,
Han lade Skioldet klinge Bifaldsklang!

Alle Kæmperne, undtagen Thorvald, slaae paa Skioldene med
deres Sværde.

PALNATOKE

gaaer hen i Baggrunden, og aabner en Luge.

See, Solen staaer alt over Kattegat,
Og straalet hen ad Isefiordens Bølger
Til vore Skiolde. Dette Tegn er godt;
Thi det betyder, at vor Heltedaad
Skal pryde Bølgerne, som Solens Purpur.

VAGN AKISØN kommer hurtig ind, fulgt af PALNIR.

VAGN.

Ha, hvad er dette, Farfar? Som jeg hører,
Saa stifter I et Heltesamfund her,
Og jeg er ikke med?

PALNATOKE.

Vagn! raser du?

En Dreng paa tolv Aar!

VAGN.

Naar jeg alt paa tolv

Kan kappes mageligt med En paa atten,
Hvi skal da Palnir foretrækkes mig?

PALNATOKE

til Bue afsides.

Stil ham til Rette, Svoger! thi du est jo
Den Eneste, som er i Stand at tæmme
Den unge Biørn.

BUE.

Lad mig kun raadé, Toke!

Jeg veed det rette Greb at tæ ham paa.

Høit.

Hør, Vagn! saafremt du ikke søger Døren,
Saa kommer ud du giennem Vindveslaagen.

VAGN.

Mig vilst du kaste ud af Vindveslaagen?

BUE

opbragt.

Ja, det vil jeg, du Ulveunge!

VAGN.

Du?

BUE.

Saa at du aldrig meer skal kræve Kage
Fra denne Dag.

VAGN.

Det vil vi see.

BUE.

Det skalst du.

Han griber Vagn om Livet; denne sætter sig kiæk til Modværg,
men trænges dog alt meer og meer hen i Baggrunden til Laagen
af Bue, som kaster ham ud.

Saaest du, det lod sig gjøre, Mimringtand?

PALNATOKE.

Ha, Bue! raser du? Det var dit Alvor!
Fra andet Stokværk!

BUE

fatter sig.

Den fordømte Dreng!

Han gjør mig altid hidsig.

PALNATOKE.

Du har dræbt ham.

BUE.

Saa kiender du ham ikke ret. Han dør
Ei af saa lidt. Han falder som en Kat
Bestandig ned paa Benene. Den Idræt
Har vi alt prøvet meer end een Gang sammen.

PALNATOKE.

Men aldrig fra saa høit et Sted. Ha, Bue!
Jeg frygter for din Uregierlighed.

BUE.

Det er nu eengang min Natur; den bruser.
Min Ven behøver ei at frygte for den.

PALNATOKE.

Er Vagn din Fiende da?

BUE.

Den Ulveunge
Veed alt for vel, han er min Kiæledægge.

THORVALD.

Du kiæler for ham paa en egen Maade.

BUE.

Han kommer nok, som sagt; thi brak han Halsen
Blot ved at falde ud af Vinduet
I Fredens Tid, saa var han ikke værd
At stamme ned fra Veset paa Bornholm.

THORVALD

urolig.

Jeg vil gaae ned og see —

Han gaaer.

BUE.

Lidt hidsig er jeg;

Dog kan jeg tæmme mig, naar jeg faaer Tid.
Kun at jeg ikke faaer Bersærkegang,
Da kiender jeg ei længer Ven fra Fiende.

PALNATOKE.

Du est et Hekla, Bue! vild og rædsom.
Dog var det ikke godt for Nordens Ære,
Hvis Ilden ulmed under Isen ei.
Vi skal vel tæmme dig.

SIGURD.

Vi har den Maade,
At klemme ham blandt Skiolde, naar han fnyser.

PALNATOKE.

I Fald kun Vagn —

BUE.

Han kommer nok; med mindre
 Han mod Formodning skulde brukket Halsen.
 Men hvis saa er, da skal han aldrig gielde
 Fra nu af længer for min Søstersøn.

THORVALD kommer med VAGN.

ALLE.

Der er han atter!

BUE.

Naa, det var din Lykke.
 Hvi komst du ikke strax?

VAGN.

Det spørger du,
 Som styrted mig af Laagen ud, fordi
 Jeg kom den første Gang?

THORVALD.

Jeg bringer ham. —

I saae mig nylig ikke slaae paa Skioldet
 Ved Palnatokes Forslag, Venner! Troer
 For Alting ei, at det var Utilfredshed.
 Mit Hierte slog, som det bestandig gjør,
 Naar denne vise Helt begeistret taler.
 Men, kiære Brødre, vakkre Danerhelte!
 Tillader mig nu frit, at ogsaa jeg
 Maa handle selv og egen Villie følge.
 Jeg kan ei tage Deel i eders Forbund.
 Til dette Forbund hører sielden Styrke,
 Og Lyst til Krig. Det har mig Nornen negtet.
 Forskielligt deelte Himlen sine Gaver:
 Nogle blev givet vældig Handlekraft,
 Andre fik ei den rige, bedre Deel;

Til Giengield skienkte Himlen dem et aabent
 Og trofast Hierte, Evne til at skatte
 De Andres Virksomhed. Blandt dem er jeg.
 Fra Barnsbeen var min Lyst at læse Sagn;
 Da jeg blev større, drev mig Videlysten
 Fra Island rundt omkring i alle Lande.
 Saadan henrinder frydeligst mit Liv.
 Jeg kan ei binde mig til enkelt Sted.
 Svend har mig fængslet med sin Venlighed,
 Han er min Ven; saalænge Lysten lader
 Mig blive her, forbliver jeg hos ham,
 Og haaber, I mistyder ei mit Afslag.

PALNATOKE.

Nei, Thorvald, nei!

THORVALD.

At du har holdt mig værdig
 At tage Deel i dette Stifterlaug,
 Det hædrer, rører mig. Din Oversigt
 Af Landets Tilstand har husvalet mig.
 Jeg takker dig. Men du vil ei fortørnes,
 At frit, som det en nordisk Mand sig sømmer,
 Jeg siger dig mit Hiertes Mening her.

PALNATOKE.

Det smerter mig, at miste dig, min Thorvald!
 Men du har Ret. Gak du med Baldur, brave,
 Retskafne Ven!

THORVALD
 smilende.

Naar nu jeg træder ud
 Af Lauget, er en ledig Plads. Jeg tænker,
 Vagn Akisøn har viist sig dygtig til den.
 Den unge, vilde Løve kan I bruge,

Og han vil nytte eder meer, end slig
En fredelig og stille Mand, som jeg.

Thor styrke eders Daad, og signe den! Han gaaer.

SIGVALD.

Naar han har Alting hørt, saa gaaer han bort.

THORKIL.

Et braadent Sværd, ved Thor!

BUE.

Vil undgaae Legen,

Hvor ei det gielder Fingrene, men Liv
Og Hals.

VAGN.

Et Qvindehierte!

PALNATOKE

vred.

Stille, Dreng!

Om og din Krop er alt fuldvoxen, stærk,
Skalst du dog nyde mange Skiepper Salt,
Før du forstaaer at dømme om en Mand,
Mindst om en Thorvald. Sigvald, overiil
Dig ei; udstødte Ord er vendingsløse.

Jeg kiender ham, har ofte seet ham stride,
Hvor han sin Fiende Stykke gav for Stykke,
Raat for Usødet. Men det er vel sandt,
Langt meer han glimrer fra en anden Side.
Ingen i Nord er saa berømt, som Thorvald,
For Godhed, Trofasthed og Hielpsomhed.

Alt, hvad i Strid han faaer til Bytte, deler
Han blandt de Fattige, løskiøber Fanger,
Og klæder dem. Man vise mig en Christen,
Der staaer i milde Dyder over ham.

Hvo derfor være vil min Ven, han troe mig:
Det er en Hædersmand!

BUE.

Velan, vi troe dig.

PALNATOKE.

Tidt rækker did den milde Dyd, min Frænde!
Hvor Spydet er for kort. Læg det paa Hierte!
Men det er Tid, at ende denne Sag.

Han henter et Skiold.

Her har jeg korteligt optegnet for
Vort Laug de første Love. Deres Indhold
Er, at vi stifte vil et Manddomsforbund,
Der vorde skal den faste danske Stok,
En Sømagt mellem Dannemænd i Jomsborg;
Hvor Løgn og Svig, Bagtale, Tvedragt skal
Forbandet være, og hvor ingen Qvinder
Maae bringes inden Byens Mure.

VAGN.

Hvad?

Slet ingen Qvinder?

BUE.

Est du qvindesyg,
Saa gaa igien, hvorfra du kom!

VAGN.

Men ude

Skal vi dog ikke holde os, som Munke,
Fra Qvindesamfund?

PALNATOKE.

Der er hver Mand fri.

Jeg eier selv en trofast Viv i Bretland.
Men ind i Jomsborg maae de bringes ei.
Vort Samfund grunder sig paa enig Styrke,
Og Blødhed kommer kun fra Qvinderne.

BUE.

Det var et Sandhedsord, et Viisdomsord.

PALNATOKE.

Alt, hvad i Krigen vindes, deles lige.
 En Formand kun maa føre an i Krigen,
 Maa pleie Retten. Det var listig Hyklen,
 En smaalig Omvei, hvis jeg satte Valget
 Til eder, thi jeg veed, I vælge mig.
 Jeg er den Ældste og den Mægtigste,
 Og jeg er Stifteren.

ALLE.

Du est vor Formand!

PALNATOKE.

Saa sværger da, i det I vende Sværdet
 Mod Runerne paa Skioldets Love her,
 At I vil holde dem, som vakke Helte!

ALLE KÆMPERNE

drage deres Sværde, og vende Oddene mod Skioldet.

Vi sværge!

PALNATOKE.

Sværger her med mig, at vi
 Vil hielpe Svend paa Danmarks Kongethrone!

ALLE.

Vi sværge!

PALNATOKE.

Sværger endelig tilsidst,
 At vi vil grunde en selvstændig Stat,
 Et Bolværk imod Sydens Argelist!

ALLE.

Vi sværge!

PALNATOKE.

Vel! Det var den tredie Eed.
 Odin har hørt den, thi hans Straaler smile.

Nu følger mig i Borgestuen, Venner!
 Der vil vi tømme froe det store Miødhorn
 Til Edens Hæder og Bekræftelse,
 Mens Sigurd synger os en Kæmpevise.

SIGVALD.

Ja, Sigurd være skal vort Jomsborgs Skiald.

BUE.

Jeg skulde ikke rose ham, han er
 Min Broder, men han har en Stemme, som
 En Biørn i Skoven; mens han synger, maa jeg
 Bestandig drikke.

PALNATOKE.

Ret saa, vakkre Bue!

Den, som ei svigter ved det fulde Bæger,
 Han svigter heller ei, hvor Hildur leger.

De gaae.

EN PLADS I SKOVEN.

Morgen. Kong HARALD i Forgrunden med SKOFTE, sin Gangerpilt.
 I Baggrunden seer man en talrig Skare Mennesker, spændte for en
 stor Kampesteen, hvilken de langsomt drage over Skuepladsen.

HARALD.

En herlig Morgen!

SKOFTE

gnider sine Øine.

Hvis den kun ei faldt

Saa tidlig ind paa Dagen.

HARALD.

Est du søvnig,

Hvad vilde du da med?

SKOFTE.

Du har fortalt
 Saa meget om det Minde, du vil sætte
 I Leireskoven for din Fader Gorm
 Og for din Moder Thyra, saa jeg tænkte
 At see et Underværk.

HARALD.

Og er da ikke
 Hiin store Steen, som blot mit Bud bevæger,
 Heel kongelig?

SKOFTE
gaber.

Heel kongelig? Maaskee.
 Jeg veed ei ret, hvad der er kongeligt.
 Du spænder dine Undersaatter for,
 Som Stude, til at slæbe dine Byrder;
 Hvis det er kongeligt —

HARALD.

Du est en Giek.
 Der kommer Fiølnir; han forstaaer det bedre.

FIØLNIR
kommer.

Hil Danerkongen!

HARALD.

Tak! Velkommen, Fiølnir!
 Du seer mig ved mit Arbeid. Dette Minde
 Skal gjøre Gorm udødelig, og vise
 Hans Søns Taknemlighed for Efterverden.
 See, denne Steen stod flere hundred Aar
 Ved Isefiordens Indløb; mangt et Skib
 Er brustet mod dens haarde Barm i Stormen.
 Jeg har ved Bønder og ved Trælle ladet
 Den bringe hid paa Land og drage fort.

Ei noget Dyr, blot Mennesker, har ført den
I Leireskoven ind, til Kongens Minde.
Siig, saaest du nogentid en større Byrde
At drages bort ved menneskelig Kraft?

FIØLNIR.

Ja, Herre! jeg har seet den, som var større.

HARALD.

En større Klump ved blotte Manddomskræfter?

FIØLNIR.

Nys saae jeg Svend, din Søn, paa Leirething
Fra dig til sig at drage Danmarks Rige;
Døm selv nu, hvilken Klump der var den største!

HARALD.

Hvad siger du?

FIØLNIR.

Du meente, Svend var kommen
Med fire Skibe blot?

HARALD.

Er det ei saa?

FIØLNIR.

Nys meldte Eivind Skeira: Palnatoke
Har efterladt med Svend en talrig Flaade
Ved Samsø. Han har talt, foruden Holke,
Foruden Espinger og mindre Snekker,
Tyve Dromunder, fyrgetyve Knorrer.
Et andet Budskab melder os fremdeles:
Ved Ringsted samler sig en Hær for Svend.
I Nat har Palnatoke havt et Møde
Af Kæmper i sit Huus; Svend Otho nu
Gik nys ombord til Samsø, og paa Thinget
Ved Stranden svor ham Hedningerne Troskab.

HARALD.

Hvad bringer du mig for et Rædselsbudskab!

FIØLNIR.

Hvert Ord er Sandhed, Herre! Grib til Vaaben!

HARALD

raaber:

Lad Stenen staae! Til Vaaben alle Mand!

Nu gielder det, at vise Mod og Troskab.

Lad Stenen staae! Jeg har fra Danmarks Hav
Maaskee hidslæbt den til min egen Grav.

Han iler bort med sit Følge.

TREDIE ACT.
PALNATOKES HUUS.

PALNATOKE. PALNIR.

PALNIR.

Ha, Stilstand! og min Fader her som Gidsel!

PALNATOKE.

Det var det værste Puds, den Listige
Os kunde spille. Vi var ham for stærke,
Thi køler han vort Mod med Langsomhed.
Nu røres inderligt hans Faderhierte
Ved slig en Krig imod hans egen Søn;
Nu vil han see, hvordan til Begges Fordeel
Al Tvedragt endes kan foruden Blod.

PALNIR.

Skal Argelisten med sin Omvei da
Beständig qvæle Helten, som en Slange?

PALNATOKE.

Forsigtighed vanærer ingen Mand.
Svend er med sine Gidsler reist til Samsø.
Jeg har jo mine Heltebrødre hos mig.
Hvi frygte? Med en lille Flok, som den,

Slaaer jeg mig giennem Haralds Leiesvende,
Hvis det skal gielde, Palnir!

EN SVEND

kommer, og melder:

Biskop Popo!

PALNATOKE.

Du seer, jeg har alt fornemt Munkeselskab.
Ham vil jeg have dog min lille Spøg med,
Den sletske Præst! Jeg gietter, hvad han vil.
Han har alt meldt sig for en Time siden.
Gak ud med Svenden, Søn! og naar jeg slaar
Paa Skioldet, kom igien, og bring med ham,
Hvad du vil see jeg har tillavet Bispen
Paa Arnestedet.

PALNIR.

Det skal skee, min Fader!

Han gaaer med Svenden.

BISKOP POPO træder ind.

POPO.

Det undrer eder vist, min tappre Herre!
At over denne Tærskel Biskop Popo
Tør vove sig.

PALNATOKE.

Hvi saa, min fromme Herre?
Troer I, jeg holder selv mig for en Ulv,
Jer for et Faar, og denne Stue for
En Morderkule?

POPO.

Nei, jeg veed, I er
En ædelmodig Helt, og kommer freidig.

PALNATOKE.

I taler jo, som om I havde gjort
Et farligt Tog til Biarmeland, Herr Bisp!

POPO.

Jeg kiender eders Hierte, Jarl! I kan
Ei være Christendommen fiendtlig sindet.

PALNATOKE.

Dertil behøves ikke meget Kiendskab.

POPO.

I strider ei af Had mod Christendommen,
Men for at ende Landets indre Krig,
Og for at hielpe Svend til det, som Ret er.

PALNATOKE.

I siger Sagen, som den er, Herr Bisp!

POPO.

Hvo ønsker ei den Tvedragt endt? Deri
Maa Christen og maa Hedning være enig.
Alt blinkte Sværdet, draget af sin Balg,
Da greb jeg dristig omkring Haralds Arm,
Og hindred Sønnemordet.

PALNATOKE.

I er Aarsag

I denne Stilstand?

POPO.

Jeg, og ingen Anden.

PALNATOKE.

Det kan jeg ikke takke eder for.
Det korte Onde er det bedste Onde,
Og dette gamle Saar vil aldrig læges,
Før en frimodig og veldædig Kniv
Har skaaret Edderbylden bort, som buldner.

POPO.

I mener: under denne løse Vaklen
Kan Intet trives?

PALNATOKE.

Ja, det er min Mening.

POPO.

Min med, Herr Jarl! I troer: om ogsaa Harald
Nu slutted et Forliig med Svend, sin Søn,
Saa havde det dog ingen Varighed
Med dette Venskab?

PALNATOKE.

Jeg formoder det.

POPO.

Jeg med, Herr Jarl! Thi hvad der bygges kun
Paa Sand, det blæser om ved første Vind.
I mener: Danmark have maa en Herre
Med Manddomskraft, med Heltemod og Viisdom,
Hvis Landet blomstre skal, som hidindtil?

PALNATOKE.

Jeg har den Tro.

POPO.

Jeg har den samme Tro.

Fra denne Synspunkt er vi Trøesforvandte.
Det er jo underligt, hvordan vi To
I mange Punkter stemmer overeens.

PALNATOKE.

Jeg finder selv det ubegribeligt;
Dog det maa være vel en Misforstand.

POPO.

Nei, nei, Herr Jarl! vi stemme mere sammen,
End I vil troe; hver paa sin egen Maade.

Vi drives begge dog af Eet, det er:
 Af Iver for den gode Sag, af Retfærd.
 I er den første Helt blandt danske Kæmper,
 Jeg er den første Præst blandt danske Christne.
 I strider ei af Had mod Christendommen,
 Men for at bringe Ro og Kraft i Riget;
 Jeg holder mig til Harald, ei fordi
 Jeg hader Svend, men kun fordi jeg nødes
 At gribe til den første, bedste Støtte,
 At dog den spæde Blomst kan finde Noget
 At vinde Stilken til. Hvis ei Svend Tveskiæg
 Foragted Christendommen, maatte jeg
 Langt heller ønske Danemark en Konge
 Med Ungdomskraft, end en, som gaaer i Barndom,
 Og som har intet Andet af en Christen
 End netop Navnet.

PALNATOKE

opmærksom.

Fuldfør eders Tale!

POPO.

Det, som jeg mig opoffrer ene for,
 Er Christendommen, ei Kong Harald; Harald
 Er et Vehiculum, det er at sige:
 Et Middel for min Hovedsag. Saa gaaer
 Det eder. Danmarks Kræfter vil I styrke;
 Det, som I kun opoffrer eder for,
 Er Landets Hæder, ei Kong Svend; Kong Svend
 Er et Vehiculum for eders Plan.
 Forstaaer I mig?

PALNATOKE.

Saa temmelig, Herr Bisp!

POPO.

Hvis altsaa Fædrelandets Redning kræved,
At I forlod Kong Svend, var det en Synd,
At foretrække Landets Frelse ham?

PALNATOKE.

Nei, sikkerlig!

POPO.

Ei sandt, det var en Pligt,
At lade Svend i Stikken for det Hele?

PALNATOKE.

I Stikken?

POPO.

Nu, det er et Udtryk kun.
Vor Pligt var, deri er vi enige,
For jer, at offre Danmarks Rige Svend,
For mig, at offre Christendommen Harald.

PALNATOKE.

Hvad følger nu af hvad I her har sagt?

POPO.

Hver Mand maa stride med sit eget Vaaben.
En Helt gaaer frem, saa dristig som Naturen
I sine Virkninger, med ydre Styrke;
Mig gaaer det anderledes, med det Indre
Kan jeg kun virke, kun ved Aandens Kraft
Jeg veed at vende Sagen til min Fordeel.
At ville vandre frem med Tvang, som I,
Var Raseri af mig, saavist min Fremgang
Af eder maatte kaldes snedig List.
Hvad En sig sømmer, sømmer ei den Anden.

PALNATOKE.

Det laer sig høre.

POPO.

Nu, som vakkre Mænd
Kan vi jo sige her vor Hiertens Mening;
Thi ikkun Lumskhed gaaer den lange Omvei.
Jeg kommer ikke blot som Betler, for
At bede, ogsaa for at byde. Lige
For Lige, hedder det, skal Venskab holdes.
Er det ei saa?

PALNATOKE.

Det Ordsprog er ei gammelt;
Det findes ei i Odins Havamaal.
Fra Syden er det kommet seent; men da I
Er kommen samme Vei, Herr Bisp! saa er
Det billigt, at I hædrer Landsmandskabet.

POPO.

Et Middel, hvorved Brodermord forhindres,
Og hvorved sikkert dog det Gode fremmes,
Bør fortrækkes et, hvorved tilvisse
Det Første skeer, men hvorved Følgers Godhed
Er uvis. Er I ei af samme Tanker?

PALNATOKE.

Jeg frygter for, vi blier uenige
At lutter Enighed tilsidst.

POPO.

Hvis saa var,
Er Skylden ikke min; jeg varer kun
Om hvad Fornuft og Billighed kan fordre,
For at forhindre Misforstand og Vrede.
Nu da til Sagen med et freidigt Mod!
I tuer Harald med en talrig Flaade
Og med en Hær; men han er Danerkonge,

Og staaer i Magt for eder ei tilbage.
 Uvis er Sagen; thi naar Sværdet drages,
 Er Seiren, som I veed, endnu hos Gud.

PALNATOKE.

Heel vel!

POPO.

Kong Harald vil berøve Svend
 Sin Fødselsret; han tvinger Sønnen til
 At gribe Sværdet mod sin Fader.

PALNATOKE.

Rigtig!

POPO.

Det seer den christne Præst, som Kampens Mand.
 Men, kiære Herre! kan vi ønske Svend
 En Seir, som foraarsager Christendommen
 Nedstyrtelse og Fiendskab, og som gør
 Ansgars og Rimberts fromme Værk til Intet?

PALNATOKE.

Kong Svend vil handle, som det sømmer sig
 En ærlig Drot.

POPO.

Ja — naar man vidste det!

PALNATOKE.

Hvad har I her paa Hiertet, fromme Fader?
 Siig mig det uden Frygt, tal ud af Skiægget!

POPO.

Jer Godhed og bekiendte Bravhed giver
 Mig Mod til at fortroe mig eder.

PALNATOKE.

Tal!

POPO.

Saa fremt Kong Svend høitideligt vil love,
Saa fremt I selv høitideligt vil love,
At lade Christendommen uforkrænket,
Saa lover jeg Kong Svend og eder, Herre!
En Seir, en sikker Seir, og uden Blod.

PALNATOKE.

Hvorledes skulde det da vel gaae til?

POPO.

Danmark er deelt i tvende Parter: Christne
Og Hedninger. Hvad Hedningerne angaaer,
De hører eder til; men, strenge Herre!

Smilende.

Jeg styrer Christendommen.

PALNATOKE.

Fromme Fader!

Forklar jer tydeligt.

POPO.

Af hellig Iver

Staaer kun det halve Danmark imod Svend;
Ei for at tækkes Harald, thi han hades.

PALNATOKE.

Troer I?

POPO.

Tilvisse. Lover I mig helligt
(Og eders Ord er mig tilfulde nok)
Mit Embed og den arme Christendom
Uskadt og uforkrænket, lover I
Mig Klostrets Herlighed urørt, saa bringer
Jeg eder Danmarks Krone i min Haand.

PALNATÓKE.

Hvorledes?

POPO

græder.

Christendommen uforkrænket!

Ved Gud! hvad jeg forlanger, er beskedent;
Et billigt, et retfærdigt Krav.

PALNATÓKE.

Hvorledes?

Hvorledes vil I virke det?

POPO.

Jeg træder

For Haralds Hær — det sidste Baand, som holder
Hans Magt, det kan jeg med et enkelt Ord
Brat sønderrive — træder for hans Hær:
Jeg byder dem at lægge Sværdet; vidner
At Harald er en Synder, at Kong Svend
Bør efter Himlens høie Villie kaares;
Stadfæster det ved et Mirakel; Svend
Bestiger Thronen; Landets Krig er endt.
Harald aflægger stakket før sin Død
En Krone, som han ei kan bære længer —
Og alt det ædle danske Blod er spart.

PALNATÓKE.

I vil stadfæste det ved et Mirakel?
Har Rygtet Ret, og kan I virkelig
Uden at brænde Huden, bære Handsker
Af giennemglødet Staal?

POPO.

Sligt Jertegn skienkte
Mig Himlen, for at overtyde Mængden.

PALNATOKE.

I Det havde selv jeg megen Lyst at see.

I Hvo veed? maaskee jeg med blev overtydet.

POPO.

I Kom til mig i min Celle, naar det mørknes;

I Der skal I skue det med egne Øine.

PALNATOKE.

I I vil mig vise Kunsten?

POPO.

Hiertens gierne.

PALNATOKE.

I Fortræffligt! Det kan skee paa Øieblikket,

2 Strax. Vi behøver ei at vente Mørket.

I Hvad jeg skal see, det seer jeg bedst ved Dagen.

I Han slaaer paa sit Skiold. PALNIR og SVENDEN bringe en gloende
Jernhandske ind paa et Fyrfad, som de sætte tause for Bispen.

POPO

bestyrtet.

I Ha, hvad er det?

PALNATOKE.

En Vante, god for Kulden.

Træk den kun paa! Jeg lover eder vist,

I skal ei fryse paa den høire Haand.

POPO.

I Et forud overlagt iværksat Spil,

I For at forhaane mig?

PALNATOKE.

Vi Hedninger

I Kan spaae; jeg forudsaae, hvad der omtrent

I Her vilde skee, og har forsynet mig

I Med det Nødvendige i Tide.

POPO.

Jarl!

I Er det min Tak for min Oprigtighed?

PALNATOKE.

Nu ingen lang Indledning! Længe nok
Har taus jeg hørt paa eders Tale; nu
Vil jeg en Handling, som kan krone Værket.

POPO.

Jeg gjør det ei.

PALNATOKE.

Det er Halsstarrighed,
Fornærmelse, som jeg har ei fortient,
At I ei troer mig værd et Jertegn, som
I spilder paa den mindste Almuesmand.

POPO.

I Klostret vil jeg vise det, ei her.

PALNATOKE

mørk.

Altsaa — det er ei alle varme Vanter,
Der passer eders Haand?

POPO.

Jeg gaaer herfra.

PALNATOKE

griber hans Arm.

I bliver. — Dersom jeg betragter Tingen
Blot som en Kunst, saa har I Ret til Afslag;
Til Kunster kan man Ingen tvinge. Men
I har afskaffet Tvekamp, indført Jernbyrd;
Saadan man nu bevise skal sin Ret.

Streng.

Saa følg jer egen Lov paa Øieblikket!
Drag Handsken paa som en uskyldig Mand,
Hvis ei, da gaa herfra som en Bedrager!

POPO

spændt.

Den mindste Deel af Hoben findes skikket

Til retlig Indsigt; til at dæmpe Tvedragt
 Blandt Mængden er det korte Middel bedst.
 Faa fatte det Guddommelige; naar
 Den Vise bruger sandselige Midler,
 For at opnaae et himmelsk Øiemed,
 Da er Bedraget, om det saa kan kaldes,
 Uskyldigt og tilgiveligt Bedrag.

PALNATOKE.

Ha, hvad en Munk dog ei besmykke kan!
 Henrevet af Forundring har jeg seet
 Jer skiule bag en smidig Silketunge
 Et Blaargarnshierte; har jeg seet jer listig
 Med rene hvide Klæder at udpynte
 De sorteste Forbrydelser. Kong Harald,
 Som — være han for Resten, hvad han vil —
 Er eders Ven, Velgiører, vil I svige,
 Vil I forraade. Af en Nidingsfrygt,
 Da I alt seer, til hvad Kant Vognen helder,
 Hidkommer I til mig, den Mand, som I
 Af Alle hader meest, og spiller Ven.
 Og Christendommen, en uskyldig Lære
 Om stille Dyd, maa selv beqvemme sig
 Til Skalkeskiul for eders Synder. — Popo!
 Du vilst dig sammenligne med Ansgar?
 Med Rimbert? med de dydefulde Mænd,
 Hver uden Egennytte, ærlig hver,
 Og agtet hver af Hedning, som af Christen?
 Du vilst dig sammenligne her med mig?
 Og troer, en tapper Fyrste, at en Hær
 Af Danekæmper skulde takke Seiren
 Din Munkelist? Ha! gaa, du falske Judas!

Svøb skamrød ind dit blege Ansigt i
 Den sorte Kutte! Gaa! Bliv atter Skaffer
 For Brunos Klosterkiøkken hist i Køln,
 Mæsk dig i Dovenskab af Bondens Sved;
 Men vov dig aldrig meer for mine Øine!

POPO
 forbittret.

Du triumpherer alt, du stærke Helt!
 Jeg saae forud, til hvad Kant Vognen heldte?
 Den helder hen, hvor du det venter mindst.
 Snart sprætter Jetten hovedløs! Svend Tveskiæg —
 Ha, jeg maa lee! Velan, I vil det saa!
 Men I vil græde Blod, at I foragted
 Min Nødhielp taabelig! vil græde Blod! Han gaaer.

PALNATOKE.

Ha, hvad var det? Han trued? Høie Guder!
 Han nævnte Svend. Gaaer, henter ham tilbage!
 Palnir og Svenden skynde sig bort, og bringe Bispen tilbage for
 Palnatoke.

PALNATOKE

drager sit Sværd, og sætter ham det for Brystet.
 Hvor har I Svend? Hvad vilst du sige med
 Den hovedløse Jette? Har I alt
 Brudt Freden? Er ei Svend med sine Gidsler
 Paa Samsø?

POPO
 ængstelig.

Ak, Herr Jarl! tag jer i Agt;
 I trykker mig jo Sværdet giennem Kappen.

PALNATOKE.

Jeg trykker dig det giennem Brystet, Munk!
 Hvis ei du skrifter strax Forræderiet.

POPO.

Slip mig kun først!

PALNATOKE.

Tal saadan, som du staaer!

Sværdsodden maa du føle under Hiertet,

Hvis det skal røres til Oprigtighed.

Hvor har I Svend?

POPO.

I Ormetaarnet, uden

For Byen midt i Skoven. Harald Gormsøn

Lod Skibet standse, hvorpaa Svend med Gidsler

Til Samsø foer; har ladet hans Følge dræbe,

At Sagen ikke skulde vorde kundgiort.

Kun Thorvald fængslet blev med Svend.

PALNATOKE.

I Taarnet?

I Ormetaarnet?

POPO.

Men ei kastet end

For Ormene; kun i et Kammer over

Den dybe Kule. Hvad der meer skal skee,

Beroer paa Kongens Bud. Mig maa I takke

For den Opdagelse.

PALNATOKE.

Ha, Niffelheim!

Fort, tager denne Munk og baster ham!

I Kioldren skal han kastes; Speiderne,

Som holde Vagt ved Døren, ligesaa.

Jeg iler hurtig med min lille Flok,

At redde Svend. En Baad skal sætte os

I Skumringen paa Dybet ud til Samsø.

Baghuset vender lige ind mod Skoven;

Vi snige did os, uden at bemærkes.

Nu gielder Hurtighed og Uforsagthed.
 Afsted med Munken! Fort at redde Svend!

POPO.

I fængsle mig til eders største Skade;
 Endnu i Lænker kan jeg hevne mig.

Alle bort.

FÆNGSEL.

FANGEFOGDEN,

en Gubbe med et langt graat Skiæg.

Fordømt! Det er dog bedre, meget bedre,
 At være Røver paa den vilde Sø,
 End Fangefoged i det skumle Fængsel.
 Thi hugger jeg paa Borderanden der
 Min Karl i Panden med den brede Øxe,
 Saa kan han gjøre mig den samme Skiel;
 Det er et ærligt Haandværk, frit og lystigt.
 Hvad har jeg derimod vel af at lade
 De arme Diævle styrte ned i Hullet
 Til Ormene? — I Fald det ikke var
 For Aldrens Skyld, hvis ikke Biskop Popo
 Mig havde tordnet det i Ørerne,
 Og truet mig med Svovelpølen — hu!
 Hvis der var koldt, brød jeg mig feil derom.
 Jeg er en gammel Normand, vant til Frost,
 Har al min Levetid holdt mig fra Ovn,
 Og skulde nu tilsidst — det var for stærkt!
 Han sagde mig: saafremt han ikke kom,
 Før Sol gik ned, da skulde jeg i Guds Navn

Kun lade Lemmen falde; thi da havde
 Kong Svend (hvad nu han vilde undersøge)
 Fortient sin Død. — Det mørknes jo alt stærkt.
 I Fald han kom, og fandt det ikke fuldført,
 Blev jeg vel bandsat paa min gammel Alder.

Han gaaer hen, og tager i en Kiæde ved Væggen.

Velan! — Hvor snart er dog et Menneske
 Sat ud af Verden! Hurtig er han indsat,
 Og hurtig udsat. Jeg behøver kun
 At drage stærkt i denne Kobberlænke,
 Saa styrter Gulvet med de To derinde.
 De veed det ei, de gaae med Tillid paa
 Den falske Grund. Det gjør vi Alle jo:
 Jorden er huul; hvorhelst vi træde, lurder
 En Grav. Vi gaae et lille Stykke Vei,
 Saa brister Isen, og saa plumpe vi.

Han betænker sig et Øieblik, og siger derpaa:

Men derfor rører det mig og desmeer,
 At korte disse raske Ungersvende
 Den korte Vei. — Ja ja, Een kan jeg redde!
 Kong Svend, var Bispens Ord; den Anden ei.
 Den Fremmede, ham kan jeg redde. — Hvilken
 Er Svend, og hvilken er den Fremmede?
 De kom i Mørket, og jeg kiender Ingen.
 Nu, jeg vil raabe den herud, som ei
 Er Svend.

Han gaaer ind, og kommer tilbage med THORVALD VIDFØRLE.

FANGEFOGDEN

med den høieste Forundring.

Herr Thorvald! Himmel! er det eder?

THORVALD.

Jeg hedder Thorvald. Hvo est du, min Gubbe?

FANGEOFODEN.

Mit Navn er Søbiørn Steinakløfver; men
Gud bedre mig, nu er jeg fra en Søbiørn
Forvandlet til en Fængselsrotte.

THORVALD.

Søbiørn!

I forekommer mig bekiendt.

FANGEOFODEN.

Ak, Himmel!

Det er vel intet Under: I har reddet
Mig Livet paa et Vikingstog, løskiøbt
Min Søn; og denne Skramme, som I seer
Her paa min venstre Kind, har selv I syet
Mig sammen. — Og nu er I fængslet her?
Saa har vor Herre hørt min Bøn, saa kan jeg
Dog lønne Godt med Godt, og Liv med Liv?
Gaa, Herre! skynd jer! der er Nøglen; luk
Jert Fængsel op, skiul jer i Skoven, fly!
Vogt jer at møde Bispen!

THORVALD.

Og Kong Svend?

FANGEOFODEN.

Maa blive. Han er en Forbryder, siger
Den fromme Bisp, og ham maa jeg vel troe.
Men om han sagde tusind Gange, Thorvald!
At I var en Forbryder, skyldig Døden,
Saa troede jeg ham ei, om saa han bar
Ti tusind hede Handsker til Beviis.

THORVALD.

Hvad Skiebne har man her bestemt Kong Svend?

FANGEFOGDEN.

At styrtes ned til Ormene. Saasnart
Jeg drager denne Snor, saa synker Gulvet
I Kamret der; saa er det giort.

THORVALD.

Velan:

I redder Svend og mig, hvis ei, da dræber
I Svend og mig. Jeg skilles ikke fra
Min Ven, forlader ham i Døden ei.

FANGEFOGDEN.

Jeg dræbe eder? Før skal Ravnen hugge
Mig mine Øine ud paa Retterstedet.

THORVALD.

Giør, hvad I vil, hvad Hiertet byder jer!
Svend er min Ven, en brav, uskyldig Helt;
Bispen har vidst at daare eders Eenfold,
Hans Kunst med Handsken er et plump Bedrag.

FANGEFOGDEN.

Forsynd jer ei! Jeg veed, I er en Hedning;
Men jeg er døbt, maa ære Christendommen.

THORVALD.

Jeg ærer Christendommen, skiøndt en Hedning;
Popo er Christen ei, skiøndt han er døbt.
Giør, hvad I vil! Betænk jer, hvem af os To
I meest bør stole paa, hvad enten den,
Der gav jer Sundhed, Liv og Søn tilbage,
Hvad heller den, der drog en gloheed Handske
Paa Haanden, uden at forbrænde Huden.
Min Skiebne er uskillelig fra Svends.

Han gaaer ind.

FANGEFOGDEN

grublende.

Hvad enten den, der drog en Handske paa,
 Hvad heller den, der drog sin Glavind ud
 Og redded mig med egen Fare? Himmel!
 Tilgiv den gamle Søbiørn, hvis han feiler:
 Jeg holder med den Handskeløse.

Gaaer ind.

 EN PLADS I SKOVEN.

Fangetaarnet vender ud til Veien paa den ene Side med en stor
 Jerndør.

PALNATOKE, SIGVALD JARL, BUE HIIN DIGRE, SIGURD KAPPE,
 PALNIR, VAGN OG FLERE KÆMPER, alle bevæbnede.

PALNATOKE

stærkt bevæget.

Ha,

Forgieves! Argelist har vundet Seir.
 Den tykke Muur ugiennemtrængelig,
 Støbt Jern er Døren. Uden Tvivl har Fogden
 Adlydt den grumme Munks Befaling alt.
 Hvad gavner det, at vi med Angstens Sved
 Tilstaaelsen fik presset af hans Bryst?
 Her standser Heltens Mod; en skummel Gift
 Fortæret har vort Hierte. Krig og Tvedragt
 Vil ødelægge Landet. Falder Harald,
 Hvo skal bestige Thronen? Tvistighed,
 Ærgierrig Stræben hæver alt sin Tinding
 Af Nattens Dynd, til Held for Danmarks Fiender.
 O Danmark, o mit arme Fædreland!

BUE.

Du græder, Toke? Nu, ved Nastronds Flammer!
 Her har jeg i min Haand en vældig Stang
 Af syvfold hærdet Staal; min Oldefader
 Fik den af Veland, den berømte Smed.
 Jeg render Døren ind, jeg sprænger Bolten.
 Meer end af Løvens, end af Biørnens Blod,
 Har tolv Mænds Styrke Bue Digre drukket
 Af dine Heltetaarer.

Han render med saadan Fart mod Døren, at Spydet springer i
 Stykker, og han styrter til Jorden. Alle Kæmperne støtte sig
 raadvilde til deres Spyd, og stirre til Døren; i det samme aabnes
 den, og THORVALD VIDFØRLE træder ud med SVEND ved sin Haand
 fulgt af DEN GAMLE.

ALLE.

Ha, Kong Svend!

PALNATOKE.

Svend!

SVEND.

`Palnatoke! elskte Fosterfader!

Han kaster sig i hans Arme.

PALNATOKE.

Er det et Blændværk? Har du Muren sprængt?
 Svend! har du skræmmet Døden bort?

SVEND

peger paa Thorvald.

Der staaer

Min Redningsmand.

ALLE KÆMPERNE

forundrede.

Hvad? Thorvald?

SVEND.

Denne Gubbe

Er Fangefogden. Ham har Thorvald eengang

Fra Døden reddet med hans Søn; nu vilde
 Den Gamle redde ham, men Thorvald svor
 En Ed, han gik ei ene uden mig.
 Da rørte sig den gode Oldings Hierte,
 Og vi gik begge frie.

PALNATOKE.

Ha, ædle Thorvald!
 Tillad mig at omfavne dig.

THORVALD.

Min Herre!
 I gjør for meget af en ringe Gierning.

PALNATOKE.

Jeg favner dig ei blot for denne Gierning,
 Endskiøndt den er vort Lands Lyksalighed;
 Jeg favner dig for dette Hiertelag,
 Der bringer dig til overalt at finde,
 I Fængslet selv, taknemlig Gield. O, Svend!
 Tak Guderne for denne Ven, behold ham;
 Han er den bedste Glavind ved din Side.

SVEND.

Det er han.

PALNATOKE

vender sig til Stridsmændene.

Nu, I stolte Jomsborgs Kæmper!
 Nu, Bue! var det sandt om Aandens Magt?
 Der ligger hist dit søndersprungne Spær,
 Og her staaer Svend ved Thorvalds Haand.

BUE.

Ti! ti!

SVEND.

Nu maae vi skynde os i Skoven, klæde

Os om som Fiskere, og seile bort
Til Samsø med en Baad, som Gubben skaffer.

PALNATOKE.

Ret saa! Vi andre blive her tilbage.
Alt Popo fængslet er med Speiderne;
Før Morgen faaer ei Harald Nys om Tingen.
For Overfald kan man jo sikkre sig,
Og aabenlyst vil ingen Danekæmpe
Som Niding bryde Freden. Vore Venner —
Men kom! her kunde vi opdages let;
I Skovens Dyb vil vi aftale Resten.

De gaae. Bue holder Thorvald tilbage.

BUE.

Islænder! bliv et lille Korn, og hør paa
Hvad en Bornholmer har at sige dig.

THORVALD.

Heel gierne, Ven!

BUE.

Vi har et gammelt Ordsprog,
At man skal ikke skue Hund paa Haaret;
Det passer prægtigt paa os begge To.

THORVALD.

Du redelige Kæmpe!

BUE.

Island ligger
Vel fuld af Iis og Snee, men Ilden brænder
I Grunden der; og hvad der gielder Lærdom
Og Runer og Historier, af dem
Har I da fuldt op. Det er intet Under,
At du forstaaer at skikke dig saa vel.

THORVALD.

Den vakkre Bue er saa brav, som stærk.

BUE

ryster hans Haand.

Bornholm er stenet, fuld af Klipper, men

Det er ei sieldent, at man finder der

Karfunkler dybt i Flintestenen.

THORVALD.

Ven!

BUE

drager sit Sværd, og vender Spidsen deraf imod Jorden.

Kom, vi vil blande Blod i Jorden sammen,

Og sværge strax Fostbroderskab!

THORVALD

venlig.

Nei, Bue!

Dertil staaer ei min Hu.

BUE

rækker ham Sværdet.

Der! vilst du have

Mit Sværd, det allerbedste, som jeg eier?

THORVALD.

Behold dit Sværd! det kanst du bedre føre,

End jeg.

BUE

utaalmodig.

Hvad vilst du have da?

THORVALD.

Giv mig

Dit Venskab!

BUE

omfavner ham.

Hvis du nøies vil med det,

Da skalst du have det saa friskt og varmt, som

Det kommer ud af dette danske Hierte.

THORVALD.

Ærlige, diærve Kæmpe!

BUE.

Vise Thorvald!

Du est en Blomst i Freden, jeg en Ulv
I Krigen.

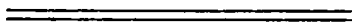
THORVALD.

Begge for vort Fædreland!

BUE.

Og begge Fienden farlig. Fred og Krig
Gaae Haand i Haand, er Venner! Lad saa Nogen
Herefter vove paa at true Danmark!

De gaae bort Arm i Arm.

FIERDE ACT.

KONGENS HAL.

Nat. En Lampe hænger under Loftet, og oplyser Dronning Thyra
Danebods Billed i Baggrunden.

HARALD. FIØLNIR.

FIØLNIR.

Som jeg har sagt, min Herre! Taarnet ledigt,
Og Svend og Thorvald rømt med Fangefogden.

HARALD.

Den sølvgraa Gubbe, hvis Samvittighed
Bestod i, blindt at lyde Bispens Bud!

FIØLNIR.

Fuglen har skiftet Fiær, og tomt staaer Buret.

HARALD.

Og Toke flygtet bort med alle Gidsler?

FIØLNIR.

De kan ei have faaet Nys om Tingen;
Thi nylig gik jeg Palnatokes Huus
Forbi, de sad og drak for aabne Døre
I Borgestuen, sang, som intet Fiendskab
Var tænkeligt.

HARALD.

Det er endda en Trøst.

Hvad Kundskab er os bragt af Speiderne?

FIØLNIR.

Jeg kan ei finde dem.

HARALD.

Hvad? Speiderne?

FIØLNIR.

Maaskee de sad hos Palnatokes Kæmper,

Det kunde jeg saa grant ei see. Du kiender

Mit Forhold til den stolte Palnatoke.

Jeg hader ham, som jeg har altid hadet

Hans Fader, der foragted mig, sin Broder,

Fordi jeg var et Slegfredbarn; som var det

En Skam, at takke fyrig Elskov for

Sin Fødsel — sad ei Hrolf paa Leirethronen?

At jeg har hiulpet dig at straffe Aki,

Farbroderen, veed Palnatoke; Straffen,

Den velfortiente, kalder han et Mord.

Hans Kæmper er en Efterklang af ham.

Jeg gik forbi, den tykke Bue saae mig,

Da greb han Hornet, raabte: Fader Fiølnir!

Hvi sniger du dig som en Snog forbi os?

Kom ind, og tøm et Horn! saa vil vi glemme,

At du est Akis Bane; thi nu hevner

Straadøden jo dog snart dit Nidingsværk.

Da blev jeg rød af Harm. Jeg maatte døie

Forsmædelsen, de havde Overmagten;

Men snarlig hevne vi os, Herre Konge!

HARALD.

Med Himlens Hielp. Det er endda en Trøst,

At de er overmodige, høirøstet';
Det viser, at de ruger Intet ud.
Og som du siger, sad de ubevæbnet'
Og drak.

FIØLNIR.

Ei ubevæbnet'; klædt i Jern
Med store Slagsværd ved de venstre Sider.
Paa Væggen rundt omkring hang blanke Øxer,
Og lange Spiud i alle Kroge.

HARALD.

Ha!

Det Tegn er ikke godt.

FIØLNIR.

Saaledes pleie
Bestandig Palnatokes Mænd at drikke.
De er saa vant til Harnisk og til Sværd,
At Intet tykkes dem saa mageligt,
Som naar de sidde diupt i Pandserplader.

HARALD.

Det er endda en Trøst.

FIØLNIR.

Er det en Trøst?

HARALD.

Gaa, hent mig Bispen! Denne hele Sag
Er sær forblommet.

FIØLNIR.

Hente Bispen! Ja,
Saafermt jeg vidste, hvor han var; han er
Ei heller nogensteds at finde.

HARALD.

Hvad?

I I Klostret ei?

FIÖLNIR.

Slet ingensteds, min Herre!

I Morges gik han ud; hvorhen, veed Ingen.

Jeg frygter, han er gaaet ud til Taarnet,

At Svend har kastet ham ved Fogdens Hielp

I Hullet ned til Ormene.

HARALD.

Som Natten,

Er sort og skummel denne Sag. — Hvordan

Er Veiret ude?

FIÖLNIR.

Mørkt, og Vinden hyler

I Træerne.

HARALD.

En gunstig Nat for Stimænd.

Jeg seer dem brænde Huset!

FIÖLNIR.

Vi er sikkre.

HARALD.

Gaa, Fiölnir! Viis dig værdig til at være

Min Staller, Mærkismænd! Kald Hæren sammen,

Lad Eivind Skeira holde Flaaden klar!

Jeg kan ei færdes selv i Natten; men

I Morgen vil jeg vise mig som Kæmpe.

FIÖLNIR.

Gak du til Sengs, og frygt ei, gode Herre!

Vi skal vel vaage over dig.

HARALD.

Nei, nei!

Selv vil jeg vaage over mig; man vaager
 Selv bedst. Gaa, hent mig Skofte, Gangerpilten!
 Han skal mig korte denne lange Nat
 Med Sagn og Eventyr.

FIØLNIR.

Hvordan, Kong Harald?

Nu vilst du høre Eventyr? Maaskee vi
 Opleve selv et Eventyr i Nat,
 Som vil fortælles mange Aar herefter.

HARALD.

Spild Tiden ei, skynd dig og lyd mit Bud!
 Fiølnir gaaer.

HARALD.

Man bruger ei Fortrolige til Alting. —
 Ha, denne Nat er svanger paa Misgierning!
 Jeg seer i Mørket dem med Dolk og Blus.
 Ha, Nidinger! jeg forekommer eder.
 Giv Lykke mig til Daaden, St. Sebaldu!
 Saa skal dit Altar faae et Overtræk
 Af Purpurpel, ti store Voxlys; ja,
 Jeg bygger dig en Kirke, hvis du hjælper
 Mig ud af denne ængstelige Nat.

SKOFTE

kommer.

See, her er Skofte! Er ei Danerkongen
 Endnu i Seng?

HARALD

Man sover alt for meget
 I dette korte Liv. Tidsnok at sove

Paa Bolstret af de haarde Kampestene
I Høien!

SKOFTE.

Nei, det Bolster er for haardt.
Jeg sover helst ved Arnestedet, i
Den hede Askehob.

HARALD.

Jeg vil ei heller
Henkastes i det kolde Muld, vil ei,
At Stormen mig omtude skal, en Synder
Paa Steilen liig. I Roskilds Kirke vil
Jeg jordes; høit i Choret skal de mure
Mit kongelige Legem i en Støtte
Opreist, og male mig med stærke Farver
Paa Pillens Væg, for Efterslægtens Øine.
Saaledes vil jeg leve efter Døden.

SKOFTE.

Men naar nu Kalken falder af paa Væggen?
Og naar i Muren dine Been blier Kalk?

HARALD.

Saa skal jeg leve frisk i Skialdens Digt;
Og længer har ei nogen Helt det drevet.

SKOFTE.

Det er kun Galgenfrist.

HARALD.

Fordriv mig Tiden!

SKOFTE.

Du vilst fordrive Tiden, Konning Harald!
Og Tiden vil igien fordrive dig;
Det gaaer jo op.

HARALD.

Fortæl et Eventyr!

SKOFTE.

Skal jeg fortælle dig om Heidreks Sværd,
Som vilde lædske sig i Mandeblood,
Naar det blev draget?

HARALD.

Nei; det har Ansgar
Fordærvet, ved at underlægge det
En from Betydning. Denne Viis er slet.
Tyrving var virkelig et Trolddomssværd;
Saaledes har de gamle Skialde meent det.
Nu taler han om Myrdelyst og Grumhed!
Paa denne Maade dræbes Tyrving selv.

SKOFTE.

Saa vil jeg synge dig en Vise da,
Som jeg har lært i Hiemmet.

Han synger:

Maanen skine!
Dømand grine!
Verde du ikke ræd?

HARALD.

Hvilke Fagter!

Fy, ti! Det er kun Overtro; den Dræbte
Kan ikke lee i Maanskin.

SKOFTE.

Herre Konge!

Da leer man først, naar Kiødet faldet er
Fra Kiæven; men det er en tvungen Latter.

HARALD.

Kom, sæt dig ligeover for mig, Skofte!
Og da jeg veed, at du har Miøden kiær,
Saa drik af dette guldbeslagne Kruus,
Mens jeg fortæller dig et Eventyr.

SKOFTE.

Du vilst fortælle? Det er kosteligt.

Han sætter sig hurtig ved det lille Bord, ligeover for Kongen,
skienker og drikker.

HARALD.

Der var engang en sølverhaaret Konning;
Ham stod de lumske Fiender efter Livet,
De trued ham, opegget af en Niding,
Og Gubben sad forladt i Alderdommen.

SKOFTE
drikker.

Den arme Diævel!

HARALD.

Det var bælmørk Midnat.

Naar Dagen kom, da skulde Striden stande.
Han sad i Natten, søvnløs og forfærdet.
Oprørerne var i et andet Huus,
Og svired, sikkre paa den snare Seir;
Der var og Kongens værste Avindsmand.
Ak, tænkte Oldingen, i Fald jeg havde
En Tiener nu, behiertet, uforsagt,
Saa sendte jeg ham i min Fiendes Huus;
Han stødte Dolken i Forræderen,
Og naar da Dagen kom, var Seiren vundet.

SKOFTE.

Og fandt da Gubben ei en Slig?

HARALD.

Min Søn!

Behiertet Troskab er ei let at finde.

SKOFTE.

Det skulde været mig, jeg havde ei
Betænkt mig længe.

HARALD.

Du est rask og snild
Og uforsagt, men du est ikke vant til
At bruge Sværd, at skue Blod.

SKOFTE.

Ei Sværdet;

Men Kniven kan jeg bruge desto bedre.
Ei vant at skue Blod! Hvor vilst du hen?
Hos os derhiemme bringe Qvinderne
Beständig Svededugen og Liigskiorten
Til Gildet med, for deres Mænd og Brødre.
Der løber sielden af det uden Blod.

HARALD.

Tillader Kulden saadan Heftighed?
Tilsteder Sneen Drab?

SKOFTE.

O, Herre Konge!

Den lokker just dertil; thi aldrig rødme
Blodsdraaberne saa smukt, saa purpurfriske,
Som naar de drypper i den hvide Snee.

HARALD.

Du havde virkelig da Mod, min Skofte!
Til denne Daad, hvis jeg var Oldingen?

SKOFTE.

Hvad Mod? Jeg har alt dræbt med egen Haand
Tre stærke Mænd, min Faders Fiender.

HARALD.

Du?

SKOFTE.

Just jeg.

Han drager sin Kniv.

Og seer du disse Pletter Rust
Paa Kniven? Det er Blodrust; det er Blod af
Min Faders Fiender.

HARALD.

I en Tvekamp?

SKOFTE

stikker Kniven til sig.

Nei,

Det var en Enekamp.

HARALD.

Stod de da stille,
Og lod dig støde til?

SKOFTE

skienker.

Nei; men de laae.

HARALD.

De laae?

SKOFTE

drikker.

Og sov.

HARALD.

Ja saa! — Du est saa munter.

Ha, jeg misunder dig din Munterhed!
Siig, est du aldrig plaget af en Svartalf,
Som man har kaldt Samvittigheden?

SKOFTE.

Nei.

21*

Jeg kiender lidt til Vittigheden, mindre
Samvittigheden.

HARALD.

Lykkelig est du!

SKOFTE.

Jeg gjør, hvad man befaler mig, og lader
De Andre tænke efter, om min Daad
Er vel giort, eller ikke.

HARALD.

Lykkelig

Est du!

SKOFTE.

Hvad er det da saa stort, at døe?
Saa stort, at dræbe? Er det her forbi,
Saa lever man jo op et andet Sted,
Hvor der skal være bedre, som man siger.

HARALD.

Egen er din Natur. Siig, har du Brødre?

SKOFTE.

En Broder, hedder Karker, hos Jarl Hakon
I Norge. Han er dum; jeg pryglte ham,
Derfor har Jarlen skilt os ad, og sendt
Mig hid til dig i Skat med Falkene.

HARALD.

Jeg takker ham for denne sieldne Gave.
Er Nøden størst, er ogsaa Hielpen nærmest.
Et Væsen har jeg netop nødig, Skofte!
Som dig; thi jeg er Gubben selv, min Søn!
Og Palnatoke — det er Nidingen.

SKOFTE.

Han, som skød Æblet bort af Sønnens Hoved?

HARALD.

Just han.

SKOFTE.

Det var et dygtigt Skud.

HARALD.

Jeg frygter

Et værre. Hvis han ikke forekommes,
Da skyder snart han Kronen af mit eget.

SKOFTE.

Skyd Hovedet af ham, saa er din Frygt
Et Hoved kortere.

HARALD.

Du taler, som
Den vise Mimer. Skofte! vilst du snige
Dig did, og støde Dolken i hans Bryst?

SKOFTE.

I Fald det laer sig gjøre, ja!

HARALD.

Det lader

Sig gjøre. Huset er mig vel bekiendt;
Jeg eied det som Kongesøn i Gorms Tid.
I tvende Stokværk er det bygget. Underst
Er Borgestuen; den er fuld af Kæmper..
Foroven er en Svale med et Kammer;
Der sover vist han nogle Timer ene. —
Du kanst dog klattre, Skofte?

SKOFTE.

Som et Egern.

HARALD.

Saa stiger du ad Træet op til Taget.

Den største Skorsteen fører dig til Svalen;
Der kanst i Mag du vente Leiligheden.

SKOFTE.

Det laer sig høre.

HARALD.

Hvis det lykkes dig,
Da skalst du faae en søgrøn Silkekoft,
Skarlagens Hue, høi og spids, og Støvler
Med Kløverblad.

SKOFTE.

Og maa jeg tidlig gaae
Til Sengs? Og maa din Kiøgemester give
Mig mere Smør paa Brødet, end sædvanlig,
Og ikke skrabe det saa karrig tyndt?

HARALD.

Det loves dig. Hvis Palnatoke falder,
Da skalst du aldrig mangle Suul til Brødet.

SKOFTE.

Jeg iler. — Men endnu dog Eet, Kong Harald!
Du har saa ofte lovet mig at vise
Dig for mig i din skønne Kroningsdragt;
Den har jeg aldrig seet. Hvis jeg skal gaae,
Saa maa du først fornøie mig med dette.

HARALD.

En anden Gang!

SKOFTE.

Nei, denne Gang, nu strax!
Der kunde skee Forhindringer; maaskee jeg
Da fik det ei saa let at see igien.

HARALD.

Selv deri vil jeg føie dig.

SKOFTE.

Det ligger
I Skabet i dit Sengekammer. Skal
Jeg lyse?

HARALD.

Nei, bliv her! jeg veed Besked.
Til høire Side ligger Kroningsdragten,
Til venstre Kant Liigklæderne. Bliv her!
Jeg veed at finde, hvad jeg vil, i Mørke.

SKOFTE

alene, drager sin Daggert.

I Fald den kun er skarp nok, denne Daggert!
Nu, jeg vil slibe den, før jeg gaaer bort,
Derude paa vor Bænk, det gamle Alter.
Der hvæsser jeg bestandig Kongens Knive.
Der staaer den gamle Odin med sit Sværd
Smukt gravet ud i Stenens Overflade.
Vi har alt slebet bort lidt efter lidt
Det halve Sværd med samt hans Tømmelfinger.
Thi til et velbesat og lækkert Taffel
Udfordres fremfor Alting Kniv og Gaffel.
Da maa der slibes. Mens nu Kniven vinder,
Derude Sværdet meer og meer forsvinder;
Og gaaer det længe rask saaledes fort,
Saa er snart hele Kæmpen slebet bort.

Kong Harald kommer ind i sine Liigklæder.

SKOFTE.

Der er han alt. Ja, tænkte jeg det ikke!
Nu har han grebet feil; der kommer han i
Liigklæderne. Hu! han seer rædsom ud.

HARALD

med stolt Høitidelighed.

Her er jeg i min egentlige Dragt,
 Den Dragt, der tyder paa min Slægt, mit Udspring,
 Der viser med sin sieldne Herlighed,
 Af hvilken vældig Rod jeg er oprundet.
 Den anden bæres kun af Ydmyghed;
 Men denne pryder mig for alle Andre
 Den høitidsfulde Dag, naar jeg bestiger
 Min Throne.

SKOFTE.

Stolte Konge! du har Ret:
 Unegtelig est du den største Mand
 I det fiirkantet-lille Fyrrerige;
 De Andre er kun Madiker mod dig.

HARALD

betragter sig.

O, Himmel! hvad er dette?

SKOFTE.

Du har vidst
 At finde, hvad du vilde, godt i Mørke.

HARALD

forfærdet.

Jeg tog den Bylt, som laae til høire Side.
 Jeg veed det vist, den laae til høire Side!
 Min Kroningsdragt! Selv har jeg lagt den hen,
 Selv har jeg Nøglen. — Ja, jeg veed det vist!

SKOFTE.

Det er vel ikke første Gang, Kong Harald!
 At du har taget venstre Haand for høire?

HARALD.

Gaa! Surtur kogler fælt i denne Nat.
 Gaa! dyp din Daggert i min Fiendes Blod,

Saa skalst du see mig i min Kongedragt
End mange Aar. Men skynd dig ufortøvet,
Thi jeg er syg om Hiertet.

SKOFTE.

Vel, jeg gaaer.

HARALD.

Her er en Dør, i Tæpperne forborgen;
Den bringer under Jorden i en Løngang
Dig op i Gaarden paa den anden Side,
At ei Drabanterne skal mærke dig.
Saaledes kommer du igien tilbage,
Og hvert et Spor, som kunde røbe Daaden,
Er slettet ud. Men skynd dig, Skofte! skynd dig;
Thi jeg er syg. Det hvide Liigtøi har
En hæsleg Stank. Jeg veed det vel, det kommer
Af Fyrreskabet, af beklumret Luft.
Jeg kan ei taale Lugt af Høvlespaaner,
Med Høvlespaaner stoppes Dødens Pude.
Gaa, skynd dig!

SKOFTE.

Jeg er hurtig, som en Falk.

HARALD.

Styrt hurtig, som en Falk, dig paa dit Bytte!

De gaae.

PALNATOKES HUUS.

En Lygte staaer paa Bordet, og brænder.

PALNATOKE. BUE.

PALNATOKE.

Det er alt Midnat, Bue! jeg vil sove.
Bed dem i Borgestuen spare Miøden;

Naar Svend har seiret, vil vi drikke meer.
 Den aarle Morgen maa i Kraft os see,
 Ei halv beruste. Vi maae skiftes til
 At sove, medens Nogle holde Vagt.

BUE.

Der har du Ret, min Svoger! Jeg vil ile;
 Og hvis de døver Øret mod Forstanden,
 Saa vil jeg tordne dem den Sang i Øret:

Op! ei til lystigt Gilde,
 Ei Jomfrusnak hiin milde,
 Men Hildurs Leg hiin haarde.
 Hver skal mod Fienden baarde.

PALNATOKE.

Det gamle Biarkemaal! Ret saa, min Frænde!
 Thor styrke dig! god Nat! I Morgen sees vi.
 Men om i Morgen-Nat vi vandre til
 Saa kort en Hvile; om os Hanen vækker
 At skue Overmorgens Morgenrøde —
 Veed Himlen, Bue! Men vi sees igien;
 Thi Dødens Magt adskiller ei de Gode.

BUE.

O, vi skal leve sammen, nyde Seiren
 Som Venner! Disse Nidinger kan ei
 Forkorte vore Dage; og min Arm skal
 Jeg bruge tro for dig og for dit Liv,
 Thi det er mere værd, end mit og Manges.

PALNATOKE

griber hans Haand.

Og skal jeg falde, Thor! saa lad mig falde
 For slig en ærlig Kæmpes Heltearm.
 Saa gaaer jeg glad i Døden, naar du vinker.

BUE.

Thor har dig hørt; seer du, hans Stjerne blinker?

De omfavne hinanden; Bue gaaer.

PALNATOKE

alene.

Jeg kunde lægge mig paa Sengen der
I Kamret; men saa sover jeg for hardt,
Og vaagner døsig i den aarle Morgen.
Paa Stolen vil jeg sidde her ved Bordet;
En liden Slummer, ingen Qvindesøvn.

Han sætter sig.

Ha, jeg er træt! — Hvor herligt smager Hvilen
Den Mødige! Og Haralds List, og Bispens,
Og min Forstillelse, den tvungne Glæde
Har mattet mere mig, end nogen Kamp.
Jeg er ei vant til saadant Mummespil. —
I Lygten der kan Lyset gierne brænde.
Saa kom da, hulde Siofna, Nattens Mø!
Giv mig dit Kys, og styrk mig med din Slummer.

Han sover ind. Kort efter bliver Skiermen taget bort fra Kaminen,
og SKOFTE træder ud med sin Daggert i den venstre Haand og med
et Klæde om den høire.

SKOFTE.

Han sover. Rigtig! Nu behændig, Skofte! —
Fordømt, at jeg har skaaret mig saa dybt
I Haanden, da jeg vilde slibe hurtig
Min Kniv i Mørket hist paa Offerstenen.
Man skulde ikke troe det; men det kom mig
Saa for, som om den gamle Odin reiste
Sig op fra Stenens Overflade, stødte
Mig Kniven dybt i Haanden ind. Da løb jeg
Af alle Kræfter. Jeg begriber ei,

Hvorledes jeg er kommen hid saa hurtig;
Men han var efter mig i Hælene.

Seer paa Palnatoke, og farer forskrækket tilbage.
Der sidder han! — Nei, det er Palnatoke.
Han ligner Odin. Hvilken dygtig Kæmpe!
Bredskuldret! Hvilken Pande! Brystet hvalt.
Han er bedækt med Staal. Jeg kan ei støde
Ham Daggerten i Brystet. Stille! Halsen
Er bar — Et Snit kun! Frisk nu!

Han nærmer sig skiælvende, men standser pludselig.

Det er dumt! --

At løbe hurtig til, og støde hurtig,
Og hurtig løbe bort, den Säg er let.
Men nærme sig hans Aasyn, Skridt for Skridt —
Hvad det er for et Ansigt! Hvis han vaagned,
Han knuste mig til Ravnemad.

Nærmer sig atter, og standser igien.

Hvi har jeg

Mig ogsaa skaaret i den høire Haand?

Den venstre kan jeg ikke bruge. Hvo der
Gaaer ud paa Mord, den burde altid være
Keithaandet.

Han gaaer lige ind paa Jarlen, og sætter ham Kniven for Struben.

Nu? hvad holder mig tilbage?

Nu kun et Snit —

I det han rører ved Palnatoke, taber han Dolken af Forskrækkelse,
og i det den klingende falder paa Gulvet, raaber han af alle

Kræfter:

Red jer, Herr Jarl! ha, red jer!

Man staaer jer efter Livet.

PALNATOKE

springer op.

Hvo er her?

Hvo vared mig for Mordere?

SKOFTE
forstyrret.

Jeg, Herre!

PALNATOKE.

Hvo vilde dræbe mig?

SKOFTE.

Jeg, Herre!

PALNATOKE.

Du ?

SKOFTE.

Ja, Herre!

PALNATOKE.

Hvi fuldførte du da ikke
Din Heltedaad?

SKOFTE.

Jeg havde gierne gjort det,
Hvis Evnen havde været der, som Villien.

PALNATOKE.

Hvordan?

SKOFTE.

Naar I en anden Gang vil dræbes
I Søvn, maa I ei forskrække Folk.

PALNATOKE

griber ham i Brystet.

Ha, feige Morder! hvo har sendt dig hid?

SKOFTE.

Det tør jeg ikke sige, det har Kongen
Forbudet mig; det er en Sag, som kun
Vedkommer ham og mig.

PALNATOKE.

Mig skulde den
Dog ogsaa komme ved, saavidt jeg mærker.

SKOFTE.

Ja, det er sandt. Jeg taler lidt forvirret;
I har forbluffet mig.

PALNATOKE

drager sit Sværd.

Hvorledes est

Du kommen hid igiennem Vagten? Har
Alt Haralds Stimænd overvældet lumsk
Min lille Helteflokk?

SKOFTE.

Jeg har jo sagt jer,
Det er en Sag imellem os, os Tre;
Og hverken eders eller Kongens Kæmper
Har mindste Nys om denne Natterejse.

PALNATOKE.

Hvorledes est du kommen i mit Huus?

SKOFTE

peger til Kaminen.

Har I ei før seet Ugler falde ned
Igiennem eders Skorsteen?

PALNATOKE.

Hvordan komst du
Af Kongens Gaard igiennem Nattevagten?

SKOFTE.

Harald har tvende Huller paa sin Hule,
Som Ræven: een bekiendt og een forborgen;
Mig har han udsendt af den bageste.

PALNATOKE.

For lumskeligt at myrde mig i Søvn!

SKOFTE.

Det siger I, og ikke jeg, min Herre!

PALNATOKE.

Den tredie Gang! Nu, ved Retfærdigheden! —
 Min Bue! — Her. Mit Pilekogger! — Ha,
 Hvor er mit Pilekogger? — Jeg har glemt det
 I Borgestuen mellem Kæmperne. —
 Forsigtighed! — Hvad, Norne? negter du
 Retfærdigheden Hevn, og Hevneren
 Sit Vaaben? Skulde! vilst du standse mig?

Han grunder et Øieblik, og lægger Haanden paa sit Bryst.
 Hvad har jeg her? O, mægtige Gudinde!
 En Piil! den samme Piil, jeg stak i Barmen,
 Da Harald — Nu, retfærdige Forsete!
 Forstaaer jeg dig; du taler tydeligt.
 Jeg er i Haralds Gield, jeg skylder ham
 Et Skud — han minder strengt — det skal betales.

Til Skofte.

Du følger mig, saa hurtig som en Raa,
 Stum som en Fisk, og lydig som en Hund!
 Jeg binder dig ved Døren, at du ei
 Skalst løbe bort, mens jeg besøger Kongen.
 Det mindste Kny vil koste dig dit Liv.

SKOFTE.

Jeg har ei Raad, at købe det saa dyrt.

Begge bort.

KONGENS HAL.

HARALD

sidder ved Bordet i Purpurkaabe med Guldkrone paa sit Hoved;
hans Scepter ligger paa Bordet. Han holder Miød af Guldkruset
i et Horn.

Han tøver længe. Det er Midnat alt.
Høit galder Hanen. Mørkets Vægter, Heimdal
For Jordens Ragnarokur! hæsligt støder
Du i dit Giallerhorn. Tusmørket truer
Jo Guderne, saa maa Bælmørkets Mulm
Vel true Kongerne. — Ei! Harald Gormsøn!
Hvad er dog det for Drømme? Altid falder
Du til det gamle Hedenskab. Du est jo
En Christen! Hine dunkle Fabler due
Kun til at skræmme Børn med.

Grunder.

Børn har godt!

Som Barn har man et let og muntert Hierte;
Man voxer til, og alt imens man voxer,
Saa svulmer Hiertet mere haardt og tungt,
Og trykker En tilsidst som Steen i Brystet.

Han stirrer hen paa sin Moders Billed i Baggrunden.

Der hænger hun! Hun græder, tykkes mig.
Ha, Thyra Danebod! hvi græder du?
Men det er Glædestaarer; hendes Søn
Har bragt det vidt, han sidder med en Krone
Paa Issen, med et Scepter i sin Haand,
Med gyldenbræmmet Purpurpel om Skuldren.
Maa hun da ikke fryde sig? Thi hvad
Er større Glæde for en Moder, end
At see sit Barn vel artet? — Gamle Taabe!

Hvad er dog det for Sværmeri, du drømmer? —
 Den Hane skal i Morgen slagtes; thi
 Den skriger mig for stærkt i Ørerne,
 Og Hunden tuder Grovt til Hanens Fiint,
 Mens Uglen kroer sig af sin Fisteltrille.
 Et herligt Spil, heel lystigt, kongeligt!
 Hvo ei ved slig Musik fik Lyst til Drik,
 Var ikke Miøden værd. God Taar derude!

Han drikker, og lægger Hornet fra sig.

Besynderligt med de Umælende!
 Om Dagen tie de, og laer os tale;
 Om Natten sladdre de, naar vi er tause,
 Og kræver os med deres Hyl til Regnskab.
 Alt præker, disse Mure, Thyras Billed.
 See, hvor hun stirrer straffende herved!
 Som om jeg ikke vidste, dine Øine
 Var brustne længst. — Det er en hæsli Vane,
 At Skilderierne ved Nattetide
 Bestandig stirre Folk i Øinene.
 Hvorhen jeg gaaer, forfølger hendes Blik mig.
 Utaaleligt! Det er en Hexekunst.
 Jeg vil forbyde alle Malere
 At nærme sig mit Rige.

Gaaer hen for Billedet.

Nu? hvad vilst du?

Har du paa Bugen vendt dig i din Grav,
 Fordi din Godhed, din Formaning ei
 Har frugtet paa mig? Vilst du end bestandig
 Mig revse med din Tale, som en Pebling?
 Ha, jeg er voxet længst fra Riset, jeg!

Jeg er en Mand paa fiirsindstyve Aar;
Kan selv mig raade.

Han sætter sig.

Hvor dog Skofte bliver!

Det maa dog være giort nu alt. Saa kom!
Da skalst du see mig i min Kroningsdragt.
Ei blot for Drengens, for min egen Skyld
Har jeg iført mig denne Dragt; den gjør
Mig tryk i Natten. Nattens Rædsler tør
Ei nærme sig den Salvede.

Seer stivt paa Billedet.

Den Stirren

Skal jeg dog vænne snart dig af med.

Han gaaer hen, og vender Billedet om paa Væggen.

Saa!

Nu kanst du see i Væggen, ei paa mig. —
Den Salvede! Ha, trued hendes Blik ei
Ved dette Ord, som om hun vilde sagt . . .
Nok — død er død — og Knud Dan-Ast er længst
Begravet. Var han god, saa er han salig.
Hvad der gik for imellem ham og mig,
Det kommer Ingen ved. Nu sover han i
Tinkisten. Harald er den Salvede.
At Salven brændte ham som Ild paa Issen,
At Haarene faldt af derved, det er
En Hemmelighed, som kun Harald veed,
Og som han tager med sig i sin Grav.
Hvis han er Drot, har han betalt sin Krone,
Ei faaet den for Intet; han har købt den
Med sin Samvittighed, og det er meer,
End dette gule Stykke Malm er værd. —

I Dit blege Gienfærd skrækker mig ei, Knud!
 I Det er Indbildning kun, at hist jeg seer det
 I I Hallen rynke sine hvide Bryn,
 O Og pege med sin Finger paa sit Saar;
 I Kun Overtro! der gives ingen Gienfærd. —
 I Natten er raa, den tærer kold, som Søen;
 I Da maa man drikke muntert og forjage
 2 Sin Hovedsvimmel. — Ha, der kommer han!
 I Der kommer Skofte med sin røde Daggert.
 I Den svæver op, den skiulte Dør. Saa ryst
 I Dog ikke saa! nu er det jo forbi.
 I Døren aabner sig, og PALNATOKE staaer i fuld Rustning med op-
 spændt Bue, og sigter paa Harald.

HARALD.

I Hielp, Himmel! det er Palnatokes Aand!

Han styrter til Jorden.

PALNATOKE.

1 Nu er din Time, Harald Gormsøn! kommen; dø!

HARALD.

O, lad mig ei som Synder døe! O, Skygge! spar!

PALNATOKE.

A At synde meer forhindre dig vil Skuldas Bud.

HARALD.

U Jeg synger Siælemesser dig ved Graven; spar!

PALNATOKE.

O Opdaget blev dit Nidingsværk; mit Liv er frelst.

HARALD.

2 Spar, spar! Jeg deler villig Riget strax med Svend.

PALNATOKE.

I For sildig! Eden binder mig, du maa herfra.

HARALD.

Bi til i Morgen, lad os stride da som Mænd!

PALNATOKE.

Du est en Niding, tør i ærlig Kamp ei gaae.

HARALD

drager sit Sværd.

Saa dræb med Sværdet, negt mig ei mit Livs Forsvar!

PALNATOKE.

Spilfægten var kun mellem dig og mig en Kamp!

HARALD.

Her knæler jeg i Støvet for dig; skaan mit Liv!

PALNATOKE.

Vee den, som Livet foretrækker Ærens Lov!

HARALD

reiser sig fortvivlet, og griber sit Scepter.

Jeg er din Konning: lyd mit Scepter, fly min Hal!

PALNATOKE.

Tilranet har du Sceptret dig ved Brodermord.

HARALD.

Ha, Morderengel! ær min Krone, mig i den!

PALNATOKE.

Vanæret har du Danmarks Krone; tag din Straf!

Han skyder ham Pilen i Brystet, og gaaer.

HARALD

styrter.

O, han har dræbt mig! Milde Himmel, Miskundhed!

Hielp, hielp! I Danske, kommer, stiller Kongens Blod!

Dybt brænder Pilens Odd mit Bryst. Jeg brænder alt.

Han vælter sig mod sin Moders Billed.

O, bed til Himlen, Moder! for din Søn; du varst
Jo god og dydig. Styrk mig, hulde Moderblik!

Fortvivlet.

O, Himmel! Ryggen har hun vendt sin Søn. —

Nei! nei!

Selv har jeg vendt min Moder fra mig. Ingen Trøst
I Døden! ingen Trøst i Døden! intet Haab!

Hevn! Hevn! I sorte Magter! Hevn paa den, som lod
I Synden døe den sølvgraa Gubbe; blodig Hevn!

Han dør.

FEMTE ACT.

KONGENS HAL.

KONG SVEND. THORVALD. FIØLNIR. FØLGE.

SVEND.

Her blev min Fader myrdet, Gubbe? her?

FIØLNIR.

Her. Hist i Sovekamret — slumrer han.

Han aabner Døren. Svend gjør en Bevægelse til at gaae hurtig ind, men standser, og følger derpaa langsomt med Fiølnir.

THORVALD.

Kongen er dybt bevæget.

EN KÆMPE.

Gamle Fiølnir

Har taget Svededugen af den Døde.

Svend kysser knælende sin Faders Haand.

SVEND

kommer tilbage med Hænderne for Øinene; han staaer længe taus i den inderligste Bedrøvelse, endelig bryder han ud:

Han var min Fader! Ak, hvad er min Seir?

Her staaer jeg nu! en kronet Betler! Hvad

En pialtet Træl, der skraber Gryden hist
 I Stegerset, besidder, blev mig negtet;
 Thi jeg har ingen Fader. Han er dræbt,
 Og da han leved, var han død for mig.

Han stirrer ind paa Liget.

Hvi vilde du, som varst saa herskesyg,
 Ei være Hersker over Sønnens Hierte?
 Hvi skulde Døden aabne dig en Barm,
 Hvis Kiærlighed i Livet du forskiødst?
 Hvi skulde allerførst mig Mordet lære:
 Du varst min Fader? Men med røde Runer
 Har Morderpilen gravet i mit Hierte:
 Du varst min Fader! og saa vist jeg haaber
 At nyde hisset Odins stolte Glæder,
 Saa vist jeg hevne skal din Død, hvis Surtur
 Ei skiuler Ophavsmanden med sit Mulm.
 Det sværger jeg dig høit. Ja, du skalst hevnes

FIØLNIR.

O, at min gamle Herre havde hørt
 Sligt Udbrud af sin Søns Hengivenhed!
 Ha, skal da Misforstaaelser og Ondskab
 Adskille stedse selv de bedste Hierter?
 Ja, jeg er vis derpaa, I havde fundet
 En Fader i ham, hvis han havde kiendt jer.
 Men Vee den, som Forargelsen kom fra!

SVEND.

Siig, Gubbe! har du Ingen mistænkt? Ingen?

FIØLNIR.

Mistanken ene fælder ingen Mand.

Dog, Herre! jo; ei blot Mistanken har jeg,
Men meer: Sandsynlighed, og maaskee — Vished.

SVEND.

Vished?

FIØLNIR.

Lad eders Følge træde bort,
Saa vil jeg tale.

SVEND

byder Drabanterne ved et Vink at forføie sig bort; til Thorvald,
som ligeledes vil gaae, siger han:

Bliv, min Ven! for dig
Har Kongen intet Hemmeligt. Tal, Gubbe!

FIØLNIR.

Her fandt jeg Kongen i sit Blod i Morges.
Den finske Træl var borte. Alle troe nu,
At han er Morderen; men hvo, som kiender
Hans forhen viste Troskab, maa forkaste
Sligt, som den plat urimeligste Gisning.
Hvorledes dette Mord er skeet, det skiules
I Nattens Mulm; men Herre! Gierningsmanden —
Ham har alt Hevnens vrede Norne røbet.

SVEND.

Hvorledes? tal! hvem har du mistænkt? tal!

FIØLNIR

tager en Piil frem af sin Barm.

Med denne Piil er eders Fader dræbt;
Selv har jeg draget den af Kongens Hierte.

SVEND.

O, Himmel! den er blodig end.

FIØLNIR.

Som Blodet

Beviser Mordet, saa beviser Pilen
Tillige Gierningsmanden. Kiender du
Den ei, min Herre?

SVEND.

Nei! — Jo! — Nei! — I Guder,
Hvad Gisning isner mig!

FIØLNIR.

Sikkert den rette.

Siig, Herre! kiender I ei denne Piil?
Hvo skyder med saa tunge, store Pile?

SVEND.

Thorvald!

THORVALD.

Min Konge!

SVEND.

Nærm dig! Kiender du
Den Piil? Tal! tal!

THORVALD

betrakter den, studser et Øieblik, men giver den derpaa rolig tilbage.

Ja, Svend! jeg kiender den.

Den har en Stimand stiaalet ud i Nat
Af Palnatokes Kogger.

SVEND

omfavner ham.

O, min Ven!

Dig skienkte Himlen mig, en evig Frelser.
Som før mit Liv, saa har du reddet nu
Mit Haab, dræbt min Fortvivlelse; du har
Blot ved et Ord mig anden Gang befriet
Fra Lænkerne. Ja, Thorvald! du har brudt
Uværdig Mistvivls Slavelænke.

FIØLNIR.

Stille!

Lad først mig lukke Døren for den Døde;
Slig Tale kunde reise ham i Kisten.

SVEND.

Hvad siger du?

FIØLNIR.

Jeg siger, Ungdom er
Et Hav, hvis hele Brusen avler — Skum.

SVEND.

Ha! du bebreider mig?

FIØLNIR.

Jeg troede nys,
At see en Vøggur, snild betænkt paa Hevn,
En Amleth, grublende paa rædsom Straf
For Fademordet; og nu har et Vindstød
Fra Island kølet pludselig din Lue,
Og gjort dig fra en Løve til et Lam.

SVEND.

Slig Skingrund kan ei fælde Palnatoke.

FIØLNIR.

Det var fra Arildstid et stærkt Beviis,
At finde kiendt Mands Vaaben hos den Dræbte.
Han er min Brodersøn; var han uskyldig,
Da maatte Blodets Stemme kalde mig
Til hans Forsvarer, ei hans Avindsmand.
Men Pligt og Tro staaer over Slægtskabsbaand;
Her har han myrdet lumskelig min Konge,
Og fra med Iver at bevise Mordet
Skal Intet bringe mig.

SVEND.

Opdag det først!

I Aften holder jeg min Faders Gravøl.
 Til dette Gilde kommer alle Kæmper,
 Og Palnatoke med; er Tallet fuldt,
 Da vil jeg lade Pilen gaae omkring
 Fra Mand til Mand, og Palnatoke maatte
 Paa een Gang have skiftet reent Natur,
 I Fald han skulde negte sin Bedrift.

FIØLNIR.

Det troer jeg selv; hans Dristighed og Stolthed
 Er tøileløs. Men, ædle Herre Konge!
 Han kommer ei. Han gaaer i Nat til Jomsborg.

SVEND.

Hvordan?

FIØLNIR

henter et Skiold.

Læs disse Runer, høie Konge!
 Dem skrev han paa Heroldens Skiold til Svar.

SVEND

læser:

»At Sønnen ære vil sin Faders Minde,
 Bør ei bebreides; at jeg ei kan hædre
 Min Avindsmand, at Palnatoke slet
 Forstaaer at hykle Følelser, det veedst du;
 Desaaarsag bliver jeg fra dette Gravøl.
 Ei heller har jeg Lyst at lade Rygtet,
 Der gaaer, i Aften komme til Forklaring.
 Drik efter Landets Sæd din Faders Minni,
 Bliv værdig til den Throne, du bestegst,
 Og tro med Styrke paa min Ærlighed,
 Indtil jeg faaer beviist dig den! Farvel!«

FIØLNIR.

Nu? er endnu min Gisning Luft?

SVEND.

Ved Odin,

Nei! Han maa komme her i Aften, Fiølnir!

FIØLNIR.

Det vil han, hvis du billiger mit Forslag.

SVEND.

Tal!

FIØLNIR.

Skriv paa Skioldet: han maa komme. Skriv:
At Fiendskab jo bør være glemt med Døden,
Og at den første Danekæmper ei
Maa mangle ved dit første Giestebud.
Skriv: over dig har Rygtet ingen Magt;
Og at der Intet ymtes skal om Rygtet
Den hele Aften. Lov ham det, min Herre!
Og du skalst see, han kommer.

SVEND.

Vel, det skee!

THORVALD.

Hvorledes? Svend, min Ven! du vilst bedrage,
Vilst overvælde lumsk din Fosterfader?

SVEND.

Hvis han har overvældet lumskelig
Min egen Fader, er min Hevn for stor?

THORVALD.

Betænk dig vel, Kong Svend! Der gives ofte
Omstændigheder og Forviklinger
I Livet, som man aner ei. Det kunde

V Vel hænde sig, at Palnatoke havde
 Q Dræbt Harald, og var endnu brødeløs.

SVEND.

O Og har han dræbt ham, nu, ved Danmarks Rige!
 Q Da skal han bøde for det. Du forsvarer
 A At dræbe værgeløse Gubber, troer jeg,
 V Ved Midnat?

THORVALD.

Jeg forsvarer Intet, Svend!

I Jeg beder dig kun, at du ei skalst glemme
 I Besindigheden, og den Tillid, som
 I Du est den ædle Palnatoke skyldig.
 I Hvo stod i Dag paa Thinget mandelig,
 O Og talte diærvt og kæmpende din Sag?
 I Hvo var den første Aarsag, at du valgtes
 A Af Christne, som af Hedninger til Konge?

FIØLNIR.

I Det være kan et Skalkeskiul, som mere.
 I Mig farlig var den Mand, hvis jeg var Fyrste,
 ? Som stifter Stater i min Stat, som veed
 ? At styre Folket, og som straffer Konger
 [Paa egen Haand med Døden.

SVEND.

Han har Ret.

FIØLNIR

aabner Sovekammerdøren.

Der svømmer eders Fader i sit Blod.

I svor ved Odin —

SVEND.

Kom! jeg skriver Brevet.

Han gaaer hurtig bort med Fiølnir.

THORVALD

ene, efter et Øiebliks Taushed.

Det havde jeg ei troet om Svend, min Ven.
Med dette Brev fraskriver du dig, Konge!
En vældig Kæmperarm, et trofast Hierte.
Thor bedre dig! Mig seer du aldrig mere.

Han gaaer.

PALNATOKES HUUS.

PALNATOKE. EN SKARE DANSKE.

FORMANDEN.

Ja, Herre! Siællands sydre Deel og Fyen
Har eder valgt. Vi frygter Othos Magt,
Vi mene, til at styre Rigets Ror
I denne Storm, dertil behøves Mænd,
Ei Ungersvende; og da eders Slægt
Er kongelig, som Svends, saa byde vi
Den ædle Palnatoke Danmarks Krone.

PALNATOKE.

Har I og eders Venner Tillid til mig?

FORMANDEN.

Det troe vi at bevise med vort Tilbud.

PALNATOKE.

Hvis saa er, da er Sagen hurtig afgjort.
Gaaer hiem og siger dem, som eder sendte:
Min Mening var, da jeg opdrog Kong Svend,
At danne ham til Drot, hvortil han fødtes.
Siig eders Venner, som har Tillid til mig:
Jeg troer at have opnaaet, hvad jeg stræbte,
Og at jeg har det bedste Haab om Svend.

F Fremdeles siger: Svend har ingen Ven
 M Meer trofast i sit Land, end Palnatoke;
 F Forkynder dem: den Mand, som jeg skal agte,
 M Maa være Kongen tro; og siger dem
 T Til Slutning: at det Spyd, som vilde støde
 F Fra Thronen Svend, først maatte bore sig
 E En blodig Vei igiennem dette Hierte!
 H Har I forstaaet min Mening?

FORMANDEN.

Ganske vel.

PALNATOKE.

S Saa gaaer med Fred, og glemmer ei herefter,
 A At rolig Troskab og Hengivenhed
 E Er Undersaattens første Pligt! Farvel!

De Afsendte forføie sig bort.

ARNODDUR

træder ind med et Skiold, som han rækker PALNATOKE.

I Dankongen sender dig et Skiold med Runer.

PALNATOKE

M læser det, og siger derpaa, efter at have betænkt sig et Øieblik,
 i det han giver ham det tilbage:

V Vel! Hils din Herre, siig ham: jeg skal komme.

Svenden gaaer.

THORVALD,

som har mødt Svenden i Døren, følger ham betænkelig med
 Øinene, og siger derpaa til Palnatoke:

L Jarl! togst du mod Indbydelsen?

PALNATOKE.

Ja, Thorvald!

THORVALD.

I Det havde jeg ei troet. Jeg var hos Svend,
 I Da du afslogst det første Gang, og kom nu
 A At sige dig Farvel.

PALNATOKE.

Ærlige Thorvald!

Vi vil ei tage Afsked. Afsked tyder
 Paa lang Fraværelse, og din Erindring
 Skal aldrig være skilt fra mig. Vi sees
 Desuden, haaber jeg, vel snart igien.

THORVALD.

Det kommer an paa Guderne; jeg tvivler.

PALNATOKE.

Du tvivler?

THORVALD.

Gode Jarl! du gaaer til Jomsborg,
 Og jeg indskiber mig i Nat til Island;
 Den vaade Ægir skiller vidt os ad,
 Og om jeg tiere seer de danske Kyster. —
 Maa Nornen vide.

PALNATOKE.

Du forlader Svend?

THORVALD.

Jeg staaer forladt af ham, og skynder mig
 Fra disse skumle, kongelige Sale,
 Hvor Listen yngler lumsk i hver en Krog,
 Tilbage til min tarvelige Hytte.

PALNATOKE.

Hvordan skal jeg forstaae din Tale, Ven!
 Du est bedrøvet.

THORVALD.

Ja, ved Asa-Baldur!

Ret inderlig bedrøvet.

PALNATOKE.

Ven! hvorfor?

THORVALD.

Jeg smigrer mig dermed, jeg troer, min Herre!
At du bærer med dit Venskab mig.
Beständig har du viist mig ærlig Yndest,
Ja selv Tilbøilighed, endskiøndt du est
En vældig Helt, og jeg en ringe Mand.

PALNATOKE.

Hvorledes kan en Thorvald tale saa?

THORVALD.

Maa jeg udbede mig en Godhed af dig
I Afskedstimens sidste Øieblik?

PALNATOKE.

Alt, hvad du vilst.

THORVALD.

Vil Palnatoke skienke
Da Thorvald sin Fortrolighed?

PALNATOKE.

Den værd. Du est

THORVALD.

Saa siig oprigtig, gode Jarl!
Hvorfor afslogst du Kongens første Tilbud,
Og togst imod det andet? .

PALNATOKE

betragter ham et Øieblik stivt.

Du har hørt

Et Rygte, Thorvald! Troer du dette Rygte?

THORVALD.

En ærlig Mand troer ei paa Sqvalder.

PALNATOKE.

Troer

Vel Thorvald mig i Stand til denne Daad,
Som Rygtet mig beskylder for?

THORVALD.

Hvorfor ei?

Hvo forudseer vel alle Livets Forhold?

PALNATOKE.

Troer Thorvald mig i Stand til Nidingsværk?

THORVALD.

Ved alle Valhals gode Guder: nei!

PALNATOKE

griber hans Haand.

Ærlige Ven! ja, jeg har dræbt Kong Harald
I Natten med min Piil.

THORVALD.

Det sagde mig

Dit Øie strax.

PALNATOKE.

Jeg sad i Hallen her,
Var slumret ind, blev vækket af en Træl,
Som Harald havde sendt at myrde mig.
Det var hans tredie Anslag mod mit Liv.
Et Menneske er kun et Menneske,
Og selv den bedste Helt er intet meer.
Mit Hierte svulmed vredt; jeg greb min Bue,
Og fulgte Morderen den skiulte Vei.
Der stod den gamle Synder. Tusind Gange
Han havde været Døden værd. Jeg saae
I Nattens Baggrund Danmark græde Blod
For denne Nidings Skyld. Da forekom
Hans Død mig uopsættelig nødvendig —
Og Pilen fløi fra Buen i hans Bryst.

THORVALD.

Han vilde atter skille dig ved Livet?

PALNATOKE.

Ja, ved sin Skosvend, ved den finske Træl.

THORVALD.

Harald er falden paa sin egen Gierning.

PALNATOKE.

Ved Nornernes Retfærdighed, det er han.

Men — fromme Thorvald! da vi er alene,

Og da du ønsker min Fortrolighed;

Eet — ængster mig just ei, men gjør mig dog

Urolig i mit Hierte.

THORVALD.

Hvilket, Herre?

PALNATOKE.

Den gamle Synder raabte i sin Dødsstund

Paa Tvekamp, fordrede sit Livs Forsvar.

Jeg negted ham den sidste Tilflugt, Thorvald!

THORVALD

tier.

PALNATOKE.

Det var ei Grusomhed. Jeg indsaae klart,

Hvor lidet Kampen vilde nytte ham.

Den kunde vorden en Udsmykning høit

For min Bedrift, ei nogen Hielp for ham;

Og jeg forsmaaede denne Pyntekaabe.

THORVALD.

Hvad du har gjort, kan ingen Mand fordømme.

Den bedste Helt er kun et Menneske;

Det har du til dit eget Forsvar sagt.

Og Nidingsværk kan fylde selv med Galde

Et Duehierte, meer et Løvebryst.

PALNATOKE

griber pludselig hans Haand, og fører ham til en Side.
 Og skulde du nu troe, min vakkre Thorvald!
 Med Alt, hvad her du siger til min Trøst,
 Med Alt, hvad jeg mig selv bestandig siger —
 Saa staaer den røde Skygge for mit Blik,
 I Purpurkaaben, med den gyldne Krone,
 I hver en Krog — og truer med sit Spiir.

THORVALD.

I Broder-Purpurblod var Kaaben farvet,
 Og Spiiret vristet af den Dræbtes Haand.
 For øm er din Samvittighed, min Herre!

PALNATOKE.

Min Ære var tilforn et speilglat Skiold
 Af slebent Staal; hvor Solens Straale faldt,
 Der blinkte den med dobbelt Glands tilbage.
 Nu staaer en Plet af blodig Rust paa Skioldet.
 Jeg gnider den ved Dag, ved Nat — og kan
 Ei faae den ud.

THORVALD.

Hugprude Palnatoke!

Naar hørte jeg dig tale saa?

PALNATOKE

med stigende Varme.

Ved Thor!

Jeg gav mit Blod, i Fald jeg kunde vaske
 Rustpletten ud dermed.

THORVALD.

Fat dig, min Herre!

PALNATOKE.

Der gaaer en grusom Frister giennem Livet,

Den stygge Vagnhoft med det krumme Sværd.
 Han lokker os, Een meer, en Anden mindre;
 Han har sin Fryd af at forvikle Hiertet
 I sine Garn. Maaskee det er en Prøve,
 Hvorved de høie Guder vil erfare
 Det sande Sindelag. Den, som de gav
 En sielden Evne, af en Saadan fordre
 De og en sielden Kraft, en sielden Dyd;
 Og finde de i Haabet sig bedragne —
 Da sende de Blodnornen med sit Spyd.

THORVALD.

Ved Odin! Harald har fortient sin Død.

PALNATOKE.

Hvi drev min egen Sag mig til hans Drab?

THORVALD.

En menneskelig Drift, ved alle Guder!

PALNATOKE.

Nok, Thorvald! Jeg har aabnet dig mit Hierte;
 Hvad du har hørt, faaer Ingen meer at høre.

THORVALD.

Din Tillid og Fortrolighed fortienner
 Den inderligste Giengield: Palnatoke!
 Gaa ei herfra i Dag til Kongens Gravøl.

PALNATOKE.

Og derhen maa jeg, derhen skal jeg just.

THORVALD.

Gaa ei herfra i Dag til Kongens Gravøl!
 Hvad vilst du der? Du har jo selv dog sagt:
 Det er et Minde, som du ei kan hædre.

PALNATOKE.

Jeg gaaer ei did for Haralds Skyld, for Svends;

Han ønsker mit Farvel, før jeg gaaer bort,
Vil takke mig personlig for min Iver
Ved Kongevalget.

•
THORVALD.

Palnatoke, bliv!

Svend har besluttet at besnære dig;
Det er den sande Aarsag, hvi jeg kom.
Fortumlet ved det pludselige Skifte,
Ved Kongevalget, ved sin Faders Død,
Bevæget ved at see hans Liig, ophidset
Af Fiølnirs Had, har nu den svage Yngling
Forglemmt sin Pligt, og hvad han skylder dig.

PALNATOKE.

Det veed du vist?

THORVALD.

Saa vist, at jeg bestiger
Endnu i Nat mit Skib, og gaaer til Island.

PALNATOKE.

Bliv her, og følg med mig til Haralds Gravøl!
Did gaaer jeg hen uagtet alle Farer.
Hvad du har sagt, har jeg formodet alt.

THORVALD.

Og dog? dog vilst du gaae?

PALNATOKE.

Jeg maa derhen.

Ei min Samvittighed beklemmer mig,
Men dette Mummeskiul. Saalænge jeg
Har levet, var jeg min Bedrift bekiendt.
Jeg vil ei flygte, som en Rømningsmand,
Men ærlig tage Afsked med Kong Svend.
Vil han Forklaring, nu! da skal han faae den,

Og jeg vil see den Kæmpe, der tør vove
At lægge fiendtlig Haand paa Palnatoke.

THORVALD.

Tag i det mindste dine Venner med dig!

PALNATOKE.

Nei. Denne Sag vedkommer ene mig;
Hvad enkelt Mand har gjort, maa enkelt Mand
Forsvare.

THORVALD.

Ædle Jarl! jeg kan ei dølge
Dig her min Frygt.

PALNATOKE

venlig.

Hvad frygter Thorvald for?

Mit Liv? Det skal jeg jo dog eengang miste.
Min Ro? Den vinder ved det raske Skridt. —
See, Thorvald! jeg vil tilstaae dig det reent ud:
Jeg havde mig en Drøm i Morgenstunden;
Mig tyktes, at der kom en Mand, og sagde:
»Endnu i Nat skal denne Regning slettes
Imellem dig og Svend. Endnu i Nat skal
Dit Hierte vorde roligt.« Om han meente
Nu Livets eller Dødens Ro — det veed
Jeg ikke; det vil vi forsøge. Hvis
Jeg falder — vel! da var det Nornens Vink.
Gaaer jeg derfra — da skal den røde Skygge
I Mørket tabe sig med denne Nat,
Og Dagen atter stedse see mig freidig. —
Saa følg mig nu! Jeg gaaer til Haralds Gravøl.

Han gaaer.

THORVALD.

O, ædle Helt! du gaaer kun til dit eget.

Men jeg vil redde dig — ja! jeg vil ile
 Til Stranden ned, vil aabenbare Bue
 Forræderiet; han skal komme med
 Sit Mandskab dig til Hielp. — Jeg gaaer herfra;
 Thi falder Palnatoke, falder Svend,
 Er lige stor min Sorg og Danmarks Tab.
 Farvel, du skønne danske Strand! hvi tvinger
 En grusom, en fortørnet Norne mig
 At flygte bort paa Nattens sorte Vove
 Til Heklas Snee fra dine Bøgeskove? Han iler bort.

KONGENS HAL.

Salen er i Baggrunden behængt med sorte Tæpper og den Afdødes Vaaben. Et Bord i Midten, hvorpaa staaer et gyldent Træbilled af Freiars hellige Galt. Bænke til begge Sider. I det Scenen forandres, begynder en dæmpet Sørgemusik, under hvilken KÆMPERNE vaabenklædte komme parvis ind, og sætte sig omkring Bordet. I Baggrunden staae Trællene ved Skienkebordet med store Mjødkruse. Naar Alle ere komne, træder Kong SVEND ind med FIØLNIR.

SVEND

afsides til Fiølnir.

Tallet er fuldt, kun Hovedmanden mangler.
 I Fald han kommer ei?

FIØLNIR.

Han kommer vist.

Kun frygter jeg hans Følge.

SVEND.

Stille, Fiølnir!

Ved Asa-Thor, der er han! uden Følge
 Og uden Rustning, blot med Sværd og Skiold.

FIØLNIR.

Den vrede Norne leder selv hans Fied.

Musiken begynder igien. Svend sætter sig i Høisædet, PALNATOKE ved Bordenden. Under Musiken gaae Trællene omkring, og helde Mjød i Kæmpernes Horn.

SVEND

reiser sig i Høisædet med et sort Oxehorn, beslaaet med Sølvringe.

ARNODDUR

raaber:

I ædle Kæmper! Konning Svend, vor Herre,

Alt for bedrøvet til at tale selv,

Forkynder eder lydt ved sin Herold,

At han vil drikke nu af Sorgens Horn

Sin Faders, Konning Harald Gormsøns Minni.

Musiken begynder igien; alle Kæmperne reise sig, og drikke med
Svend, hvorpaa deres Horn atter fyldes.

SVEND

reiser sig atter, med et dobbelt saa stort Drikkehorn af røden
Guld; hvorpaa

ARNODDUR

raaber:

I drabelige Kæmper, fromme Hirdmænd!

Nu blotter eders Hoveder fra Hielmen;

Thi dette Bæger er det hellige Horn

For Asa-Bragi, det er Løftets Bæger.

Kæmperne blotte deres Hoveder, uden at reise sig, og sætte Hiel-
mene med et raslende Samslag for sig paa Bordet.

FIØLNIR

staaer op, og raaber:

Jeg, den Afdødes Staller, Mærkisman

Og Ven, adspørger dig, Svend Haraldsøn!

Hvad Løfte gjør du her paa Freiars Galt,

Ved Bragis Bæger, for din Faders Minni?

SVEND

strækker Hornet i den høire Haand høit mod Himlen, den venstre
lægger han paa Galtens Hoved, og siger derpaa:

Paa Freiars Galt, ved Asa-Bragis Bæger,

Gjør jeg det Løfte, Svend, de Danskes Konge,

At jeg vil hevne strengt min Faders Drab.

Hver Draabe vorde Gift, saafremt jeg sviger!

Han tømmer Hornet.

FIØLNIR.

Et ærligt Løfte! Guderne har hørt det.

I Kæmper! drikker til Bekræftelse.

Kæmperne reise sig, og drikke; derpaa sætte de sig igien, og bedække sig med deres Hielme. Der stødes i Lurer.

ARNODDUR

træder frem med Sværd og Skiold, slaaer tre Gange paa Skioldet.
og raaber:

Høit efter gammel Skik adspørger Kongen,

Om Ingen har Beviis mod Morderen.

Hvo noget har, han træde frem som Vidne!

FIØLNIR

reiser sig, og tager Pilen frem.

Jeg, Fiølnir, har Beviis mod Morderen.

Med denne Piil er Harald Gormsøn dræbt;

Selv har jeg draget den af Kongens Hierte.

SVEND

til Arnoddur.

Tag denne Piil, bring den om Bordet, spørg,

Om Nogen kiender den, og veed dens Eier!

ARNODDUR

gaaer med Pilen i den ene og en stor Voxkerte i den anden Haand
Bordet om fra Mand til Mand, og spørger den første:

Dankæmpe! kiendes du ved Pilen?

KÆMPEN.

Nei.

Derpaa siger han til Enhver Du? og faaer Nei til Svar, indtil
han kommer til Palnatoke, som svarer Ja.

SVEND

reiser sig opbragt.

Hvordan? du kiender den?

PALNATOKE

rolig.

Hvi skulde jeg

Ei kiendes ved min egen Piil?

SVEND.

Hvor skiltes

Du ved den sidst?

PALNATOKE.

I Fald du endelig

Vilst vide det, min Fostersøn! da skiltes

Jeg ved den sidst paa Buestrængen, dengang

Jeg skød din Fader tværs igiennem Hiertet.

SVEND.

Staaer op nu, alle Mand! og griber ham;

Thi nu er Huldskab, nu er Venskab brudt.

FIØLNIR.

Op, griber ham! Jeg være skal den Første.

PALNATOKE

drager sit Sværd, og støder ham ned.

Du være skalst den Første, gamle Niding!

Der styrter ned til Hel; og saa skal Hver,

Der vover sig et Skridt mig nærmere.

Han slaaer Sværdshialtet imod Bordet, saa det runger i Salen.

Rolig i Hallen her! Ved Asa-Thor!

Den mindste Mine til at røre mig

Vil koste eders Hierteblod.

Til Svend.

Grønskolding!

Du vilst forgribe paa en mandig Helt dig?

Hvo lærte dig, hvo lærte eder alle,

Duunglatte Ynglinger! at bruge Sværdet?

Hvo førte eder seierrigt mod Fienden?

Hvo tugted eder op til Danekæmper?

Jeg, Palnatoke. Og nu kan I troe,

At eders Fader, Lærer er en Niding?

Nu kan I troe, at Palnatoke har

Vanhædret sit berømmelige Navn?

Ved Danmarks Ære! Valhals Guder rødme,
 Og skamme sig ved eders Trællesind.
 Alle Kæmperne stikke skamfulde deres Sværd i Skederne, og sætte
 sig tause ned igjen.

PALNATOKE

til Svend.

Jeg kunde gaae, behøved ei at gjøre
 Dig Regnskab for min Daad; men jeg er kommen
 At tage Afsked, som en ærlig Mand.
 Din Fader har jeg dræbt, fordi han var
 En Synder, Døden værdig, Landets Fiende;
 Meer vil jeg ikke sige til mit Forsvar.
 Den gamle Niding tvang mig til sit Drab.
 Farvel! Jeg gaaer herfra til Usedom.
 Hvis du vilst hevne dig, velan, da træf mig
 I Østersøen med din Flaade; men
 Vanær dig ei, og mød ei den med Lumskhed,
 Der meer din Fader var, end den, du hevner.
 Jeg gaaer herfra saa rolig, som jeg kom.
 Hvo vover sig til at forfølge mig?
 Hvis jeg har overilet mig og feilet —
 Det er en Sag, som Guderne maae dømme,
 Ei Mennesket. I kan ei fælde mig! Han gaaer.

SVEND.

O, han er stor! Jeg har fornærmet ham.
 Hvo handler saa? hvo viser slig en Kraft?
 Naar kun han taler, maa han troes, beundres.
 Ja! jeg vil møde dig i Østersøen,
 Og bøde for mit overiilte Løfte.

Til sine Kæmper.

Gaaer bort med dette Liig! Han faldt retfærdigt,
 Thi han har egget mig mod min Velgiører.

Kæmperne gaae bort med Fiølnirs Liig. Svend staaer alene, og støtter sig til sit Sværd, hensiunken i Bedrøvelse; pludselig hører man Sværdeklirren og Kamp bag Skuepladsen.

BUE

styrter ind med EN FLOK JOMSBORGERE, bleg i Ansigtet med funk-
lende Øine; han har Bersærkegang, løber rasende mod Svend med
opløftet Sværd, og raaber:

Du, du har dræbt ham, Niding! du skalst døe.

SVEND

sætter sig til Modvæрге.

Fat dig! Din Herre gik herfra med Fred.

BUE.

Til Gravens Fred; men du skalst bøde for det.

De kæmpe.

SVEND

raaber:

Det var ei Palnatokes Liig, men Fiølnirs!

BUE.

Til Hel, til Hel, du Niding! styrt til Hel!

Svend snubler, og synker i Knæerne. Bue sætter ham Sværdet
for Brystet. I det samme styrter

PALNATOKE

ind, griber Bue i Halskraven, kaster ham tilside, og raaber opbragt:

Afsindige Forræder! vilst du myrde

Din Konge? Raser du? Siig, vilst du være

En Kongemorder?

BUE

ude af sig selv.

Kongemorder? ha!

Er dette Takken for min Troskab til dig?

En Kongemorder? Du est Kongemorder,

Og ikke jeg. Der — der har du din Straf!

Han render Palnatoke sit Sværd igiennem Livet.

PALNATOKE

falder.

O, hellige Guder! Mægtige Forsete!

Bue klemmes mellem Skiolde. Palnatoke bringes i en Stol.

SIGVALD

til Jomsborgerne.

Lad først ham komme til Besindigheden!

Bevidst først skal han bøde for sit Mord.

PALNATOKE

raaber med sine sidste Kræfter:

Jeg byder eder, Jomsborgs Helte! hører

Mit sidste Bud: Bue skal nyde Livet.

BUE

kommer til sig selv igien, han drager et dybt Suk, stirrer paa
Palnatoke, og siger:

Hvad har jeg gjort!

PALNATOKE

venlig og mat.

Bue har Intet gjort,

Du varst et Værktøi kun i Skiebnens Haand.

BUE

sætter sig Sværdet for Brystet.

Jeg følger med!

PALNATOKE.

Hvis jeg skål døe med Ro,

Da maa du sværge mig, at du vilst leve.

BUE

kaster sig paa Knæe, og kysser hans Hænder.

O, Palnatoke! Alle gode Guder!

Dig, som jeg elskte over Alt i Verden!

PALNATOKE

lægger sin Haand paa hans Hoved.

Nornen har ført din Haand, du varst uskyldig. --

Det er forbi. Hør mig, før Døden lukker

De blege Læber: Lev, og smyk dit Norden

Fremdeles med din Heltekraft! — Gaaer, Brødre!

I Ro herfra! Gaaer! Taler ei et Ord!

Henter en Baar af sammenbundne Spyd,

Og bringer mig paa Skibet ud, og fører
 Mit Legeme til Jomsborg! Jorder mig
 Paa Torvet! Sætter ved min Grav en Steen,
 Og sværger der ved Thor, at I vil hævde
 Det gamle Danmarks Hæder og dets Kraft!
 Det var mig ei bestemt at følge med.
 Sigvald er viis, han være eders Høvding
 I Freden; Bue stærk, han føre eder an
 I Krigen.

Bue vil tale, Palnatoke siger:

Stille! stille! Døden kommer.

Hvor er min Palnir?

SIGVALD.

Ak! han gik til Samsø.

PALNATOKE.

Jeg havde gierne seet min Søn end een Gang —
 Siig ham, han hilse skal sin Moder, Broder!
 Gaaer! lad mig døe i Ro! Den, som i Livet
 Har elsket mig, han vandre taus herfra!

Bue gaaer hulkende bort med Hænderne for Øinene. Alle Kæm-
 perne følge ham stumme i den høieste Bedrøvelse. Stilhed.

SVEND

nærmer sig skiælvende, og siger med sagte Røst:

Tilgiv mig, Fosterfader! hvis du lever
 Endnu. Tilgiv den alt for svage Svend!

Han knæler.

PALNATOKE

rækker ham mat sin Haand.

Selv Mænd kan feile, Svend! det har vi seet;
 Hvor meget meer en Yngling! Jeg tilgiver
 Dig Alt, min Søn!

SVEND.

Og ved din hellige Død!

Din Fostersøn skal vorde værd sin Fader.

Mod dine Venner kan jeg ikke stride —
Jomsborg vil tugte mig; men lad den det!
Naar Svend har staaet ud sin Straf, da skal
Han vise sig som Palnatokes Fostre.

PALNATOKE

reiser sig pludselig overende, strækker sine Arme ud, og raaber
glad med høi Røst:

Tak, Bue! Tak! der svandt den røde Skygge —
Du har udvasket Pletten paa mit Skiold.

Han falder tilbage, og dør.

Anmærkninger.

Hakon Jarl, som er digtet i Slutningen af 1805 i Halle, udkom i November 1807 i Nordiske Digte af Adam Oehlenschläger og blev første Gang opført den 30te Januar 1808; sidst opført den 14de November 1870, i alt 76 Gange. Stoffet havde Oehlenschläger allerede 1802 behandlet i Romanen Hakon Jarls Død.

Side 1. Hiin Rige (Islandsk og ældre Dansk), den Mægtige.

Side 2, Lin. 9. Thrøndernes Laugmand, Lovmand blandt Trønderne, Folkene i det trondhjemske (Trøndelagen). Lovmand kaldtes i ældre Tid enhver, der som lovkyndig havde vundet Anseelse og Tillid blandt Folket. Senere blev Stillingen som Lovmand et Embede.

Side 5, Lin. 7-6 f. n. før han fandt en Svend, som jeg. Sprogbrugen vilde vel nu fordre . . . som mig. Sammenlign 1ste Bind, Side 74: for fattig Folk, som vi, og S. 178: Han taler kun med slige Folk, som jeg og flere Steder hos Oehlenschläger. Overhovedet har denne Sprogbrug tidligere været den almindelige

Side 7, Lin. 1-2. baaret under Moderhiertet var ham Skiebnen fiendtlig sindet. Konstruktionen frembyder den samme Ejendommelighed som Linien »Vant til Bedrifter, kieded dig din Ro« (S. 46, L. 13).

Side 8, Lin. 5 f. n. Lunde-Sol; saaledes kaldes Gudrun efter Lunde i Horg Sogn, hvor hendes Fader Berghthor boede.

Side 10, Lin. 5-4 f. n. Ordet tykkes er her paa en noget usædvanlig Maade brugt for synes, lade.

Side 11, Lin. 9. Det veedst du. Oehlenschläger brugte meget Former som du saaest, du blevst, du vilst, du

skalst eller skalt o. s. v. især i sine nordiske Digtninger. Efter 1816 blev han noget mere sparsom med denne Brug.

Side 13, Lin. 6. bugner, bøjer sig. Hvad Digteren her lader Hakon anføre som Vers af Eivind Skaldaspilder, er ikke hentet fra de Rester, Tiden har levnet os af denne Fortidsdigters Poesi.

Side 15, Lin. 5 f. n. Auka-Thor, Age-Thor, som kører med sin Tordenkærre.

Side 16, Lin. 3. plat, ganske.

Side 17, Lin. 7. Folkvangur var Navnet paa Frejas Bolig.

Side 19, Lin. 12. Ved Berglioth menes her maaske Hakons afdøde Hustru, der imidlertid i Virkeligheden hed Thora ligesom hans senere Kæreste, Thora fra Rimol (Rimol var en Gaard i Guldalen). Hakon havde en Datter, som hed Berglioth (se S. 61, L. 5 f. n.).

Side 20, Lin. 10 f. n. halvskiels (forældet), halvvejs.

Side 21, Lin. 7. vexelsidig for gensidig brugtes af Digteren undertiden baade i Vers og i Prosa. J. L. Heiberg skriver det ogsaa i sit Marionettheater, 1814, S. 17.

Side 21, Lin. 11. Danerkongens Broder skulde have heddet Danerkongens Brodersøn, og i L. 15 skulde der for Broderen have staaet Farbroderen, da Guldharald jo var Søn af Kong Haralds Broder, Knud Dana-Ast.

Side 21, Lin. 12 f. n. Halse, Hals.

Side 21, Lin. 6 f. n. fortryde, være ukært (se S. 36, L. 3 og S. 102, L. 6).

Side 22, Lin. 16 f. n. som vidned Vigtighed, poetisk Frihed for som vidned om Vigtighed.

Side 22, Lin. 7 f. n. Moster, en Ø i Syd-Hordeland i Norge.

Side 23, Lin. 12 f. n. overalt, i det hele.

Side 25, Lin. 13. en Glavind (eller rettere, som Oehlenschläger i Begyndelsen og senere af og til skrev, et Glavind) er et gammelt Ord, hvis Betydning var en Lanse, men som hos nyere Digtere er kommet til at betyde et Sværd.

Side 26, Lin. 11 f. n. Medelhuus eller Medalhus (nu Melhus) ligger i Guldalen.

Side 26, Lin. 9-8 f. n. Hlautbollerne ere Offerblodsskaalene; Teiner eller Hlautteiner ere de Koste, hvormed Offerblodet stænkedes.

Side 27, Lin. 3 f. n. Thrudvang, Thors Bolig.

Side 28, Lin. 9 f. n. hidseblæsende, hæseblæsende, forpustet.

Side 35, Lin. 11. Ordet brase, der i Sømandssproget anvendes om at forandre en Raas eller et Sejls Stilling ved

Hjælp af Braserne (de i Raaens Ender fastgjorte Tove, hvorved den drejes), er her brugt i Betydningen blæser frisk. Paa samme Maade bruger Oehlenschläger Ordet i Baldur hiin Gode (S. 167, L. 12 f. n.) og i Ragnar Lodbrok (i Digtet Sigurd Ring), hvor Ordet ogsaa forekommer rigtigt brugt; i Tragedien Tordenskiold findes Udtrykket at brase fuldt.

Side 37, Lin. 16. Hvordan staaer Hoven nu i Norges Land, hvorledes staar Nordmændenes Hu, Sind.

Side 37, Lin. 11. f. n. med Herreskiold (egentlig med Hærskjold), i Kamp, med Stridsmagt.

Side 39, Lin. 7. Landets Indvold. Det usædvanlige Enkelttal Indvold bruges meget af Oehlenschläger.

Side 41, Lin. 14. Odelskab, den frie uindskrænkede Ejendomsret.

Side 44, Lin. 15-14 f. n. Ifølge Sagnet kom Olaf i sin Ungdom til Venden, hvor han blev gift med Kongens Datter. Da hun efter tre Aars Ægteskab døde, forlod Olaf Landet af Sorg herover. Senere kom han til Dublin, hvor han skal have ægtet den norske Konges Søster.

Side 45, Lin. 12. Digteren bruger i Vers undertiden der' for deres.

Side 45, Lin. 1 f. n. Konning til et Land; saaledes ogsaa i 2den Akt af Axel og Valborg: Konge til et Rige.

Side 46, Lin. 13. Vant til Bedrifter kieded dig din Ro. Se ovenfor, Anm. til S. 7, L. 1-2.

Side 48, Lin. 13 f. n. Nødtørftighedens, Fattigdommens.

Side 52, Lin. 12. Syn var Dørvogterske i Frejas Hal og værnede paa Tinge om Sandheden.

Side 52, Lin. 8-6 f. n. Kun drevet af en lav og dyrisk Drift o. s. v. Konstruktionen frembyder en lignende Ejendommelighed som S. 7, L. 1-2 og S. 46, Lin. 13.

Side 57, Lin. 2 f. n. Seidkone, Troldkone, Heks.

Side 58, Lin. 16. Elendige! og vilde du ei dræbt mig? Den samme Verslinie forekommer i Aladdin (1ste Bind, Side 359).

Side 59, Lin. 3. Mareminde, Mare (som mentes at plage de sovende), gammel Kærling.

Side 60, Lin. 14 f. n. Kærring (Norsk), Kærling.

Side 60, Lin. 11 f. n. bruger, behøver.

Side 61, Lin. 7. veg, slap.

Side 61, Lin. 9 f. n. bold, som nu vel hyppigst betyder kæk, er her brugt i den tidligere almindelige Betydning: skøn.

Side 63, Lin. 11. i sin Seng. Almindelig Sprogbrug

vilde fordre i hendes Seng. Den samme forældede Brug af Refleksivet kommer nogle Gange igen i det følgende.

Side 63, Lin. 14. Stang, Spyd.

Side 64, Lin. 3-4. Se Norges Konge-Sagaer af Snorre Sturlesøn, oversat af P. A. Munch, 1ste Del, 1859, Side 10.

Side 64, Lin. 10. giestes, modtages som Gæst, beværetes. Denne Sprogbrug findes mange Steder hos Oehlen-schläger.

Side 66, Lin. 14 f. n. Arveøl, Gravøl, Gilde til den afdødes Minde; drak hans Arveøl, drak paa, at han skal dø.

Side 67, Lin. 14 f. n. Hlidskialf var det Sæde i Borgen Valaskjalf, hvorfra Odin kunde overskue Jorden.

Side 67, L. 10 f. n. Odin, Vile og Ve vare Børs Sønner, som dræbte Jætten Ymer.

Side 68, Lin. 6. Foruden det ovennævnte Tilnavn hiin Rige (den Mægtige) fik Hakon ogsaa Tilnavnet den Onde.

Side 70, Lin. 5 f. n. seent, langsomt.

Side 72, Lin. 12 f. n. Skarlagskind eller Skarlagenskind, Skarlagenskappe foret med Skind.

Side 72, Lin. 6 f. n. Rogaland, det gamle Navn paa Stavangers Amt.

Side 74, Lin. 4 f. n. til Side 75, Lin. 12. De latinske Vers betyde paa Dansk: »Du Himlens helligste Gud, som kaster din flammende Glans over Verdens lyse Lande og sender dem i rigt Maal dit skønne Lys! Giv os nu, du kærligste, den evindelige Naades Gave, at ikke den gamle Vildfarelse skal styrte os i et nyt Bedrags Ulykke. Forjag Nat-ten fra vore Hjerter! Afvisk Sjælenes Smuds! Løs Syndens Lænker! Bortvælt Misgerningernes tunge Vægt! O du, der er renere end Solen og sødere end Balsam, kom, kom, du herlige Konge, den uendelige Glans' Fader!« — Omspredte findes alle denne Hymnes Bestanddele i H. A. Daniels The-saurus hymnologicus, 1ste Del, hvor efter al Sandsynlighed Oehlenschlägers Ven, den tyske Teolog og Filosof Schleiermacher, med hvem han omgikkes meget i Halle, har søgt dem ud for ham. Til Hymnen føjer Digteren i en Anmærkning: »Ved Opførelsen bruges følgende danske Vers:

Forjages skal den dunkle Nat,
O, Himmel! af din Straale brat.
Den sidste sorte Dæmringssky
Med Torden fra din Bue flye!

Opvarmes skal det kolde Nord,
O, Almagt! af dit Kraftens Ord.

Din Helt du skienkte Magtens Sværd,
Han fælde Mørkets Trolddomshær!«

Side 76, Lin. 9 f. n. Øen Stord, nu Storøen i Syd-Hordeland.

Side 83, Lin. 11. Helheim, Dødsgudinden Hels Rige.

Side 83, Lin. 4 f. n. Velskland, Italien.

Side 86, Lin. 15 f. n. Nastrond (Naastrand, Ligkyst), et slangefyldt Straffested for Nidinger efter Døden.

Side 86, Lin. 4-3 f. n. Elivaga er hos Oehlenschläger (ligesom i Sandvigs Oversættelse af Sæmunds Edda) den Flod, der førte til og fra Niflheims kolde Taageverden, hvor Nastrond og Helheim fandtes. I Kilderne er Elivagerne Fællesnavn for flere Floder.

Side 92, Lin. 10. denne Vanvid. Om dette Ords Køn se 1ste Bind, Anm. til S. 73, L. 9 f. n. og til S. 208, L. 9 f. n.

Side 92, Lin. 14. Valfaudur, Valfader, Odin.

Side 96, Lin. 5. Det lokker høit et $\S$ miil paa mine Læber. høit d. e. højst, i det højeste. Som Eksempler paa denne nu forældede Brug af Ordet kan anføres: »Himlen . . . gav os . . . kun Knappe, Regnepenge, og høit Halvskillinger at spille med.« (Baggesen, Labyrinthen, 2den Del, 1793, S. 86.) »Jeg troer heller ikke at man kunde drikke andet end Apotheker-Draaber og høit Brændeviin deraf.« (Samme Bog, S. 261.) »Allerede stod man ved Grændserne og høit to til tre Dages Marsch borte fra Wien.« (Engelstoft, Historisk Calender, 1817, 3dje Bind, S. 317.) »Hvad vi alle anede, men aldrig saae, hvad der høit viste sig i lykkelige Syner for det indre Øie . . . dette er hvad der udvikler sig i den sidste Forvandling.« (Mynster, Betragtninger, 1833, 2den Del, S. 353.) Se Anm. til Palnatoke, S. 347, L. 9 f. n.

Side 99, Lin. 10 f. n. Herorf d. e. Krigsbud, Budstikke, (Islandsk: herør). Ordet, hvis Sprogrigtighed er tvivlsom, har Oehlenschläger taget fra det paagældende Sted i Schønings Oversættelse af Snorre, og Schøning atter fra P. Clausøns.

Side 99, Lin. 7 f. n. Skierdingstad, en Gaard i Guldalen.

Side 99, Lin. 1 f. n. Orkedalen, nu Ørkedalen i det trondhjemske.

Side 102, Lin. 10 f. n. Ran, Havguden Ægirs umilde Hustru.

Side 103, Lin. 7. Du grønne Frigga. Da dette Udtryk i Lærde Efterretningers Anmeldelse af Nordiske Digte blev betegnet som »synderligt«, skrev Oehlenschläger i sit Modskrift Svar paa Hr. Capt. Abrahamsons Re-

cension o. s. v. 1808: »Man siger jo den grønne Jord; det vil ikke sige, at Jorden er grøn (vi veed, den er sort eller blakket), men at den er beklædt med Grønt; saaledes vil det heller ikke betyde, at Frigga (Jordens Gudinde) er grøn, men at hun er beklædt med Grønt . . . Den grønne Frigg betyder: Frigga i et grønt Klædebon med Løvkrands om Tindingen.«

Side 103, Lin. 9-11. Se 13de, 9de og 26de Sang i Nordens Guder.

Side 103, Lin. 13. og fulgt til Hel den fromme Baldur. Se Baldur hiin Gode.

Side 104, Lin. 2-3. Auk-Thors (Auka-Thors, Agethørs) Vogn er Stjernebilledet Karlsvognen, den store Bjørn.

Side 104, Lin. 6. Saga. Denne Asynies Navn kan ikke, saaledes som Oehlenschläger gør, sættes i Forbindelse med Ordet Saga (Fortælling, historisk Beretning). Hendes Betydning er uvis.

Side 105, Lin. 5 f. n. Børs og Bures Børn, Aserne.

Side 105, Lin. 3 f. n. til Side 106, Lin. 1. Skuld og Urdur, to af de tre Norner, der havde deres Sæde under Verdenstræet, Asken Ygdrasil. Oehlenschläger opfatter Skuld som Fremtidens og Urdur som Fortidens Norne.

Side 106, Lin. 11. Gimle, en Bolig i Himlen, som efter Ragnarok skulde bebos af gode og retskafne Mennesker.

Side 107, Lin. 5. Thorgerdur Horgabrud, en krigersk norsk Lokalgudinde.

Side 107, Lin. 6 f. n. sær udelader sig den Gamle, d. e. især udlader, udtaler den Gamle sig. Forvekslingen af udlader og udelader forekommer ogsaa i 2den Akt af Canarifuglen. Andre Steder skriver Oehlenschläger rigtigt udlader.

Side 108, Lin. 6. Efter en Mythe havde Odin sat sit ene Øje i Pant hos Mimer. Om Olafs hemmelighedsfulde Gæst fortælles hos Snorre (Munchs Oversættelse, 1ste Bind, 1859, S. 124), og han siger, at Olaf troede selv, det havde været Odin. I sit ovennævnte Svar paa Capt. Abrahamsons Recension, S. 87, kalder Digteren Auden »den veltalende Odin«.

Side 114, Lin. 14. Oehlenschläger har her glemt, at han ovenfor (S. 107, L. 2 f. n.) har ladet Thangbrand sige, at han ikke var til Stede, da Olaf og Auden talte sammen.

Side 119, Lin. 6 f. n. Askur og Embla vare de første Mennesker.

Side 120, Lin. 2 f. n. Valaskjalf. Oehlenschläger opfatter (i Overensstemmelse med Snorres Edda) Valaskjalf som Odins Borg.

Side 122, Lin. 14 f. n. Oehlenschläger tillægger oftere

Guden Hejmdal, Regnbuebroen Bifrosts Vogter, en Hane som Aarvaagenhedens Symbol.

Side 124, Lin. 4. Troldkæmpen Nither, som ikke forekommer i Eddaerne og hos Oehlenschläger kun her, er hentet fra Saxo og Ewalds Rolf Krage.

Side 124, Lin. 12. Blodmand, Blotmand, en, som ofrer (bloter) til Guderne, Afgudsdyrker. Hakon havde Tilnavnet Blotjarl.

Side 124, Lin. 3 f. n. Valkyrier, Kampmøerne i Valhal, de, som kaarede Valen d. e. dem, der skulde falde i Kampen.

Side 127, Lin. 2 f. n. Det i vore gamle Folkeviser ofte forekommende Hald betyder Klippe.

Side 130, Lin. 6. Einheriar, Kæmper, som efter at have fundet Døden i Kampen optoges i Valhal.

Side 130, Lin. 14 f. n. Gaulaa, nu Gulelven eller Guledalselv.

Side 133, Lin. 8. Seierfader, Odin.

Side 133, Lin. 8-7 f. n. Du har offret ham hen til Guderne. Saaledes hedder det ogsaa i 1ste Akt af Axel og Valborg: »Offrer Hedningen mig hen for Radegast«.

Side 137, Lin. 10 f. n. Hildur og Geierskøgul, to af Valkyrierne.

Side 140, Lin. 13. de værste Halse, de haardeste Halse, de mest haardnakkede i Kampen.

Side 142, Lin. 9 f. n. Det forældede Hagleld (rettere Haglel) er Hagliling, Haglbyge.

Side 143, Lin. 6. bedrøvet (forældet), bedrøvelig.

Side 143, Lin. 16 f. n. Konning Harald og Erling, Harald Graafeld og hans Broder Erling.

Side 143, Lin. 14 f. n. komme (forældet), kom.

Side 146, Lin. 11. raader Drømme, udtyder, forklarer Drømme.

Side 148, Lin. 14. stump e Slave. Oehlenschläger bruger enkelte Gange stump om Mangel paa Aandsevner.

Side 151, Lin. 3 f. n. Vigen, Landet ved Kristianiafjord og Skagerak.

Side 152, Lin. 7-6 f. n. Troskab og Mandskab (forældet), Huldskab og Troskab.

Side 153, Lin. 6 f. n. qvælder (forældet); vælder, strømmer. Saaledes ogsaa i Aladdin (1ste Bind, Side 311, Lin. 14 f. n.) et Qvæld for et Væld.

Side 154, Lin. 4 f. n. Granløv d. e. Granbar, som Oehlenschläger flere Steder rigtigt skriver. Ovenfor (S. 110, L. 6 f. n.) kaldes ligeledes Naalene for Løv.

Side 154, Lin. 2 f. n. Saa est du nu da skriinlagt. Da denne Brug af Ordet skriinlægge dadledes i de Lærde

Efterretningers Anmeldelse af Nordiske Digte, gjorde Oehlenschläger i sit Svar følgende Indvending: »Skriinlagt vil sige kistelagt; at det endelig skal betyde canoniseret [optaget blandt Helgenernes Tal] er ikke sagt, og var det saa, da er det en Ting, som Digteren har fuld Ret til at ignorere; han kan udvide Betydningen, da Skriinlægning er smukkere og mere poetisk, end Kistelægning.«

Side 155, Lin. 11. blysom, bly, tilbageholdende. — Oehlenschläger skriver meget hyppigt ogsaa i Prosa qvindelig for kvindelig.

Begyndelsen af **Baldur hiin Gode** er skreven i Halle ved Nytaarstid 1806, Fortsættelsen og Slutningen den paafølgende Sommer i Weimar og Dresden. Stykket udkom i Nordiske Digte af Adam Oehlenschläger, November 1807. Dets Form er en Efterligning af de græske Tragediers. De oldnordiske Navne fremtræde i de dengang vedtagne danske Former, som Suhm og Sandvig havde givet dem.

Side 158, Lin. 15. Modgudur var en Kvinde, hvis Bestilling var at vogte Gjallarbroen, der fandtes paa Vejen til Hel.

Side 159, Lin. 6. Breidablik, Balders Bolig.

Side 159, Lin. 7. Fensal, Friggas Borg.

Side 160, Lin. 6 f. n. Bure var Asernes Stammefader.

Side 160, Lin. 3 f. n. raader Runer, udlægger, forklarer Runer.

Side 161, Lin. 15-16. I Tidens Begyndelse dræbte Guderne Kæmpen Ymer, af hvis Hjerne de dannede Skyerne.

Side 162, Lin. 15. Fenris-Ulv var, ligesom Midgardsormen og Hel, Asa-Lokes Afkom med Jættekvinden Angerbod.

Side 163, Lin. 12. Nornen. Der var tre Norner, Skæbnegudinder; den anseligste af dem er Urd, som oftere optræder alene.

Side 163, Lin. 4 f. n. Ygdrasil, Verdenstræet.

Side 164, Lin. 2. Ragnarok, Gudernes sidste Kamp; se Slutningssangen i Nordens Guder.

Side 164, Lin. 12. Valaskialf, en Borg i Asgaard, staar her for hele Asgaard.

Side 165, Lin. 4. Baleigur (Baaløje, Ildøje), et af Odins Tilnavne, ligesom Seierfader (Lin. 8).

Side 165, Lin. 10. Sleipner, Odins otteføddede Hest. — Himlens hvalte Bro, Regnbuen.

Side 165, Lin. 15. Urdur staar her for Urds Kilde ved en af Ygdrasils Rødder; ved den opholdt Nornerne sig.

Side 165, Lin. 5 f. n. Odin havde to Ravne, som satte sig paa hans Skuldre og hver Dag meddelte ham, hvad de havde set.

Side 166, Lin. 2 f. n. Hlidskialf, alle Straalers Væld. Fra Hlidskjalf, det Odin forbeholdte Højsæde i Borgen Valaskjalf, overskuede han Verden med sit solstraalende Øje.

Side 167, Lin. 5. mildne Bølgen tam, mildne Bølgen, saa den bliver tam.

Side 167, Lin. 8. blyfærdig (forældet), blufærdig.

Side 167, Lin. 12 f. n. Om brase se ovenfor Anm. til Hakon Jarl, S. 35, Lin. 11.

Side 167, Lin. 10 f. n. Om Hjorten Eikthirner se Nordens Guder, den 15de og 16de Strofe i Sangen Einheriarne.

Side 167, Lin. 7 f. n. jeg, som hersker over lyse Alfes Hiem. Efter Kilderne var det ikke Freja, men Frejr, der herskede over Alferne.

Side 169, Lin. 11 f. n. Surtur, Ildverdenen Muspelheims Vogter, som i Ragnarok fælder Frejr.

Side 170, Lin. 5 f. n. Oehlenschläger skanderer undertiden Valhal med Tonen paa sidste Stavelse.

Side 171, Lin. 14. Ligesom enkelte andre Steder bruger Digteren her bebreide i en Forbindelse, hvor man skulde have ventet laste eller dadle.

Side 172, Lin. 7. sin stolte Ro, sin Kraft. Se ovenfor, Anm. til Hakon Jarl, S. 63, L. 11.

Side 172, Lin. 7 f. n. Oversigt, Overblik, overskuende Forstand.

Side 173, Lin. 12 f. n. Jættekvinden Laufei var Asa-Lokes Moder.

Side 173, Lin. 4 f. n. din Skarpsind. Om dette Ords Køn se 1ste Bind, Anm. til S. 73, L. 9 f. n.

Side 174, Lin. 8-11. Men denne Barneleg . . . er Røgløshed o. s. v. Da dette Sted blev dadlet i Lærde Efterretningers Anmeldelse af Nordiske Digte, gjorde Oehlenschläger i sit Modskrift Svar paa Hr. Capt. Abrahamsens Recension o. s. v. følgende Indvending: »Røgløshed er et Ord, som jeg har fundet hos den gamle classiske danske Skribent Anders Sørensen Vedel, bekjendt for sit rene Sprog. Jeg fandt det skønnere end Ryggesløshed, derfor valgte jeg det, og dets Definition ligger i den hosføiede poetiske Forklaring.« Det i Vedels Saxo, S. 119, forekommende Ord røgløs (eller røgeløs) peger hen til at røgte, Røgter og betyder først sorgløs, ligegyldig, senere ugudelig, fordærvet, medens ogsaa Formen for-

andrede sig til ryggesløs. Som man ser af Oehlenschlägers »Forklaring«, sætter han Ordet i Forbindelse med Røg. Det forekommer ogsaa i Erik og Abel (2den Handling).

Side 174, Lin. 16. et Spøg (som ellers kun bruges i det er mit Spøg) afveksler hos Oehlenschläger med en Spøg.

Side 174, Lin. 6 f. n. I Aarhundredets Begyndelse var qvæle i Betydningen plage, pine endnu godt Dansk, skønt Abrahamson i sin nysomtalte Recension angriber det.

Side 176, Lin. 12-14. Se den 27de Sang i Nordens Guder.

Side 176, Lin. 13-7 f. n. Udførligere fortælles dette i Edda, oversat af R. Nyerup. 1808, Side 55-57.

Side 176, Lin. 6-4 f. n. Se 4de og 5te Sang i Nordens Guder.

Side 176, Lin. 5 f. n. for Veiret, for Vinden.

Side 177, Lin. 1-8. Se Nyerups nys nævnte Oversættelse af den yngre Edda, S. 58, samt 12te til 14de Sang i Nordens Guder. — Gullinbørst var Frejrs Galt med gyldne Børster, paa hvilken han kunde ride gennem Luft og over Hav hurtigere, end nogen Hest kunde løbe. Skydblader var Frejrs Skib, som altid havde Medvind.

Side 178, Lin. 12. Sæhrimner, den Galt, hvis hver Dag paa ny udvoksende Flæsk tjente Guderne til Føde.

Side 180, Lin. 12. Da taales Loke blot ei meer, da maa Loke ikke længere nøjes med blot at blive taalt. Ligesom Baggesen oftere, skriver Oehlenschläger undertiden blot ikke for ikke blot, hvad der egentlig ganske forvansker Meningen. Sammenlign Holbergs Mindre poetiske Skrifter (Liebenbergs Udg. S. 183): Jeg skriver eene ey for at moralisere.

Side 180, Lin. 9 f. n. Asianerne, Aserne (som tidligere antoges for at være komne til Norden fra Asien).

Side 183, Lin. 9. Hald, Klippe.

Side 183, Lin. 13-15. Interpunktionen er her overensstemmende med Oehlenschlägers anden Udgave (1833). I hans to sidste Udgaver (1841 og 1849) staar der:

Sig har Roserne lukt, sig har Lilierne lukt,
Som ved Midnat.

Er det mørkt, glammer Hund, glammer Hund, galer høit ...

I Originaludgaven (1807) findes der hverken efter lukt eller efter Midnat noget Tegn, saa det der er umuligt at se, hvad Meningen er.

Side 184, Lin. 5. Vanerne vare blidere Guddomme af en anden Æt end Aserne.

Side 184, Lin. 8 f. n. Spig, Spiger, Søm.

Side 186, Lin. 11 f. n. Krinds for Kreds, Krans forekommer overhovedet sjælden og hos Oehlenschläger kun et Par Gange.

Side 187, Lin. 15. Midgard, Menneskenes Hjem.

Side 188, Lin. 10. Sildetand, Frejrs Galt med gyldne Børster.

Side 188, Lin. 12. Hropta-Tyr, Odin.

Side 188, Lin. 2 f. n. din Tungsind. Om dette Ords Køn se 1ste Bind, Anm. til S. 73, L. 9 f. n.

Side 190, Lin. 9 f. n. Den Nat, da Hiartvar dræbte Hrolf. Se sidste Sang af Heltedigtet Hrolf Krake.

Side 191, Lin. 2. Suttungs Miød, den Drik, som gav Digterevene.

Side 192, Lin. 8. Disarsalen, Disernes Sal (Diserne d. e. Gudinderne).

Side 192, Lin. 6 f. n. Buen, Regnbuen, Gudernes Bro, der brister i deres sidste Kamp.

Side 193, Lin. 14. Gugner, Gungner, Odins Spyd.

Side 195, Lin. 13 f. n. mistænkelig, mistænksom. Først i den nyeste Tid gør man (om end ikke altid) Forskel paa disse to Ord (se 1ste Bind, S. 78, L. 2 f. n.).

Side 198, Lin. 15. har den vredet dig? Paa Abrahamsøns Anke (se ovenfor Anm. til S. 174, L. 8-11) over dette Udtryk svarede Oehlenschläger: »At gjøre vredet til et Activ [Transitiv] kan vel være en Poet tilladt, naar han ikke har Andet end fortørnet, hvilket atter efter Rec.s Betragtningssmaade vel ikke kan være tilladt at bruge, da det kommer af det tyske erzürnt«. Stedet blev i de senere Udgaver staaende uforandret, og Th. Thaarup med sin ellers sædvanligvis ulastelige Sprogform har i et af sine bedste Digte Over Livets Forfængelighed (1780): »Dæmp hvert Suk, som Godhed vrede kan«.

Side 201, Lin. 1 f. n. til Side 202, Lin. 1. Som da nu, som da nu, Da de dræbte o. s. v. Stedet synes forvansket. Dels skulde man jo vente end og ikke som, dels er enten det to Gange gentagne da (S. 201, L. 1 f. n.) eller det samme Ord i den følgende Linie overflødig. Hele Koret findes kun i Originaludgaven (1807).

Side 202, Lin. 5 f. n. Ragnamørk, Ragnarok.

Side 203, Lin. 4. nedhængende. I første Udgave (1807) findes her Formen nedhængne, hvilket Oehlenschläger i sit Svar (se ovenfor Anm. til S. 174, L. 8-11) kalder en »poetisk Sprogforbedring« for nedhængende. Sammenlign 1ste Bind, Anm. til S. 293, L. 6 f. n. — Af en Del Adjektiver paa -ende brugtes tidligere ogsaa Former paa -en, saaledes: medliden, højtraven, nødliden, paaholden, ordholden.

Side 203, Lin. 8. Om Ordet skriinlagt se ovenfor, Anm. til Hakon Jarl, S. 154, L. 2 f. n.

Side 204, Lin. 6. Om Ringen Drupner, af hvilken der hver niende Nat dryppede otte andre lige saa tunge Ringe, se 12te Sang i Nordens Guder.

Side 205, Lin. 10. drøvelig (forældet), bedrøvelig.

Side 205, Lin. 11. skumle staar her i den forældede Betydning skumre, mørknes.

Side 206, Lin. 8. Gullintop var Hejmdals Hest.

Side 206, Lin. 11. Odur var Frejas Husbond, som forlod hende og ikke senere blev genfunden, skønt hun drog ud at søge efter ham i fjærne Lande.

Side 206, Lin. 14 f. n. Atterkomst (forældet), Tilbagekomst.

Side 208, Lin. 7. Lummersot. I sit Svar (se ovenfor, Anm. til S. 174, L. 8-11) siger Oehlenschläger: »Lummersot er et poetisk Udtryk for Pest, det vil sige: for den hede, pludselig kommende Syge fra Syden.«

Side 209, Lin. 8. Sprinkelværket, Gitteret.

Side 209, Lin. 8 f. n. Larve, Skikkelse.

Side 212, Lin. 12-11 f. n. Som et Dødninguhrs . . . hæse Røst piber det. Den lille Bille, som lever i og af gammelt Træ, banker eller pikker, men kan vel ikke, saaledes som her og i Romancen Borgridderen, siges at pibe. I Romancen Skattegraveren »synger« Dødninguret.

Side 213, Lin. 2. Hovedpande (forældet), Hjerneskal.

Side 213, Lin. 11. Giv os atter Baldur, giv os Baldur tilbage.

Side 213, Lin. 15. daarlig, taabelig.

Side 214, Lin. 11 f. n. Mod, Sind.

Side 216, Lin. 4. Oehlenschläger har nogen Tilbøjelighed til at bruge norske Flertalsformer som. Negler, Hexer og lignende.

Side 219, Lin. 9 f. n. Hejmdals Giallerhorn kunde høres over den hele Verden.

Side 220, Lin. 9. Ordet vildnes (forvildes) er maaske dannet til Brug paa dette Sted.

Side 222, Lin. 5-6. smilte . . . Fromhed i Alles Bryst, ved sit Smil vakte Fromhed o. s. v.

Side 222, Lin. 3 f. n. qvælder, se Anm. til Hakon Jarl, S. 153, L. 6 f. n.

Side 223, Lin. 15 f. n. Efter Kilderne havde Hejmdal ni Mødre, som alle vare Møer.

Side 226, Lin. 12 f. n. dette Modsæt, denne Modsætning. Ordet er maaske dannet til Brug paa dette Sted.

Side 227, Lin. 9 f. n. Balinfart, Baalfærd.

Side 228, Lin. 15 f. n. Indvold, se Anm. til Hakon Jarl, S. 39, L. 7.

Side 228, L. 6 f. n. Den forstandige Snotra hørte til Friggas Tjenerskab.

Side 229, Lin. 4 f. n. Gramur er efter islandsk poetisk Sprogbrug Fyrste.

Side 230, Lin. 11 f. n. Det gamle Ord moxen, som betyder næsten og i Romancen Uffe hiin Spage synes rigtigt brugt, maa her forstaas som straks; ligeledes i Palnatoke (S. 244, L. 7) og tre Steder i Oversættelsen af Goethes Reineke Fos. I nogle Vers fra 1803, som anføres i Erindringer, 1ste Del, S. 203, maa det derimod opfattes som nylig.

Side 230, Lin. 3 f. n. Om Skade, Njords Hustru, se 16de Sang i Nordens Guder.

Side 232, Lin. 1, til Side 236, sidste Linie. Oehlenschläger kalder i sit Levnet, II, 1831, S. 124, denne Stykkets Slutning for »en Efterligning af Æschylos, i Perserne«. Ligheden er imidlertid overmaade ringe.

Side 232, Lin. 10 f. n. drev, fordrev, bortjog.

Side 236, Lin. 2-1 f. n. Siunken i Gruus er Midgards Stad. I Oehlenschlägers ovenfor i Anm. til S. 174, L. 8-11, omtalte Svar hedder det: »Recensenten mener, jeg havde maaskee gjort bedre i aldeles ikke at behandle dette Emne, som i Grunden er umoralsk; at det er smerteligt for Menneskeheden, at tænke sig det gode Princip udrøddet af det Onde ved Skiebnens Haand. Dersom Mythen og den digteriske Behandling tydede paa en saadan Undergang af det gode Princip for evig, da havde visselig Rec. Ret; men jeg beder ham at betænke, at i hele Digtningen kun hentydes paa en endelig Undergang. Og at det gode Princip ofte overdøves af det Onde for en Tid ved Skiebnen o: Tingenes Gang, er en ofte gientaget Begivenhed, som han vist ikke vil negte mig. At nu en Digter poetisk fremstiller en saadan Tildragelse til Skræk og Advarsel for nærværende og kommende Tider, at de ikke atter ved den jordiske Letsindighed give Mørkets Magter Vaaben i Hænde til at berøve dem det Gode — det forekommer mig mere at have moralsk end umoralsk Tendents. — — — Derfor fandt jeg det ikke for godt ved nøiere Overveielse, at ende Stykket med at lægge dulmende Balsam paa Saaret, hvilket jeg ved den første Bearbejdelse havde gjort ved at ende med Vøluspaa«. I sine senere Udgaver af Stykket er Digteren vendt tilbage til denne første Tanke og har tilføjet følgende Slutningsscene, som dog næppe i Formen er identisk med den oprindelige.

Spaaqvinden Vala træder frem.

Ei for evig! Du fortvivler, og i din Fortvivlelse
 Trænger du med graadfuldt Øie slet igiennem Tidens Slør,
 Høie Frigga, Jordens Dronning! Men den gamle Vala spaaer,
 Hvad i Nornens dybe Kilde hun ved Stierneglimt har læst.
 Lokes Ondskab længe seirer, det er vist; og Grumheds Nat
 Dækker Asernes Bedrifter, saa dem Jorden glemmer fast.
 Men naar dybt den gamle Verden siunken er i Tidens Mulm,
 Løfter stærk Alfader Jorden græsgrøn giennem Havets Skum.
 Thor er dræbt, men Mod og Styrke, Gudens Sønner, dræbtes ei.
 Asa-Baldur, Asa-Hødur vaagne da som Dag og Nat,
 Sætte sig i Lund og tale broderligt om svunden Old.
 Og der ligger, som et Brætspil, næsten skiult i høie Græs,
 Tryllet om til gyldne Brikker, den forsvundne Heltetid.
 Da har Solen født en Datter, som er mere faur end hun.
 Reddet har en Mand og Qvinde sig fra Verdens Undergang.
 Lif selv vorder Stammefader til en ung forædlet Slægt,
 Auk-Thors Hammer, Asa-Baldur, du forvandler til et Kors,
 Og i Kraftens Sværd sig slynge Fromheds Lilier, Yduns Frugt.

Palnatoke, forfattet i Paris i den første Halvdel af Aaret 1807, udkom (uden Aarstal) i Marts 1809 og blev første Gang opført d. 4de April nysnævnte Aar; sidst opført d. 20de December 1867, i alt 32 Gange.

Skønt uden for nærværende Udgaves Plan kan det vel være tilladt her at anføre et Sted, hvor Oehlenschläger omtaler Palnatoke, men som er oversprunget i Poetiske Skrifter, 4de Del, 1858, S. 253 nederst. I den ikke meget læste »Digtekrands« Fyensreisen, 1835, forestiller Digteren sig i det 18de Nummer, Nattephantasie, at han paa en Mark møder Palnatokes Aand, der taler saaledes til ham:

Jeg maa dig dog for Mindet i Modersmaalet,
 Skiøndt Tiden det har svækket — jeg maa for Sangen
 Dog, Skiald! min Tak dig sige. Du mig fremstilled
 For Nutids Folk og Fyrster, jeg var dem fremmed.

Du gav — hvad du kan give. I Digterglaret
 Du saae min fierne Stierne, lod den gienstraale.
 Snart mindre, Ven! snart mere jeg vorde maatte,
 End virkelig i Verden jeg fordem virked.

En Skiald kun eier Sproget; hvad ei kan skrives,
 Det Skialden ei kan skildre, han hylder Skønhed.
 Du danned mere dannis mig Dømmekraften;
 Men Kraften du til Kampen ei virke kunde.

Farvel! Jeg ønsker fagre dig Fremtidsdage.
 Syng kraftigt end om Kæmper som Gubbe, Kiære!
 Gaa gierne til vor Gravhøi, hent rustne Ringe,
 Og smed dem paa din Smedie til Staalet blanke.

Side 238, Lin. 4. Staller og Mærkismænd (forældet),
 Marskalk og Bannerfører.

Side 238, Lin. 7. hiin Digre (Islandsk), den Tykke.

Side 238, Lin. 12. Vidførle, den Vidtberejste.

Side 240, Lin. 15 f. n. hiin Rige, den Mægtige.

Side 241, Lin. 13 f. n. Pallium, en hvid ulden Krave
 med paasyede sorte Kors, Tegn paa den ærkebiskoppelige
 Værdighed.

Side 242, Lin. 1. saa er her brugt i den forældede Be-
 tydning af dog, alligevel (se 1ste Bind, Anm. til S. 10, L.
 8 f. n.).

Side 244, Lin. 7. qværsætte (forældet), trække paa Land.

Side 244, Lin. 8. Ved moxen mener Digteren her
 straks; se ovenfor, Anm. til S. 230, L. 11 f. n. i Baldur
 hiin Gode.

Side 244, Lin. 15. Færdsel maa vel her være brugt i
 Betydningen Førselsskibe, Transportmidler.

Side 251, Lin. 15 f. n. næsediærv, uforskammet.

Side 251, Lin. 8 f. n. Om Gefion, som pløjede Sjø-
 land ud af Sverrig, se 20de Sang i Nordens Guder.

Side 253, Lin. 13. gieste, beværte; se Anm. til Ha-
 kon Jarl, S. 64, L. 10.

Side 255, Lin. 11. ysk (forældet), flink, brav.

Side 258, Lin. 15 f. n. grimslagen (forældet), harm-
 fuld.

Side 264, Lin. 8 f. n. Blaamand (forældet), Maurer,
 Neger, Vildmand.

Side 265, Lin. 4 og 7. Morgen-Aftenrøde. Saaledes
 staar der paa begge Steder i Oehlenschlägers tre sidste Ud-
 gaver. I Originaludgaven staar der paa det første Sted i
 Stedet for Bindetegnet en Tankestreg, hvilket det maaske
 vilde have været rigtigere at indsætte paa begge Steder.
 Det samme Udtryk findes i 1ste Akt af Correggio, hvor
 Originalens Morgen-Aftenrøde i de senere Udgaver er
 forandret til Morgen-, Aftenrøde.

Side 266, Lin. 9. Ironside, Jærnside.

Side 266, Lin. 15. Luna, en Borg i det genuesiske. — Velskland, Italien.

Side 268, Lin. 6. Dertil har ham Gud o. s. v. til Lin. 11 f. n. Med mandig Styrke. Disse Linier fandtes ikke i det Manuskript af Stykket, som Oehlenschläger i 1807 før Københavns Bombardement sendte hjem fra Paris.

Side 270, Lin. 16. Mimringtand er i Folkeviserne Navnet paa en meget lille Mand eller Dværg.

Side 273, Lin. 15 f. n. Oversigt af Landets Tilstand, Overblik over Landets Tilstand; se Anm. til Baldur hiin Gode, S. 172, L. 7 f. n.

Side 274, Lin. 13 f. n. Udstødte Ord er vendingsløse; gammelt Ordsprog. Sammenlign Vedels Saxo, S. 371: Giort gierning haffuer ingen vending.

Side 274, Lin. 10 f. n. Raat for Usødet (gammelt Mundheld; usødet d. e. ukogt), lige for lige.

Side 279, Lin. 9-7 f. n. Med Dromunder betegnedes forðum store Krigsskibe, med Knorrer og Holke Førselskibe, med Espinger smaa Fartøjer.

Side 283, Lin. 2-3. Her sigtes til Thorkil Adalfars Rejse til Bjarmeland, det nordlige Rusland ved det hvide Hav; se Vedels Saxo, S. 185-191.

Side 285, Lin. 9 f. n. Vehiculum (Latin), Hjælpemiddel, Redskab.

Side 287, Lin. 11. Odins Havamaal (den højes Tale), den Samling af Leveregler, som udgør et Digt i den ældre Edda.

Side 293, Lin. 3 f. n. troer, en tapper Fyrste, at en Hær d. e. tror, at en tapper Fyrste, at en Hær o. s. v.

Side 302, Lin. 1 f. n. Nu maae vi skynde os i Skoven for: . . . ind i Skoven; sammenlign 1ste Bind, S. 193, L. 7 f. n.: træde i mit Slot.

Side 306, Lin. 7. ledigt, tomt.

Side 310, Lin. 10 f. n. Purpurpel. Det forældede Pel eller Peld betegnede en Slags kostbart Silketøj.

Side 312, Lin. 4-11. Heidreks Sværd . . . Tyrving. Om dette kan læses i Oehlenschlägers Ørvarodds Saga, Kap. 24-29, eller i den gamle Saga om Hervør og Heidrek.

Side 312, Lin. 11-9 f. n. Maanen skine o. s. v. Fragment af en gammel norsk Sang. Se R. Nyerups Idunna, Nytaarsgave for 1812, S. 60.

Side 318, Lin. 9. Støvler med Kløverblad. I Helge (i Digtet Jagten) nævnes Kløverblads Støvler. Udgiveren har ikke kunnet tilvejebringe nogen historisk Oplysning om, hvad der betegnes ved dette Udtryk.

Side 320, Lin. 14. fiirkantet-lille hører til de uhel-

dige Sammensætninger, som stundom findes hos Oehlenschläger.

Side 321, Lin. 14 f. n. Om Formen Høvlespaan se 1ste Bind, Anm. til S. 26, L. 3.

Side 322, Lin. 9-12. Begyndelsen af Bjarkemaalet i Peder Syvs Danske Viser, fjerde Part, Nr. 1. — baarde, slaa.

Side 323, Lin. 2. Ved Thors Stjerne menes vel Karls- vognen; smlgn. Anm. til S. 104, L. 2-3.

Side 323, Lin. 15 f. n. Hos Oehlenschläger er Siofna baade Søvnens Gudinde og den, der vækker de unges første Kærlighedslængsler; i Eddaerne er hun kun det sidste.

Side 326, Lin. 3. Oehlenschläger bruger næsten altid det forældede forbluffe for forbløffe.

Side 327, Lin. 12. Forsete, Søn af Baldur og Nanna, Gud for Retfærdighed og Forlig.

Side 328, Lin. 15 f. n. Børn har godt. Saaledes ogsaa i 4de Akt af Robinson i England og i Billedet og Busten (Vertshuusskiltet). Smlgn. Holbergs Barselstuen, 4de Akts første Replik; Holbergs Melampe, 5te Akts 3dje Scene; Ewalds Harlequin Patriot, 3dje Akts 7de Scene; Wessels Lykken bedre end Forstanden, 1776, S. 77; Baggesens Oversættelse af Niels Kliim, 1789, S. 262; Rahbeks Samlede Fortællinger, 3dje Bind, 1806, S. 211; Rahbeks Samlede Skuespil, 2det Bind, 1811, S. 22.

Side 338, Lin. 11. Oehlenschläger bruger her og paa næste Side, L. 10 f. n. bebreide for laste eller dadle; se ovenfor Anm. til S. 171, L. 14.

Side 338, Lin. 14. Vøggur, Viggo, Hrolf Krakes Hævner.

Side 339, Lin. 4 f. n. Minni, Erindringsbæger.

Side 347, Lin. 9 f. n. høit, højst, i det højeste. Se ovenfor Anm. til S. 96, L. 5.

Side 348, Lin. 11 f. n. hugprud (forældet), højsindet.

Side 349, Lin. 1. Jætten Vagnhoft nævnes kun løseligt i Eddaerne, men spiller en Rolle hos Saxo.

INDHOLD.

Hakon Jarl hiin Rige	Side	1.
Baldur hiin Gode.....	—	157.
Palnatoke.....	—	237.
Anmærkninger.....	—	361.

ADAM OEHLENSCHLÄGER

POETISKE SKRIFTER

I UDVALG VED F. L. LIEBENBERG

BESØRGET AF A. BOYSEN

I-XV

Nedsat Pris:

Hæftet 8 Kr. 50 Øre, indb. i 7 Franskbind 22 Kr. 50 Øre.

Særskilt faas:

DRAMATISKE DIGTNINGER I-IX

Nedsat Pris:

Hæftet 5 Kr., indb. i 4 Franskbind 13 Kr.

SAGAER, EPISKE DIGTE, EVENTYR OG FOR- TÆLLINGER I-IV

Nedsat Pris:

Hæftet 2 Kr. 50 Øre, indb. i 2 Franskbind 6 Kr. 50 Øre.

LYRISKE DIGTE OG ROMANCER I-II

Hæftet 3 Kr., indb. i komp. Pragtbind 5 Kr. 50 Øre.

